

KEVSER SURESİ

Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

Şüphesiz biz, sana Kevser'i verdik.

Şu hâlde Rabbin için namaz kıl ve tekbir
alırken, namazda ellerini boğazına kadar kaldır.
Doğrusu asıl soyu kesik olan, sana kin duyandır.

CEMİL ÇİFTÇİ

Halk Şiirinde

KERBELÂ
AĞITLARI

KEVSER

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

Kevser Yayınları: 165

Kitabın Orijinal Adı: Halk Şiirinde Kerbelâ Ağıtları

Yazarı: Cemil Çiftçi

Dizgi ve Mizanpaj: Ali Çiftçi

Kapak: Hasan Başbuğ

Baskı: Can Matbaacılık

Basım Tarihi: Aralık 2009

ISBN: 978-9944-709-50-7

İsteme Adresi:

Kevser Basın Yayın Ltd. Şti.

Sofular Mah. Simitçi Şakir Sok. No: 14 / 1

Fatih – İSTANBUL

Tel: 0212 – 534 35 28 Faks: 0212 – 631 36 01

www.kevseryayincilik.com

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

İÇİNDEKİLER

Muharrem Ağıtları ve Mâtem	9
Halk Şiirinde Kerbelâ Ağıtları	11
XIV. XVI. YÜZYIL	17
Yunus Emre	19
Kalender	22
Hatâyî	24
Muhyiddin Abdal	28
Derviş Ali	29
Pir Sultan Abdal	31
XVII. YÜZYIL	37
Kul Himmet	39
Kul İbrahim	46
Kul Hüseyin	48
Teslim Abdal	51
Fakir Ednâ	54
XVIII. YÜZYIL	57
Dedemoğlu	59
Kalbî	61
Hüseyin	63
Derviş Muhammed	66
XIX. YÜZYIL	69
Kul Himmet Üstadım	71
Sadık Baba	75

Veli	81
Genç Abdal	84
Noksânî Baba	86
Ârifoglu	88
Derûnî	90
Ali İlhâmî Dede	92
Diveli Mehemed	94
Ruhsatî	96
Deli Boran	98
Demânî	100
Esîrî	104
Âşık Sefil Ali	107
Bosnavî	114
Seyyah Dede	116
Edip Harâbî	118
Burhan	120
XX. YÜZYIL	123
Fedâyî Baba	125
Sıdkı	132
Fakîrî	136
Muhammed Lutfi	142
Hâfız Kâmil	150
Basri Baba	152
Sükûtî	154
Derviş Ednâ	157
Seyyit Mahzûnî	160
Hüznî	163
Sûzî	166
Kağızmanlı Cemal Hoca	172
Fedâî	176
Melûlî	178
Yediharf	180
Tâkî	184
Hasan Çağlar	187
Rıza	189
Engüni	191
Bektaş Kaymaz	193
Zeynel Baba	196

Haydar Acar	200
Şinasi Koç	202
Hüseyin Sürmeli	204
Âşık Seyit Meftûnî	206
Tacettin Küçük	209
Yusuf Kemter	211
Ali Rıza Köseoğlu	217
Âşık Ali Metin	220
Haydarî	226
İsmail Elibol	228
Hüseyin Çırakman	231
Derviş Kemal	237
Hacı Taşçı	240
Ali Yılmaz	245
İsmail Büyüктаş	251
Dâimî	255
Kul Veli	259
Kul Semâî	261
Kul Hasan	264
Sefil Selimî	266
Eymirli Sefilî	269
Beyhânî	272
Sefilî	274
Ali Rıza Keskin	277
Adil Ali Atalay	279
Seydi Baba	284
Hüseyin Orhan	286
Müslüm Seyrânî	288
Musa Merdanoğlu	290
Emiş Bacı	292
Ekberî	295
Ozan Derya	298
Rıza Güneş	305
Durmuş Günel	311
Seyit Mustafa Orhan	316
Garip Bektaş	318
Âşık Yoksul Derviş	322
Hanifi Kara	336
Kul Elif	338

Ali Erdoğan	340
Mevlüt Özcan	342
Hasan Sevin	344
Hüseyin Kadîmî	349
Binali Aktaş	353
Hüseyin Yalçın	355
Hüseyin Kara	363
Doğancan	370
Musa Karatepe	373
Mehmet Demirer	376
Gülşen	385
Kemal Özdek	387
Yaşar Topkaya	389
Musa Aydın	397
Ali Kıran	407
Efgan Usta	411
İsmail Aykanat	415
Metin Şimşek	420
Velayet Aytan	424
Erdal Doğan	438
Sefil Eröksüz	441
Gürcü Doğan	446
Yayla İşleyen	449
Ramazan Pektaş	451
TERİMLER, İSİMLER	453
BİBLİYOGRAFYA	473

Muharrem Ağıtları ve Mâtem

İslam'dan önce Araplar yılın 12 ayının 6 ayına isim vermişler, diğer 6 ayını da isim verdikleri ayın yedeği gibi kabullenmişlerdir. Muharrem ayına "Saferü'l-evvel" denilmiş, Safer ayına da "ahir" ve "sani" sıfatları eklenmiştir.

İkinci halife döneminde Medine'ye hicret esas alındı, Muharrem hicri yılın ilk ayı kabul edildi. Arap hükümdarları bu ayın ilk gününe önem verirler, tebrikleri kabul ederlerdi. Osmanlılar döneminde de devlet adamları padişahın huzuruna çıkarak onun yeni yılını tebrik etmişler, bu tebrik nedeniyle padişahın hediyeler almışlardır. Devlet adamlarının da kendi maiyetlerindeki kişiler tarafından yeni yılları tebrik edilmiş, onlar da maiyetindeki kişilere hediyeler vermişlerdir. Muharrem ayında verilen bu hediyelere "Muharremiyye" denilmiştir. Birilerinin yeni yıllarını tebrik için şairler tarafından yazılan manzumelere de "Muharremiyye" adı verilmiştir.

İmam Hüseyin'in ve yakınlarının Kerbelâ'da şehit edilmesi de Muharrem ayında gerçekleşmiştir. Şairler, bu üzücü olay nedeniyle mersiyeler yazmışlar, Ehl-i Beyt sevgisini dile getirmişlerdir. Bu şiirlere de "Muharremiyye" denilmiştir. Bu şiirlerin tevşih ve ilahi formuyla bestelenmiş biçimlerine de "Muharremiyye" ve "Muharrem ilâhileri" adı verilmiştir.

Türk Edebiyatı'nda bu mersiyelerin XII. Yüzyıldan itibaren yazılmaya başlandığı, Mevlana Celaleddin Rumi'nin de Kerbela olayıyla ilgili Farsça bir mersiye yazdığı söylenmektedir. Türkçe mersiyelerin ilk örneğinin Yunus Emre tarafından yazıldığını söyleyebiliriz.

XVIII. Yüzyılın sonuna kadar Divan şairleri tarafından yazılan mersiyelerde belirli bir artış görülmemiştir. XIX. yüzyılda hem mersiye yazan şairlerde, hem de mersiyelerde yoğun bir artış görülmektedir. XX. yüzyılda bu hız kesilir, belirli dönemden sonra Divan şiiri formunda mersiyelere rastlanılmaz.

Halk şairlerinin Kerbela ve İmam Hüseyin muhtevalı şiirleri XVI. ve XVIII. Yüzyıllar arasında belirli bir yoğunlukla devam etmektedir. Şiirler, XIX. yüzyılda belirli biçimde artış gösteriyor. XX. yüzyılda bu artış daha da yoğunlaşıyor, doruk noktaya ulaşıyor.

Divan şairlerinin mersiyesiyle halk şairlerinin şiirleri arasında biçimsel farklılıklar görülürse de her ikisinde de aynı duygu ve düşünceler terennüm edilmektedir. Halk şairlerinin yazdığı bu şiirler genelde ağıt özelliği taşımakta, "Muharremlik" adıyla anılmaktadır.

Ağıtlar, mâtem havasını da beraberinde taşımaktadır. Peygamberimiz, ilahi takdire rıza göstermek şartıyla gözün ağlamaktan, kalbin üzüntü duymaktan sorumlu tutulamayacağını, elin yaptıklarından, dilin söylediklerinden sorumlu tutulacağını belirtmektedir. Hz. Yakup, oğlu Yusuf'un ölüm haberi karşısında ağlayarak gözlerini kaybediyor. Buna rağmen kendisine sabır telkin ediyor. "Gam ve kederimi Allah'a arz ediyorum" diyerek ilahi takdire rıza gösteriyordu. Abdurrahman bin Avf, oğlu İbrahim'in ölümü nedeniyle peygamberimizin gözlerinden yaş döküldüğünü görür, bu durumu garip karşılar. Efendimiz, "Gözümüzden yaş akar, kalbimize hüzn çöker; dilimiz Allah'ın rızasına aykırı söz söylemez" ifadesini kullanır.

Ölen kişinin arkasından üzüntü duymak, onun güzel özelliklerini, iyi huylarını sayıp dökmek günah değildir. Kerbelâ olayı nedeniyle acımız yoğunlaşıyor, katmerleşiyor. Ehl-i Beyt mensuplarının güzel özelliklerini sayıp dökerek acımızı dile getiri-

yoruz. Bu acılarımızı dile getirirken Ehl-i Beyt muhiplerinin acılarına da ortak olmaya çalışıyoruz.

Ağıtlar, ölüm olayını ve felaketleri izlerler. İlk insan, cennetten çıkarılmakla felaketin en büyüğünü yaşar. İkinci felaketi de oğlu Habil'in mazlumen şehit edilmesidir. Hazreti Âdem, Habil'in şehit edildiği güne kadar ölümle tanışmamıştır. Bu olayla hem evlat acısını tadar, hem de ölümle tanışır. Hazreti Âdem, evladını kaybetmenin hüznüyle göz yaşları döker. Şair Azbî, Muharrem ayının mâtemine iştirak etmemizi ifade ederken “*Azbî feryad eyle ağla kan dökülsün dideden/Ağlamak âdet kalıptır bize Âdem dededen*” beytiyle bu olaya dikkat çeker.

Kerbela olayı Muharrem ayında gerçekleştiği için hüznümüzü doya doya yaşarız. Şair Fuzûlî, Muharrem ayında sevincin haram olduğunu dile getirirken mâtem tutmanın gerekliliğini de kesin bir dille şöylece vurgulamaktadır:

*Mâh-ı Muharrem oldu meserret haramdur
Mâtem bugün şeriata bir ihtiramdur*

Fuzûlî, bu beytiyle, Muharrem ayında şehit edilen peygamber torunlarına göz yaşları dökmeyi, efendimizin acısına, hüznüne ortak olmayı şeriata saygı biçiminde yorumlamıştır.

Kerbela olayının mâtemine iştirak eden Ruhsatî, bu mâtemin ve hüznün zedelenmesine tahammül edemez. “*Muharrem gelende çekersen sürme/Uzak git görünme karşımda durma*” beytiyle kızgınlığını ifade eder, yapılan işin mâtemle örtüşmediğini belirtir.

Halk Şiirinde Kerbelâ Ağıtları

Son birkaç yıldır Kerbelâ olayını anlatan ve bu olayın içinde yer alan İmam Hüseyin hakkında yazılan ağıtları toplamaya çalıştım. Kevser Basın Yayın Ltd. Şti. tarafından yayımlanan “*Divan Şiirinde Kerbelâ Ağıtları*” adlı çalışmamda bu konunun Türk şairleri tarafından bol bol işlendiğine değinmiştim. “Çalışmaya başladığımda Divan şairleriyle Halk şairlerinin şiirlerini bir arada toplamayı düşünmüştüm. Toplanan şiirin beklenilenden çok

oluşu, farklı bir yol izlememizi gerektirdi. Divan şairlerinin şiirleriyle Halk şairlerinin şiirleri ayrı ayrı tasnif edildi. Bu tasnif, iki eserin mevcudiyetini müjdeledi.

Halk şairlerinin ağıtlarını ayırdık, onun doğumunu uygun bir zamana bıraktık. Önceliği Divan şairlerine verdik” biçiminde açıklamada bulunmuştuk. Kevser Basın Yayın Ltd. Şirketi’nin yöneticileri yazdığımız bu cümleden hareketle doğumun kısa zamanda gerçekleşmesini arzu ettiler. Halk şairlerinin yazdıkları Kerbelâ ağıtlarını da derlememi istediler.

Yaptığımız çalışma nedeniyle halk şairlerinin yazdığı bir kısım ağıtlar elimizde mevcuttu. Sıcağı sıcağına yapılacak bir çalışma ile bu ağıtların değerlendirilmesi mümkündü. Zamanın geçmesiyle elimde bulunan malzeme kaybolabilirdi, uzun zamandır çalıştığım ve ilgi duyduğum bu konuya ilgim azalabilirdi. Hem emeğimin, hem de zamanımın heba olmasını istemedim. Yayınevinin bu teklifini olumlu karşıladım.

Bu konuyla ilgili bir takvim belirlendi. 2009 yılının Eylül ayının sonunda çalışma tamamlanacak, Ekim ayı sonuna kadar hazırlıklar yapılacak, Kasım ayının başında, hazırlanan kitabın baskısı yapılacak, Aralık ayında (Muharrem ayında) okuyucunun elinde olacaktı.

Zaman belirlenmişti. Fakat belirlenen zamanda çalışmayı teslim edememenin sıkıntısını yaşamaya başlamıştım. Ancak korktuğum başıma gelmedi. Yapılan çalışma tam zamanında yayınevine teslim edildi.

Halk şiiriyle ilişkisi olan dostlarımın önerileri ve tavsiyeleri bana yol gösterdi. Önce, bu tür şiirlerin bulunabileceği kaynakları tespit etmeye çalıştım. İki önemli kaynağa ulaştım. Bunların biri, Adil Ali Atalay’ın “Kerbelâ ve Mâtem” (9. baskı, Can Yayınları, İstanbul 2007) adlı eseri idi. Atalay’ın bu eserinin üçte ikisi doğrudan doğruya Kerbelâ olayına ayrılmış ve bu bölüm okuyucuya nesir diliyle aktarılmıştır. Geriye kalan üçte biri de, geçmiş yüzyılların ve günümüzün halk şairlerinin Kerbelâ ile ilgili şiirlerine ayrılmıştır.

Sayın Atalay’la görüştüm. Adı geçen eserinden yararlanmam konusunda iznini rica ettim. Sayın Atalay izin vermekle yetin-

medi, Kerbelâ ve İmam Hüseyin konusuyula ilgili şiir yazan şairler konusunda da yardımcı oldu. Onlara ulaşmamızı sağladı. Ulaşamadığımız şairlerle ilişkimizin olumlu biçimde gerçekleşmesi konusunda yardımını esirgemeyeceğini, izin konusunda bir problem yaşanmayacağını ifade ettiler.

Kerbelâ ve Mâtem'de şiiri bulunan, fakat şiirlerini kitaplaştırmayan şairlerin şiirlerini kaynak göstererek aktardık. Şiirlerini kitaplaştıran şairlerin şiirlerini de basılmış eserlerinden aktardık. Kaynak olarak eserlerinin adlarını verdik. Bunun dışında, Can Yayınlarının yayımladığı şiir kitaplarının çoğundan yararlandık.

İmam Hüseyin ve Ehl-i Beyt sevgisi yolumuzu açtı. Atalay'ın cömertçe önümüze yaydığı bu sofradaki ürünlerden bol bol faydalandık. Gösterdiği bu sıcak ilgiden hassasiyetten dolayı Sayın Atalay'a çok çok teşekkür ediyorum.

Ulaştığım ikinci kaynak Sayın Musa Aydın'ın "*Gülzâr-ı Hüseyinî*" (Kevser Basın Yayın Ltd. Şirketi, İstanbul 2008) adlı eseridir. Eser Medhiyeler, Mersiyeler, Sinezenler adıyla üç bölümden oluşmaktadır. Musa Aydın Bey'le görüştim. Hazırlayacağım çalışmadan söz ettim, adı geçen eserinden yararlanmam, bazı şiirlerini yayımlayabilmem hususunda iznini rica ettim. Eserinde yer alan şairlere ulaşabilmem konusunda yardıma ihtiyaç duyduğumu belirttim. Hem izin, hem de yardım konusunda sıcak tavır sergiledi. Gösterdiği duyarlık ve ilgi için teşekkür ediyorum.

Bulduğumuz bir şiiri, bulduğumuz kaynaktan değil, asıl kaynağından aktarmaya çalıştık. Elektronik ortamda yayımlanan şiirleri, sözlü kaynakları değil, yazılı kaynakları tercih ettik.

Şairlerin isimleri ve eserleri tespit edildi. Ulaşabildiğimiz eserlerde Kerbelâ olayıyla ve İmam Hüseyin'le ilgili şiirler bir araya getirildi.

Yaşayan halk şairleriyle ilişki kuruldu. Yapılan çalışmada hakkında bilgi verildi. Yaptığımız bu çalışmada Kerbelâ ve İmam Hüseyin muhtevalı şiirlerin yer alacağı, şiirlerin kaynağının belirtilerek yayımlanacağı ifade edildi. Bu tür bir çalışmaya destekleri ve şiirlerinin yayımlanabilmesi için izinleri talep edildi.

Ulaşabildiğimiz şairlerin tamamı davranışlarıyla ve sözleriyle bu çalışmamıza destek verdiler. Yazdıkları bu şiirlerle Ehl-i Beyt sevgisini, dillendirmeye çalıştıklarını ifade ettiler. Bu şiirleri farklı vasıtalarla halka ulaştırmak istediklerini, bu şiirlerin kendilerini halkla bütünleştirdiğini, birleştirdiğini, buluşturduğunu açıkladılar. Yaptığımız bu çalışma ile de kendilerinin halkla buluşmasına yardımcı olduğumuzu vurguladılar. Talebimizi olumlu karşıladılar, şiirlerini yayımlayabileceğimizi, bu konuda izinli olduğumuzu belirttiler.

İzin vermekle kalmadılar. Bilgimiz dışında kalan başka şiirlerinden de bizi haberdar ettiler. Ulaşamadığımız şiirlerini bize göndermek lutfunda bulundular. Yayımlanmış kitaplarını göndererek yararlanmamızı sağladılar. Belirtilen muhtevayı işleyen şairlerin isimlerini ve adreslerini vererek onlara ulaşmamızı önerdiler. Yaptığımız çalışmadan şair dostlarını haberdar ederek onların bize ulaşmalarını, ilgi kurmalarını sağladılar.

Bu ağıtlarla toplumumuzun acısının ve hüznünün sergilenişine tanık olundu. Halkımızın gönlünde yaşattığı peygamber ve Ehl-i Beyt sevgisine şiirleriyle tercüman olan şairlerimizin ettiği bu tohumlar filiz vermeye başladı. Bu filizlerden bir demet oluşturduk, bu sevgi demetini okuyucularımızla paylaşmaya çalıştık.

Halkımız bu sevgiye sahip çıktı. Şairlerimiz de yazdıkları şiirlerle bu sevginin yaygınlaşmasına yardımcı oldular. Şiirlerinin daha geniş halk tabakalarına ulaşması konusunda çaba sarfettiler. İyi dilekleriyle, dualarıyla bizleri teşvik ettiler. Hepsine teşekkür ediyorum.

Toplumumuzun farklı kesimlerine mensup olan şairlerimiz tarafından yazılan bu şiirlerin hepsinde peygamber sevgisi yanında yoğunlukla Ehl-i Beyt sevgisi işlenmiştir. Bütün şiirlerde İmam Hüseyin'in ve yakınlarının mazlumluğu dile getirilmiştir. Bu gerçekten hareketle oluşturulan bu demette, iznini aldığımız, kendisine ulaşamadığımız şairlerimizin tamamının filizlerine yer verdik. Ulaşamadığımız şairlerin farklı tavır sergileyeceklerini, bu sevgi halesi dışında kalacaklarını düşünmüyorum.

Amacımız, şairlerimizin dile getirdikleri bu sevgiyi daha geniş halk kitlelerine iletmektir. Bu nedenle şairlerimizin bizi hoş göreceklarine inanıyorum. Bağışlamalarını rica ediyorum.

Şiirleri tasnif ettiğimizde farklı bir durumla karşılaştık. Bazı şairlerin hem aruz, hem de hece vezniyle şiirler yazdığını gördük. Bunların Divan şairi mi, halk şairi mi olduğu konusunda kesin bilgiye ulaşamadık. Aruz vezniyle yazılan şiirleri bir kenara bıraktık, hece vezniyle yazılan şiirleri tercih ettik. Bu şiirler arasında da seçme yaptık.

Yaptığımız bu çalışma XIV. Yüzyıla XX. Yüzyıl arasında yaşayan şairleri içine almaktadır. XIII. ve XIV. Yüzyıl şairi Yunus Emre'nin iki şiirini aldık. XV. Yüzyılda yaşayan şairlerinin bu konuda yazılmış şiirlerine rastlamadık. XVI, XVII, XVIII. Yüzyılda yazılmış şiirleri kaydettik. XIX. yüzyılda yaşayan şairlerin bu tür şiirlerinde artma görüldü. Asıl artışa XX. yüzyılda tanık olunmaktadır.

Yaptığımız bu çalışmayı beş bölüm halinde sunmaya çalıştık:

XIV-XVI. Yüzyıl

XVII. Yüzyıl

XVIII. Yüzyıl

XIX. Yüzyıl

XX. Yüzyıl.

Sıralamayı yüzyıllara göre yaptık. Sıralamada şairlerin doğum tarihleri esas alındı.

Ulaştığımız kaynaklardaki şiirlerin başlıkları olduğu gibi korundu. Başlıksız yayımlanan şiirlere de uygun başlıklar verildi.

Şiirlerin alındığı kaynağın adı, baskı yeri, yılı, cilt ve sayfa numarası şiirin altına kaydedildi.

Çalışmamızda bazı şairler tek şiirle yer aldı. Bazı şairlerden de birkaç şiir aldık. Bunun sebeplerini şöylece özetleyebiliriz:

Şairin belirttiğimiz konuyla ilgili şiirinin tek veya az olması.

Aynı konuda birkaç şiiri bulunan şairin, şiirlerinin bir kısmının aruz vezniyle yazılmış olması.

Şairin aynı konuyla ilgili birçok şiirinin olmasına rağmen belirli sayıda şiirinin seçilmiş olması.

Seçtiğimiz şiirlerin tamamının ağıt veya mersiye formuna uyduğunu söylememiz mümkün değildir. Şiirlerini yayınladığımız şairlerin tamamı da halk şiiri formuna göre şiir yazmamaktadır. Bazılarının yazdığı şiirlere de halk şiiri diyemeyiz. Seçilen şiirlerin birçoklarının Kerbelâ olayı nedeniyle yazıldığı, İmam Hüseyin'in acısını dile getirdiği gerekçesiyle bu şiirlere "ağıt" diyebiliriz. Şairlerin genelinin halk şairi olması ve halk şiiri formunda eser yazması, halk şairi olmayanların da hece veznini benimsemeleri ve halk şiirine yakınlıkları nedeniyle çalışmamıza "*Halk Şiirinde Kerbelâ Ağıtları*" adını verdik.

Okuyucunun şiirlerde kullanılan bazı isimlerle ve terimlerle ilişki kurmasını istedik. Bu isimlerle ve terimlerle ilgili kısa bilgiler sunduk. Bunu, şiirlerin sonuna ekledik.

Şairlerin özgeçmişlerinin ve şiirlerinin yer aldığı kaynakların bibliyografyasını eserin sonuna ekledik.

Divan Şiirinde Kerbelâ Ağıtları ile *Halk Şiirinde Kerbelâ Ağıtları* adlı eserlerimizde Ehl-i Beyt sevgisini gündemde tutmaya, toplumumuzun farklı kesimlerini bu sevgi etrafında birleştirmeye çalıştık.

Okuyucularımızın ve şair dostlarımızın (cemilcifci@yahoo.com.tr) adresiyle bize ulaşmaları halinde öneri ve arzuları daha sonraki baskılarda değerlendirilecektir.

Halk Şiirinde Kerbelâ Ağıtları'nın derlenmesi konusunu gündeme getiren Kevser Basın Yayın Ltd. Şti. yöneticilerine, eserin hazırlanması aşamasında yardımlarını gördüğüm yayınevi çalışanlarına, katkılarıyla, teşvikleriyle, dualarıyla bizi yüreklendiren şair dostlara teşekkür ediyorum.

Cemil Çiftçi

YUNUS EMRE

(Doğ. 1240 – Ölm. 1320)

XIII. yüzyılın sonunda, XIV. yüzyılın ilk çeyreğinde yaşamıştır. Hayatı hakkında edinebildiğimiz bilgiler menakıpnamelerle, şiiirlerinden çıkarılan sonuçlara dayanmaktadır. Tasavvufla ilgisinin medrese eğitiminden sonra gerçekleştiği sanılmaktadır. Porsuk çayının Sakarya'ya döküldüğü Sarıköy'de doğmuş, Sakarya dolaylarında yaşamış, Sarıköy'de ölmüştür. Sakarya yakınlarındaki Tapduk Emre'den feyz almış, tasavvuf düşüncesini benimsemiştir. Mevlana ile görüşmüş, Konya, Şam, Azerbaycan çevrelerini dolaşmıştır. Aruz ve hece vezniyle şiiirler yazmıştır. Eserleriyle farklı şairleri etkilemiş, halk tarafından çok sevilmiştir. Şiiirleri farklı zamanlarda ve farklı mekanlarda defalarca basılmıştır.

Eserleri

Risaletü'n-Nushiye, 1307-1308 yıllarında yazılmıştır.

Divan.

Şehitlerin Ser-çeşmesi

Şehitlerin ser-çeşmesi
Enbiyanın bağı başı
Evliyanın gözü yaşı
Hasan ile Hüseyin'dir

Hazret Ali babaları
Muhammed'dir dedeleri
Arşın iki küpeleri
Hasan ile Hüseyin'dir

Kerbelâ'dır yazıları
Şehit olmuş gazileri
Fatma ana kuzuları
Hasan ile Hüseyin'dir

Kerbelâ'nın tâ içinde
Nur balkır siyah saçında
Yatar al kanlar içinde
Hasan ile Hüseyin'dir

Kerbelâ'da bile taşlar
Okur Kur'ân kesik başlar
Şehit olan o kardeşler
Hasan ile Hüseyin'dir

Dedesiyile bile varan
Kevser ırmağında duran
Susuz ümmete su veren
Hasan ile Hüseyin'dir

Derviş Yunus dünyâ fâni
Bizden evvel gelen kani
İki cihanın sultanı
Hasan ile Hüseyin'dir

(Sadeddin Nüzhet Ergun, *Türk Musikisi Antolojisi*, İstanbul
Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1943, c. II, s. 477)

Hasan İle Hüseyin'dir

Âyetler ile bilinen
Her yerde hazır bulunan
Cennet içinde salınan
Hasan ile Hüseyin'dir

Bundan Âşura eyleyen
Hem ruhunu şâd eyleyen
Anda şefâat eyleyen
Hasan ile Hüseyin'dir

Muhammed dürür dedesi
Gayet oldu ol gün ıssı
Evliyalar ser-çeşmesi
Hasan ile Hüseyin'dir

Kanlı gömleğini alan
Düşmanına karşı duran
Yezit'e kılıçlar salan
Hasan ile Hüseyin'dir

Yunus eydür onda kalan
Bu dünyanın sonu viran
Kerbelâ'da şehit olan
Hasan ile Hüseyin'dir

(Musa Aydın, *Gülzâr-ı Ehl-i Beyt*, Kevser Yayınları, İstanbul
2004, s. 242-243)

KALENDER

(Doğ. 1476 – Ölm. 1527)

Hacı Bektaş Veli soyundandır. Balım Sultan'ın torunudur. 40 yaşlarında iken Hacı Bektaş Veli dergâhı postnişinliğinde bulunur. Kanuni döneminin ilk yıllarında çevresinde bulunan müritleriyle isyana kalkışır. Sadrazam İbrahim Paşa karşısında yenilgiye uğrar, yakalanarak idam edilir.

Mâh-ı Muharrem'de kılalım zârı
Şah Hüseyin-i Kerbelâ'nın aşkına
Müminin âh ile fiğandır kârı
Şah Hüseyin-i Kerbelâ'nın aşkına

Muhammed Mustafa yüzü mâh deyu
Gürûh-ı Nâci'ye Ali şâh deyu
Döğünelim taşlar ile âh deyu
Şah Hüseyin-i Kerbelâ'nın aşkına

Hasan Hüseyin deyu yaşlar dökerim
Zeynel Abidin'le dağlar yıkarım
Muhammed Bakır'la cefâ çekerim
Şah Hüseyin-i Kerbelâ'nın aşkına

Cafer'e can fedâ Kazım'a kurban
Rıza-i Tâkî'den derdime dermân
Olmuşum Nâkî'nin hükmüne fermân
Şah Hüseyin-i Kerbelâ'nın aşkına

*Kalender ol sarda Askerî tahtı
İmamlar kuluyum efendim Mehdî
Yüzseler postumu bozmam bu ahdi
Şah Hüseyin-i Kerbelâ'nın aşkına*

(İsmail Özmen, *Alevi-Bektaşî Şiirleri Antolojisi*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1998, c. II, s. 30)

HATÂYÎ

(Doğ. 1487 – Ölm. 1524)

İran-Safavî devletinin kurucusu Şah İsmail'dir. Babası, Şeyh Safiyyüddin'in torunlarından Şah Haydar, annesi Akkoyunlu Uzun Hasan'ın kızı Halime Alemşah Begüm'dür.

Babası Şirvan hükümdarı Ferruh'la yaptığı bir savaşta ölür. Şah İsmail ve kardeşleri (Sultan Ali ve Seyyid İbrahim) dayıları Sultan Yakup tarafından kurtarılır ve hapsedilir. Yakup'un oğlu Rüstem, Şah İsmail ve kardeşlerini amcasının oğlu Baysungur'a karşı kullanır. Sultan Ali'nin iki kez zafer kazanması Rüstem'i rahatsız eder. Rüstem, Ali ile kardeşlerini öldürmek ister. Durumu öğrenen Ali, kardeşleriyle birlikte kaçmakta iken öldürülür. Şah İsmail gizlenir, Lala Hüseyin Bey tarafından eğitilir.

Rüstem'in ve Ferruh'un ölümünden sonra Akkoyunlu Elvend Bey'i de bertaraf ederek Şah ünvanıyla Tebriz'de taç giyer (1502). İran'da iktidarını güçlendiren Şah İsmail güneye doğru hareket eder, Bağdat'a kadar ilerler. I. Selim, Şah İsmail'i tehlike olarak görür. Çaldıran'da karşılaşırlar. Şah İsmail savaşı kaybeder. Azerbaycan'ın Sarab havalisinde vefat eder. Cenazesi Erdebil'e getirilir. Dedesi Şeyh Safi'nin yanına defnedilir.

Dün Gün İntizârım Sana Kerbelâ

Dün gün intizârım sana Kerbelâ
Varalım İmam-ı Hüseyin aşkına

Serden gayrı sermayem yok elimde
Verelim İmam-ı Hüseyin aşkına

Ne hûb öter şu seherin bülbülü
Mani söyler iman ehlin kulları
Taze açılmış Askerî'nin gülleri
Derelim İmam-ı Hüseyin aşkına

Rehber tâlibini arıkla getir
Tamam eyle eksik yerlerin yetür
Rıza lokmasını meydana getir
Yiyelim İmam-ı Hüseyin aşkına

Kapıyı kaktı kırkların birisi
Birisinden mest olupdur varısı
Sarıkaya padişahın korusu
Konalım İmam-ı Hüseyin aşkına

Şah Hatâyî'm bu yola beli deyu
Çağrışılar Muhammed Ali deyu
Cümlemiz bir ikrarın kulu deyu
Varalım İmam-ı Hüseyin aşkına

(Sadeddin Nüzhet Ergun, *Hatâyî Divanı Şah İsmail-i Safevi Hayatı ve Nefesleri*, İstanbul 1956, s. 45-46)

Bugün Mâtem Günü Geldi

Bugün mâtem günü geldi
Âh Hüseyin ü vâh Hüseyin
Senin derdin bağrım deldi
Âh Hüseyin ü vâh Hüseyin

Kerbelâ'nın önü yazı
Yüreğimden çıkmaz sızı
Yezitler mi kırdı sizi?
Âh Hüseyin ü vâh Hüseyin

Bizimle gelenler gelsün
Serini meydana koysun
Hüseyin ile şehit olsun
Âh Hüseyin ü vâh Hüseyin

Kerbelâ'nın yazıları
Şehit düştü gazileri
Fatma Ana kuzuları
Âh Hüseyin ü vâh Hüseyin

Kerbelâ'nın önü düzdür
Geceler bana gündüzdür
Şah Kerbelâ'da yalnızdır
Âh Hüseyin ü vâh Hüseyin

Gökte yıldız paralandı
Şehriban Ana karalandı
İmam Hüseyin yaralandı
Âh Hüseyin ü vâh Hüseyin

İmam Hüseyin attan düştü
Kâfir gelüp kanın içti
Atı Medine'ye kaçtı
Âh Hüseyin ü vâh Hüseyin

Bir su verin masum cana
Yezit içti kana kana
Fatma Ana yana yana
Âh Hüseyin ü vâh Hüseyin

Kerbelâ'da biter yonca
Boyu uzun beli ince
Şah Hatâyî'm kasarınca
Âh Hüseyin ü vâh Hüseyin

(Şah İsmail bin Haydar, *Şah İsmail Hatâî Külliyyatı*, Kaknüs Yayınları, İstanbul 2006, s. 494-495)

Gel Dinim, İmanım İmam Hüseyin

Türbesinin üstünü nakş eylediler
Gel dinim, imanım İmam Hüseyin
Seni dört köşeye baş eylediler
Gel dinim, imanım İmam Hüseyin

Çağlar sular gibi akasım gelmez
Şehrine girersem çıkarım gelmez
Yezit'in yüzüne bakasım gelmez
Gel dinim, imanım İmam Hüseyin

Senin âşıkların yanar yakılır
On iki İmam katarına katılır
Bunda Yezitlere lanet okunur
Gel dinim, imanım İmam Hüseyin

Senin dervişlerin semahlar döner
Kadir geceleri şem'alar yanar
Katarımız İmam-ı Cafer'e uyar
Gel dinim, imanım İmam Hüseyin

İmam Hüseyin'in kolları bağlı
Muhip âşıkların ciğeri dağlı
Hazreti Ali'nin en küçük oğlu
Gel dinim, imanım İmam Hüseyin

Şah Hatâyî'm eder erenler nerde
Çalışız, kayasız bir sahra yerde
Kerbelâ çölünde, kandilde nurda
Gel dinim, imanım İmam Hüseyin

(Sadeddin Nüzhet Ergun, *Hatâyî Divanı Şah İsmail-i Safevi Hayatı ve Nefesleri*, 2. baskı, İstanbul Maarif Kütüphanesi Yayını, İstanbul 1956, s. 68)

MUHYİDDİN ABDAL

(Doğ. ? – Ölm. ?)

XVI. yüzyılda yaşayan bir Bektaşî şairidir. Dili sadedir. 1550 yıllarından önce yaşadığı bilinmektedir. Divanı Millet Kütüphanesi'ndedir.

Medine'den gider oldun Kufe'ye
Dön gitme İmam dedi sünniler
Uğratırlar seni cevr ü cefaya
Dön gitme İmam dedi sünniler

Kolumuzdan uçtu Ali Murtaza
Neyleyim Mevla'dan geldi bir kaza
Ayrılmaktan ölmek yeğdir hem bize
Dön gitme İmam dedi sünniler

Ümmü Gülsüm gördü şişede kanı
Yere vurup arşa çıktı fiğanı
Dön gitme Yezitler öldürür seni
Dön gitme İmam dedi sünniler

Muhyiddin yasım var âşıklar gelsin
Bana inanmayan tamuda yansın
Ümmü Gülsüm nice firkate kansın
Dön gitme İmam dedi sünniler

(İsmail Özmen, *Alevi-Bektaşî Şiirleri Antolojisi*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1998, c. II, s. 104)

DERVİŞ ALİ

(Doğ. XVI. Yüzyıl – Ölm. XVI Yüzyıl)

Şairin yakın çevresinin, nerede ve ne zaman doğduğu konusunda bilgimiz yoktur. “Vücutum Erciyes gönlümüz Tekir” mısrasından anlaşıldığı kadarıyla Derviş Ali’nin Kayseri çevresinde yaşadığı söylenilebilir. Şairin XVI. yüzyılın sonlarında yaşadığı sanılmaktadır.

İmam Aşkına

Ali Muhammed’e düldül besledür
Gelin âh idelim İmam aşkına
O günlerde Fatma Ana yaşlıdur
Gelin âh idelim İmam aşkına

Hasan hulk-ı Rıza’dır perdeyi açar
Sıdkınan sevenler kızıl kan saçar
Bir damla yaş dökmek kurbana geçer
Gelin âh idelim İmam aşkına

Güçtür çekmek şu fenanın yayını
Kerbelâ’da ıssız gezer koyunu
Yezit katleyledi Şah Hüseyin’i
Gelin âh idelim İmam aşkına

Vücutum Erciyes gönlümüz Tekir
Yaramaz amellere efendim kakır

İmam Zeynel Abidin Muhammed Bakır
Gelin âh idelim İmam aşkına

Cafer-i Sadık'tan tutalım eli
Ne yaman müşküldür sahranın çölü
Ol Şah-ı Horasan Hint Yemen ili
Gelin âh idelim İmam aşkına

Gözlerin sevdiğim Musa-i Kazım
Acep nasıl ola alnıma yazın
Ali Musa Rıza ol iki gözüm
Gelin âh idelim İmam aşkına

Muhammed Tâkî'dür Aliyyü'n-Nâkî
Veliler dünyaya kalmadı baki
Sıdkınan seversen hazreti Hakk'ı
Gelin âh idelim İmam aşkına

Yüklensin o hurcum çekilsin göçüm
Dergâhında çoktur günahım suçum
Sahip zaman Hasan Askeri için
Gelin âh idelim İmam aşkına

*Derviş Ali'*m eydür gönlümüz bahtı
Hünkarlar hünkarı bir m'ola ahdi
İrehberin olsun Muhammed Mehdi
Gelin âh idelim İmam aşkına

(Ziya Gürel, *Hak Âşıklarından Ali'ler Hüseyin'ler*, Ankara 1991,
s. 30-31)

PİR SULTAN ABDAL

(Doğ. ? – Ölm.1590)

Sivas'ın Yıldızeli ilçesinin Banaz köyündendir. XVI. yüzyıl şairlerindedir. Osmanlı devleti aleyhine, İran Safevi devleti lehine yaptığı çalışmalar ve gösterdiği gayretler nedeniyle zaman zaman takibata uğramış, Sivas valisi Hızır Paşa tarafından asılmıştır. Mezarı Sivas'tadır. Şiirleri basılmıştır.

Gündüz Hayalimde Gece Düşümde

Gündüz hayalimde gece düşümde
Her derdime derman İmam Hüseyin
Yılın on'ki ayın seherlerinde
Her dertlere derman İmam Hüseyin

Dividim var kalem tutmaz elimde
Hakk'ın kelâmın okurum dilimde
Muhammed'in sancağının altında
Mazlum mazlum duran İmam Hüseyin

Aşk kitabın Hudâ bana gönderdi
Gökten Cebrail de yere indirdi
Yezitleri Cehenneme gönderdi
İblis çıkmaz ordan İmam Hüseyin

Hatice rehberi divanda bir yar
Fatma Ana ağlar hem saçın yolar
Hak bir terâzidir mîzânın kurar
Şehit donu giyen İmam Hüseyin

Pir Sultan ne güzel bulmuş yerini
Ben pirime kurban verdim serimi
Muaviye oğlu Mülcem soyunu
Sürelim dergâhtan İmam Hüseyin

(Abdülbaki Gölpınarlı-Pertev Naili Boratav, *Pir Sultan Abdal*,
Der Yayınları, İstanbul 1991, s. 299-300)

Âşıkın Başına Gelmez Hal Olmaz

Âşıkın başına gelmez hal olmaz
Ulaş yetiş pirim İmam Hüseyin
Sende bende deyu sual olunmaz
Ulaş yetiş pirim İmam Hüseyin

Erenler basmamış yerlere yüzü
İletüp çamura çiğnetme bizi
Yarın yok deminde isteriz sizi
Ulaş yetiş pirim İmam Hüseyin

Âşık olan âşık dardan ayrılmaz
Tâkî, Nâkî seven âşık yorulmaz
Tâlîp bunalmazsa pîri çağırılmaz
Ulaş yetiş pirim İmam Hüseyin

Bu hal ile biz onlara katıldık
Kemlik ettik dışarıya atıldık
Bir münkirin tuzağına tutulduk
Ulaş yetiş pirim İmam Hüseyin

*Pir Sultan'*ım daim düşmektir işi
Yol yol oldu akan çeşmimin yaşı

On iki imamın ser-çeşme başı
Ulaş yetiş pirim İmam Hüseyin

(Abdülbaki Gölpınarlı-Pertev Naili Boratav, *Pir Sultan Abdal*,
Der Yayınları, İstanbul 1991, s. 300-301)

Hak İçin Kendini Kurban Eyleyen

Hak için kendini kurban eyleyen
Şâh-ı Merdan sırrı İmam Hüseyin
Cümle erenlere ferman eyleyen
Erenler serdarı İmam Hüseyin

Muhammed Ali'nin çeşm-i çerağı
Râh-ı erkân-ı tarikin direği
Ciğerler paresi Zehra'nın yüreği
Gözlerimin nuru İmam Hüseyin

Ceddidir Muhammed, atası Ali
Anası Fatma'dır cihan evveli
Cümle evliyaya ederiz beli
Evliyalar piri İmam Hüseyin

Bâtının sultanı müminin şâhı
Gâib erenlerin şems ile mâhı
İmam Hüseyin deyu ederiz âhı
Mâtem ile zârı İmam Hüseyin

*Pir Sultan'*ım tuttu damanın anın
Düşmanına düşmanız ol hanedanın
Çeşm-i nuru durur ol Murtaza'nın
Ehl-i Beyt serveri İmam Hüseyin

(*Şiir Mecmuası*, İstanbul Belediye Kütüphanesi, Yazmalar, no.
388/01, vk. 55b-56b)

Oturmuş Erenler Yasını Çeker

Oturmuş erenler yasını çeker
İmam Hüseyin'in yasıdır deyu
Durmayıp akar da şehitler kanı
İmam Hüseyin'in kanıdır deyu

Lanet olsun Yezit'in canına
Kıydı Yezit İmamların kanına
Kesti başını, götürdü Mervan'a
İmam Hüseyin'in başıdır deyu

Hak onarsın ol keşişin işini
Keşiş görmüştü onun düşünüyü
Yedi bin altın verdi, aldı başını
İmam Hüseyin'in başıdır deyu

O güzel pirinden olmadı ferman
Ali'nin duası dertlere derman
Yedi oğlunu da etmişti kurban
İmam Hüseyin'in başıdır deyu

*Pir Sultan Abdal'*ım, ettiler cefa
Umarım Yezitler süresin cefa
Tıraş olmadı Muhammed Mustafa
İmam Hüseyin'in yasıdır deyu

(Cahit Öztelli, *Bektaşî Gülleri*, Özgür Yayın Dağıtım, İstanbul
1985, s. 81)

Âh Hüseyin, Vâh Hüseyin

Âlemlerin serverisin
Âh Hüseyin, vâh Hüseyin
Şehitlerin serdarısın
Âh Hüseyin, vâh Hüseyin

Hasan, Hüseyin'in yârı
Muhammed'in gözü nuru
Hem Ali'nin yadigârı
Âh Hüseyin, vâh Hüseyin

Zuhur oldun İmam Zeynel
Muhammed Bakır'dan evvel
Dîdene yanayım gönül
Âh Hüseyin, vâh Hüseyin

İmam Cafer'dir yarımız
Musa-i Kazım şâhımız
Budur şems ile mâhımız
Âh Hüseyin, vâh Hüseyin

Ali, Musa ilim, hüner
Muhammed Tâkî el sunar
Hüseyiniler deyip yanar
Âh Hüseyin, vâh Hüseyin

Ali, Tâkî, Hasan Asker
Muhammed Mehdî ser-defter
İmam-ı Seyyid-i Ekber
Âh Hüseyin, vâh Hüseyin

Pir Sultan haber ver dosttan
Bülbül ötüyor kafesten
Hem gül ağlar, hem gülistan
Âh Hüseyin, vâh Hüseyin

(Cahit Öztelli, *Bektaşî Gülleri*, Özgür Yayın Dağıtım, İstanbul
1985, s. 77)

Beni İmam Hüseyin'e Gönderin

Yükletin barhanem develer ile
Beni İmam Hüseyin'e gönderin

Yoldaş olup gitmen yad iller ile
Beni İmam Hüseyin'e gönderin

Şu illerin bize çektiği perde
Beni sen düşürdün onulmaz derde
Karar kılıp duramıyom bir yerde
Beni İmam Hüseyin'e gönderin

Benim ne davam var şu iller ile
Benim davam hak ehli kullar ile
Kerbelâ'ya giden abdallar ile
Beni İmam Hüseyin'e gönderin

Kutlu günler doğup doğup aşmadan
Ceset farıyıp da akıl şaşmadan
Dağları kar alıp kırcı düşmeden
Beni İmam Hüseyin'e gönderin

Pir Sultan Abdal'ım bir hava ile
Arşa çıkardılar bin dâvâ ile
Kanber'in güttüğü boz deve ile
Beni İmam Hüseyin'e gönderin

(Abdülbaki Gölpınarlı-Pertev Naili Boratav, *Pir Sultan Abdal*,
Der Yayınları, İstanbul 1991, s. 298)

KUL HİMMET

(Doğ. XVI. Yüzyıl – Ölm. XVII. Yüzyıl)

XVI. yüzyılın sonu ve XVII. yüzyılın başında yaşamıştır. Şiirlerinden anlaşıldığı kadarıyla siyasi olaylara karışmış, soruşturmadan kurtulmak amacıyla kaçarak izini kaybetmiştir. Mezarı, Tokat ilinin Almus ilçesinin Gürümlü köyündedir.

Şiirleri basılmıştır.

Ezeldendir Ezelden

Yezit sana eylediğim teberra
Ezeldendir ezeldendir ezelden
İman'a tecella Yezit'e teberra
Ezeldendir ezeldendir ezelden

Lanet olsun yürü bire havariç
Yüzbin namaz kılıp ister tut oruç
Vardım baktım aslın hariç sen hariç
Ezeldendir ezeldendir ezelden

Yağlandı kapağı bulundu çömlek
Yezit'e müstahak teberra kılmak
Mümin şehit münkirse murdar ölmek
Ezeldendir ezeldendir ezelden

Siz ağu kattınız Hasan aşına
Cefa eylediniz Hüseyn'in eşine
Bu teberra Muaviye'nin soyuna
Ezeldendir ezeldendir ezelden

Muhammed'den ayırdılar Ali'yi
Naçarlıktan beri edip Veli'yi
Hüseyniler sever Merdan Ali'yi
Ezeldendir ezeldendir ezelden

İmam Zeynel evi sanki bir zindan
Bakır'a çok cefa eyledi Mervan
Cafer-i Sadık'ın kurduğu erkan
Ezeldendir ezeldendir ezelden

Benim sevdiceğim Musa-i Kazım
İmam İrıza'dan ayırmam özüm
Benim bu dergaha daim niyazım
Ezeldendir ezeldendir ezelden

Muhammed Tâkî'de canımda canan
İmam Ali, Nâkî kalbimde iman
Âşıklara bu muhabbet bu nişan
Ezeldendir ezeldendir ezelden

Hasan Askeri'yle Mehdi Muhammed
Sevene ırahmet sevmeze lanet
Münkire cehennem mümine cennet
Ezeldendir ezeldendir ezelden

Dilerseniz eğer Hakk'ı görmeyi
Var bir gerçek erden alıp örneği
Müminin kalbinde Hak çekirdeği
Ezeldendir ezeldendir ezelden

Geda *Kul Himmet*'im gördüm düşünümde
Ali'nin sevdası vardır başımda

Yemen'deki hayal burda peşimde
Ezeldendir ezeldendir ezelden

(İbrahim Aslanoğlu, *Kul Himmet: Yaşamı, Kişiliği, Şiirleri*, Ekin Ajans ve Yayıncılık, İstanbul 1997, s. 101-102)

Ne Dersin

Ezelden divane kıldı aşk beni
Hüseyñîyiz mevâlîyiz ne dersin
Yine ta'n edersin tarik düşmanı
Hüseyñîyiz mevâlîyiz ne dersin

Şefaatçim Muhammed Mustafa'dır
İmamımız Ali aynı vefadır
Pir elinden zehir içsem şifadır
Hüseyñîyiz mevâlîyiz ne dersin

Şah Hüseyin eşiğinde sailiz
Yezit'in, münkirin Azrailiyiz
Şah-ı Kerbelâ'nın Tufail'iyiz
Hüseyñîyiz mevâlîyiz ne dersin

Zeynel Abidin'den Bakır'a yettik
Cafer-i Sadık'ın yolunu tuttuk
Şükür iman ettik can cana kattık
Hüseyñîyiz mevâlîyiz ne dersin

Musa-i Kazım'dan erişti irşat
İmam ırza'nın buyruğun gözet
Yezitlere lanet mümine rahmet
Hüseyñîyiz mevâlîyiz ne dersin

Muhammed Tâkî'dir hem Ali Nâkî
Hasan Askeri'den dolu içtik saki
Şeyh olmak şah olmak mürşidin işi
Hüseyñîyiz mevâlîyiz ne dersin

*Kul Himmet'*im müridiydim Dehman'a
Özüm ulaştırdım Sahip Zaman'a
İradet getirdim Şah Tahmasp Han'a
Hüseynîyiz mevâlîyiz ne dersin

(İbrahim Aslanoğlu, *Kul Himmet: Yaşamı, Kişiliği, Şiirleri*, Ekin Ajans ve Yayıncılık, İstanbul 1997, s. 107-108)

İmam Hüseyin

Hey gaziler yıldızımız tutuldu
Ali'nin evlâdı İmam Hüseyin
Derdin veren dermanını vermez mi
Ali'nin evlâdı İmam Hüseyin

Çelebiler irak yola gittiler
Kazdılar hendeği tamam ettiler
Cellatlar önünce atın yettiler
Ali'nin evlâdı İmam Hüseyin

Çelebiler irak yola kuruldu
Yeşilleri dellallara verildi
Göz yaşından yerler gökler delindi
Ali'nin evlâdı İmam Hüseyin

Çiçek gibi gözyaşına döküldü
Atanın ananın beli büküldü
Kerbela'da genç aslanım yıkıldı
Ali'nin evlâdı İmam Hüseyin

*Kul Himmet'*im son harmanım savruldu
Atanın ananın başı çevrildi
Kerbela'da genç aslanım devrildi
Ali'nin evlâdı İmam Hüseyin

(İbrahim Aslanoğlu, *Kul Himmet: Yaşamı, Kişiliği, Şiirleri*, Ekin Ajans ve Yayıncılık, İstanbul 1997, s. 108-109)

Ya Güzel İmam Hüseyin

Bunca şehitlerin başı
Ya güzel İmam Hüseyin
Hemi huriler yoldaşı
Ya güzel İmam Hüseyin

Hüseyin'dir anın adı
Yezitler etti inadı
Muhammed Ali evladı
Ya güzel İmam Hüseyin

Aslı bir ikrarı sağlı
Susuzluktan ciğer dağlı
Hazreti Ali'nin oğlu
Ya güzel İmam Hüseyin

On'ki İmamların piri
Zârilik kıladı varı
Şehriban Ana'nın oğlu
Ya güzel İmam Hüseyin

Fatm'Ana yollara bakar
Gözünden kanlı yaş akar
Sandığından nurlar çıkar
Ya güzel İmam Hüseyin

Yetmiş kişi yürüdüler
Kerbelâ çölün(e) erdiler
Savaşı kande gördüler
Ya güzel İmam Hüseyin

Gaziler bunda kalalım
Yazımız nedir bilelim
Hak yoluna ser verelim
Ya güzel İmam Hüseyin

Yezitler üstüne geldi
Zülcenah atından indi
Naciler ateşe düştü
Ya güzel İmam Hüseyin

Gövdesinden başı gitti
Varlığın yokluğa sattı
At Bilal'e haber etti
Ya güzel İmam Hüseyin

Kurulu yayların yastı
Şehit olmak imiş kastı
Şimir mel'un başın kesti
Ya güzel İmam Hüseyin

Atası üstüne geldi
Hüseyin halin ne dedi
Halim budur şükür kıldı
Ya güzel İmam Hüseyin

Suda balıklar ağlaştı
Denizler kaydadı çoştı
Müminlere mâtem düştü
Ya güzel İmam Hüseyin

Şehriban Ana'yı aldılar
Hür üzerine saldılar
Yezitler sitem sürdüler
Ya güzel İmam Hüseyin

Kul Himmet bundan dönmeye
Yezitler size kalmaya
Sevenler mahrum olmaya
Ya güzel İmam Hüseyin

(İbrahim Aslanoğlu, *Kul Himmet: Yaşamı, Kişiliği, Şiirleri*, Ekin Ajans ve Yayıncılık, İstanbul 1997, s. 169-170)

Pirim Serverimdir İmam Hüseyin

Münkir, ben pirime inkar değilim
Pirim serverimdir İmam Hüseyin
Hânedan düşmanına yar değilim
Pirim serverimdir İmam Hüseyin

Muhammed'dir iki cihanın şâhı
Ali'dir âşıkların kıblegâhı
Hasan Hulkı kudret fazl-i ilâhı
Pirim serverimdir İmam Hüseyin

Dillerde yadiğâr söylenir adın
Gönlümün evinde tahtın bünyadın
Balkıyıp nur oldu Zeynel Abidin
Pirim serverimdir İmam Hüseyin

Muhammed Bakır'dır gönlü ganidir
Âşıkların can içinde canıdır
Hem sahâvet hem mürüvvet kânıdır
Pirim serverimdir İmam Hüseyin

Cafer-i Sadık'tır gönlüm hem-râhı
Musa-yı Kazım'dır haktır dergâhı
Ali, Musa, Rıza müminler şâhı
Pirim serverimdir İmam Hüseyin

Tâkî'ye kul oldum, Nâkî'ye kemter
Pirim mürşidimdir Hasanü'l-Asker
Düldül'le Zülfikar sahib-i Kanber
Pirim serverimdir İmam Hüseyin

Kul Himmet içtiğin doludur, camdır
Mehdi irşadı sahip zamandır
Pirimiz Ali'dir Düvaz İmam'dır
Pirim serverimdir İmam Hüseyin

(İbrahim Aslanoğlu, *age.*, s. 109-110)

KUL İBRAHİM

(Doğ. XVI. Yüzyıl – Ölm. XVII. Yüzyıl)

Kimliği ve ailesi hakkında bilgimiz yoktur. XVI. yüzyılın sonunda, XVII. yüzyılın başında yaşayan, Kul Himmet ve Kul Hüseyin'le birlikte siyasi olaylara karışan bir Bektaşî şairidir. Doğumu, ölümü, memleketi, yakın çevresi hakkında bilgimiz yoktur.

Yetiş İmdadına İmam Hüseyin

Gine bir karanlık düştü serime
Yetiş imdadına İmam Hüseyin
Ben çağırırım ere, Hakk'a, pirime
Yetiş imdadına İmam Hüseyin

Deden Muhammed'dir atansa Ali
Hakka doğru gider anların yolu
Nice bir incittin bu edna kulu
Yetiş imdadına İmam Hüseyin

Bahçen bozulduysa Bâri'ye başla
Mümine kuvvettir Yezit'i taşla
Kusurum çok, günahımı bağışla
Yetiş imdadına İmam Hüseyin

Mürüvvet kapısın ezel ezelden
Hiç vefa yok imiş oğlandan kızdan
Kusur bizde ise mürüvvet sizden
Yetiş imdadıma İmam Hüseyin

Bozulmasın *İbrahim*'in dirliği
Dirlik ile olur dünya varlığı
Bir günde bell'olur erin erliği
Yetiş imdadıma İmam Hüseyin

(Cahit Öztelli, *Pir Sultan'ın Dostları*, Özgür Yayın-Dağıtım, İstanbul 1984, s. 296-297)

KUL HÜSEYİN

(Doğ. XVI. Yüzyıl – Ölm. XVII. Yüzyıl)

Kimliği hakkında yeterli bilgimiz yoktur. XVI. yüzyılın sonunda ve XVII. yüzyılın başında yaşadığı sanılmaktadır. Bir dördlüğünden edinilen bilgiye göre 70 yıldan fazla yaşamıştır. *Hüseyin*, *Âşık Hüseyin*, *Sefil Hüseyin* mahlaslarını da kullanmıştır. Alevi-Bektaşî şiirinin ileri gelen şairlerindedir.

Mekke Medine'dir Senin Durağın

Mekke Medine'dir senin durağın
Gel dinim imanım, Hasan, Hüseyin
Yezitler elinde telef oldu canın
Gel dinim imanım, Hasan, Hüseyin

Mansur enelhak der, Bağdat şehrinde
O da şehit düştü Kerbelâ çölünde
Süngüsü elinde, tirkeş belinde
Gel dinim imanım, Hasan, Hüseyin

Çaldılar, elinden süngüsü düştü
Yezitler yürüdü, başına üştü
Ya Muhammed dedi, gözünü açtı
Gel dinim imanım, Hasan, Hüseyin

Atı da kişnedi başından aştı
Öğlen vakti Medine'ye ulaştı
Bilal Habeşi gördü serinden geçti
Gel dinim imanım Hasan Hüseyin

Nice şehit yoldaş oldu işine
Çözdü marhamasın sardı başına
Beli dedi hile gelmez kaşına
Gel dinim imanım Hasan Hüseyin

Vardı çadırına himmet eyledi
Yedi yerde yarasını bağladı
Gökte uçan kuşlar hep kan ağladı
Gel dinim imanım Hasan Hüseyin

Yezit galip oldu dört köşe oldu
Ol zaman masumu ok ilen vurdu
Şehriban Ana'nın ciğerin böldü
Gel dinim imanım Hasan Hüseyin

Yezit galip oldu vermedi suyu
Anlar da çağrışır gel Ali'm deyu
Ciğerim köşesi yüreğim yağü
Gel dinim imanım Hasan Hüseyin

Battal cenk eyledi, vardı su aldı
Bir fırka hasm olup kırbasın deldi
Döğüşe döğüşe hem şehit oldu
Gel dinim imanım, Hasan, Hüseyin

Şişede tiryakı kana döndürdü
Dünyadan ahrete susuz gönderdi
Evlâtların develere bindirdi
Gel dinim imanım, Hasan, Hüseyin

Senin müritlerin dere bekledi
Yetmiş iki mürsel sözün hakladı

Kırk gün meyyitini aslan bekledi
Gel dinim imanım, Hasan, Hüseyin

Abdalların sema döner hak ilen
Müminlerin yol sürüyor fark ilen
Dervişlerin seyyah eder terk ilen
Gel dinim imanım, Hasan, Hüseyin

Kul Hüseyin bunu aldı pirinden
Gün görünmez tütününden, zârından
Sevicin çok Acem ile Urumdan
Şehitler serveri İmam Hüseyin

(Ziya Gürel, *Hak Âşıklarından Ali'ler Hüseyin'ler*, Ankara 1991,
s. 89-91)

TESLİM ABDAL

(Doğ. ? – Ölm. 1670)

Elazığ'ın Baskil ilçesine bağlı Şeyh Hasan köyünde doğmuştur. Kalender Abdal'ın oğludur. Köyün doğu tarafında bulunan Şeyh Ahmed Dede türbesi civarına gömülmüştür.

Gönül Havalandı Rızalar İle

Gönül havalandı rızalar ile
Bizi Hüseyin'e gönder ya Ali
Medet mürvet olsun ricalar ile
Bizi Hüseyin'e gönder ya Ali

Yüklendi barhanam develer ile
Yoldaş olmayalım yuvalar ile
Cümle büyük küçük divalar ile
Bizi Hüseyin'e gönder ya Ali

Benim şu ellere çektiğim perde
Yalnız düşmüşem böyle bir derde
Gönlümüz eğlenmez oldu bu yerde
Bizi Hüseyin'e gönder ya Ali

Tuttuğum perdeden doğup aşmadan
Dağlar asilenip soğuk düşmeden
Ceset kargıyıpta akıl şaşmadan
Bizi Hüseyin'e gönder ya Ali

Teslim Abdal eder doğru söyleyin
Girin riya göllerini boylayın
Tuz ekmek hakkını helal eyleyin
Bizi Hüseyin'e gönder ya Ali

(İsmail Özmen, *Teslim Abdal - Hayatı ve Şiirleri*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 2002, s. 101)

Hasan Hüseyin Aşkına

Bir dilek dilerim senden,
Hasan Hüseyin aşkına
Canımızı kurban verdik
Hasan Hüseyin aşkına

Hakka verdim cümle vârim,
Dergâhına yüzüm sürdüm
Canımı terceman kıldım,
Hasan Hüseyin aşkına

Fehmeyledik ferimizi
Yüzdürelim derimizi
Kurban verdik serimizi,
Hasan Hüseyin aşkına

Gerçekler kavlini güder,
Nefsini dinleyen murdar
Verdiğin zaya mı gider,
Hasan Hüseyin aşkına

Teslim Abdal eyder duyur,
Seç özünü baldan ayır
Çıplak giydir bir aç doyur,
Hasan Hüseyin aşkına

(İsmail Özmen, *Teslim Abdal - Hayatı ve Şiirleri*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 2002, s. 108)

İmam Hüseyin Şehit Düşünce

Dağlar taşlar ile hayvan ağladı
İmam Hüseyin şehit düşünce
Yer gök kara giydi kara bağladı
İmam Hüseyin şehit düşünce

Ateş yasin çekti anda yanmadı
Çiğleri pişip de nimet yenmedi
Cennet halkı mâtem tuttu gülmedi
İmam Hüseyin şehit düşünce

Lanet olsun Yezit'e yasin çekmedi
Gökte uçan kuşlar tüyün dökmedi
Ulu sular çağlayıp da akmadı
İmam Hüseyin şehit düşünce

Bir orucun tutan haslar başıdır
Tutmayanlar bil ki Hakk'a asidir
Çekin yasin İmam Hüseyin yasıdır
İmam Hüseyin şehit düşünce

Ümmü Gülsüm, Şehriban Ana gülmedi
Ona olan hiç kimseye olmadı
Bir orucun tutan mahrum kalmadı
İmam Hüseyin şehit düşünce

Zülcenah'ın geldiğini gördüler
Ay ile gün birden kara giydiler
İmam Hüseyin'i şehit bildiler
İmam Hüseyin şehit düşünce

Teslim Abdal eydür yüreğim yandı
Muhipler yas çekti kara bağladı
Derviş Ali'm yana yana ağladı
İmam Hüseyin şehit düşünce

(İsmail Özmen, *age.*, s. 110-111)

FAKİR EDNÂ

(Doğ. ? – Ölm. ?)

Kimliğiyle ilgili yeterli bilgimiz yoktur. Erdebil dergâhıyla ilişkisi olduğu sanılan şairin şiirlerinde Hatâyî etkisi görülür. XVII. yüzyılda yaşadığı sanılmaktadır.

İmam Hüseyin Deyu

Yüzünü türaba sürmüş gideyi
Çağlar sular İmam Hüseyin deyu
Gece gündüz arzulamış gideyi
Ağlaşırılar İmam Hüseyin deyu

Gece gündüz arzulamış gideyi
Dolap su vermeğe fiğan edeyi
İmamların ismini vird edeyi
İnler dolap İmam Hüseyin deyu

Hesap eyle baharını yazını
Fark edegör ördeğini kazını
Dinleyin turnanın tor avazını
Çağrışurlar İmam Hüseyin deyu

Katarlanmış birbirini yederler
Çağrışurlar Kerbelâ'ya giderler
"İmam, İmam" deyu nevha ederler
Ağlaşırılar İmam Hüseyin deyu

İmamlar da Kerbelâ'da yatarlar
İmam Ali Şâh Abbas'a yeterler
Kerbelâ çölünde semah tutarlar
Çağrışurlar İmam Hüseyin deyu

İmamların yasın biz de çekelim
Gözümüzden kanlı yaşlar dökelim
İmamlar yoluna serden geçelim
Ağlaşalım İmam Hüseyin deyu

*Fakir Ednâ'*m ağlamışım gülemem
Sel sel oldu çeşmim yaşın silemem
Üstadım Hatâyî kimse bilemem
Ağlaşalım İmam Hüseyin deyu

(İsmail Özmen, *Alevi-Bektaşî Şiirleri Antolojisi*, III, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1998, s. 77)

DEDEMOĞLU

(Doğ. XVII Yüzyıl – Ölm. XVIII. Yüzyıl)

Çorum'un Sungurlu ilçesinin Araf (Oraf) köyündendir. Maraş ve Antep yöresinden Sungurlu'ya göç eden Beydilli Türkmenlerinden olduğu sanılmaktadır. 17. yüzyılın sonu ile 18. yüzyılın ilk yarısında yaşayan bir Bektaşî şairidir. Alioğlu'nun müridlerindedir. Safeviler lehine, Osmanlılar aleyhine bazı olaylara karışmış, bu davranışı nedeniyle tutuklanarak cezalandırılmıştır. Şiirlerinin bir kısmı yayımlanmıştır.

Ağladı

İmam Hüseyin'e olan zulmata
Gökte melek, yerde insan ağladı
Gidi kesti ellerini, doğradı
Gökte melek, yerde insan ağladı

Elin kesti bir Allah'ın zâlimi
O bilmedi ne olacak hâlini
Ay tutuldu, gün düşürdü nurunu
Gökte melek, yerde insan ağladı

Kesik başı ortalığa koydular
Âh Hüseyin, vâh Hüseyin dediler
Siyah saçın alkanlarla yudular
Gökte melek, yerde insan ağladı

Bir su vermediler ol âdil hâna
İçtiler Yezitler hem kana kana
Çok fiğân eyledi hem Fatma Ana
Gökte melek, yerde insan ağladı

Dedemoğlu bak Yezit'in kastına
Askerini çekti gelir üstüne
Böyle zulm mü olur Ali dostuna
Gökte melek, yerde insan ağladı

(İsmail Özmen, *Alevi-Bektaşî Şiirleri Antolojisi*, III, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1998, s. 152)

KALBÎ

(XVIII. Yüzyıl)

Şairin kimliğiyle ilgili bilgimiz yoktur. Uzun zaman Abdal Musa dergâhında hizmet etmiştir. Mısır'a gitmiş, Kaygusuz Abdal dergâhını ziyaret etmiştir. Hece ve aruz vezniyle şiirler yazmıştır. XVIII. yüzyılda yaşadığı sanılmaktadır. Şiirlerinde *Kalbi*, *Kalbiya*, *Derviş Kalbî* mahlaslarını kullanmıştır.

Ağla Mâtemdir Muharrem'dir Bugün

Ey gönül kan ağlamak eyyamıdır
Ağla mâtemdir Muharrem'dir bugün
Âşık-ı sâdıkların hengâmıdır
Ağla mâtemdir Muharrem'dir bugün

Mürdeler bu günde buldular hayât
Aç dü çeşmin feth olur her müşkilât
Ger dilersen bulasın oddan necât
Ağla mâtemdir Muharrem'dir bugün

Hûn ile âbide eyle yerleri
Pâyımâl et saç sadeften dürleri
Ol muhibb-i hânedânın askeri
Ağla mâtemdir Muharrem'dir bugün

Karalar giydi zemin ü âsümân
İns ile cin âh edüp eyler fiğân
Bağrını eyle kebâb ey merd-i cân
Ağla mâtemdir Muharrem'dir bugün

Gafil olma fevt edersin fırsatı
Eyle idrâk ey Muhammed ümmeti
Gitti elden iki âlem devleti
Ağla mâtemdir Muharrem'dir bugün

Nûr-ı Ahmet çeşm-i Haydar mahremi
Çekti zâlimler elinden ol gamı
Tuttu dehri gül Hüseyin'in mâtemi
Ağla mâtemdir Muharrem'dir bugün

Kande kaldı ol Hüseyin-i Kerbelâ
Ehl-i Beyt'e etti zâlimler cefâ
Kalbîyâ kan ağlamak oldu sezâ
Ağla mâtemdir Muharrem'dir bugün

(Ali Rıza Öge, *Bektaşî Şairler Antolojisi*, İstanbul Belediyesi
Kütüphanesi, Yazmalar, no. 131, s. 1152-1153)

HÜSEYİN

(Doğ. XVIII. Yüzyıl – Ölm. XVIII. Yüzyıl)

Çorum ilinin Alaca (Hüseyinova) ilçesinin Perçem köyündendir. XVIII. yüzyılın ilk günlerinde doğmuştur. Şairin doğum tarihiyle ilgili net bir bilgi yoktur. Şiirlerinden elde edilen bilgilere göre şair 1783 yılında sağdır.

Bedensiz Başına Kurban Hüseyin'im

Gelüp Kerbelâ'ya Fatıma Zehra
Sinesine vurur Fatıma Zehra
Gözü kan ağlıyor Fatıma Zehra
Hüseyin'in ânesi Fatıma Zehra

Bedensiz başına kurban Hüseyin'im
Mübarek kaşına kurban Hüseyin'im

Senin mesken durağın Kerbelâ Şah
Şehitlik günlerindir bugün ey Şah
Esir olmuş bu Ehl-i Beyt eder âh
Bugün hep gelişiz seyranına Şah

Bedensiz başına kurban Hüseyin'im
Mübarek kaşına kurban Hüseyin'im

Yıkılmış gönlüme düşdü firakın
Karındaşın Hasan çeşm-i çerağın
Bu deşt-i Kerbelâ senin durağın
Başın yoktur öpem gonca dudağın

Bedensiz başına kurban Hüseyin'im
Mübarek kaşına kurban Hüseyin'im

Ali Ekber senin taze civanın
Ali Asgar senin ruh u revanın
İmamlar aşkına kırmızı kanın
Akıyor sabreder bu tatlı canın

Bedensiz başına kurban Hüseyin'im
Mübarek kaşına kurban Hüseyin'im

Olupdur hem Ali gamdan mükedder
Ezelden takdir-i Hak'dır mukadder
Muhipler carına yet ruz u mahşer
Ezelden ced be ced aslın mutahhar

Bedensiz başına kurban Hüseyin'im
Mübarek kaşına kurban Hüseyin'im

Muharrem ayıdır bu ayda ey Şah
Solar gonca gülün bu ayda ey Şah
Muhammed ceddimiz atan Ali Şah
Niçin kanlı senin dudağın ey Şah

Bedensiz başına kurban Hüseyin'im
Mübarek kaşına kurban Hüseyin'im

Muharrem'de muhipler daim ağlar
Şehitlik firkatı cismini dağlar
Muharrem'de muhipler kara bağlar
Daim gözyaşı mâtemde çağlar

Bedensiz başına kurban Hüsey'n'im
Mübarek kaşına kurban Hüsey'n'im

Hüsey'in Kerbelâ mazlum oluptur
Anınçün sinemi dertler delüptür
Ya bunca dertleri kimler görüptür
Muharrem ayları günler gelüptür

Bedensiz başına kurban Hüsey'n'im
Mübarek kaşına kurban Hüsey'n'im

Aziz bacıların feryad ederler
Hatice sittiyeye Zeynep göründüler
Gözü kan yaş bu dünyadan giderler
Cenab-ı Halık'a şekva ederler

Bedensiz başına kurban Hüsey'n'im
Mübarek kaşına kurban Hüsey'n'im

Şol emr-i Hak ezeldendir ne çâre
Sinem üryan vücudum pâre pâre
Hüsey'n'in dertleri sinemde yare
Su içmedi vücudu düşdü nare

Bedensiz başına kurban Hüsey'n'im
Mübarek kaşına kurban Hüsey'n'im

Firak oldu düşüpdür kalbe cana
Nazik başın bulaşmış kızıl kana
Yanar Fatıma Ana yana yana
Yana yana âh eder Fatma Ana

Bedensiz başına kurban Hüsey'n'im
Mübarek kaşına kurban Hüsey'n'im

(Ziya Gürel, *Hak Âşıklarından Ali'ler Hüsey'in'ler*, Ankara 1991,
s. 136-138)

DERVİŞ MUHAMMED

(Doğ. 1760 – Ölm. 1809)

Seyit Hüseyin adında bir zatın oğludur. Arguvan'ın İsa köyünde doğmuştur. Küçük yaşta babasını kaybetmiştir. Hacı Bektaş Dergâhı'na giden şair Kerbelâ seyahatına çıkmıştır. Seyahattan dönüşünde doğduğu köye gelmiş ve yerleşmiştir. Tütün, rakı ve şarap içilmemesi konusunda halkı uyarmış, bu tür davranışların Ehl-i Beyt yoluna yakışmadığını ifade etmiştir. Bu çağrısı nedeniyle köyden kovulan şair Divriği'nin Anzahar köyüne yerleşmiş, aynı düşüncelerini orada da ifade etmiştir. Ömrünün sonuna kadar bu köyde yaşamış ve bu köyde vefat etmiştir.

Şiirleri, Mustafa Bal tarafından "*Derviş Muhammed'im Nuru Vahit Eseri Dillerde Şahit*" (İstanbul 1989) adıyla basılmıştır.

Ver Benim Muradım İmam Hüseyin

Seher kapın açık hanın dağılır
Gonca güllerinin boynu eğilir
Bendin baştan kalkmış daim sevilir
Ver benim muradım İmam Hüseyin

Enmişim türbene garip değilem
Özürsüz şüphesiz seni severim
Sefilim kapında boynum eğirim
Ver benim muradım İmam Hüseyin

Yaslanayım eşiğine durayım
Göster görmediğin yeri göreyim
Senden gayrı kim var kime varayım
Ver benim muradım İmam Hüseyin

Onsekiz bin alem senin fermanın
Arş yüzünde semah döner Selman'ın
İsteyenin muradını vermeli
Ver benim muradım İmam Hüseyin

Saya değmen dertli sinen yareli
Kapına gelmişim sevdiğim Veli
Dedendir Muhammed atandır Ali
Ver benim muradım İmam Hüseyin

Hakka âşık olan yüz sürer gelir
Arar Hakk'ı âşık evinde bulur
Sevdiğim kapına yaralın gelir
Ver benim muradım İmam Hüseyin

İman ehli olan ikrarın bilir
Ali'yi sevenler çağırır gelir
Derviş Muhammed yüz sürer yalvarır
Ver benim muradım İmam Hüseyin

(Mustafa Bal, *Derviş Muhammed'im Nuru Vahit Eseri Dillerde Şahit*, İstanbul 1989, s. 141)

Yarelerin Bende İmam Hüseyin

Durdukça durdukça dert beni alır
Yarelerin bende İmam Hüseyin
Ciğerciğim bölük bölük bölündü
Yarelerin bende İmam Hüseyin

Bir yere cem oldu kesilen başlar
İsmi azam okur mim ile kuşlar

Fatıma Ana'nın gözünde yaşlar
Yarelerin bende İmam Hüseyin

Muhammed Ali de kaynadı coştı
Âşkın gözünde hayli dolaştı
Kerbelâ çölünde o şehit düştü
Yarelerin bende İmam Hüseyin

Yasını çekiyor gökteki kuşlar
İsmi azam okur mim ile kuşlar
Kerbelâ çölünde olan savaşlar
Yarelerin bende İmam Hüseyin

Derviş Muhammed'im çeşmim çerağı
Okunur unutulmaz gözden ırağı
Dayanır mı buna Ehl-i Beyt'in yüreği
Yarelerin bende İmam Hüseyin

(Mustafa Bal, *Derviş Muhammed'im Nuru Vahit Eseri Dillerde Şahit*, İstanbul 1989, s. 146)

KUL HİMMET ÜSTADIM

(Doğ. XVIII. Yüzyıl – Ölm. XIX. Yüzyıl)

Divriği ilçesinin Karageban bucağına bağlı Örenik köyünde doğdu. Öksüzoğulları adıyla anılan bir ailedendir. Adı İbrahim'dir. Şiirlerinden, şair Âşıkî (d. 1763-öl. 1821)'nin çağdaşı olduğu anlaşılmaktadır. Onsekizinci yüzyılda doğan şairin 19. yüzyılın ilk yarısında öldüğü sanılmaktadır.

Hasan İle Hüseyin'in Aşkına

Ali meydanına gelen kuzular
Hasan ile Hüseyin'in aşkına
Derdim çoktur yüreğimde sızılar
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Hacı Bektaş Veli düş geldi yine
Fatıma Ana'dan cûş geldi yine
İsmail koçuna eş geldi yine
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Hak Muhammed Ali çaldı erkânı
Hasan Hüseyin'dir gevherin kânı
İlgıt ılgıt akar kurbanın kanı
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Zeynel, Bakır, Cafer ile geldiler
Göz yaşını sile sile geldiler
İbrahim'in sürüsünden aldılar
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Kâzım Musa ile Rıza geldiler
Tâkî, Nâkî, Askerî'yi buldular
Doksan bin er lokmasından yediler
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

İsa gökten indi Mehdî bilebilir
Yaylını sulağı arş-ı âlâdır
Arafat dağından koçu meledir
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Kul Himmet Üstadım gele her zaman
On'ki İmamları bula her zaman
Kurbanınız kabul ola her zaman
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

(*Cönk*, İstanbul Belediyesi Kütüphanesi, Yazmalar, no. 48, vk.
89ab)

Hüseyin

Dedesi oğlunu verdi hocaya
İsmi beyan eyledi heceye
Günde yedi baş keserdi geceye
Dedesinden imdat uman Hüseyin

Hüseyin'in pazarlığı hak ile
Divanında duramadım yük ile
Kâfirleri kırdırırdı ok ile
Kanı ılgıt ılgıt akan Hüseyin

Nurdan yapıldır anın çardağı
Seherde salınır gövel ördeği

Kâfirler kaldırdı içti bardağı
Kanı ılgıt ılgıt akan Hüseyin

Sabahın seherinde kişneşir atlar
Yezitler içer de der âfiyetler
İsmail de der ki ürüşür itler
Kanı ılgıt ılgıt akan Hüseyin

Nurdan yapıldır onun odası
Dal boyuna hayran kaldı dedesi
Yemen'den geliyor onun gıdası
Gıdası kesilmez İmam Hüseyin

Kul Himmet Üstadım kollarım bağlı
Yezitler elinden ciğerim dağlı
Muhammed'in torunu Ali'nin oğlu
Davası kıyamete kalan Hüseyin

(İbrahim Aslanoğlu, *XIX. Yüzyıl Alevi-Bektaşî Şairi Kul Himmet Üstadım*, 3. baskı, Can Yayınları, İstanbul (baskı yılı yok), s. 92)

İN TÜRABA SÜR YÜZÜNÜ

Yolun eğrisine gitme
İN türaba sür yüzünü
Helalına haram deme
İN türaba sür yüzünü

Ali güzel Veli güzel
Elindeki dolu güzel
İmamların yolu güzel
İN türaba sür yüzünü

Fatm'Ana'nın gül yüzüne
Sürmeler çekmiş gözüne
Şah'ın ayağı tozuna
İN türaba sür yüzünü

İmam Hasan ağı içti
Uçmak kapıların açtı
Şah Hüseyin şehit düştü
İn türaba sür yüzünü

Kazım, Musa, Rıza kaçtı
Tâkî, Nâkî, Asker eştir
Hızır Nebî'ye yoldaştır
İn türaba sür yüzünü

Kul Himmet Üstadım erler
Hizmet edin erler pirlere
Mehdî'ye Muhammed derler
İn türaba sür yüzünü

(İbrahim Aslanoğlu, XIX. Yüzyıl Alevi-Bektaşî Şairi *Kul Himmet Üstadım*, 3. baskı, Can Yayınları, İstanbul (baskı yılı yok), s. 130)

SADIK BABA

(Doğ. 1784 – Ölm. 1839)

Asıl adı Hüseyin'dir. Malatya'nın Hekimhan ilçesinin Güvenç köyünde doğdu. Kara Fatma ile Hurda Ali'nin oğludur. Dedesi, Elbistan'ın Kantarma köyünden gelerek Güvenç köyüne yerleşen Hüseyin Efendi'dir. Gençlik döneminde babasını kaybeder. Kangal ilçesinin Ulaş nahiyesinde Karagavur adlı bir Ermeni'nin yanında mevsimlik işçi olarak çalışır. Sonraları Kara-özü köyüne yerleşir. Koca Musaların kızı Elif'le evlenir,

Hacıbektaş'a gider, tekke kültürü alır. Çelebilerden Hamdullah Efendi tarafından kendisine Sadık mahlası verilir. Güvenç köyünde vefat eden şairin mezarı bu köydedir.

Şiirleri, Ahmet Özerdem tarafından "*Sadık Baba*" (İstanbul 1996) adıyla yayımlanmıştır.

İmam Hüseyin Deyi

Pir sevdası ile düştüm gurbete
Eğlenirim İmam Hüseyin deyi
Can dayanmaz hasret ile firkate
Kölenirim İmam Hüseyin deyi

Nola dosta eriştirsem ünümü
Gasavetten kurtarırdım canımı
Bele derse al kanlara tenimi
Belenirim İmam Hüseyin deyi

İndim tavaf ettim Hacı Bektaş'ı
Erenler ulusu ser-çeşme başı
Muhammed Mustafa Hızır yoldaşı
Dolanırım İmam Hüseyin deyi

Şah İmam Ali'den Hasan'a erip
Hüseyin yolunda can-ı baş verip
Evliyalar makamına yüz sürüp
Dilenirim İmam Hüseyin deyi

Zeynel Abidin'e yüzümü sürdürüm
Muhammed Bakır dilimde virdim
Dil-i canı Cafer ilmine verdim
Dalanırım İmam Hüseyin Deyi

Kâzım-ı Rıza'dan erişe himmet
Tâkî, Nâkî, şâhum cemali cennet
Hasanü'l-Askeri, Mehdi, Muhammed
Sallanırım İmam Hüseyin Deyi

Aşkın dalgaları didemden akar
Düşükçe sinemi od gibi yakar
Gözüme tutiya dost hâki gubar
Bulanırım İmam Hüseyin Deyi

Sadık, dersin aldı hublar hasından
Şehitler ulusu mülk eyasından
Sebilullah deyip Kevser tasından
Sulanırım İmam Hüseyin Deyi

(Ahmet Özerdem, *Sadık Baba*, İstanbul 1996, s. 159)

Hasan ile Hüseyin'in Aşkına

Cebrail o demde üç pay getirdi
Hasan ile Hüseyin'in aşkına
Getirdi de Muhammed'e yetirdi
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Biri sarı, bir kırmızı, bir siyah
Üçü bir irenkten ne güzel mübah
Çeşmi kapağından döktü Beytullah
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Âdem bin yıl yattı kusurum dedi
Âdem öz birleyip hakkını bildi
Ehl-i Beyt cümleye serefraz oldu
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Nedir gökten yere yağın irahmet
Irahmetten ızhar olan nebatat
Kırklar meydanında sürülen sohbet
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Kaldır gitsin senlik, benlik hatalar
Benliğe yuh dedi gerçek atalar
Çekilen gülbankler, yenen lokmalar
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Takdir ilahinin budur nazarı
Gerçi andelipler çeker bu zârı
Kerbelâ'da Hür şehidin mezarı
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Hasan Hüseyin'dir gözümün nuru
Zeynel Abidin'dir seyyidin piri
Severim Bakır'ı İmam Cafer'i
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Musa-yı Kazım'a dosdoğru yoldur
Irıza'ya ermek bir özge haldir
Tâkî'yi sevenler, Nâkî'ye kuldur
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Askeri'ye asker olan kardeşler
Mehdi'ye bend olan münkiri taşlar

Bu didemden akan kan ile yaşlar
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Şehitler giyindi hülleyi posttan
Hakk'a teslim etti can ile dosttan
Açtılar uçmağı güllü, gülistan
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Mümin olan bu gafletten uyandı
Muhammed'in irengine boyandı
Kırk gün yasın çekti odlara yandı
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Sine üryan, yalın ayak, baş kabak
Didesi yaş yasın çeker ol firak
Okunan esmalar verilen sebak
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

On'ki ayın biri yas-ı mâtemdir
Şehitlerin ruhu baki daimdir
O demle bendolan dedi ne gamdır
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Medet senden medet ey kutbi'l-aktap
Ol derya yüzünde oldum ber-hicap
Ecel peymanesi mest ile hitap
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Sadık der: Bu demde ağlamak çarem
Sızılar sinemde yeğindir yârem
Severim Ahmed'i Ali'den kerem
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

(Ahmet Özerdem, *Sadık Baba*, İstanbul 1996, s. 26-29)

İmam Hüseyin'in Yasıdır Deyi

Yas giyinip yas döktüğüm gaziler
İmam Hüseyin'in yasıdır deyi
Her andıkça derunumdan sızılar
İmam Hüseyin'in yasıdır deyi

Kul olan çekmez mi şâhın gayretin
Burc u evliyadır hem zâhir bâtın
Sarraf olan bilir gevher kıymetin
İmam Hüseyin'in yasıdır deyi

Âşık bu demdir bir belli nişan
Yezit, Mervan durur İmam'a düşman
Mümin olanların gönlü perişan
İmam Hüseyin'in yasıdır deyi

Mehdi gelir bir gün sancak açılır
Mümin olan münafıktan seçilir
Şehitlere hulle donlar biçilir
İmam Hüseyin'in yasıdır deyi

Sadık sen çek İmamların yasını
Çekene sunarlar Kevser tasını
Candan, baştan geçti Seyyit Nesimi
İmam Hüseyin'in yasıdır deyi

(Ahmet Özerdem, *Sadık Baba*, İstanbul 1996, s. 157)

Âh Senin Dertlerin İmam Hüseyin

Müminleri yaşın yaşın ağlatan
Âh senin dertlerin İmam Hüseyin
Kerbelâ'da kanlı yaşın çağlatan
Âh senin dertlerin İmam Hüseyin

Şehit düştü müminlerin şahbazı
Bu imiş takdirde yazılan yazı
Arşa çıktı Ehl-i Beyt'in avazı
Âh senin dertlerin İmam Hüseyin

İptida meydanı Hür şehit açtı
Gökte melaikler kanlı yas saçtı
Yetmiş üç şüheda hep şehit düştü
Âh senin dertlerin İmam Hüseyin

Kana boyanınca nesl-i peygamber
Elinde Zülfikar nerede Haydar
Ağladı Hazreti Fatıma, Kanber
Âh senin dertlerin İmam Hüseyin

İmam Zeynel kaldı Ali'den aslı
Şükür kesilmedi Muhammed nesli
Yüzyirmi dört bin peygamber yaslı
Âh senin dertlerin İmam Hüseyin

Lanet olsun ol Yezit'in canına
Kasteyledi mazlumların kanına
Hasiret kaldılar hanümanına
Âh senin dertlerin İmam Hüseyin

Sefil Sadık bu gönlümde zârı var
Kerbelâ'da imamların nuru var
Yıl on iki ay kan ağlasam yeri var
Âh senin dertlerin İmam Hüseyin

(Ahmet Özerdem, *Sadık Baba*, İstanbul 1996, s. 253)

VELİ

(Doğ. ? – Ölm. 1853)

Şarkışla ilçesinin Ağcakışla bucağının İğdecik köyünde doğdu. Kamer Hanım'la Hüseyin Efendi'nin oğludur. Horasan'dan Malatya'ya gelen aile, bir müddet sonra İğdecik köyüne yerleşmişler.

Âşıklığın kurallarını Kemter'den öğrendi. Kemter'in ölümünden sonra Hacı Bektaş Tekkesi'ne gitti. Vefat ettiğinde yaşı atmış geçiyordu. Muhtemelen 1785-1790 yıllarında doğmuş olabilir. *Veli, Kul Veli, Veli Dede, Derviş Veli, Velim, Veli Abdal* mahlaslarını kullanmıştır. Şiirleri İbrahim Aslanoğlu tarafından "*Âşık Veli-Hayati, Kişiliği, Deyişleri*", (Ankara 1984) adıyla yayımlanmıştır.

Yezit'e Lanet

Ben hocamdan böyle duyduğum gaziler
Yezit'e lanet gavura bile
Birbirinden ayrılmıştır bazısı
Yezit'e lanet gavura bile

Kafir şehit etti Habib'in dişin
Kerbelâ'da kesti Hüseyin'in başın
Eğer insan isen burasın düşün
Yezit'e lanet gavura bile

Kafir İbrahim'i hem nara attı
Yezit Ali evladına kastetti
Hak düşmanlarına teberra etti
Yezit'e lanet gavura bile

Hasan Hüseyin'i kafirler sardı
Ali duydu hasmın donunu deldi
Nice yüzbin kere Zülfikar çaldı
Yezit'e lanet gavura bile

Kafir korkusundan müslüman oldu
Zülfikar darbından imana geldi
Anlar âl'evlada hep düşman oldu
Yezit'e lanet gavura bile

*Veli'*m eyder cemisine lanet
Hak buyurdu kamusuna lanet
Ülkesine tebaasına lanet
Yezit'e lanet gavura bile

(İbrahim Aslanoğlu, *Âşık Veli-Hayatı, Kişiliği, Deyişleri*, Ankara 1984, s. 24-25)

Bendedir İmam Hüseyin

On'ki İmam zürriyetin sevgisi
Bendedir İmam Hüseyin bendedir
Hemi sevdiğimdir hem korkumdur
Sendedir İmam Hüseyin sendedir

Canda mahabbetim seni gören göz
Mahabbetim gitmez hem yaz hem güz
Korkunu çekerim geceyle gündüz
Gündedir İmam Hüseyin gündedir

Hemi yarsın hemi yaralayansın
Yar ile davamı aralayansın

Hançer alup sinem paralayansın
Candasın İmam Hüseyin candasın

Hâr olmuş da açılmıyor güllerim
Sana malum değil midir hallerim
Selman kesti kan eyledi ellerim
Kandedir İmam Hüseyin kandedir

Veli'nin kıldığı âh ü zâr ise
Yine sen bilirsin işim zor ise
Ne kadar eksiklik, kusur var ise
Bendedir İmam Hüseyin bendedir

(İbrahim Aslanoğlu, *Âşık Veli-Hayati, Kişiliği, Deyişleri*, Ankara 1984, s. 59-60)

GENÇ ABDAL

(Doğ. 1789 – Ölm. 1874)

Şairin kimliği hakkında yeterli bilgimiz yoktur. Genç yaşında devlet memurluğunu bırakarak dervişliğe soyunmuştur. Seyyit Battal ve Şeyh Şücaattin tekkelerinde bulunmuştur. Şeyhinin kendisi için söylediği Genç Abdal sözü, şair tarafından mahlas olarak kabul edilmiştir. Şeyhinin izniyle Bağdat ve Kerbelâ'ya seyahatlarda bulunmuştur. Münzevi bir hayat yaşamış, 85 yaşında vefat etmiştir.

Gel Dinim İmanım İmam Hüseyin

Yerin, göğün, arşın, kürsün çırağı
Gel dinim imanım İmam Hüseyin
Seninle zeyn oldu nübüvvet bağı
Gel dinim imanım İmam Hüseyin

Bunca evliyalar, bunca erenler
Hüsnün Kabe'sine yüzün sürenler
Kapında kul oldu sahipkıranlar
Gel dinim imanım İmam Hüseyin

Deden Muhammed'dir atan Hayderi
Parmağıyla yıktı bab-ı Hayber'i
Şehitler serveri, gaziler piri
Gel dinim imanım İmam Hüseyin

Ağladı felekler, inledi cihan
Mâtemin tutuyor cümle müminan
Kerbelâ' da al kanlara boyanan
Gel dinim imanım İmam Hüseyin

Genci Abdal şefaatin muhtacı
Seni zikr eyledi güruh-i naci
Enbiyanın, evliyanın ser tacı
Gel dinim imanım İmam Hüseyin

(M. Tevfik Oytan, *Bektaşiliğın İçyüzüü*, İstanbul Maarif Kütüphanesi Yayını, İstanbul 1962, s. 240-241)

NOKSÂNÎ BABA

(Doğ. ? – Ölm. XIX. Yüzyıl)

Şairin doğum tarihi ve kimliği hakkında yeterli bilgimiz yoktur. Asıl adı İbrahim'dir. XVIII. yüzyılın sonlarında Erzurum'da doğmuştur. Bir müddet medresede eğitim gören şair, Taşmağazalar'da küçük bir bakkal dükkanı işletir, geçimini bu dükkandan sağlar. Şiirleri, Adil Ali Atalay tarafından "Erzurumlu Halk Ozanı Noksânî Baba" adıyla hazırlanmış ve basılmıştır.

Mâh-ı Muharrem'dir Bu

Bir senede bir kez gelen mihmana
Hürmet vacip olur mukaddemdir bu
Mihman nedir deyü düşme gümana
Şehr-i şerif mâh-ı Muharrem'dir bu

Sene başı yılın ibtidasıdır
Her ayların ser çeşmesi başıdır
Mâtem günü müminlerin yasıdır
Yezit güler müminlere gamdır bu

Yücedir makamı haktır tapusu
Yetmiş üçtür şehitlerin hepisi
Bu ayda açılır cennet kapısı
On bir aydan aziz Muharrem'dir bu

Şehitlerin gazilerin seyranı
Bu ayda ağlatır çarh-ı devranı
Bu aydadır kamu derdin dermanı
On bir aydan aziz Muharrem'dir bu

Yerde insan ağlar gökte melekler
Bu ayda tez geçer Hak'ka dilekler
İş bu ayda kabul ola dilekler
Muharrem mükerrem kutlu demdir bu

Erenlerin nutku sünnet oluptur
Bunu destan cana rahmet olmuştur
Ta ezelden Yezit'e lanet olmuştur
Ebu Cehil soyu aslı kimdir bu

Noksânî yine çevirmenem yüz ondan
Yetmiş üçten kısmet elin yüz ondan
Her sifata cemal ondan yüz ondan
Ayn yetmiş ye on otuz lamdır bu

(Adil Ali Atalay. *Erzurumlu Halk Ozanı Noksânî Baba*, 2. baskı,
Can Yayınları, İstanbul 1995, s. 100)

ÂRİFOĞLU

(Doğ. 1807 – Ölm. 1870)

Tokat'ın merkez köylerinden Kızılköy'de doğdu. Himmet Efendi ile Arife Hanım'ın oğludur. Gençlik döneminde hayvan otlatan Ârifoğlu, gördüğü bir rüya sonucu Keçeci Baba Tekkesi'ne kapılır. Derûnî Baba tarafından verilen "Ârifoğlu" mahlasıyla şiirler yazar. Aktardığımız bu şiir, bazı kaynaklarda 18. yüzyılda yaşayan Ârifoğlu adlı bir şaire isnat edilmiştir. S. Nüzhet Ergun, bu şiirin hangi yüzyılda yaşadığı belli olmayan Ârif Abdal adlı bir şaire ait olduğunu kaydeder.

Şair, doğduğu köye defnedilmiştir. *Ârif, Ârif Abdal, Ârifoğlu* mahlaslarını da kullanır.

Senin Âşıkların İmam Hüseyin

Akar sular gibi aksın ağlasın
Sinesin dağlayıp yansın ağlasın
Aç susuz bu demde kansın ağlasın
Senin âşıkların İmam Hüseyin

Şeb-i gamda bülbül gibi zâr eyle
Siyahlar bürünsün bu efkâr ile
Pür etsin eşkini hun u nâr ile
Senin muhiplerin İmam Hüseyin

Kerbelâ ibreti azim bir ibret
Sad-hezâr kafire Yezit'e lanet
Haşrolunca çeker hüzn ile gayret
Senin âşıkların İmam Hüseyin

Aşkını bilmeyen âşık uyansın
Mâteme girmeyen ateşe yansın
Deşt-i Kerbelâ'da kana boyansın
Senin dervişlerin İmam Hüseyin

Âşıklar çürüğün sağlamasın mı
Dert ile ciğerin dağlamasın mı
Peygamber ağladı ağlamasın mı
Senin muhiplerin İmam Hüseyin

Kimi aşkın ile Mecnun'a döner
Kimi zehri kendi özüne sunar
Mâh-ı mâtem üzre odlara yanar
Senin dervişlerin İmam Hüseyin

Ârif Abdal eder günde bin âhı
Affolur kalmaz hiç kılca günahı
Arayanlar bulur hazreti şâhı
Senin âşıkların İmam Hüseyin

(Sabri Yücel, *Keçeci Ahi Baba ve Zaviyesinden Yetişen Ünlü Kişiler*, Can Yayınları, İstanbul 2003, s. 282)

DERÛNÎ

(Doğ. 1818 – Ölm. 1899)

Seyyit Hasan Baba'nın oğludur. Ne zaman doğduğu konusunda bilgi yoktur. Hacı Bektaş Veli dergâhı postnişini Şeyh Feyzullah Çelebi'yi ziyaret etmiş, ondan el almıştır. Tokat'ın Erbaa ilçesinin Keçeci kasabasının dergâhının mürşitliğini üstlenmiştir. Mezar taşındaki kayda göre 1315/1899 tarihinde 81 yaşında vefat etmiştir. Bu bilginin ışığında şairin 1818 yılında doğduğunu söyleyebiliriz.

Evvel icad-ı mümkinat ol kudret-i Huda'dandır
Yevmü'l-ceza'da şefaât Muhammed Mustafa'dandır
Âdeme nuru hidayet Aliyyü'l-Murtaza'dandır
Salih mümine necat Hatçe-yi Hayrü'n-Nisa'dandır

Yezit'e kıldığım lanet zehr-i hulku Rıza'dandır
Her daim mümine rahmet şehid-i Kerbelâ'dandır.

Ervah-ı zatı görüp ol âdem-i safiyyullahı
Bildirip ism-i Fatıma-yı bint-i Resulullah'ı
Bunların mühürüdür enbiya-yı kalemullahı
Ehl-i Beyt'i sevenlere şefaât-i Hak emrullahı

Yezit'e kıldığım lanet zehr-i hulku Rıza'dandır
Her daim mümine rahmet şehid-i Kerbelâ'dandır.

Şiddet-i nâr-ı tamudan ger bulayım dersin aman
Aşk ile Zeynel Aba'yı sevmek imiş din ü iman
Bakır u Cafer Musa-i Kazım mutlak şah-ı cihan
İbadetin en efdali bunları sevmektir heman

Yezit'e kıldığım lanet zehr-i hulku Rıza'dandır
Her daim mümine rahmet şehid-i Kerbelâ'dandır.

İmam Muhammed Tâkî'dür kim evliyalar ser-tacı
Aliyyü'n-Nâkî'yi seven bulur derdine ilacı
Kim Askeri Mehdi'ye niyaz kıldı buldu miracı
Aliyyü'l-Murtaza'dır Fatıma-yı Resulün baş tacı

Yezit'e kıldığım lanet zehr-i hulku Rıza'dandır
Her daim mümine rahmet şehid-i Kerbelâ'dandır.

Derûnî bir nur u haktır imameyn-i masum-i pak
Gir ârifler mektebine sırr-ı Ali'den al sebak
Aşk ile sev Al'evladın sad-hezardan yakını çek
Bunlar için durur yerler bunlar için döner eflak

Yezit'e kıldığım lanet zehr-i hulku Rıza'dandır
Her daim mümine rahmet şehid-i Kerbelâ'dandır.

(Sabri Yücel, *Keçeci Ahi Baba ve Zaviyesinden Yetişen Ünlü Kişiler*, Can Yayınları, İstanbul 2003, s. 134-135)

ALİ İLHÂMÎ DEDE

(Doğ. ? – Ölm. 1892)

Asıl adı Ali'dir. Eskişehir Seyyid Gazi Tekkesi postnişini Pir Mehmed Dede'nin oğludur. Babasının ölümünden sonra tekkenin postuna oturdu. Ömrünün son günlerinde gözleri görmez oldu.

Divanı, Şükrü adlı bir şahıs tarafından *Divan-ı Şeyh İlhamî ve Seyyid Battal Gazi*, (İstanbul 1334) adıyla basılmıştır.

Mersiye

Mâh-ı Muharrem'de o rûz-i gamda
Şah Hüseyin der de ağlar yanarım
Zemîn ü âsümân bütün mâtemde
Şah Hüseyin der de ağlar yanarım

Bu fâni dünyâda kim oldu âbât
Seyl-i gam eyledi gönlümü berbât
Andıkça o günü eylerim feryât
Şah Hüseyin der de ağlar yanarım

Dâğ-ı Ehl-i Beyt'tir âşika nişân
Bu derde düşeli aklım perişân
Hem giryem ins ü cinle bütün sürûşân
Şah Hüseyin der de ağlar yanarım

Bu fâcia beni hayrân eyledi
Yakdı âteşlere büryân eyledi
Dü çeşmim kahr ile giryân eyledi
Şah Hüseyin der de ağlar yanarım

Akl ermez künhüne hakkın bir râzı
Bozultur mu levhde yazılan yazı
İlhâmî dervişin ol çâre sâzı
Şah Hüseyin der de ağlar yanarım

(Şükrü, *Divan-ı Şeyh İlhamî ve Seyyid Battal Gazi*, İstanbul
1334, s. 74)

DİVELİ MEHEMMED

(Doğ. 1834? – Ölm. 1897)

Tokat'ın Cirik Mahallesi'nde doğmuştur. Miyase Hanım'la Seyyit Hasan'ın oğludur. Okur-yazar değildir. Tokat'ın yakınındaki Dive köyüne yerleşmiş, çiftçilik yapmıştır. Şiirlerini, bu köyde ikamet eden Çullu İmam adıyla anılan Makarnacı Hüseyin hocaya yazdırmıştır. Dive köyüne defnedilmiştir. Şiirleri basılmıştır.

İmam Hüseyin'in Hançer Yarası

Bir derdine nice bin dert tay olmaz
İmam Hüseyin'in hançer yarası
Katipler vafsetse kaleme gelmez
İmam Hüseyin'in hançer yarası

Dertleri sinemi bir nice deldi
Deryalar çeşmimden gözyaşı doldu
Her iki cihanda bu bir nam oldu
İmam Hüseyin'in hançer yarası

Kerbelâ'nın çölü kana boyandı
Susuzluktan gazi-şehitler yandı
Mağripten maşrika Hakk'a dayandı
İmam Hüseyin'in hançer yarası

Var mı olmuş böyle bir dert cihanda
Mâh-ı Muharrem'de gönlümüz gamda
Günbegün goylanıp atıyor canda
İmam Hüseyin'in hançer yarası

Bu dertlerim yüreğimden alınmaz
Gözlerim kan ağlar haber olunmaz
Yedi iklim çar köşede bulunmaz
İmam Hüseyin'in hançer yarası

Dertli sinem göz göz oldu sızılar
Âh u figan kurmuş körpe kuzular
Takdir-i ilahiden buymuş yazılar
İmam Hüseyin'in hançer yarası

Yezit'i sevenin yüzü karadır
Elestü bezminden yürek yaradır
Nedir dersen tatlı ciğer paredir
İmam Hüseyin'in hançer yarası

Hazreti Fatıma dava kılacak
Kanlı gömleğini alıp gelecek
Hakk'ın huzurunda divan olacak
İmam Hüseyin'in hançer yarası

Ey Mehemed can baş verem bu derde
Uğratam yolumu mert oğlu merde
Erenler seyretsin açıldı perde
İmam Hüseyin'in hançer yarası

(Sabri Yücel - Abdullah Çelebi, *Diveli Mehemed - Yaşamı, Sanatı, Şiirleri*, Amasya 2007, s. 37-38)

RUHSATÎ

(Doğ. 1835 – Ölm. 1911)

Sivas'ın Deliktaş köyünde doğmuştur. Asıl adı Mustafa'dır. Babasının adı Mehmet'tir. 12 yaşında babasını kaybeden şair Deliktaşlı Ali Ağa'nın yanında büyür. Azaplık, rençberlik, çobanlık gibi hizmetlerde bulunur. Eşlerinin peşi peşine ölmesi nedeniyle dört kez evlenir. Bu evlilikten 23 çocuğu olur. Ömrünün son günlerinde köyünde imamlık yapar.

Şaire Ruhsatî mahlasını Sivas'ın Korubaşı köyünden Şeyh İbrahim Efendi vermiştir. Nakşi tarikatına mensuptur. Şairle ve şiirleriyle ilgili farklı çalışmalar yapılmıştır.

Dilim Hasan Hüseyin'dir

Seher vaktinde bülbülüm
Dilim Hasan Hüseyin'dir
Domurlanıp açıldıkça
Gülüm Hasan Hüseyin'dir

Çaldıkça bağrıma taşı
Andıkça Şimir kalleşi
Aktıkça didemin yaşı
Selim Hasan Hüseyin'dir

Malım pazara giderken
Okur yazara giderken
Mevtam mezara giderken
Salım Hasan Hüseyin' dir

Kim bilir ki ne var kimde
Belli olur ölür kem de
Ruhsatî'yim bu sitemde
Hâlim Hasan Hüseyin' dir.

(Doğan Kaya. *Âşık Ruhsatî*, Sivas Belediyesi Kültür Yayınları,
Sivas 1999, s. 381)

Ben Âşıkım Deyu Dava Kılırsın

Ben âşıkım deyu dava kılırsın
Bu gülmek oynamak bu devran nedir
Varıp bir cahille sohbet edersin
Kibirli kibirli bu seyran nedir

Gelmez mi fikrine yas-ı Kerbelâ
Aşkı derunumda yanıyor hala
Ben bülbülüm deyu düşersin güle
Bu nergis bu sümbül bu seyran nedir

Muharrem gelende çekersin sürme
Uzak git görünme karşımda durma
Eğer âşık isen nâsı kandırma
Bu gidiş, saltanat bu ferman nedir

Bari insaf eyle olma adavet
Yezit gidişinden eyle ferağat
Sen âşıklık edemezsin nihayet
Ruhsat şakır sözü bu meydan nedir

(Doğan Kaya. *Âşık Ruhsatî*, Sivas Belediyesi Kültür Yayınları,
Sivas 1999, s. 375)

DELİ BORAN

(Doğ. 1838 – Ölm. 1898)

Çorum'un Sarımbey köyünde doğan şair, aslen Çukurova'da yaşayan Kuyumcu aşiretindedir. Doğum ve ölüm tarihiyle ilgili bilgileri Sefil Ahmed'in ağıtından öğreniyoruz. 1877 Osmanlı-Rus savaşını konu alan bir şiiri de onun 19. yüzyılda yaşadığına ışık tutmaktadır.

İmam Hüseyin'in Kanı Nic'oldu

Gidi Yezit size kalmaz âhımız
İmam Hüseyin'in kanı nic'oldu
Arkasından ellerini kestiniz
İmam Hüseyin'in kanı nic'oldu

Damarlar çatladı kanlar çağladı
Arş yüzünde cümle melek ağladı
Kırk gün yas çekildi kara bağladı
İmam Hüseyin'in kanı nic'oldu

Her kim benim canıma
Anlar girdi İmamların kanına
Yüzü kara varsın Hak divanına
İmam Hüseyin'in kanı nic'oldu

Geyikler meleşti erler sağmadı
Kırk gün rahmet yağmurları yağmadı
Ol zaman ay ile gün de doğmadı
İmam Hüseyin'in kanı nic'oldu

Edepsiz gidiler horan teptiler
Kellesini top ettiler attılar
Gör ki Ali evladına n'ittiler
İmam Hüseyin'in kanı nic'oldu

Deli Boran coştı böyle söyledi
Mihmanları koyun gibi dinledi
İslam olan lanet diye inledi
İmam Hüseyin'in kanı nic'oldu

(Ziya Gürel, *Hak Âşıklarından Ali'ler Hüseyin'ler*, Ankara 1991,
s. 236-237)

DEMÂNÎ BABA

(Doğ. 1843 – Ölm. 1919)

Tokat/Artova ilçesinin Ulusaray bucağına bağlı Bayazıt köyünde doğmuştur. 1887 yılında Hacı Bektaş dergâhına giderek Ahmed Cemaleddin Efendi'den icazet almıştır. Kısa müddet bucağın müdürlüğü yapan şair, ömrünün geri kalan kısmını köyünde çiftçilik yaparak geçirmiştir. Doğduğu köyde vefat etmiştir. Şiirleri basılmıştır.

İmam Hüseyin

Durdum divanına ellerim bağlı
Yetiş imdadıma İmam Hüseyin
Şu aşkın elinden ciğerim dağlı
Yetiş imdadıma İmam Hüseyin

Bunca dertlilerin dermanı sensin
Müminlerin kanadısın kolusun
Pirim Hünkar Hacı Bektaş Veli'sin
Yetiş imdadıma İmam Hüseyin

Dertlidir yüreğim derdim binden çok
Nice biat vardır yetmiş üçü hak
Ali'nin oğlusun bunda güman yok
Yetiş imdadıma İmam Hüseyin

t.me/caferilikcom

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

Mâcerâ-yı Kerbelâ'nın bir günü
Mülkümüz şu dünya fanidir fani
Ulaş Hızır ulaş bugün car günü
Yetiş imdadıma İmam Hüseyin

Demânî der Kur'an hak Kur'anullah
Sevenin gönlünden gitmiyor billah
Cümlenin muradın ver Allah Allah
Yetiş imdadıma İmam Hüseyin

(Adil Ali Atalay, *Âşık Demânî Baba*, 2. baskı, Can Yayınları, İstanbul 1998, s. 40)

Hep Senin Dertlerin İmam Hüseyin

Muharrem ayında bir hayal geldi
Hep senin dertlerin İmam Hüseyin
Ayrılığın oku sinemi deldi
Hep senin dertlerin İmam Hüseyin

Ayrılık derdinin dermanı nedir?
Yanıyor yüreğim muhabbet birdir
Benim sevdiceğim pirlir piridir
Hep senin dertlerin İmam Hüseyin

Macera-yı Kerbelâ'nın bir günü
Mülk etmen dünyayı fanidir fani
Yetiş Hızır yetiş bugün car günü
Yetiş imdadıma İmam Hüseyin

Yüreğim dertlidir derdim binden çok
Nice biat vardır yetmiş üçü hak
Cümleyi yaratan halkeden Hallak
Yetiş imdadıma İmam Hüseyin

Demânî der gördüm gene bir seyran
Yaktın yüreğimi sen ettin büryan

Bu mülkün sahibi ol Şâh-ı Merdan
Âh senin dertlerin İmam Hüseyin

(Adil Ali Atalay, *Âşık Demânî Baba*, 2. baskı, Can Yayınları, İstanbul 1998, s. 41)

Yâ Hüseyin

Evvelimde virdim sensin
Yâ Hüseyin yâ Hüseyin
Leyl ü nehar derdim sensin
Yâ Hüseyin yâ Hüseyin

Derdime ihsân sendedir
Ali nurdur evlâdı nur
Kerbelâ'da şehîdândır
Yâ Hüseyin yâ Hüseyin

Aşk ateşi beni yaktı
Sineme zâlimler çaktı
Kufeli meydana çıktı
Yâ Hüseyin yâ Hüseyin

Kufeli kelâmdan duymaz
Mahşerde şefâat olmaz
Kâfirler imana gelmez
Yâ Hüseyin yâ Hüseyin

Ebâ Müslim gele bir gün
Hüccetini ala bir gün
Kâfirleri kıra bir gün
Yâ Hüseyin yâ Hüseyin

Kanlı gömlek nerde kaldı
Üçyüz yirmi dörde geldi
Her vadeler tamam oldu
Yâ Hüseyin yâ Hüseyin

Demânî der yas ve mâtem
Üçyüz altmış altı gün tutam
Kendini bilmezi nidem
Yâ Hüseyin yâ Hüseyin

(Adil Ali Atalay, *Âşık Demânî Baba*, 2. baskı, Can Yayınları, İstanbul 1998, s. 66)

ESÎRÎ

(Doğ. 1843 – Ölm. 1913)

Malatya'nın Hekimhan ilçesinin Güvenç köyünde doğdu. Asıl adı Mehmet'tir. 20 yaşına kadar köyünde çobanlık yaptı. Hacı Bektaş'a gitti, Feyzullah Çelebi'den himmet alarak âşıklığa başladı. Ömrünün son yıllarında Çulhalı köyüne yerleşti. Bu köyde vefat etti. Şiirleri, "Hekimhanlı Esîrî" adıyla basılmıştır.

Hasan ile Hüseyin'in Aşkına

Kaldır nikâbını göster cemâlin
Hasan ile Hüseyin'in aşkına
Ayrılmıyor bu gönlümden hayalin
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Gökten yere yağdı dane-i rahmet
Ademin şehrinde göründü hikmet
Bağışla günâhım ey kani kudret
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Lahmeke lahm olup bu sırrı duyan
Sırrı men arefin kavline uyan
Dört kapı kırk makam üstada ayan
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Aşkın Mansur'uyam ayrılmam dardan
Aşka düşen gönül geçer mi kârdan
Gaziler bu yolda geçerim yardan
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Kırklar bu tevhidi bire bağladı
Müminler ihlasın pire bağladı
Âşıklar gönlümü yare bağladı
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Muhammed Mustafa sırrı badulllah
Sidretül müntehadan göründü dergâh
Hatice Fatıma ol sırrı penah
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Şebbir-i şübberdir ikrarın başı
Akıyor zindanda Zeynel'in yaşı
Muhammed Bakır'dır Cafer ferraşı
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Musa-i Kâzım'dan Rıza'yı gözle
Tâkî'den Nâkî'den erkânı düzle
Askeri Mehdi'nin izini izle
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Rahmet deryasına erişti mevsim
Şamil dergâhından eyleme mahrum
Düvazda imamlar çaharda mahsum
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Esîrî der budur penâhım benim
Hikmetler sahibi ilâhım benim
Bağışlaya çoktur günâhım benim
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

(Mehmet Yardımcı, *Hekimhanlı Esîrî*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 2000, s. 290-291)

Hüseyin Deyi

Kerbelâ çölünün felaketinden
Gökte melek ağlar Hüseyin deyi
Nice gönüllerin hareketinden
Ulu sular çağlar Hüseyin deyi

Ne cevabın vardır adu-yi bi-dîn
Meğer ki gönlünde var imiş bir gun
İmam İbn-i İmam değil mi Hüseyin
Mâtemilen ağlar Hüseyin deyi

Muhammed Mustafa giydi karayı
Kimler fark eyledi işbu sırayı
Ezelden bildirdi yevmü'l-cezayı
Kara donlar bağlar Hüseyin deyi

Yezit bayram etti olsun teberra
Arayışı düştü batılı para
Utandı İmam'dan hüsn ü Kerbelâ
Âh u feryat eder Hüseyin deyi

Lanet eyle Yezit'e *Esîrî* her dem
Sene başı eyler tezdîd-i mâtem
Didarım firkatli gönlümüz büryan
Var yürekte dağlar Hüseyin deyi

(İsmail Özmen, *Alevi-Bektaşî Şiirleri Antolojisi*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1998, c. IV, s. 478)

ÂŞIK SEFİL ALİ

(Doğ. 1847 – Ölm. 1907)

Çorum'un Boğazkale ilçesinin Yazır Köyü'nde doğdu. Salgın bir hastalık nedeniyle anne ve babasını küçük yaşta kaybetti. Çobanlık yaptı. Bir müddet sonra çobanlığı bıraktı. Çorum, Amasya, Tokat, Kırşehir, Malatya, Yozgat illerini dolaştı. Deli Boran ve Sungurlulu Sefil Ahmet'le Kerbelâ'yı ziyaret ettikleri söylenen şair, kendi köyünde vefat etti.

Sefil, Sefil Ali, Zefil Ali, Âşık Sefil Ali mahlaslarını kullandı.

Şiirleri, Mehmet Çevik tarafından "*Âşık Sefil Ali Hayatı Değişleri*" (Çorum 2007) adıyla yayımlandı.

Ağla Gözler Hüseyin Aşkına

Yas u mâtem günü doğdu, dolunur
Ağla gözler İmam Hüseyin aşkına
Derdimize derman orda bulunur
Ağla gözler İmam Hüseyin aşkına

Ağla, bu günlerde gözünü silme
Ab-ı revan eyle, zay olur sanma
Aç gözün gafletten sen, gafil olma
Ağla gözler İmam Hüseyin aşkına

Hüseyin'e türlü zahım verdiler
Taze iken gonca gülün derdiler
Âh edip melekler saçın yoldular
Ağla gözler İmam Hüseyin aşkına

Yaktılar ciğerim, attılar nara
Dünyada ahrette yüzleri kara
Bir su vermediler gül yüzlü yâra
Ağla gözler İmam Hüseyin aşkına

On'ki imamları düşürdün kana
Çok fiğan eyledi Şehriban Ana
Yas u mâtem günü mümin olana
Ağla gözler İmam Hüseyin aşkına

Ehl-i Beyt ismini kaldırak, dedi
Dünyayı, ahreti saymadı adu
Siyah zülfün al kanlara beledi
Ağla gözler İmam Hüseyin aşkına

Hasan Hüseyin de Tanrı'nın dostu
Lanet Yezit ona eyledi kasti
Mervân soyu Sürban ellerin kesti
Ağla gözler İmam Hüseyin aşkına

Ebü'l-Kasım düğmelerin çözmedi
Seyyid Zeynep al valasın bozmadı
Fatma Ana ciğerciğin közledi
Ağla gözler İmam Hüseyin aşkına

*Sefil Ali'*m onlar şehit hak için
Canım kurban Hüseyin-i pâk için
Rûz u mahşerde cömert saki için
Ağla gözler İmam Hüseyin aşkına

(Mehmet Çevik, *Âşık Sefil Ali Hayatı, Deyişleri*, Çorum 2007, s. 77-78)

Fırat Suyu Kerbelâ'ya Varınca

Bizim için sür yüzünü hâkine
Fırat suyu Kerbelâ'ya varınca
Şah-ı Şehidan'ın ism-i pakine
Fırat suyu Kerbelâ'ya varınca

Bencileyin dalgalanıp coşkuna
Anın şanı imdat etmek düşküne
Sür yüzünü On'ki İmam aşkına
Fırat suyu Kerbelâ'ya varınca

İkisi de bir fidanın gülüdür
Ceddi Ahmet Şâh-ı Merdan Ali'dir
Şatt Necef'te Kerbelâ'nın yoludur
Fırat suyu Kerbelâ'ya varınca

Kurretü'l-aynımsın dedi Mustafa
Bunca şehidanlar oldu pür safa
Yüzbin selam olsun gül yüzlü şaha
Fırat suyu Kerbelâ'ya varınca

Sefil Ali'm Ehl-i Beyt'in varına
Erenlerin şâhı din serverine
Nutk u ihsan etsin bendelerine
Fırat suyu Kerbelâ'ya varınca

(Mehmet Çevik, *Âşık Sefil Ali Hayatı, Deyişleri*, Çorum 2007,
s. 75)

Sana Güvenirim İmam Hüseyin

Yaratan Huda'dan gel oldu bize
Sana güvenirim İmam Hüseyin
Günahım çok nasıl varam huzura
Sana güvenirim İmam Hüseyin

Felek tabancasın vurup yakınca
Gözümün gevheri yere akınca
Can toplanıp göbeğime çıkınca
Sana güvenirim İmam Hüseyin

Yırtıp gömleğimi bağrım açınca
Firkat ile kefenimi biçince
Can bülbülü kafesinden uçunca
Sana güvenirim İmam Hüseyin

İlтіp suyumu bir hoş yuyunca
İletіpte musallaya koyunca
Yedi yerde komşu hakkı sorunca
Sana güvenirim İmam Hüseyin

İletіpte bir zindana koyunca
Sorucular gelіp sual sorunca
Kıl köprünün yamacına varınca
Sana güvenirim İmam Hüseyin

*Sefil Ali'*m sıkça yalvar pirine
İnşallah uğratmaz sırat kılına
Mümin olan gelir nur cemaline
Sana güvenirim İmam Hüseyin

(Mehmet Çevik, *Âşık Sefil Ali Hayatı, Değişleri, Çorum 2007,*
s. 80-81)

Mazlum İsmi Seversen

Seher vakti çağırırım gel yetiş
Ya Hüseyin mazlum ismi seversen
Yek destinle car dilerim el azim
Ya Hüseyin mazlum ismi seversen

Âşıklara, sadıklara putasın
Gamlı gönüllerin gamın atasın

Sultan Celal ile cara yetesin
Ya Hüseyin mazlum ismin seversen

Âşıklara, sadıklara gülen yüz
Emrin ile az çok olur, çoklar az
Noksanımızı defterine tamam yaz
Ya Hüseyin mazlum ismin seversen

Bağrı yanıkların yüzü hürmeti
Her dem mâtem tutanların hürmeti
Mahşer günü bize kıl mürüvveti
Ya Hüseyin mazlum ismin seversen

Sefil Ali'm bus et daman tuta gör
Bir ehli dil bul da gönül kata gör
Medet mürvet diyenlere yete gör
Ya Hüseyin mazlum ismin seversen

(Mehmet Çevik, *Âşık Sefil Ali Hayatı, Deyişleri*, Çorum 2007,
s. 79)

İmam Hüseyin'in Yasıdır Diye

Bir siyah don giydi geldi Muhammed
İmam Hüseyin'in yasıdır diye
Sinesini çekti cümle evliya
İmam Hüseyin'in yasıdır diye

Sarı geldi İmam Hasan'ın donu
Zehir ile helak ettiler onu
Yedi kere zehir içti ol kani
İmam Hüseyin'in yasıdır diye

Hüseyin'in donu kırmızı geldi
Ol zaman dü cihan taaccüb kıldı
Yer gök kan ağladı lalı kül oldu
İmam Hüseyin'in yasıdır diye

Mümin olan bu manadan duymuşlar
Ehli Naci zümresine uymuşlar
Ağlaşır melekler gökteki kuşlar
İmam Hüseyin'in yasıdır diye

Ehli bu kandan olmaz uruşan
Gönüller sınık hatırlar perişan
Hatice, Fatıma yanıp el nişan
İmam Hüseyin'in yasıdır diye

Bunca evliyalar, bunca nebiler
Yezit'in kavline lanet dediler
Yas-ı mâtem tuttu kırklar, yediler
İmam Hüseyin'in yasıdır diye

*Sefil Ali'*m Kerbelâ'nın haberi
İşitenler geldi bu âh u zârı
Ay, gün kan ağladı Ali Kanberi
İmam Hüseyin'in yasıdır diye

(Mehmet Çevik, *age.*, s. 73-74)

Görünür İmam Hüseyin

Her sabah her sabah seher çağında
Görünür İmam Hüseyin görünür
Bülbüllerin fiğan eder bağında
Görünür İmam Hüseyin görünür

Hacı Bektaş zapteylemiş Urum'u
Musa münacatta kurdu darını
Ali evladı Muhammed'in torunu
Görünür İmam Hüseyin görünür

Dervişlere yakın eder ırağı
Arttı bu gönlümün âhı fırağı
Şehitlerin, gazilerin durağı
Görünür İmam Hüseyin görünür

Tâ ezelden gönlüm Hakk'a bağlıdır
Yezitler elinden sinem dağlıdır
Şâh-ı Merdan Murtaza'nın oğludur
Görünür İmam Hüseyin görünür

Şehit düşmüş yakasında kanı var
Yezitlerin İmamlara kını var
Sefil Ali'm kubbesinde nuru var
Görünür İmam Hüseyin görünür

(Mehmet Çevik, *Âşık Sefil Ali Hayatı, Deyişleri*, Çorum 2007,
s. 76)

BOSNAVÎ

(XIX. Yüzyıl)

Bektaşi şairidir. Bosnalı olduğu ve Balkanlarda yaşadığı sanılmaktadır. Kırçova tekkesinde yatan Hıdır Baba hakkında yazılmış bir nefesi vardır. Bosnavî'nin, şairler hakkında yazmış olduğu "Âşıklar Destanı" da onun XIX. yüzyılın sonunda yaşadığına işaret etmektedir.

Neden şad olursun bugünkü günde
Cümle muhiblerin gönlü gamdadır
Âşıklar sadası kesildi anda
Feryadı artmada gözü nemdedir

Lisan-ı hal ile çektiler âhı
Hak yedinde iken kıydılar şâhı
Böyle gün görmemiş kimse billahi
Ne İsa'da vaki ne Meryem'dedir

Muhabbet ehline vad-i Kerbelâ
Elestü bezminde olmuş müheyya
Böyle haber vermiş şâhum Murtaza
Âşıkların âhı Muharrem'dedir

Yedi kat gök birden başlar fiğana
Şehitlerin teni boyandı kana
Melekler çağrışır lanet Mervan'a
Görün bu alemi ki ne demdedir

Bosnavî dökenler gözden hunabi
İçerler Ali'den Kevser şarabı
Verdiler şüphesiz ana cevabı
Şehadet şerbeti bu mâtemdedir.

(Sadeddin Nüzhet Ergun, *Ondokuzuncu Asırdanberi Bektaşî-Kızılbaş Alevî Şairleri ve Nefesleri*, 2. baskı, İstanbul Maarif Kütüphanesi, İstanbul 1956, s. 164)

SEYYAH DEDE

(Doğ. ? – Ölm. 1908)

Cafer Sipahi'nin oğludur. Hacı Musa Baba veya Seyyah Dede adıyla anılır. Bir ara, Sivas Masum Pak dergâhında postnişinlik yapmıştır. Adana'da, misafir kaldığı evde, parasına tamah edilmesi nedeniyle öldürülmüştür. Bazı kaynaklarda da bu şairin XVIII. yüzyılda yaşadığı belirtilmektedir.

Mâtem Ayında

De İmam Hüseyni seven canlara
Yansın kan ağlasın mâtem ayında
Kerbelâ'da şehitlerin halini
Bilsin kan ağlasın mâtem ayında

Sakınsın olmasın bu ayda hurrem
Bilsin ol can bu ay mâh-ı Muharrem
Âh Hüsey'n'im deyüp yarama merhem
Sarsın kan ağlasın mâtem ayında

Yas eyleyip kara giysin donunu
Ağlamak ile geçirsin gününü
Şehitler aşkına kurban canını
Versin kan ağlasın mâtem ayında

Muhabbet ile bildirsın özünü
Kanlı yaş ile doldursun gözünü
Seyyah Dede topraklara yüzünü
Sürsün kan ağlasın mâtem ayında

(Sadeddin Nüzhet Ergun, *Ondokuzuncu Asırdanberi Bektaşî-Kızılbaş Alevi Şairleri ve Nefesleri*, 2. baskı, İstanbul Maarif Kütüphanesi, İstanbul 1956, s. 431)

EDİB HARÂBÎ

(Doğ. 1853 – Ölm. 1917)

Asıl adı Ahmed Edip'tir. Eğitimini tamamladıktan sonra Deniz Binbaşılığı görevini üstlenmiş; görevi gereği, İstanbul'da ve Rumeli'de bulunmuştur. 17 yaşında Bektaşiliğe intisab eden şairin şiirleri yayımlanmıştır.

Mersiye

İslâm olanlar nâdân olur mu
Bu hâle râzı vicdân olur mu
Âl-i Resûl'e isyân olur mu
Evlâd-ı Hayder kurbân olur mu

Anlar bu nutku hakkı bulanlar
Ağlar bu hâle mümin olanlar
Âl-i Resûl'e isyân olur mu
Evlâd-ı Hayder kurbân olur mu

Çok müselmanlar terk etdi dini
Heder eylediler Şâh-ı Hüseyin'i
Âl-i Resûl'e isyân olur mu
Evlâd-ı Hayder kurbân olur mu

Dâvet edip de Kerb u belâ'ya
Kıydılar eyvâh ol Müctebâ'ya
Âl-i Resûl'e isyân olur mu
Evlâd-ı Hayder kurbân olur mu

Su vermediler ma'sûm u pâke
Kanı döküldü o demde hâke
Âl-i Resûl'e isyân olur mu
Evlâd-ı Hayder kurbân olur mu

Zeynep, Sekine, Leylâ, Züleyhâ
Feryâd ü zâra hep düşdü hayfâ
Âl-i Resûl'e isyân olur mu
Evlâd-ı Hayder kurbân olur mu

Hep sabî sıbyân oldu perişân
Ya Rabbi bunlar nasıl müslüman
Âl-i Resûl'e isyân olur mu
Evlâd-ı Hayder kurbân olur mu

Sadd ü lanet olsun Mervani'yâye
Hep kavm-i Süfyân oldu bahâne
Âl-i Resûl'e isyân olur mu
Evlâd-ı Hayder kurbân olur mu

Hüsn ü gam-hâr gel eyle ızhâr
Güçdür *Harâbî* müphem bu esrâr
Âl-i Resûl'e isyân olur mu
Evlâd-ı Hayder kurbân olur mu

(Edip Harâbî, *Divân-ı Edip Harâbî*, Süleymaniye Kütüphanesi,
İhsan Mahvî, no. 98, s. 388)

BURHAN

(Doğ. 1855 – Ölm. 1908)

Sinop'ta doğdu. Bektaşî saz şairlerindedir. Şairin kimliği hakkında yeterli bilgimiz yoktur. Bu şiir, bazı kaynaklarda Bayburtlu Burhânî'ye, bazı kaynaklarda Deli Boran'a isnat edilmiştir.

Çıkıp çâr köşeyi seyran eyleyen
Yarelerin bende, İmam Hüseyin
Hak için canını kurban eyleyen
Yarelerin bende, İmam Hüseyin

Müminlerin bâde sunar elinde
Ölsem gerek arzum vardır yolunda
Şehit düştün Kerbelâ'nın çölünde
Yarelerin bende, İmam Hüseyin

Müminlerin gülbangini çekiyor
Aşk ateşi bu sînemi yakıyor
Daha kanın ılgıt ılgıt akıyor
Yarelerin bende, İmam Hüseyin

Kalbimin aynası, gönlüm yazısı
El aman dergahtan yad etme bizi
Her dem baş vurur gerçeğin sözü
Yarelerin bende, İmam Hüseyin

“Hel Eta” şanında okunur ayet
La-nazirsin “Kul huvallahü ahad”
Cümlemizi mahrum etme ta ebed
Yarelerin bende İmam Hüseyin

Hakikat evinde gizli sır olan
Kamu müminlere destigîr olan
Sensiz bu dünyayı neylesin *Burhan*
Yarelerin bende, İmam Hüseyin

(Ali Rıza Öge, *Bektaşî Şairleri Antolojisi*, İstanbul Belediyesi
Kütüphanesi, Yazmalar, no. 131, s. 115, 1243)

FEDÂYÎ BABA

(Doğ. 1855 – Ölm. 1940)

Asıl adı Konaşoğlu Hüseyin, soyadı Gümüş'tür. Amasya'nın merkez köylerinden Yassıçal'da doğdu. Bir müddet Amasya'daki Kapağa medresesine devam etti. Eğitimi yarım bırakarak tasavvufa yöneldi. Ömrünün geriye kalan kısmını çiftçilikle geçirdi. Şiirleri, Abdullah Çelebi tarafından "*Amasyalı Fedâyî Baba Divanı*" (Can Yayınları, İstanbul 1991) adıyla hazırlanmış ve basılmıştır.

Âh Hüseyin Deyu Zâr Eder Ağlar

Mâh-ı Muharrem'de mümin olanlar
Âh Hüseyin deyu zâr eder ağlar
Yasın çekip bahr-i umman dalanlar
Âh Hüseyin deyu zâr eder ağlar

Aşığı şeydalar fiğana başlar
Zâr eder iniler dağ ile taşlar
Deryada balıklar havada kuşlar
Âh Hüseyin deyu zâr eder ağlar

Yedi iklim kevn ü mekân çâr köşe
Cümle alem teaccübdür bu işe
Deryâlar mevc urup gelir hurûşa
Âh Hüseyin deyu zâr eder ağlar

Cennette huriler donun soyunur
Mâtem aylarında kara giyinir
Arşta melek feryat edüp çağrısır
Âh Hüseyin deyu zâr eder ağlar

Fedâyî' nin başı hünkâra bağlı
Kerbelâ ateşinden ciğeri dağlı
Muhammed torunu Ali'nin oğlu
Âh Hüseyin deyu zâr eder ağlar

(Abdullah Çelebi, *Amasyalı Fedâyî Baba Divanı*, Can Yayınları,
İstanbul 1991, s. 90)

İmam Hüseyin

Tenimde canım damarda kanım
Dinim imanım İmam Hüseyin

Kalbim kuudum secdem sücudum
Maksud u mabudum İmam Hüseyin

Savım salatım hacc-ı zekatım
Cümle tâatım İmam Hüseyin

Ceddi peygamber pederi Hayder
Fatma'dan izhar İmam Hüseyin

Şüheda başı akıtan yaşı
Hasan kardaşı İmam Hüseyin

Mahbub-i Rahman âleme sultan
Dertlere derman İmam Hüseyin

Gökteki güneş yerdeki nakkaş
Mümine sırdaş İmam Hüseyin

Şah-ı evliya nur-ı enbiya
Cümleden ala İmam Hüseyin

Rah-ı şeriat pir-i tarikat
Sırr-ı hakikat İmam Hüseyin

İncil-i Tevrat Zebur u Musa
Kur'an'da mevcut İmam Hüseyin

Kütüb ü devran hükmeden sultan
Kaşif-i burhan İmam Hüseyin

Nübüvvet tacı güruh-ı naci
Dünyanın mevci İmam Hüseyin

Kastetti Yezit Harici mülhit
Server-i şehit İmam Hüseyin

Dönmedi geri kestirdi seri
Aldı Kevser'i İmam Hüseyin

Akıttı kanı zinde etti canı
Şefaati kani İmam Hüseyin

Çok çekti derdi cennete girdi
Murada erdi İmam Hüseyin

Rey verdi Allah rahmeder her gah
Mümine penah İmam Hüseyin

Şehitler şâhı yedi burç mâhı
Sırr-ı ilâhî İmam Hüseyin

Kenzimi açan müşkilim seçen
Güherler saçan İmam Hüseyin

Nesli oniki imam dört başı tamam
Haktır vesselam İmam Hüseyin

Fedâyi fendi boşandı bendi
Mutlaka kendi İmam Hüseyin

(Abdullah Çelebi, *Amasyalı Fedâyi Baba Divanı*, Can Yayınları,
İstanbul 1991, s. 104-105)

Âh Hüseyin Deyu Ağlar Gezerim

Neyleyim dünyayı şanı şöhreti
Âh Hüseyin deyu ağlar gezerim
Aldı beni İmamların firkatı
Âh Hüseyin deyu ağlar gezerim

Doğunca Cebrail kundağın aldı
Arştaki melekler secdeyi kıldı
Böyle zatı Yezit şehit eyledi
Âh Hüseyin deyu ağlar gezerim

Mâtem aylarında artar firakım
Âh ü nâlân etmek benim merâkım
Nâr-ı iştiyaktan yanar yüreğim
Âh Hüseyin deyu ağlar gezerim

Zârım işitenler kaldılar tana
Dediler teselli gerektir sana
Yüzbin öğüt versen kâr etmez bana
Âh Hüseyin deyu ağlar gezerim

Cihan benim olsa şâd olup gülmem
Dest uzatıp çeşm-i giryânım silmem
Çilekeş dervişim safâyı bilmem
Âh Hüseyin deyu ağlar gezerim

Firdevs bahçesinin nevrete gülü
Gerçi ben âşıkım onun bülbülü
Görünür gözüme Kerbelâ çölü
Âh Hüseyin deyu ağlar gezerim

Gönül mürgu seyrenğâha çıktıkça
Kerbelâ'dan şehitlere baktıkça
İlgıt ılgıt al kanları aktıkça
Âh Hüseyin deyu ağlar gezerim

Arş-ı semâvâta gördüm nurunu
Aşkına düşenler verir varını
Ali oğlu Muhammedin torunu
Âh Hüseyin deyu ağlar gezerim

Fedâyî dervişin derdi veremdir
Cihanda kâm ehli olanlar kimdir
Enîsim, munisim derdiyle gamdır
Âh Hüseyin deyu ağlar gezerim

(Abdullah Çelebi, *Amasyalı Fedâyî Baba Divanı*, Can Yayınları,
İstanbul 1991, s. 83-84)

Şefaat Kıl Bize İmam Hüseyin

Ceddin nur serveri nur-i celildir
Şefaat kıl bize İmam Hüseyin
Validen Fatıma, atan Ali'dir
Şefaat kıl bize İmam Hüseyin

Ceddin için Hak buyurdu kad kefa
Ata'nın hakkında indi Hel Eta
Validen vasfıdır sure-i Taha
Şefaat kıl bize İmam Hüseyin

Kaza bela Hak'tan vahiy gelüptür
Bu saadet Hüseyin'e mansup oluptur
Derdi dert ehli olan has ve matluptur
Şefaat kıl bize İmam Hüseyin

Kurretü'l-aynımdır dedi peygamber
Hasan ve Hüseyin bu iki enver

Mengüşü Fatıma Şebbir-i Şübber
Şefaat kıl bize İmam Hüseyin

Enbiyalar hateminin mahremi
Evliyalar zümresinin imamı
Server-i şehidanın Şah-ı emanı
Şefaat kıl bize İmam Hüseyin

Muhammed Mustafa'nın çiğni döşünde
Gece gündüz gezer idi peşinde
Sırat köprüsünde mîzân başında
Şefaat kıl bize İmam Hüseyin

Mümin olanların amel defteri
Hüseyin'in elindedir ekseri
Fedâyî bendenin evrad ezkarı
Şefaat kıl bize İmam Hüseyin

(Abdullah Çelebi, *Amasyalı Fedâyî Baba Divanı*, Can Yayınları,
İstanbul 1991, s. 91-92)

Hüseyin İçin

Muharrem'de hep muhibbân ağlar Hüseyin için
Rû-yi zemîn çark-ı devran ağlar Hüseyin için

Evliyalar enbiyalar ervahları ezâ ile
Cedd-i pâk-i peygamberân ağlar Hüseyin için

Cebrâil haber verir Kerbelâ iştîyâkından
Cümle melâik âsümân ağlar Hüseyin için

Hâriciler kasteyleti Ali evladın zümresine
Mümin, muvahhid, ehl-i imân ağlar Hüseyin için

Asırında Beytullah kara donlar bağladı
İnleyip şimdi el'ân ağlar Hüseyin için

Nehirler sükunetle deryâlara karışır
Şâd mübârek bahr-i ummân ağlar Hüseyin için

Güneş nûrun terkin eder dikkatle bak şavkına
Seyyâreler mâh-i tâbân ağlar Hüseyin için

Bunca tabipler geldiler zahmına em bulmadı
Hekimlerin piri Lokman ağlar Hüseyin için

Yas çeker derviş *Fedâyi* tecdîd-i mâtem eder
Cânân rıdvân, hur-i gılmân ağlar Hüseyin için

(Abdullah Çelebi, *Amasyalı Fedâyî Baba Divanı*, Can Yayınları,
İstanbul 1991, s. 116)

SIDKI

(Doğ. 1865 – ölm. 1928)

Tarsus'un Yenice köyünde doğdu. Asıl adı Zeynel Abidin'dir. Eşeli Hanım'la Mehmet Efendi'nin oğludur. Kardeşiyle birlikte medreseye devam eden şair, küçük yaşında babasını kaybetti. 12 yaşında Hacibektaş dergâhına giderek eğitimini burada tamamladı. 1893 yılında Çorum'un Alaca ilçesinin İmad köyünden Hatice Hanım'la evlendi. 1894 yılında Merzifon'un Harız köyüne yerleşti.

1911 yılında eşi Hatice Hanım vefat eder. 1912 yılında Harız köyünden Naciye Hanım'la evlenir. 1915 yılında Doğu cephesinde Ruslara karşı savaşıır. Bir kaç kez Anadolu, Suriye ve Irak yolculuğuna çıkar. Harız köyünde vefat eder.

Önceleri *Pervane* mahlasını kullanır. Gösterdiği sadakat nedeniyle şeyhi Cemaleddin Efendi tarafından kendisine verilen *Sıdkı* mahlasını ölünceye kadar kullanır.

Şiirlerinin bir kısmı torunu Muhsin Gül tarafından "*Sıdkı Baba Hayatı ve Divanından Örnekler*" (Ankara 1984) adıyla yayımlanmıştır.

"*Nasihatname-i Sıdkı*" ile "*Hürriyet ve Müsavat*" adlı eserleri henüz basılmamıştır.

Girye-i Mâtem

Doğdu mâh-ı mâtem giydi karalar
Âh Hüseyin'im ciğer param diyerek

Güneş derunundan açtı yaralar
Âh Hüseyin'im ciğer param diyerek

Âdem ata âh ü zâra başladı
Hayretinden parmağını dişledi
Havva ana gözlerini yaşladı
Âh Hüseyin'im ciğer param diyerek

Dedesi Muhammed kara bağladı
Sekiz cennet, huri, gılman ağladı
Fatma Ana yüreğini dağladı
Âh Hüseyin'im ciğer param diyerek

Atası Ali'dir Hak'kın aslanı
Yanındadır Kamber ile Selman'ı
Kan ağladı müminlerin sultanı
Âh Hüseyin'im ciğer param diyerek

Yezitler bilmedi hak peygamberi
Götürdüler ol mübarek serleri
Melûl oldu iki cihan serveri
Âh Hüseyin'im ciğer param diyerek

Güvercin kanına kanat batırdı
Âh eyledi dertlerini artırdı
Medine ehline haber götürdü
Âh Hüseyin'im ciğer param diyerek

Ümmü Seleme'de cevher bardağı
Hatırına düştü vasiyyet çağı
Kana dönmüş Kerbelâ'nın toprağı
Âh Hüseyin'im ciğer param diyerek

Al kana boyandı nübüvvet mührü
Er olanlar çekti cevr ile kahrı
Ateşlendi yandı Medine şehri
Âh Hüseyin'im ciğer param diyerek

Büründü melekler kara libasa
Hüseyn'in dertleri gelmez kıyasa
Enbiya, evliya girdiler yasa
Âh Hüseyn'im ciğer parem diyerek

Muharrem ayında kanlar kaynaşır
Yüreğime odlar düşer koylaşır
İns ü melek, kurtlar, kuşlar ağlaşır
Âh Hüseyn'im ciğer parem diyerek

Bin üçyüz otuza kondu seneler
Yenilenir dertler, yanar sineler
Sızılar yavrular, ağlar analar
Âh Hüseyn'im ciğer parem diyerek

Sıdkı'ya çeşmimin yaşları çağlar
Sarsalanır yerler, iniler dağlar
Halis muhip olan her saat ağlar
Âh Hüseyn'im ciğer parem diyerek

(Muhsin Gül, *Sıdkı Baba Hayatı ve Divanından Örnekler*, Ankara 1984, s. 113-115)

Girye-i Mâtem

Hilâl-i Muharrem oldu nümâyân
Ağlayalım Şah Hüseyn'in aşkına
Yasa girdi mihr ile mâh âsümân
Ağlayalım Şah Hüseyn'in aşkına.

İki cihan fahri giydi kareler
Açtı derûnumda türlü yâreler
Şehit oldu gitti hep mah-pâreler
Ağlayalım Şah Hüseyn'in aşkına.

Hatice, Fatıma, Haydar-ı Kerrar
Ağlar Kanber, Selman, Düldül, Zülfikâr

İns ile cin melek eyler âh ü zâr
Ser-firâz-ı şehîdeynin aşkına.

Mâtem aylarında ağlar muhibban
Tutarlar orucun, keserler kurban
Esirgenmez mülk ile mal, hân ü mân
Can fedâdır nûr-i aynin aşkına

Şehit oldu mücâhitler gâziler
Doldu feryat ile dağlar yazılar
Yandı susuzluktan yavru kuzular
On iki nur imameynin aşkına.

Bin üç yüz kırk oldu şimdi seneler
Firkat ateşiyle yandı sineler
Çok ağladı o çöllerde analar
Çihardeh-i masumeynin aşkına.

Sıdkı'yâ gönlüme düştü savaşlar
Akti gözlerimden kan ile yaşlar
Gelin bağrımıza vuralım taşlar
Kerbelâ'da Şah Hüseyin'in aşkına.

(Muhsin Gül, *Sıdkı Baba-Hayati ve Divanından Örnekler*, Ankara 1984, s. 148-149)

FAKÎRÎ

(Doğ. 1866 – Ölm. 1932)

Asıl adı Cafer'dir. Malatya'nın Yazıhan bucağının Karaca köyünde doğmuştur. Ümmidir. Şiirleri, başkaları tarafından yazıya geçirilmiş, geçimini çiftçilik ve culfalıkla sağlamıştır. Doğduğu köyde vefat etmiştir. Şiirleri basılmıştır.

Şiirleri, Cemal Özbey tarafından "*Fakîrî Malatyalı Halk Şairi Cafer Baba'nın Hayatı ve Şiirler*", (Ankara 1954) adıyla yayımlanmıştır.

İmam Hüseyin'in Yası

Bu dünyanın işi gücü hep fena
Çekelim yasını güzel Hüseyin'in
Bakî devlet bu imiş insana
Çekelim yasını güzel Hüseyin'in

Ersem didarına alsam muradım
Bir günün değemez varım iradım
Yüzbin hac sayılır varsan bir adım
Çekelim yasını güzel Hüseyin'in

Yevmü'l-mahşerece hiç yası gitmez
Hep yâreler biter bu yâre bitmez

Sıdk ile seveni kat'ümit etmez
Çekelim yasını güzel Hüsey'nin

Evliyanın, enbiyanın yoludur
Nebilerin, velilerin gülüdür
Benzemez kimseye İbn-i Ali'dir
Çekelim yasını güzel Hüsey'nin

Fakîr'in bu yoldan yoktur dönesi
Sanırsın bin yıldır her bir senesi
Kandan olmuş Ehl-i Beyt'in kur'ası
Çekelim yasını güzel Hüsey'nin

(Cemal Özbey, *Fakîrî Malatyalı Halk Şairi Cafer Baba'nın Hayatı ve Şiirleri*, Ankara 1954, s. 42)

Mersiye

Aciz kalmış Yezitlerin elinden
Gözü yaşlı gördüm ben Ehl-i Beyt'i
Esir olmuş Kerbelâ'nın çölünde
Gözü yaşlı gördüm ben Ehl-i Beyt'i

Yazıp yedi iklime nâmeler saldı
Askerler çeküben üstüne geldi
Kerbelâ çölleri zâr ile doldu
Gözü yaşlı gördüm ben Ehl-i Beyt'i

Emri nedir nehyi nedir bilmedi
Onda imamlara imdat olmadı
Dağıldı başında kimse kalmadı
Gözü yaşlı gördüm ben Ehl-i Beyt'i

Bağlandı Zülcenah ileri gitmez
İmam zor ediyor adımın atmaz
Yası mâtem tutar melekler yatmaz
Gözü yaşlı gördüm ben Ehl-i Beyt'i

Bağlayuben su yolunu kestiler
Oklar atıp imamları bastılar
Kimin şehit edip kimin astılar
Gözü yaşlı gördüm ben Ehl-i Beyt'i

Gamlı yaşlı doğar Muharrem ayı
Vermedi kâfirler bir içim suyu
Fatma Ana ağlar vâh kuzum deyu
Gözü yaşlı gördüm ben Ehl-i Beyt'i

Tâ küçük yaşında zindanın kahrı
Batılı hak bilir böyledir zahri
Güzel imamlara verdiler zehri
Gözü yaşlı gördüm ben Ehl-i Beyt'i

Gelmez yalan yere ahda duranlar
Belli oldu yolunda baş verenler
Perperişan oldu cümle erenler
Gözü yaşlı gördüm ben Ehl-i Beyt'i

Bağlayıp buğuzu tuttu inadın
Cehdetti kaldıra Ali'nin adın
Bu sana da kalmaz adû-yı bî-dîn
Gözü yaşlı gördüm ben Ehl-i Beyt'i

İmamlara mesken oldu Kerbelâ
Yezitlerden erdi her türlü belâ
Kalmadı İmam nesli hayfını ala
Gözü yaşlı gördüm ben Ehl-i Beyt'i

Hiç bilir olmadı derde çâre ne?
Hesapsız sinemde bu çâk yâre ne?
Halim arzuleyim sahip kırana
Gözü yaşlı gördüm ben Ehl-i Beyt'i

Fakîr der: Sevdiğim dilleri Kur'an
Can nasıl dayansın bu hâli gören
Bülbül ötmez olmuş bahçeler viran
Gözü yaşlı gördüm ben Ehl-i Bey'ti

(Cemal Özbey, *Fakîrî Malatyalı Halk Şairi Cafer Baba'nın Hayatı ve Şiirleri*, Ankara 1954, s. 37-38)

Kufiyanlara

Bilmedi kadrini Âl-i Rasulün
Durma lanet oku, Kufiyanlara
Yedi deryalarda kumun sayısı
Durma lanet oku, Kufiyanlara

Hüseyin yoluna can kurban olsun
Kan akıt gözünden dideler dolsun
Her dem aklın, fikrin, virdin bu olsun
Durma lanet oku, Kufiyanlara

Yezit hileyinen geldi alınan
Çoğalttı tabiin genci malınan
İster vahşi ister yaman halınan
Durma lanet oku, Kufiyanlara

Zehri katil olsun nimeti, nanı
Elbet cehennemden çıkmasın canı
Mezhebi çürüktür hiç yoktur dini
Durma lanet oku, Kufiyanlara

Bildiği bu kadar sözü gedanın
Tekmili Kur'an'da inen nidanın
Fakîr der bu imiş emri Huda'nın
Durma lanet oku, Kufiyanlara

(Cemal Özbey, *Fakîrî Malatyalı Halk Şairi Cafer Baba'nın Hayatı ve Şiirleri*, Ankara 1954, s. 20-21)

Lanetleme

Seyreyledim Kerbelâ'nın çölünü
Kolu kalem Ali Abbas görünür
Ne söyleyim Ehl-i Beyt'in halini
Teşne lebli Ali Ekber görünür

Yası mâtem oldu gecesi günü
Kanlara boyanmış gül nazik teni
Terketmiş uğruna hep hanümanı
Haşimi merdanlar ensar görünür

Gitmez hayalleri dilimde methi
Günbegün kaylaşır bu ateş katı
Durmuyor, ağlıyor Zülcenah atı
Şehitler serveri serdar görünür

Bu fani dünyaya ne tahammül var
İşimiz gücümüz oldu âh ü zâr
Susuz şehit oldu hem Ali Asgar
Şah-ı Necef Ali Haydar görünür

Hidayet erişti Hür Hakk'ı buldu
Adüvler içinde kana gark oldu
Güzel Hüseyin'e bir yiğit geldi
Kuruldu haymeler meydan görünür

Çatal kubbeleri gelir karşıma
Hezâr lanet olsun katl-i şuma
Kolu bağlı esir giderse Şam'a
Bu gamlı gönlüme efkar görünür.

Kufeli durmadı ahtını sıydı
Hep bütün âlem kafire uydu
Yezit Ehl-i Beyt'in donların soydu
Yüzü kara mel'un gaddar görünür

Söndü şu âlemin şulesi söndü
Evlad-ı Rasul'ün yıkıldı bendi
Ettiği yanına kalacak sandı
Gelir sahip zaman mihar görünür.

Fakîr de: niyazım ol padişaha
Sıtk ile seveni düşürmez caha
Mülcemoğlu kasteyleti ilaha
Ol azgın sıfatlı bedhar görünür.

(Cemal Özbey, *Fakîrî Malatyalı Halk Şairi Cafer Baba'nın Hayatı ve Şiirleri*, Ankara 1954, s. 45-47)

MUHAMMED LUTFİ

(Doğ. 1868 – Ölm. 12 Mart 1956)

Erzurum'un Hasankale ilçesinin Kındığı köyünde doğdu. Anneleri Seyyide Hatice Hanım, babaları Hacı Hüseyin Efendi'dir. Eğitimini tamamladıktan sonra Hasankale'nin Sivaslı Camii'nde imamlık yapmaya başladı. Hoca Muhammed Pir-i Küfrevi'den hilafet aldı. 24 yıl Alvar köyünde imamlık yaptı. 1939 yılından itibaren Erzurum'da ikamet etti.

Alvar köyüne, babasının yanına defnedildi.

Şiirleri, *Hulâsatü'l-Hakayık* (İstanbul 1996) adıyla yayımlanmıştır.

Bugün Mâh-ı Muharrem'dir

İmam-ı ümmetem bugün
Cem oldu ümmet gün-be-gün
Aldatdız beni gûn-â-gün
Bugün mâh-ı Muharrem'dir

Ravzadan beni ayırdız
Zâlim Yezit'e duyurduz
Kerbelâ'da iş kayırdız
Bugün mâh-ı Muharrem'dir

Ey Kûfiler ey bi-vefâ
Şâmilerde çokdur cefâ
Yezit'e verdiniz şifâ
Bugün mâh-ı Muharrem'dir

Ceddim habîb-i kibriyâ
İmam-ı cümle enbiya
Babam serdâr-ı evliya
Bugün mâh-ı Muharrem'dir

Ceddim benim nûr-i hüdü
Hayder babam şir-i Hudâ
Zehra anam hayrû'n-nisâ
Bugün mâh-ı Muharrem'dir

Evvel Hudâ'nın aşkına
Nûr-i hüdânın aşkına
İşbu nidânın aşkına
Bugün mâh-ı Muharrem'dir

Davet etdiz hilâfete
Teklif etdiz şeriate
Yol gösterdiz şehâdete
Bugün mâh-ı Muharrem'dir

Esrâr-ı Ahmed bizdedir
Nûr-i Muhammed bizdedir
Feyz-i muhabbet bizdedir
Bugün mâh-ı Muharrem'dir

Kerbelâ'da etdiz esir
Ahvalime Allah basir
Nusret-i Rabbim müstenir
Bugün mâh-ı Muharrem'dir

Bugün hayrû'l-verâ ağlar
Bugün hayrû'n-nisâ ağlar

Bugün nûr-i hüdüâ ağlar
Bugün mâh-ı Muharrem'dir

Bugün arş-ı berin ağlar
Bugün rûy-i zemîn ağlar
Bugün rûhu'l-emîn ağlar
Bugün mâh-ı Muharrem'dir

Bugün bizi ağlatmayın
Yüreğimiz dağıtmayın
Yollarımız bağlatmayın
Bugün mâh-ı Muharrem'dir

Bugün bizi azâd edin
Rızaullâhı yad edin
Cedd-i âlâmı şâd edin
Bugün mâh-ı Muharrem'dir

Dokuz kardeşim beraber
Üç oğlum var nurdan eser
Birâder-zâdeler server
Bugün mâh-ı Muharrem'dir

Garip düşdüük bu illere
Söylendik dilden dillere
Gark olduk kandan göllere
Bugün mâh-ı Muharrem'dir

Sâdâtlar şehit oldular
Tâze gül gibi soldular
Bütün cinâne doldular
Bugün mâh-ı Muharrem'dir

Şimdi biz şehit olunca
Haymeler ateşlenince
Velvele arşa dolunca
Bugün mâh-ı Muharrem'dir

İmam ki kâne boyandı
Bu zulüm arşa dayandı
Gayret-i Hudâ uyandı
Bugün mâh-ı Muharrem' dir

Lutfi diraz etme sözü
Yüreklere urma közü
Haşre dek çıkmaz bu sızı
Bugün mâh-ı Muharrem' dir

(Muhammed Lutfi, *Hulâsatü'l-Hakayık*, İstanbul 1996, s. 158-159)

Ağlar

Göründü hilal-i mâh-ı Muharrem
Âdem ağlar Havva ağlar Şit ağlar
N'oldu Kerbelâ'da zât-ı mükerrem
İdris ağlar Salih ağlar Nuh ağlar

Habib-i Kibriya kurret-i ayni
Nice gül-gûn ettin o gül-cebini
Nasıl elvân ettin vech-i Hüseyin'i
Halil ağlar gülzâr ağlar nar ağlar

Deryâ-yı melâhat dürdânesini
Şem'a-i Muhammed pervânesini
Zümre-i velâyet merdânesini
İshak ağlar Yakup ağlar İsa ağlar

Gülzâr-ı nübüvvet gül-i hamrâsı
Kenz-i maârifdir sadr-ı sahrâsı
Kazâya rızadır sabr u sevdâsı
Yusuf ağlar Yunus ağlar Lut ağlar

Ol hayrû'n-nisânın nûr-i didesi
Hayder-i Kerrar'ın ber-güzidesi

Bahr-i saadetin dür-feridesi
Musa ağlar Harun ağlar Tur ağlar

Ahmed-i Muhtar'ın necm-i Mi'rac'ı
Enbiyaullahın başının tâcı
Mihr-i vefâ bezm-i vahdet sirâcı
Davud ağlar Sultan ağlar mur ağlar

Hüseyn-i Kerbelâ mir'at-ı hüda
Sadr-ı safâ zarf-ı envar-ı hüda
Emr-i hakka ruhun eyledi fedâ
İsa ağlar Meryem ağlar Kuds ağlar

Hüseyn-i müctebâ nûr-i hüdâdır
Hüseyn-i Kerbelâ dürr-i vefâdır
Hakkı seven daim Hakka fedâdır
Cibril ağlar Sidre ağlar Ruh ağlar

Sahrâ-yı Kerbelâ kan gülistânı
Bozuldu risâlet bağ u bostânı
Ehl-i Beyt'in soldu baharistânı
Ahmed ağlar Mahmud ağlar Hızır ağlar

Deşt-i Kerbelâ'da güzeller şâhı
Mülk-i melahatda şehadet mâhı
Hüseyn'e muntazır Hakkın dergâhı
Sıddık ağlar muhtar ağlar gar ağlar

Kerbelâ'ya Âl-i aba ekilmiş
Kudret incileri yere dökülmüş
Hayder-i Kerrar'ın kaddi bükülmüş
Rıdvan ağlar gılman ağlar hur ağlar

Teşne-dil Ehl-i Beyt feryât ederler
Hüseyn'in etrafın alup giderler
Cilve-i rabbâni çare n'iderler
Zemin ağlar zeman ağlar gök ağlar

Şiddet-i harâret kemâl bulunca
Ehl-i Beyt'in dillerine dolunca
Risâlet bağında güller solunca
Seher ağlar saba ağlar gül ağlar

Dürr-i yetim Hüseyin'in her sözleri
Dergâh-ı Hakka'dır güzel yüzleri
Kan yaş döker Ehl-i Beyt'in gözleri
Nergis ağlar reyhan ağlar Nil ağlar

Kerbelâ çölünde can bülbülleri
Güneş pareleri Cibril gülleri
Nice al kan olmuş gül geysuleri
Susem ağlar sümbül ağlar gül ağlar

Ali Ekber Âl-i Abâ reyhanı
Bahr-i Ehl-i Beyt'in dürr ü mercânı
Kamer-i melahat nur gülistânı
Kakül ağlar geysu ağlar tel ağlar

Evlâd-ı Ali'den o şir-gir Abbâs
Tarz-ı Hayder tahsin eder gören nâs
Hüseyin'in halâsın eyler iltimâs
Umman ağlar tufan ağlar cud ağlar

Evlâd-ı Hasen'den Kasım nev-civân
Afitâb-i zeman mihr-i dırahşân
Hattu hali kudret dür ile mercân
İncu ağlar mercan ağlar dür ağlar

Bağlandı Fırat'ın her bir tarafı
Bilinmedi Ehl-i Beyt'in şerefi
Bu hikmeti bilir bilen arefi
Lokman ağlar Numan ağlar din ağlar

Dideleri hunbâr Sekine gülber
Sâdâta çekilmiş şimşir ü hançer

Pir ü civân sabi görür berâber
Nesim ağlar Mansur ağlar dar ağlar

Evlâd-ı peygamber bir bir gittiler
Derecât-ı şehâdete yetdiler
Meydanı Hüseyin'e teslim ettiler
Melek ağlar felek ağlar hak ağlar

Hayderâne İmam meydane girdi
Seyredenler zât-ı Ahmed'i gördü
Şir-i Hudâvârî bir nâra urdu
Rüstem ağlar Behram ağlar Zal ağlar

Câme-i Ahmed'i eĝnine geymiş
İmame-i peygamberi sarınmış
Nur-i Muhammed'i kat kat bürünmüş
İman ağlar İslam ağlar din ağlar

Dide giryân ciĝer biryân o bir cân
Ederdi eşrârı hak ile yeksân
Kanlar akar taşlar olurdu mercân
Şöhret ağlar şevket ağlar şan ağlar

O demde erişti emr-i İlâhi
Bir Allah'tan başka yoktur penâhi
Atından ki düştü velâyet şâhı
Levha ağlar kalem ağlar arş ağlar

Hüseyin'i seyr eder ağlar peygamber
Bu bâzâra nâzır fâtih-i Hayber
Şimr o gerdâna salınca hançer
Merdan ağlar meydan ağlar kan ağlar

Haymegâhdan gördü İmamı alkan
Ehl-i Beyt eyledi amân bir fiĝân
Arşı deler geçer bu âh-ı sûzân
Piran ağlar civan ağlar can ağlar

Bütün eşya kan yaş ağlardı ol gün
Nehr ü bâhir kanlar çağlardı ol gün
Bu derd gönüleri dağlardı ol gün
Hacer ağlar şecer ağlar bar ağlar

Muhammed Lutfi' nin bağrı delinsin
Pârelensin beden ruhu alınsın
Muhibb-i hânedan kimdir bilinsin
Gedâ ağlar sultan ağlar hân ağlar

(Muhammed Lutfi, *Hulâsatü'l-Hakayık*, İstanbul 1996, s. 154-158)

HÂFİZ KÂMİL

(Doğ. XIX. Yüzyıl – Ölm. XX. Yüzyıl)

Asıl adı Hüseyin'dir. Divriği'nin Erikli köyünde doğmuş ve ölmüştür. XIX. yüzyılın ikinci yarısında ve XX. yüzyılın başlarında yaşamıştır. Halk arasında Böcekli Hoca adıyla anılan şair, bazı şiirlerinde *Nazmi* mahlasını da kullanmıştır. Uzun süre İstanbul'da kalmıştır. Delişmen bir tavır sergileyen şairin "Ya Haydar" diyerek gezdiği ve bir süre timarhanede yattığı belirtilmektedir.

İmam Hüseyin

Evlad-ı Ali'dir şehitler başı
Can sebil eyleyen İmam Hüseyin
Durma revan eyle gözümde yaşı
Can sebil eyleyen İmam Hüseyin

Atan Şâh-ı Merdan ârifler gölü
Hep âşıklar ondan öğrendi dili
Cümlesine keşfettirdi bu yolu
Can sebil eyleyen İmam Hüseyin

Şah Hasan zehiri aldı eline
Şehadet suresi geldi diline
Vakıf oldu Şah Hüseyin'in haline
Can sebil eyleyen İmam Hüseyin

Tekmili oniki İmam'da buldu
Hemen İmam Zeynel yadigâr kaldı
İmam Bakır Cafer mansıbın aldı
Can sebil eyleyen İmam Hüseyin

Kazım Musa İrıza'nın özüne
Yaşlar geldi Tâkî Nâkî gözüne
Kanlar aktı Kerbelâ'nın yüzüne
Can sebil eyleyen İmam Hüseyin

Hasanü'l-Askeri âhın tazeler
Mehdi sahip-zaman etsin gazalar
Seyfullah oduna yansın muzular
Can sebil eyleyen İmam Hüseyin

Seyyid Rasulullaha talip olmuşum
Bektaş-i Velî'dir nâl-i nâlişim
Hâfız Kâmil Kerbelâ'da kalışım
Can sebil eyleyen İmam Hüseyin

(İbrahim Aslanoğlu, *Sivas Meşhurları*, Sivas 2006, c. I, s. 402-403)

BASRÎ BABA

(Doğ. 1874 – Öl. 25 Ocak 1949)

Üsküdarlıdır. Adı ve mahlası Basrî'dir. Lise öğreniminden sonra Kapalıçarşı'da yağlıkcılık yapmıştır. Kadirî, Rufâî, Uşşâkî tarikatlarına intisap etmişse de Bektaşilik'te karar kılmıştır. Karacaahmat mezarlığında yatmaktadır.

Şiirleri, Kazım Hacımeç tarafından "*Hasan Basri Taptık Baba Nefesleri*", (Yedi İklim Yayınları, İstanbul 2001) adıyla yayımlanmıştır.

Biz Tâbi-i Hüseyinîyiz

Tevellâ ehliyiz sûfî
Biz tâbi-i Hüseyinî'yiz
Sevdik onu olduk sâfî
Biz tâbi-i Hüseyinî'yiz

Sev Hüseyin'i ez-cân u dil
Hakka Hüseyinî'dir delil
Hüseyinî'dir zât-ı celil
Biz tâbi-i Hüseyinî'yiz

Hüseyinî'yim diyen kişi
Çıkarır kalbden teşvîşi
İncinmez andan bir kişi
Biz tâbi-i Hüseyinî'yiz

Hüseyñilerdedir dermân
Anlardadır ikrâr imân
Âmirdir bu nutk-ı Kur'ân
Biz tâbi-i Hüseyñ'ýiz

Hüseyñ'in râhunda *Basrî*
Terk etdi cân ile sırrı
Salâ ey ârifân cehri
Biz tâbi-i Hüseyñ'ýiz

(Kazım Hacimeyliç, *Hasan Basri Taptık Baba Nefesleri*, Yedi İklim Yay., İstanbul 2001, s. 68)

SÜKÛTÎ

(Doğ. 1876 – Ölm. 1959)

Asıl adı Mehmet Öz'dür. Hatice Hanım'la Hamza Efendi'nin oğludur. Tokat'ın Turhal ilçesinin Kuytu köyünde doğmuştur. Keçeci Baba Tekkesi postnişini Derûnî Baba'nın eğitiminden geçmiştir. Derûnî Baba, durgun ve sakin tavrı nedeniyle şaire *Sükûtî* mahlasını vermiştir.

Askerliğini bitirdikten sonra doğduğu köye dönerek evlenir, ömrünün kalan kısmını bu köyde geçirir. Bu evlilikten iki oğlu, üç kızı olur. Mezarı doğduğu köyün kabristanındadır.

Mâh-ı Muharrem'de Mâtem Ayında

Seyreyledim gördüm kevn ü mekanı
Mâh-ı Muharrem'de mâtem ayında
Kurban verdim seri başı bu canı
Mâh-ı Muharrem'de mâtem ayında

Çıktım baktım Kerbelâ'nın çölüne
Kan karışmış göz yaşının seline
Ali'm Zülfikar'ı alsa eline
Mâh-ı Muharrem'de mâtem ayında

Muhammed Ali'dir dinim imanım
Hasan Hüseyin'dir bahr-i ummanım

Yetiş imdadıma Zeynel Abidin
Mâh-ı Muharrem'de mâtem ayında

Muhammed Bakır'a secdeye indim
Cafer-i Sadık'a yönümü döndüm
Musa-yı Kazım'ın aşkına yandım
Mâh-ı Muharrem'de mâtem ayında

İmam er-Rıza'dır dest-i dâmanım
Şah Tâkî be-Nâkî cisminde canım
Kerbelâ çölünde akıyor kanım
Mâh-ı Muharrem'de mâtem ayında

Hasan Al'Asker'e belim bağladım
Muhammed Mehdi'den içtim de kandım
Feryat edip gece gündüz ağladım
Mâh-ı Muharrem'de mâtem ayında

Cennet-i Âlâ'da Kevser ırmağı
Hazreti Fatıma dinin çerağı
Sükûtî dervişin artar firağı
Mâh-ı Muharrem'de mâtem ayında

(Sabri Yücel, *Keçeci Ahi Baba ve Zaviyesinden Yetişen Ünlü Kişiler*, Can Yayınları, İstanbul 2003, s. 260-261)

Hüseyin-i Kerbelâ'nın Aşkına

Şu sineme bir od düştü yanıyor
Hüseyin-i Kerbelâ'nın aşkına
Bağlandı bentlerim çarkım dönmüyor
Hüseyin-i Kerbelâ'nın aşkına

Elestü'de özüm Hakk'a bağladım
Hak aşkına sinelerim dağladım
Serim verdim bin belaya uğradım
Hüseyin-i Kerbelâ'nın aşkına

Gözümü gafletten açtım uyandım
Binbir çiçek bir irenge boyandım
Rahmetine sığınmışım efendim
Hüseyin-i Kerbelâ'nın aşkına

Sükûti muradım gelip gitmeye
Çok şükür pirimiz vardır tutmaya
Hünkâr'ın gülleri biz'unutmaya
Hüseyin-i Kerbelâ'nın aşkına

(Sabri Yücel, *Keçeci Ahi Baba ve Zaviyesinden Yetişen Ünlü Kişiler*, Can Yayınları, İstanbul 2003, s. 265-266)

DERVİŞ EDNÂ

(Doğ. 1878 – Ölm. 1928)

Çorum ili merkez ilçeye bağlı, ilçe merkezine 32 km. uzaklıkta Karahisar (Karasar) köyünde doğmuştur. Asıl adı Mehmet'tir. Derviş Ednâ şiirlerinde kullandığı mahlastır. Babasının adı Bektaş, annesinin adı Fadik'tir. İki erkek bir kız olmak üzere üç kardeşiler.

Ömrünü dostları ile muhabbetle geçiren Derviş Ednâ, 50 yaşlarında bu dünyadan göç etmiştir. Kabri, doğduğu Karahisar köyündedir. Soyundan gelen kızı Behiye ile Behiye ve Halil İbrahim'den olma torunları yaşamaktadır. Köyünde de hısım ve akrabaları bulunmaktadır.

Şiirleri Mehmet Çevik tarafından "*Çorumlu Halk Âşıkları Derviş Ednâ ve Fedâî*" (Çorum 2008) adıyla yayımlanmıştır.

Yine Dalgalandı Gönlümün Kuşu

Yine dalgalandı gönlümün kuşu
Didemden akıttım kan ile yaşı
Şehitler serveri ol imam başı
Bizi güldürmedi İmam Hüseyin

Seni sevenlerin gönlün görüyon
Arayıp özünde gevher buluyon
Murat isteyene murat veriyon
Bizi güldürmedi İmam Hüseyin

Yezit'in ervâhı kara taş oldu
Kerbelâ içinde kanlar coş oldu
Şehitler içinde imam baş oldu
Bizi güldürmedi İmam Hüseyin

Fatıma Ana'm da gömleğin açtı
Yer ile göğe de zelzele düştü
Sevdiği olanı bir yana seçti
Bizi güldürmedi İmam Hüseyin

Ey Şimir'i melun kastime düştü
Cebrail, Mikail müşkülün seçti
İmam Hüseyin efendim ol avu içti
Bizi güldürmedi İmam Hüseyin

Derviş Ednâ'm kanım akar ol yana
Dü cihan bekçisi ol bedr-i maha
Kancalar taksalar dönmem billaha
Bizi güldürmedi İmam Hüseyin

(Mehmet Çevik, *Çorumlu Hak Âşıkları Derviş Ednâ ve Fedâî*,
Çorum 2008, s. 45)

Sabret Bakalım

Kerbelâ'da kafirin askeri kat kat
İmam Hüseyin'e çok oldu zahmet
Şefaathetmeye geldi Muhammed
Düşün Kerbelâ'yı sabret bakalım

Harın oğlu Hür olmuştur orada
Har oğluna çağırmıştır sırada
Ebul Kasım eremedi murada
Düşün Kerbelâ'yı sabret bakalım

Yirmi dört bacı deveye bindiler
Bindiler de Şam'a doğru indiler

Gör ol Mervan, Şimir ne işlediler
Düşün Kerbelâ'yı sabret bakalım

Kerbelâ cenginin sırası geldi
Ehl-i Beyt olan ahdında durdu
Yetmiş üç yerinden hançer vuruldu
Düşün Kerbelâ'yı sabret bakalım

Derviş Ednâ'm o zaman da bu zaman
Ne yaman kast eyledi Şimir-i Mervan
Ali Asgar'ı yanıyor hem büryan
Düşün Kerbelâ'yı sabret bakalım

(Mehmet Çevik, *Çorumlu Hak Âşıkları Derviş Ednâ ve Fedâî*,
Çorum 2008, s. 68)

SEYYİT MAHZÛNÎ

(Doğ. ? – Ölm. 1940)

Ası adı Seyyit Gazi'dir. Kangal ilçesinin Yellice köyündendir. Şiirlerinde *Zünûbî*, *Seyyit*, *Seyyit Gazi*, *Mahzûnî* mahlaslarını kullandı.

Ağlan Hüseyin Aşkına

Bugün mâh-ı Muharrem'dir
Ağlan Hüseyin aşkına
Müşerrefdir, mükerrerdir
Ağlan Hüseyin aşkına

Cedd-i pâki Mustafâ'dır
Atası Şîr-i Hudâ'dır
Anası Hayrû'n-Nisâ'dır
Ağlan Hüseyin aşkına

Bunu farz eyledi Allah
Mümin olan der eyvallah
Çekin yasın, giyin silah
Ağlan Hüseyin aşkına

Görün Kasım'ın halini
Nâ-murad koydu gelini

Soldurdu taze gülünü
Ağlan Hüseyin aşkına

İmam dedi mihribanım
Elveda ey Şehribân'ım
Cümlenize hânümânım
Ağlan Hüseyin aşkına

Rukiye, Sakine, Zeynep
Saçlarını yoldular hep
Haymegâha doldu Arap
Ağlan Hüseyin aşkına

İmam dedi ben dönemem
Yolumdan geri kalamam
Ben daha sizi göremem
Ağlan Hüseyin aşkına

Develere zâr-ı giryan
Bindirdiler uryan, buryan
Göğre direklendi güyan
Ağlan Hüseyin aşkına

Onuncu günün tamamı
Günlerden Cuma eyyamı
Şehit ettiler İmam'ı
Ağlan Hüseyin aşkına

Serin gönderdiler Şam'a
Yezit duydu erdi kama
Lanet okun o bednâma
Ağlan Hüseyin aşkına

Sıdk ile girmeyen yasa
Gösteriş eyleyen nasa
Anlar tabidir hannasa
Ağlan Hüseyin aşkına

Hak'tır fermanın verici
Gizli işleri görücü
Sıdk ile tutun orucu
Ağlan Hüseyin aşkına

Sevenler Fırka-yı Naci
Mümin, müslim, kardeş, bacı
Feryat edin acı acı
Ağlan Hüseyin aşkına

Mahzûnî yandı âşıklar
Kalbi Hakk'a muvafıklar
Durma ey bağı yanıklar
Ağlan Hüseyin aşkına

(İsmail Özmen, *Alevi-Bektaşî Şiirleri Antolojisi V*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1998, s. 175)

HÜZNÎ

(Doğ. 1879 – Öl. 1936)

Yozgat'ta doğdu. Aşağı Nohutlu mahallesinde ikamet eden Mehmet Derviş Efendi'nin oğludur. 4 yaşında iken babasını kaybeden şair, İbtidai ve İdadi eğitiminden sonra Sağır Mustafa Efendi Medresesi'nde öğrenimini sürdürmeye çalıştı. İmkansızlık nedeniyle medreseyi bırakarak Zabıt katipliği görevine başladı. Haymana ve Zile'de tabur imamlığı yaptı. Bir ara Edirne Kırkağaç'ta kaldı. Hastalığı sonucu Haydarpaşa Hastanesi'nde tedavi gördü. Hava değişimi ile Yozgat'a gönderildi. Toplam askerliği 13,5 senedir. Askerden sonra köylerde fahri imamlık yaptı.

İlk evliliğini Atiye Hanım'la gerçekleştirdi. İkinci evliliğini Zeynep, üçüncü evliliğini Refika Hanım'la yaptı. Şiirlerinde *Hüzni* ve *Hizbî* mahlaslarını kullanan şair, Yozgat'ta vefat etti. Divan'ı basılmıştır.

Hüseyn-i Kerbelâ Derdi

İden bu kaddimi dutâ
Hüseyn-i Kerbelâ derdi
Kılan bu çeşmimi derya
Hüseyn-i Kerbelâ derdi

Benim bu derdimi zahid
İden günden güne zaid

Hüseyin'in mâtemi şahit
Hüseyin-i Kerbelâ derdi

Hezâr lanet o hayvana
Güruh-i cins-i Mervan'a
Boyandıran kızıl kana
Hüseyin-i Kerbelâ derdi

Aman saki yetiştir su
Ciğer yandı kebab her su
Beni böyle eden ya hu
Hüseyin-i Kerbelâ derdi

Medet saki medet öldüm
Bir içiyim sana geldim
Şu derdi başıma aldım
Hüseyin-i Kerbelâ derdi

Sabâ lutfet kerem eyle
Hüseyin'e hâlimi söyle
Koyan mâtemde âh böyle
Hüseyin-i Kerbelâ derdi

İdeydim hançeri üryan
Salaydım haine her an
Seherde itdiğim efgan
Hüseyin-i Kerbelâ derdi

Derunum döndü külhane
Vücudum misl-i pervâne
İden naçizi divane
Hüseyin-i Kerbelâ derdi

Ne Eflatun deva eyler
Ne Lokman bir şifa eyler
Derundan hoş nida eyler
Hüseyin-i Kerbelâ derdi

Bu *Hüznî* hüzn ile nâlân
İdüp eyler gamı giryan
Bu derde var ise derman
Hüseyn-i Kerbelâ derdi

(M. Öcal Oğuz, *Yozgatlı Hüznî*, Kültür ve Turizm Bakanlığı
Yayınları, Ankara 1988, s. 67-68)

SÛZÎ

(Doğ. 1879 – Ölm. 1944)

Tokat ilinin, Erbaa ilçesinin, Keçeci köyünde doğdu. Babası, Abdulganiogullarından Mehmet Bey'dir. Şairin asıl adı Ali Özkan'dır. 1899 yılında Tokat'ın Zile ilçesine yerleşmiş, 20 yıl öğrenim görmüştür. Zile'nin Kurupınar köyünde yıllarca imamlık yapmış, 1944 yılında vefat etmiştir.

Şiirleri, Mehmet Ali Erdin tarafından hazırlanmış "Sûzî Divanı" (İzmir 1976) adıyla basılmıştır.

Hasan İle Hüseyin'in

Emrindedir kamu âlem
Hasan ile Hüseyin'in
Onları anlatamaz kalem
Hasan ile Hüseyin'in

Fatıma'nın gül cemali
Erişilmezdir kemali
Gitmez gözümden hayali
Hasan ile Hüseyin'in

Hilal gibi kalem kaşlar
Tel tel olmuş yılan saçlar
İki çifte kardeşler
Hasan ile Hüseyin'in

Oturur Murtaza dizinde
Nur parıldar yüzünde
Ol şeker şirin sözünde
Hasan ile Hüseyin'in

İki melek yüzlü bakar
Simasından nurlar akar
Vücudu gül gibi kokar
Hasan ile Hüseyin'in

Bembeyaz kırmızı güller
Söyleşir dili bülbüller
Dedeleri bakıp güler
Hasan ile Hüseyin'in

Kaynaşır kanı özünden
Mest olur şirin sözünden
Kucaklar öper yüzünden
Hasan ile Hüseyin'in

Sûzî bunlar nurdur ezel
Kah açık, kah gizli gezer
Bulunmaz benzeri güzel
Hasan ile Hüseyin'in

(Mehmet Ali Erdin, *Sûzî Divanı*, İzmir 1976, s. 76-77)

Kabul Et Kurbanı İmam Hüseyin

Kerbelâ çölünde cihannın şâhı
Kabul et kurbanı, İmam Hüseyin
Sensin müminlerin son sığınağı
Kabul et kurbanı, İmam Hüseyin

Abdal Musa Sultan irfana gele,
Yezit'in başına bin kara belâ
Def edip üstümüzden yabana sala,
Kabul et kurbanı, İmam Hüseyin

Kurdular ezeli yolu, erkanı,
Akıyor Kufe'de Müslim'in kanı
Koydu şehzadeler yoluna canı,
Kabul et kurbanı, İmam Hüseyin

Celal Abbas Fırat yolunu açtı,
Kerbelâ çölünde kanını saçtı,
Oldu Hakk'a kurban, canından geçti,
Kabul et kurbanı, İmam Hüseyin

Ebül-Kasım arşın, kürsün ziyası,
Al kana karıştı elin kınası,
Çadırda analar çekerler yası,
Kabul et kurbanı, İmam Hüseyin

Ali Ekber göğün direği,
Bakar, Şah Hüseyin, yanar yüreği,
Hak yolunda kurban olmak dileği,
Kabul et kurbanı, İmam Hüseyin

İbrahim, İsmail, Mina'ya gitti,
Önünde Cebrail koç kurban etti,
Yetmişüç pehlivan can kurban etti,
Kabul et kurbanı, İmam Hüseyin

Hak Muhammed Ali okur "er-rahman..."
Şah Hasan, Hüseyin isyana bakman,
Sizi sevenleri odlara yakman,
Kabul et kurbanı, İmam Hüseyin

İmam Zeynel has bahçenin bülbülü,
Bakır-ı Cafer'in kokuyor gülü,
Bunlardı, Hüda'nın hası, makbulü,
Kabul et kurbanı, İmam Hüseyin

Musa Kazım'a kılalım nazar,
Irıza, kurbanı deftere yazar,

Tâkî ve Nâkî bir dosttur ezel,
Kabul et kurbanı, İmam Hüseyin

Askeri, Mehdi'den ol Hızır Bali,
Hünkar Hacı Bektaş, Şeyh Mahmut Veli,
Sûzî, gönlünden çıkar şüpheyi,
Kabul et kurbanı, İmam Hüseyin

(Mehmet Ali Erdin, *Sûzî Divanı*, İzmir 1976, s. 42-44)

El Aman İmam Hüseyin

Gönlüme bir ateş düştü yanarım
El aman İmam Hüseyin, el aman!
Şu bağrımı aşk oduna dağlarım
El aman İmam Hüseyin, el aman!

Benim çekticeğim, yarin mihneti,
Sağolsun, düşmanlara versin rahatı,
Kul olup, kapında ettim hizmeti,
El aman İmam Hüseyin, el aman!

Hint'te, Acemistan'da, Mısır'da, Kars'ta
Hep bütün sevenler çağırır dosta,
Kaldır karanlığı, koyma sen yasta...
El aman İmam Hüseyin, el aman!

Cem olur, düşmanlar, kaldırır baş,
Bize zulmederler, hem yavaş yavaş;
Âlem şâhı, gel cara ulaş!
El aman İmam Hüseyin, el aman!

Bilmem ne kusurum, ettiğim günah?
Bize cevredenler daima bî-mâh
Bütün sevenlere sen oldun penah
El aman İmam Hüseyin, el aman!

Ali nesli evladı nerde var ise,
Cuş edip, bizleri çekerler yasa,
Şikayetim vardır, Celal Abbas'a
El aman İmam Hüseyin, el aman!.

Sûzî, der hastadır hep yasları tutan,
Kerbelâ'da yatar Hür, şehit atan,
Sıtkınan çağırının carına yeten
El aman İmam Hüseyin, el aman!.

(Mehmet Ali Erdin, *Sûzî Divanı*, İzmir 1976, s. 57-58)

Hüseyin'in Mâtemidir Bu

Geldi çattı Muharrem
Hüseyin'in mâtemidir bu
Kalmadı mı hiç seven?
Hüseyin'in mâtemidir bu..

Muhammed Ali bendesi,
Kamu çekerler hep yası
Hasan, Hüseyin'in ziyası
Hüseyin'in mâtemidir bu

Bilin İmam'ın yasını
Soldurdular Abbas'ını
Şehit ettiler Kasım'ı
Hüseyin'in mâtemidir bu

Hakkın huri melekleri
Kabul oldu dilekleri
Parelendi Ali Ekber'i
Hüseyin'in mâtemidir bu

Murtaza'nın Zeynep kızı,
Yürekte göynüyor özü,
Sarardı soldu mah yüzü
Hüseyin'in mâtemidir bu

Kızlar yolar saçları
Şehit oğul, kardaşları
Gider süngüde başları
Hüseyn'in mâtemidir bu

Kalbi Abidin goncası,
Yürekten çıkmaz acısı...
Ağlar Sekine bacısı
Hüseyn'in mâtemidir bu

Bakır, Cafer çekti ceza,
Kan ağladı Kazım, Rıza,
Ne diyem, ne söyleyem size...
Hüseyn'in mâtemidir bu

Tâkî, Nâkî'ye sür yüzü
Askerî'ye bağla özü
Niçin ağlaman ey *Sûzî!*...
Hüseyn'in mâtemidir bu

(Mehmet Ali Erdin, *Sûzî Divanı*, İzmir 1976, s. 71-72)

KAĞIZMANLI CEMAL HOCA

(Doğ. 11 Ekim 1883 – Ölm. 17 Şubat 1957)

Kağızman'ın Paşabağı (Çamışlı) köyünde doğdu. Asıl adı İsmail'dir. Annesinin adı Şerife, babasının adı Abdullah'tır. Küçük yaşta Kur'an okumaya başladı, hafızlığını tamamladı. Nakşi tarikatına ilgi duydu. Medreseye devam etti. "Turan" soyadını aldı. Şiirlerinde *Kul Cemal*, *Cemal Hoca* mahlaslarını kullandı. Zaman zaman soyadını da mahlas olarak kullandı. Şiirleri basılmıştır.

Yezit'e lanet olsun niçin uydun hevaya?
Allah Allah bu ne hal yaptı Ehl-i Abâ'ya?
Hasan'a ağı verdi, zulmetti şahzâdeye
Ümmet gözün kör ola, hele gel bu sahraya
Şimir çaldı hançeri gerdan-ı hub zibaya
Lanet ola o kelbe, düşe kahr-ı Huda'ya
Esen yeller haber ver, bu hali Murtazâ'ya
De ki: Çifte kuzular gitti dar-ı bekâya
Âl-i Yezit zulmünün sesi çıkar semaya
Bu ne cefâdır Allah, evlâd-ı Mustafa'ya

Hüseyn, attan düştü, sahra-yı Kerbelâ'ya
Cibril, kurban haber ver kabrinde Mustafa'ya

Çifte küpesi düştü, arşurrahman ağlıyor
Kürsü kalmış kararsız, kevn ü mekan ağlıyor

Levh-i mahfuz kalemi, emri ferman ağlıyor,
Secdede Cibril ağlar, melekler kan ağlıyor,
Sekiz cennet, yedi nâr, heft asuman ağlıyor,
Mâtemdedir yıldızlar, mah-i taban ağlıyor,
Gün yüzün gubar almış, cümle cihan ağlıyor,
İdris secdeye düşmüş, hur-i gılman ağlıyor,
Seher yeli durulmuş, durgun umman ağlıyor,
Kerbelâ çöllerinde çifte civan ağlıyor.

Hüseyin, attan düştü, sahra-yı Kerbelâ'ya
Cibril, kurban haber ver kabrinde Mustafa'ya.

Hasan'ın ağı içti, leb-i sukker âh çeker
Hüseyin atından düştü, kime şikâr âh çeker
Nerde kalmış acaba bak zülfikar âh çeker
Ali'nin on bir oğlu yerde yatar âh çeker
Fatma Ana ciğeri sızlar sızlar âh çeker
Ümmü Gülsüm, Rukiye çifte nigar âh çeker
İbrahim, Kasım ağlar kılar zâr zâr âh çeker
Hatice Ana duymuş, yavrum diyer âh çeker
Meryem, Asiye gelmiş ağlar ağlar âh çeker
Havva, Hasan, Hüseyin'im diyer diyer âh çeker.

Hüseyin, attan düştü, sahrayı Kerbelâ'ya
Cibril, kurban haber ver kabrinde Mustafa'ya.

Medine dağlarında süsenle, sümbül ağlar
Taksirat nedir atmaz esmez oldu yel ağlar
Dağlar ingil ingilder, sular sarhoş sel ağlar
Cümle kuşlar figanda, bak dertli bülbül ağlar
Viranede baykuşlar, hû çeker yil yil ağlar
Kerbelâ'ya kulak ver, sahra ağlar, çöl ağlar
Biten otlar baş eğmiş, çimen, çiçek, gül ağlar
Lanet ola Yezit'e şah u geda kul ağlar
Ey Murtazâ gel yetiş, binekte Düldül ağlar
Hasan'ın ağı içmiş göz yaşları göl ağlar
Kerbelâ imdat ister, gözler seni yol ağlar

Hüseyin, attan düştü, sahrayı Kerbelâ'ya
Cibril, kurban haber ver kabrinde Mustafa'ya.

Hazreti Adem, âli-şân, nebi ziba ağladı
İdris, Firdevs içinde kasr-ı a'lâ ağladı
Nuh ile Hud, Salih'i düştü zâra ağladı
İshak nebi, İbrahim, İsmail, Harun ağladı
Yakup, Yusuf, şuayıp, Lût hem de Yahya ağladı
Zekeriya zikrinde, Tur'da Musa ağladı
Mekke, Medine, Kubeyıs, Tur-i Sina ağladı
Dahi Harun'la Davut, Süleyman'da ağladı
Dertli Eyyub'la Cercis, İlyas da ağladı
Elyasa, Zülküfl'ü hem Meryem, İsa ağladı

Hüseyin, attan düştü, sahrayı Kerbelâ'ya
Cibril, kurban haber ver kabrinde Mustafa'ya

Âl-i Yezit boyadı çiftte kuzun al kana
Ey server-i enbiya sen bunu de, Sübhan'a
O gün ola göreydim Yezit düşe nirâna
Sırttan seyredeydim, geçer iken o yana.
Cümle nebiyle ümmet, sallanarak cinana
Huriler karşı gelir, Hüseyin'le Hasan'a
Fatma Ana şad olur, müjdeler gider rıdvana
Şehitlerin sultanı vuslat bulur canana

Hüseyin, attan düştü, sahrayı Kerbelâ'ya
Cibril, kurban haber ver kabrinde Mustafa'ya.

Cemal Hoca Yezit'i yara tabşur kahrola
Âh çekuben ağla gel, zâra tabşur kahrola
Lanet âl-i Yezit'e ere tabşur kahrola
Yüz ondört sûrede ki sırta tabşur kahrola
Hazreti nurdan düşen tere tabşur kahrola
Yüz suhufun serveri çâra tabşur kahrola
Binbir kelam tuhfesi Tûr'a tabşur kahrola
Bu davayı tehir et, haşre tabşur kahrola

Âl-i Yezit sevk olur, nara tabşur kahrola
Alır bu tadı anda, Bir'e tabşur kahrola

Hüseyin attan düştü sahrayı Kerbelâya
Cibril kurban haber ver kabrinde Mustafa'ya.

(Şahin Köktürk, *Geçiş Sürecinde Bir Âşık Kağızmanlı Cemal Hoca*, Hece Yayınları, Ankara 2007, s. 295-298)

FEDÂÎ

(Doğ. 1886 – Ölm. 14. 03. 1919)

Fedâî Dede Çorum'un Mecitözü ilçesine bağlı Köseyüp köyünde doğmuştur. Asıl adı İbrahim'dir. Fedâî, deyişlerinde kullandığı mahlastır. Babasının adı Mehmet Ali, annesinin adı Fatma'dır. Fedâî Dede'nin soyu Haydar Sultan'dan gelmektedir.

Fedâî Dede henüz otuz üç yaşında iken Erzurum'da şehit olmuş, cephedeki arkadaşları tarafından Erzurum'da bir tepeye defnedilmiştir. Kabrinin nerede olduğu bilinmemektedir. Soyundan gelen torunları ve akrabaları köyünde yaşamaktadır.

Şiirleri Mehmet Çevik tarafından "*Çorumlu Halk Âşıkları Der-iş Ednâ ve Fedâî*" (Çorum 2008) adıyla yayımlanmıştır.

Mersiye

Kurretü'l-ayni habibim nur-i çeşm-i Haydar'ı
Hatice, Fatıma çiğır pare masımları
Siyasette koydunuz Şah Hüseyin gibi serveri
Hürmet etmek böyle midir hazreti peygambere
Şah Hüseyin'i siz şehit ettiniz gelmediniz merhamete

Üstünüze vacip iken Ali evladına ettiniz biat
Kufe'den fitneyi saçtınız Şah Hüseyin'i ettiniz davet
Hakkınızda lanet buyurdu dört kitap yedi ayet
Hürmet etmek böyle midir hazreti peygambere
Şah Hüseyin'i siz şehit ettiniz gelmediniz merhamete

Bilmediniz Şu cihanda ne idi baki duran
Ali evladı hakkında okunur dört kitap Ümmü'l-Kur'an
Yıktınız dinin binasını eylediniz viran
Hürmet etmek böyle midir hazreti peygambere
Şah Hüseyin'i siz Şehit ettiniz gelmediniz merhamete

Bu hakaretler yakışır mı cism-i pak-i Haydar'a
Yarın ne cevap vereceksiniz hazreti peygambere
Şah Hüseyin'i nasıl layık gördünüz hançere
Hürmet etmek böyle midir hazreti peygambere
Şah Hüseyin'i siz Şehit ettiniz gelmediniz merhamete

Fedâi der viran ettiniz Ehl-i Beyt hanesini
Şah Hüseyin âh ile dağladı sinisini
Korkmadan nasıl yıktınız Ehl-i Beyt binasını
Hürmet etmek böyle midir hazreti peygambere
Şah Hüseyin'i siz Şehit ettiniz gelmediniz merhamete

(Mehmet Çevik, *Çorumlu Hak ÂŞıkları Derviş Ednâ ve Fedâi*,
Çorum 2008, s. 115)

MELÛLÎ

(Doğ. 1892 – Ölm. 14 Kasım 1989)

Asıl adı Karaca'dır. Afşin'in Kötüre köyünde doğdu. 9-10 yaşlarında eğitime başladı. 18-20 yaşına kadar eğitimini sürdürdü. Ticaretle ilgilendi. 1986 yılında eşi Bağdat Hanım'ı kaybetti. Doğduğu köyde vefat etti.

Meydan-ı Kerbelâ

Çok şükür açıldı bize bugün meydan-ı Kerbelâ
Biz imamlar varisiyiz, mirasımızdır bu bela
Anın için başımıza Yezitler açtı bin bela
Acısın bu halimize o güzel mazlumlar şâhı
Çıktı göklere dayandı yetim mazlumların âhı

Şekmetti işte felek göründü bize akibet
Çevirdi her yanımızı tükenmez derd-i mihnet
Yaralandı ciğerimiz, kalmadı sabır ve takat
Acısın bu halimize o güzel mazlumlar şâhı
Çıktı göklere dayandı yetim mazlumların âhı

Bu âh u fiğanımıza yatan şehitler uyandı
Ağladı gökte melekler ye's-i mâtem bağladı
Biz değil, bunu duyan bütün insanlar ağladı
Acısın bu halimize o güzel mazlumlar şâhı
Çıktı göklere dayandı yetim mazlumların âhı

*Melûlî'yim bu ateşin dumanını gören yoktur
Allah'ın rızası için bir teselli veren yoktur
Acınup bu halimize yetimleri soran yoktur
Acısın bu halimize o güzel mazlumlar şâhu
Çıktı göklere dayandı yetim mazlumların âhi*

(Latife Özpolat-Hamdullah Erbil, *Melûlî Divanı ve Aleviliğin,
Tasavvufun, Bektaşiliğin Tarihçesi*, Ankara Baskı yılı yok, s. 36)

Bende İken Ben Hüseyin'e

Bende iken ben Hüseyin'e
Gayrıya minnetim nedir?
O bana padişah iken
Gayrıya minnetim nedir?

Budur muradım her zaman
Ayrılmasın gönlüm bir an
Düşman olsa cümle cihan
Gayrıya minnetim nedir?

Kimse bakmasa yüzüme
Hiç melal gelmez özüme
Odur görünen gözüme
Gayrıya minnetim nedir?

O hüda-i ekber iken
Hem zünub-i gaffar iken
Böyle bir şâhum var iken
Gayrıya minnetim nedir?

*Melûlî'yim bu pazarım
Gayrilere yok nazarım
Şah Hüseyin der gezerim
Gayrıya minnetim nedir?*

(Latife Özpolat-Hamdullah Erbil, *Melûlî Divanı ve Aleviliğin,
Tasavvufun, Bektaşiliğin Tarihçesi*, Ankara Baskı yılı yok, s. 37)

YEDİHARF

(Doğ. 1892-94? – Ölm. 1938)

Asıl adı Hasan Hüseyin Şahin'dir. Malatya'nın Hekimhan ilçesinin Beykent (Ardahan) köyünde doğdu. Bir müddet sonra Sivas ilinin, Gürün ilçesinin Mağara köyüne yerleşti. Osmanlı-Rus savaşına katıldı. Savaştan sonra Kangal ilçesinin köylerinde öğretmenlik yaptı. Harf devriminden sonra da öğretmenliğini sürdürdü. Mağara köyünde vefat etti. Şiirleri ve Hz. Ali'ye methiyelerden oluşan "Fazilet" adlı eseri basılmamıştır.

Ya Hüseyin-i Kerbelâ

Ehl-i Beyt aklımdan çıkmaz
Ya Hüseyin-i Kerbelâ
Her tabip yaraya bakmaz
Ya Hüseyin-i Kerbelâ

Kerbelâ'dır sana vatan
Ateş görmez sana yeten
Mahrum kalmaz mâtem tutan
Ya Hüseyin-i Kerbelâ

Budur sözüm derim sana
Halım gören beyan sana
Mürvet şefkat eyle bana
Ya Hüseyin-i Kerbelâ

Geldim maksuda ermeğe
Güzel cemalin görmeğe
Eşiğine yüz sürmeğe
Ya Hüseyin-i Kerbelâ

Yediharf in medh-i yari
Güman eden inkar sarı
O kullardan etme bâri
Ya Hüseyin-i Kerbelâ

(İsmail Özmen, *Alevi-Bektaşî Şiirleri Antolojisi V*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1998, s. 73)

Âh Senin Dertlerin İmam Hüseyin

Habip Mustafa'nın nur-i ayını
Âh senin dertlerin İmam Hüseyin
Kast eden mel'ûnun cehenneme canı
Âh senin dertlerin İmam Hüseyin

Nesl-i pâkin nur-i Ahmed Murtaza
Hatice, Fatıma ol Hayrû'n-Nisa
Dertlerinden müyesserdir Kerbelâ
Âh senin dertlerin İmam Hüseyin

Vatan-ı hassında kaldı gözümüz
Her seherde ya Hüseyin'dir sözümüz
Rûz-i mahşer rûşen eyle yüzümüz
Âh senin dertlerin İmam Hüseyin

Açılırdı güller Ali terinden
Şehitlik şanına geçti serinden
Neler çektin o mel'ûnun elinden
Âh senin dertlerin İmam Hüseyin

Şehitler şâhısın yâ cedd-i a'lâ
Sefa saydın serine gelse bir bela

Yediharf mâtemde âh eder hâlâ
Âh senin dertlerin İmam Hüseyin

(İsmail Özmen, *Alevi-Bektaşî Şiirleri Antolojisi V*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1998, s. 74)

Rahmet Ehl-i Beyt'e Lanet Yezit'e

Kerbelâ ahvali düştü hatıra
Rahmet Ehl-i Beyt'e lanet Yezit'e
Zalim Şimir el vurunca satıra
Rahmet Ehl-i Beyt'e lanet Yezit'e

Kafirler ağıyu verdi Hasan'a
Zulumetli gör ne kıldı Hüseyin'e
Sad-hezaran lanet o ehl-i kine
Rahmet Ehl-i Beyt'e lanet Yezit'e

İmamlara ne yaptı zaht-ı nekkar
Ekmeği aşî haram ehl-i inkar
Lanet seza onlara daim ey yar
Rahmet Ehl-i Beyt'e lanet Yezit'e

İbtida Ali'dir şehitler başî
Maşşere kalmışştır mazlumun işî
Ehl-i Beyt aşkına dökelim yaşî
Rahmet Ehl-i Beyt'e lanet Yezit'e

Yediharf ahvali dedin mi yara
Ancak bu yaraya o merhem çala
Her iki cihanda yüzleri kara
Rahmet Ehl-i Beyt'e lanet Yezit'e

(İsmail Özmen, *Alevi-Bektaşî Şiirleri Antolojisi V*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1998, s. 77)

Yetiş İmam Hüseyin

Yine mâtem geldi Huda'dan bize
Bugün günün yetiş İmam Hüseyin
Nahak yere nedir bize bu ceza
Bugün günün yetiş İmam Hüseyin

Asumana çıktı halkın feryadı
Daima işkence zalimin derdi
Kanlı gömleğinin kanı hürmeti
Bugün günün yetiş İmam Hüseyin

Gece gündüz uyku görmez bu gözler
Yalvarmadan aciz kaldı bu yüzler
Ancak sana geçer naz ü niyazlar
Bugün günün yetiş İmam Hüseyin

Üryan büryan el attılar varıma
Acıdılar garip hüsrân halıma
Hak emridir razı olduk ölüme
Bugün günün yetiş İmam Hüseyin

*Yediharf*im elim çektim fenadan
Bir dem kurtulmadım dertten beladan
Yaralıyım ben ayrıldım o şahtan
Bugün günün yetiş İmam Hüseyin

(İsmail Özmen, *Alevi-Bektaşî Şiirleri Antolojisi V*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1998, s. 80)

TÂKÎ

(Doğ. 1894 – Ölm. 27 Temmuz 1974)

Afşin ilçesinin Yazıbelen köyünde doğdu. Asıl adı Muhammed Özgül'dür. Küçük yaşta babasını kaybetti. Birinci Dünya Harbi'nin patlak vermesi sonucu askere alındı. Asker dönüşünde evlendi, çiftçilik ve köy imamlığı yaptı. Ankara, İstanbul, Konya ve Adana'ya seyahatlar etti. Hacca gitti. Son günlerinde Afşin ilçesinde ikamet eden şairimiz hastalığı sebebiyle tekrar köyüne döndü. Doğduğu köyde vefat etti. Şiirlerinin bir kısmı oğlu Melik Gazi Özgül tarafından "*Kelam Meyvesi ve Geleceğe Bakış*" adıyla basılmıştır.

Kerbelâ Vak'ası

Kerbelâ'da olan hali
Git de âşık dilinden sor
Yezitler bağlamış yolu
Şah-ı Merdan gülünden sor

Tufan gibi geldi belâ
Nazil oldu gonca güle
Şah Hüseyin'im düştü çöle
Kerbelâ'nın yolundan sor

Susuzluktan yanan cana
Nasıl buna can dayana
Yezit gelmez hiç imana
Dalaletten kalandan sor

Kırdılar şâhın dalını
Düşürdüler hem gülünü
Süleyman'ın kuş dilini
Zümrüt Anka bilenden sor

Yezit kurtaramaz başı
Küfür dolu içi dışı
Kardaş akıt gözden yaşı
Kaygılara dalandan sor

Söyle Şah Hüseyin'i söyle
Yürek yansın kaygı ile
Nedir hikmet, kader böyle
Türlü ibret alandan sor

Hasan Hüseyin gözüm nurum
Muhabbeti canda yerim
Çok sever Mevla-yı kerim
Mustafa'nın balından sor

Yezit'in taş olmuş özü
Onunçün karadır yüzü
Fatıma'nın canı gözü
İnci mercan telinden sor

Tâki der ki yanar içim
Mevla'm bağışlar mı suçum
Ecel bir gün çeker göçüm
Giden gelmez gelenden sor

(Ömer Hakan Özalp'in arşivinden)

Şah Hüseyin'im

Yezitlerde yoktur perde
Zulmettiler Şah Hüseyin'im
Şehit olup düştü yere
Zulmettiler Şah Hüseyin'im

Şimir mel'un açtı yara
Lanet olsun yüzü kara
Kan akıtıp düştün yere
Zulmettiler Şah Hüseyin'im

Budur böyle kader ferman
Dizinde kalmadı derman
Eyledin canını kurban
Hak yoluna Şah Hüseyin'im

Susuzluk canın dağladı
Yaranı kimler bağladı
Yerler, gökler kan ağladı
Zulmettiler Şah Hüseyin'im

Melekler gelip ulaştı
Kerbelâ yerin dolaştı
Kanın toprağa bulaştı
Kader böyle Şah Hüseyin'im

Şehribanu ne iş tutar
Hasret ile yanıp tüter
Tâkî kula kaygı yeter
Yandı ciğer Şah Hüseyin'im

(Ömer Hakan Özalp'in arşivinden)

HASAN ÇAĞLAR

(Doğ. 1903 – Ölm. 1992)

Malatya'nın Yazıhan ilçesinin Karaca köyünde doğdu. Koca İbrahim Baba evlatlarından İsmail Baba'nın oğludur. Asker dönüşünde çiftçilikle uğraştı. Mahiri ve Fakîrî ile sohbetlerde bulundu. Malatya'da vefat etti. Mezarı doğduğu köydedir. Şiirlerinde *Hasan* ve *Çağlar* mahlaslarını kullandı.

Ölmez Yaşar Gider İmam Hüseyin

Şu çark-ı devranda tarih koynunda
Ölmez yaşar gider İmam Hüseyin
Muhammed Ali'nin asıl soyundan
Ölmez yaşar gider İmam Hüseyin

Hürriyet arslanı hak kahramanı
Kanıyla parlatmış dini imanı
Yeşerir her mevsim geçmez zamanı
Ölmez yaşar gider İmam Hüseyin

Nasıl tarif olsun çekilen çile
Evlat, ayal, cümle dostları bile
Yetmiş üç kurbanlar kervanı ile
Ölmez yaşar gider İmam Hüseyin

Cefadan, ezadan korkup sinmeyen
Kazadan beladan yönün dönmeyen
Zulüme, batıla boyun eğmeyen
Ölmez yaşar gider İmam Hüseyin

Yiğitler yiğidi asıl sırasında
İncidir saklanır kalp kasasında
Modası bozulmaz mert yarasında
Ölmez yaşar gider İmam Hüseyin

Bunlar Ehl-i Beyt'i o çöl üssüzdü
Ciğerler yaralı yanmış susuzdu
Bir yanı kesilmiş biri kolsuzdu
Ölmez yaşar gider İmam Hüseyin

Hasan acılar iç hayal destinden
Sarhoş al ayıkmuş gamın mestinden
Ezilmiş sızlayan bağrın üstünden
Ölmez yaşar gider İmam Hüseyin

(İsmail Özmen, *Alevi-Bektaşî Şiirleri Antolojisi V*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1998, s. 104-105)

RIZA

(Doğ. 1903 – Ölm. ?)

Kangal'ın Dışlık köyünde doğmuştur. Asıl adı Ali Rıza Arısoy'dur. Kusuri mahlaslı şair Hasan Fehmi Arısoy'un oğludur. İki yıl kadar Divriği Rüşdiyesi'ne devam etti. Askerliğini bitirince orduda kaldı, Sıhhiye Astsubayı olarak görev yapmaya başladı. 1936 yılında Emniyet'e geçti. Polislik görevini yürütmekte iken orta ve yüksek öğrenimini tamamladı. Başkomserliğe kadar yükseldi. 1965 yılında emekliye ayrıldı, Ankara'ya yerleşti.

Ehl-i Beyt'in Yiğitleri

Gönlümüzde çıban başı
Kerbelâ'nın şehitleri
Unutulmaz andan naşı
Ehl-i Beyt'in yiğitleri

Aklımızdan nasıl çıkar
Gönlümüzü oda yakar
Ali Asgar suya bakar
Su vermez Şam Yezitleri

Ali Ekber binip ata
Gözünü dikmiş Fırat'a
Su vermediler bu zata
Muaviye'nin pelitleri

Bunca mahluk suya kanmış
Âh Sakine susuz yanmış
Babasının dilin emmiş
Kesilmiş de ümitleri

Felek bahtı yar etmemiş
Mel'un Ömer âr etmemiş
Pend-i Hüseyin kâr etmemiş
Yoldan çıkmış cıvıtları

Alev saçar çöl Kerbelâ
Kızgın güneş yakar hâlâ
Saçın yolar Ümmü Leyla
Görüp cabbar anitleri

Esir olmak daha beter
İmam Zeynel hasta yatar
Rıza durmaz küfür atar
Gördükçe ol yezitleri,

(İbrahim Aslanoğlu, *Sivas Meşhurları*, Sivas 2006, c. II, s. 301-302)

ENGÜNÎ

(Doğ. 1911 – Ölm. 1 Ağustos 1988)

Amasya'nın merkez Yeşilöz köyünde doğan şairin asıl adı Mehmet İnan'dır. Amasyalı Fedâyî Baba tarafından yetiştirilmiştir. Hem usta bir ozan, hem de alevi dedesidir.

Gece Gündüz Âh ü Zârım Kerbelâ

Yanar şu sinemin aşkı sönmüyor
Gece gündüz âh ü zârım Kerbelâ
Akar gözlerimin yaşı dinmiyor
Gece gündüz âh ü zârım Kerbelâ

Seher vakti kalkar figan ederim
Dağlıdır yüreğim emi n'iderim
Canımı yoluna kurban adarım
Gece gündüz âh ü zârım Kerbelâ

İzin sürüp izlerini izlerim
Âh ederim sinem yanar sızlarım
Hüseyin aşkına ağlar gözlerim
Gece gündüz âh ü zârım Kerbelâ

Bütün Ehl-i Beyit kara bağladı
Fatma Ana ciğerini dağladı

Cihan duydu kuru çaylar ağladı
Gece gündüz âh  zârım Kerbelâ

Uçan turnalara sorasım gelir
Varıp divanına durasım gelir
Velayet gllerin deresim gelir
Gece gündüz âh  zârım Kerbelâ

*Engn'*yem feryat eder ağlarım
Aşk elinden sinem od'a dağlarım
Bahar seli gibi akar ağlarım
Gece gündüz âh  zârım Kerbelâ

(Sabri Yücel, *Keçeci Ahi Baba ve Zaviyesinden Yetişen nl Kişiler*, Can Yayınları, İstanbul 2003, s. 174-175)

BEKTAŞ KAYMAZ

(Doğ. 12. 4. 1913 – Ölm. 21. 07. 1978)

Malatya'nın Arguvan ilçesinin Eymir köyünde doğdu. Molla İsmail'in torunu, Ali Kaymaz'ın oğludur.

İlk eğitimi köyünde yaptı. 17 yaşında evlendi. 20 yaşında askere gitti. Askerliğini bitirdiği günlerde eşini kaybetti. O günlerde kardeşi de vefat etti. Kardeşinin dul kalan eşiyle evlendi.

1944 yılında Akçadağ Köy Enstitüsü'ne bağlı Eğitimci Kursu'na katıldı. Dört yıl eğitimci yaptı. Verilen ücreti düşük bulan Kaymaz, Hekimhan ilçesinin Çanakpınar köyüne tayininin çıkması nedeniyle görevinden istifa etti. Elde bulunan şiirleri "Ağıt" adıyla kitaplaştırıldı.

Kerbelâ Şahı

Gece gündüz sevdasına daldığım
Kerbelâ şâhını arzular gönül
Kumlu çöllerine kurban olduğum
Kerbelâ şâhını arzular gönül

Ne gelir elimden uzak yolları
Hiç solar mı o sultanın gülleri
Nuruna boyanmış Irak çölleri
Kerbelâ şâhını arzular gönül

Medayim tahtında o Selman piri
Musa-i Kazım'dır Bağdat'ın gülü
Necef'e yüz sürmek dünyanın varı
Kerbelâ şâhını arzular gönül

Hak nasip eylese Bağdat'a varsam,
Ol Şah-ı Merdan'ı Kamber'den sorsam,
Kabul eylese de hizmetin görsem,
Kerbelâ şâhını arzular gönül

Kerbelâ'da yatan nazlı kuzular,
Of çektikçe yarelerim sızılar,
Âşık Bektaş her gün sizi arzular
Kerbelâ şâhını arzular gönül

(Âşık Bektaş Kaymaz, *Ağıt*, Baskı yeri ve yılı yok, s. 28)

İmam Hüseyin

Seher vakti çoğalıyor dertlerim
Dertlerimin başı İmam Hüseyin
Arşa direk oldu âh ile zârım
Dertlerimin başı İmam Hüseyin

Fırat'a yol ister alemdar Abbas
Gelmiş fırsat vermez o İbni Vakkas
Susuz şehit oldu Hasanü'l-Asgar
Dertlerimin başı İmam Hüseyin

Geldi fırsat vermez münafık zahit,
Kuruldu haymeler çoğaldı ağıt,
Ehl-i Beyt'in ilk kurbanı Hür şehit
Dertlerimin başı İmam Hüseyin

Elvan olmuş Ali Ekber'in donları
Kafir harap etti hanümanları
Zalim şehit etti hep ihvanları
Dertlerimin başı İmam Hüseyin

Ali oğlu dñnyayı yasa batırdı,
Ehl-i Beyt'i Yezit Şam'a gñtñrdñ,
Bektaş'ın derdini bine yetirdi
Dertlerimin başı İmam Hñseyin

(Âşık Bektaş Kaymaz, *Ağıt*, Baskı yeri ve yılı yok, s. 31)

ZEYNEL BABA

(Doğ. 1914 – Ölm. 18. 9. 1990)

Ankara'nın Beypazarı ilçesinin Karaşar nahyesinde doğdu. İlkokulu burada bitirdi. 1929 yılında Ankara'ya giderek çalışmaya başladı. Evlendi, askerliğini yaptı, ticaretle uğraştı. 1950 yılında Basri Baba'nın müridi Ziya Baba'dan nasip, İzmir'deki Tavaslı Hüseyin Haki Baba'dan icazet aldı; baba oldu.

Şiirleri, Abdurrahman Güzel tarafından "*Zeynel Baba Hayatı, Sanatı ve Şiirleri*", (Ankara 1991) adıyla yayımlanmıştır.

Ya Hüseyin

Sırr-ı mahbûb u Hudâ
Mustafâ'sın ya Hüseyin
Sahib-i lutf u atâ
Murtazâ'sın ya Hüseyin

Sana gülle dokunan
Şefâat kimden umar
Vâris-i hulk-i hasen
Mücteba'sın ya Hüseyin

Gerçek Allah'ın yolu
Mutlaka senden geçer
Sen Muhamed hakkıçün
Sırr-ı Hüdâ'sın ya Hüseyin

Hak kelâmını duyan
Emr-i Rasul'e uyan
Dost için cana kıyan
Ahde vefâsın ya Hüseyin

Biçâre miskinlere
Mazlûm ve düşkûnlere
Kapın bekleyenlere
Lûtf u atâ'sın ya Hüseyin

Âyet-i Kur'an dili
Sâki-i Kevser eli
Gösteren doğru yolu
Sahip livâsın ya Hüseyin

Nesl-i pâk-i Mürsel'in
Evvelin ve âhirin
Hüs-n-i ahlâkı dinin
Bekâsısın ya Hüseyin

Gece gün zikrin ile
Ya Hüseyin al ele
Şefâat kıl *Zeynel'*e
Çün atâsın ya Hüseyin

(Abdurrahman Güzel, *Zeynel Baba Hayatı, Sanatı ve Şiirleri*,
Ankara 1991, s. 39)

Bugün Mâh-ı Muharrem'dir

Bugün mâh-ı Muharrem'dir
Kıyametten haber vardır
Müminlerin gözü nemdir
Tecelliden eser vardır

Allah'ın hikmeti çoktur
Rasulünden gizli yoktur

Ehl-i Beyt'i zatı pakdir
Kur'an içre haber vardır

Bunda aklın işi yoktur
Kader bir atılmış oktur
Cennetle cehennem haktır
Azap sevap keder vardır

Şah Hüseyin'i bilenlere
Önünde can verenlere
Ahde vefa kılanlara
Açık va'd-i kerem vardır

Zeynel Hak'kı duyanlara
Her emrine uyanlara
Yoluna baş koyanlara
Büyük müjde haber vardır.

(Abdurrahman Güzel, *Zeynel Baba Hayatı, Sanatı ve Şiirleri*,
Ankara 1991, s. 74)

Hüseyin

Bu gece gönlüme bir güneş doğdu
Baktım o güneşe ancak Hüseyin
Ruhum o güneşten zevkini buldu
Doyulmaz zevkine ancak Hüseyin

Değiştim dünyayı işte bu isme
Bıraktım aşkından ukbayı bile
Bir nazar eyledim gönül evine
Gönlümün güzeli ancak Hüseyin

Gurretü'l-aynıdır ol Mustafa'nın
Zatının mir'atı hem Murtaza'nın
Ciğer paresidir Fatma Ana'nın
Bilmiş ol bu varlık ancak Hüseyin

Bütün ehl-i halin odur emeli
Onunla kuruldu dinin temeli
Hüseyin diyenin kalmaz kederi
Gönüller cilası ancak Hüseyin

Zeynel Hüseyin'den dur olma zinhar
Yad et Hüseyin'i sen leyl ü nehar
Azmetmek istersen vuslata diyar
O diyarın şâhı ancak Hüseyin

(Abdurrahman Güzel, *Zeynel Baba Hayatı, Sanatı ve Şiirleri*,
Ankara 1991, s. 110)

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

HAYDAR ACAR

(Doğ. 1916)

Sivas ilinin İmranlı ilçesinin Kondılan köyünde doğan şairin kimliği ve yakın çevresi hakkında bilgi edinemedik.

Fırat suyun Yezitiler bağladı
Masumların ciğerini dağladı
Felekler de âh çekiben ağladı
Şehit düştü Fatıma'nın kuzusu
Al kan oldu Kerbelâ'nın yazısı

Hüseyin atından çün yere düştü
Gören Ehl-i Beyt'in ciğeri pişti
Melekler ağladı zelzele düştü
Şehit düştü Fatıma'nın kuzusu
Al kan oldu Kerbelâ'nın yazısı

Hüseyin'in aktı hep kızıl kanı
Kalmadı vücutta takat dermanı
Hak yoluna kurban eyledi canı
Şehit düştü Fatıma'nın kuzusu
Al kan oldu Kerbelâ'nın yazısı

Başlarını mızraklara taktılar
Çadırları yağmalayıp yaktılar
Cesetler üstünde at oynattılar

Şehit düştü Fatıma'nın kuzusu
Al kan oldu Kerbelâ'nın yazısı

Ehl-i Beyt'e böyle oldular düşman
Bu kanlı vakaya olmadı pişman
Âşık Haydar der ki zalimdir şaşmam
Şehit düştü Fatıma'nın kuzusu
Al kan oldu Kerbelâ'nın yazısı

(Ali Adil Atalay, *Kerbelâ ve Mâtem*, Can Yayınları, İstanbul
2007, s. 404)

ŞİNASI KOÇ

(Doğ. 1916 – Ölm. 1990)

Elazığ'ın Pertek ilçesinde bağlı köylerin birisinde doğdu. Aile bir müddet sonra Erzurum'un Hasankale ilçesine taşındı. Şair orada büyüdü, eğitimini tamamladı. Eğitimlik yaptı. Emekli olunca Ankara'ya yerleşti. Ankara'da vefat etti.

Şehid-i Kerbelâ Hüseyin nerde?

Gelin canlar feryat fiğan edelim
Şehid-i Kerbelâ Hüseyin nerde?
Mâteme gark olup yasın tatalım
Şehid-i Kerbelâ Hüseyin nerde?

Kavm-i tuğyan hakkı inkar ettiler
Doğru yoldan sapıp eğri gittiler
Akıbet Ehl-i Beyt'e zulmettiler
Şehid-i Kerbelâ Hüseyin nerde?

Gelip Kerbelâ'ya kurdular mesken
Yapılan zulümler dillere destan
Onları rahmetten dur etti Rahman
Şehid-i Kerbelâ Hüseyin nerde?

Şah Hüseyin şehit oldu Kerbelâ'da
Zeynep'le Gülsüm sabretsin bu derde
Mümin olan mâtem tutar bu ayda
Şehid-i Kerbelâ Hüseyin nerde?

Şinasi yanar hanedan aşkına
Mürvet senden yardım eyle düşküne
Muhammed Mustafa, Ali aşkına
Şehid-i Kerbelâ Hüseyin nerde?

(İsmail Özmen, *Alevi-Bektaşî Şiirleri Antolojisi*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1998, c. V, s. 269)

HÜSEYİN SÜRMEİ

(Doğ. 1918)

Muş ilinin, Varto ilçesinin, Onpınar köyünde doğdu. Geyik Hanım'la Ali Efendi'nin oğludur. 1946 yılında Fatma Hanım'la evlenir, askere gider. 1955 yılında Ankara'ya taşınır. T. C. Merkez Bankası'nda odacı olarak çalışmaya başlar. Kendi imkanıyla bir gece kondu yapar. Çocukları olmadığı için 1967 yılında Türkan Hanım'la evlenir. Bu evlilikten 2 oğlu, bir kızı olur. 1984 yılında kendi isteğiyle emekli olur. Şiirlerinde Kul Hüseyin mahlasını kullanmıştır. Şiirleri, Ozan Naçari tarafından hazırlanmış "*Anadolu'nun Çileli Ozan Hüseyin Sürmeli*" adıyla yayımlanmıştır.

Eserleri

Kul Hüseyin, Ayyıldız Yayınları, 1994.

Anadolu'nun Çileli Ozan Hüseyin Sürmeli, Ankara baskı yılı yok.

Sensin

Sensin benim gül sevdiğim
Pirim güzel İmam Hüseyin
Sende vardır çok dileğim
Pirim güzel İmam Hüseyin

Ancak sensin merd-i meydan
Kerbelâ'dan kurdun meman
Benim başım sana kurban
Pirim güzel İmam Hüseyin

Lanet olsun o Yezit'e
Hem o lain piç Ziyad'e
Dahi Ömer İbn-i Sa'd'e
Pirim güzel İmam Hüseyin

Nurdan bir perde açıldı
Mümin münkirden ayrıldı
Hür evvela başını verdi
Sana güzel İmam Hüseyin

Sakine hep feryat eder
Yer ile gök durmaz titrer
Kul Hüseyin ağlar gider
Pirim güzel İmam Hüseyin

(Halk Ozanı Naçari, *Anadolu'nun Çileli Ozanı Hüseyin Sürmeli*, Ankara baskı yılı yok, s. 8-9, 18-19, 265)

ÂŞIK SEYİT MEFTÛNÎ

(Doğ. 1920 – Ölm. 28. 5. 1982)

Malatya'nın Arguvan ilçesinin Kuyudere (eski adı Minayık) köyünde doğdu. Asıl adı İbrahim Memo Temiz'dir. Babasının adı Hasan'dır. Annesi, Hasan Hüseyin Orhan'ın kız kardeşi Hatice Hanım'dır.

Küçük yaşta babasını kaybeden şair, evlilik çağı geldiğinde dayısının kızı Ağgöl Hanım'la evlenmiştir. Dayısından saz çalmayı öğrenmiştir.

1964 yılından itibaren şiirlerinde Seyit Meftuni mahlasını kullanmıştır. Plaklar çıkarmış, yerel sanatçı kimliğiyle TRT'ye bantlar doldurmuştur. 1973 yılında Adana'ya göç etmiştir. Kalp krizi sonucu vefat eden Seyit Meftuni, kendi vasiyeti gereği veya taleplerinin isteği üzerine ailenin de oluru alınarak Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesinin Alibeyuşağı köyüne defnedilmiştir.

Ehli Bey'ti, Hanedanı Sevenler

Ehli Bey'ti, hanedanı sevenler
Mümine mâtemdir Muharrem ayı
Muhammed Ali yoluna gidenler
Mümine mâtemdir Muharrem ayı

Muharrem'in onu hem Cuma günü
Atmış bir hicretin şehitlik yılı

Hasan'la Hüseyin Rasulün gülü
Mümine mâtemdir Muharrem ayı

İmam Hüseyin'dir şehitler şâhı
Lanet Yezit bilmedi hiç günahı
Şehit eylediler o güzel mâhı
Mümine mâtemdir Muharrem ayı

Yukarıda yazar tarih şehidin
Su vermedi lanet adu Yezit'in
Kerbelâ şehidi Hüseyin'e gidin
Mümine mâtemdir Muharrem ayı

*Seyit Meftuni'*yim âh çekip ağlar
İnsi, cinsi feryat ediyor dağlar
Mümin olan her yıl karalar bağlar
Mümine mâtemdir Muharrem ayı

(Hasan Basri Kılıç, *Arguvanlı Ozanlar I*, Arguvanlılar Kültür ve Dayanışma Derneği Yayınları, Ankara 2003, s. 353, 360)

Ya Hüseyin Yüksek Şanın

Ya Hüseyin yüksek şanın
Dertliyim dermana geldim
Kerbelâ'ya aktı kanın
Dertliyim dermana geldim

Mah cemalin göster bana
Fatimatü'z-Zöhrre ana
Nutkun hayat verir cana
Dertliyim dermana geldim

Muhammed'in torunusun
Ali Murtaza oğlusun
Şehitlerin sultanısın
Dertliyim dermana geldim

İmam Hasan'ın eşisin
İki cihan güneşisin
Çağırana yetişirsin
Dertliyim dermana geldim

Nur u hüdâsın bilirem
Yoluna ben can verirem
Seyit Meftuni ölürem
Dertliyim dermana geldim

(Hasan Basri Kılıç, *Arguvanlı Ozanlar I*, Arguvanlılar Kültür ve Dayanışma Derneği Yayınları, Ankara 2003, s. 353, 371)

TACETTİN KÜÇÜK

(DOğ. 1922 – Ölm. 1991)

Erzincan'ın Çayırılı ilçesinin Yeşilyaka köyünde doğdu. İlkul mezunudur.

Köyünde rençberlik, İstanbul'da esnafılık yaptı.

Ben Hüseyin'im Su Vermeyin Öldürün

Ey zalim Allah'ın beytini yıktın
Evlad-ı Ali'ye düşmanca baktın
Kinden müslümanlık adını taktın
Ben Hüseyin'im su vermeyin öldürün

Yezit emir verdi yolu bağladı
Çoluk çocuk su su diye ağladı
Behey dinsiz bunlar Rasul evladı
Rasul torunuyum gelin öldürün

Kimse bu dünyada süremez safa
Bu büyük cürümdür uğramaz affa
Mahşerde sormaz mı dedem Mustafa
Rasul torunuyum gelin öldürün

Dedem Muhammed'dir pederim Ali
Anam Fatıma'dır cihan evveli
Biz bu yola ser vermişiz ezeli
Hüseyin'im gelin beni öldürün

Zehir ile doldurdunuz tasımız
Dost olmadız dayın için hasımız
Nice *Tacettinler* çeker yasımız
Suçum nedin gelin beni öldürün

(Ali Adil Atalay, *Kerbelâ ve Mâtem*, Can Yayınları, İstanbul
2007, s. 345)

YUSUF KEMTER

(Doğ. 1928)

Tunceli'nin Ovacık ilçesinde doğdu. Gülsüm Hanım'la Süleyman Efendi'nin oğludur. Sekiz yaşında gözleri görmez oldu. 1938 yılında gerçekleşen Dersim olayından sonra Balıkesir'e nakledildiler. 1947 yılında babası Erzincan'a göçtü. İki kez evlendi. 1992 yılında dostlarının ısrarıyla Adana'ya gitti. 1993 yılında İstanbul'a yerleşti. Halen İstanbul/Ümraniye Kazım Karabekir Mahallesi'nde ikamet etmekte, eşi, oğlu ve geliniyle birlikte yaşamaktadır.

Şiirleri, İsmail Güleç tarafından "*Yar Elinden Gelen Bâde Âşık Yusuf Kemter'in Nutukları*" (Anadolu Aydınlanma Vakfı Yayınları, İstanbul 2001) adıyla yayımlandı.

Arzumanım Kerbelâ Ya Hüseyin

Ol habib-i Mustafa'nın aşkına
Arzumanım Kerbelâ ya Hüseyin
Ol Hasan-ı Hulk-ı Rıza aşkına
Arzumanım Kerbelâ ya Hüseyin

Sad-hezaran lanet olsun hem ana
Kerbelâ çölünü boyadı kana
Anın için ağlarım ben yana yana
Arzumanım Kerbelâ ya Hüseyin

Kerbelâ çölünde bir fiğan koptu
Ali Ekber ile Ali Asgar ne oldu
Kerbelâ sahrası kan ile doldu
Arzumanım Kerbelâ ya Hüseyin

Lanetullah Yezit bu sırra ermedi
Ehl-i Beyt'e bir katre su vermedi
Elli yedi bin âşık feryat eyledi
Arzumanım Kerbelâ ya Hüseyin

Lanetullah Yezit gör ki neyledi
Ali Asker'i susuz şehit eyledi
Celal Abbas coşup Fırat'a erdi
Arzumanım Kerbelâ ya Hüseyin

Yezit'in leşkeri ey canım geldi
Kerbelâ çölünün etrafın tuttu
Lanetullah Yezit'e lanet okundu
Arzumanım Kerbelâ ya Hüseyin

Ümmü Gülsüm Zeynep ile ağladı
Zalim Yezit Ehl-i Beyt'i dağladı
Yetmiş üç şehidin kanı çağladı
Arzumanım Kerbelâ ya Hüseyin

Ehl-i Beyt feryat edip ağladı
Otuz dokuz bacıyı üryan eyledi
Zeynel Abidin'i zalim berdar eyledi
Arzumanım Kerbelâ ya Hüseyin

Ehl-i Beyt'in derdine cihan inledi
Yerde sular gökte kuşlar ağladı
Zalim Yezit müminleri dağladı
Arzumanım Kerbelâ ya Hüseyin

Kemter Yusuf dertli hicran eyledi
O nazlı pirimi gör ki Yezit neyledi

İns ü cin bütün mahlukat ağladı
Arzumanım Kerbelâ ya Hüseyin

(İsmail Güleç, *Yar Elinden Gelen Bâde Âşık Yusuf Kemter'in Nutukları*, Anadolu Aydınlanma Vakfı Yayınları, İstanbul 2001, s. 37-38)

Lanet Okurum

Gece gündüz hicranım ya Hüseyin
Anın için Yezit'e lanet okurum
İmam Hasan zehri nuş edip durdu
Anın için Yezit'e lanet okurum

Kerbelâ çölünde cevzana geldi
Erenler hicranda didara erdi
Hüseyin Kerbelâ'ya makamın kurdu
Anın için Yezit'e lanet okurum

Zeynel-i âl-i abayı neyledi
Yaralanıp pare pare eyledi
Muhammed Bakır'a secde kılmadı
Anın için Yezit'e lanet okurum

Cafer-i Sadık'ın canan aşkından
Musa, Kazım, Rıza'nın destinden
Kelam hikmet olmuş anın dilinden
Anın için Yezit'e lanet okurum

Elestü hitapta ikrarım verdim
Tâkî ile Nâkî'nin demine erdim
El aman mürüvvet ben sana dedim
Anın için Yezit'e lanet okurum

Hasan el-Askeri meyti râhına
Yezit kasteyleti müminlerin mâhına
Bakmaz mısın Kerbelâ'nın halına
Anın için Yezit'e lanet okurum

Kemter Yusuf dertli gel hicran eyle
İnayet pirinde her zaman dile
Teberra Yezit'e hem lanet eyle
Anın için Yezit'e lanet okurum

(İsmail Güleç, *Yar Elinden Gelen Bâde Âşık Yusuf Kemter'in Nuktaları*, Anadolu Aydınlanma Vakfı Yayınları, İstanbul 2001, s. 103-104)

Ağlarım

Mah-ı mâtemden derd-i hicran
Şah Hüseyin der yanar ağlarım
Zemin ü asüman hep mâtemdir
Şah Hüseyin der yanar ağlarım

Mühürü Ehl-i Beyt'tir âşika nişan
Bu derde düşeli aklım perişan
Ciğerim hun döker ateşi efşan
Şah Hüseyin der yanar ağlarım

Kasım Fatma'nın toya düğünü ana
Sahra-yı Kerbelâ boyandı kana
Ehl-i Beyt'in feryadı çıktı asümana
Şah Hüseyin der yanar ağlarım

Ali Ekber, Kasım, Asgar su dedi
Celal Abbas coşup Fırat'a erdi
Kolları kesildi ama ser verdi
Şah Hüseyin der yanar ağlarım

Zülcelal'e sığınıp meydana erdi
Ceddim ol Rasul-i ekremdir dedi
Kavm-i Süfyan Hüseyin'e su vermedi
Şah Hüseyin der yanar ağlarım

Bir fiğan düştü Ehl-i Beyt'in haymegâhına
Lanetullah Yezit susuz kastetti şahlar şâhına
Sad-hezaran lanet olsun Yezitler ervâhına
Şah Hüseyin der yanar ağlarım

Cümle müslümleri üryan ettiniz
Ehl-i Beyt'i esir edip Şam'a gittiniz
Sahra-yı Kerbelâ'da kanlar döktünüz
Şah Hüseyin der yanar ağlarım

Kemter Yusuf dertli meftundur ana
Sine-i Kerbelâ boyandı kana
Müminlerin feryadı çıktı asümana
Şah Hüseyin der yanar ağlarım

(İsmail Güleç, *Yar Elinden Gelen Bâde Âşık Yusuf Kemter'in Nutukları*, Anadolu Aydınlanma Vakfı Yayınları, İstanbul 2001, s. 201-202)

Ya Hüseyin

Ebruların mirac oldu
Senin aslın nurdan doğdu
Gözüm yaşı pınar oldu
Yarelendi ya Hüseyin

Yaralarım noktalandı
Aklımı başımdan aldı
Deli gönül sevdalandı
Yarelendi ya Hüseyin

Ehl-i Beyt'in hanedanı
Müminler kibleşi canı
Sen şehitler sultanı
Yarelendi ya Hüseyin

Leblerinden hem bal akar
Aşkın bu sinemi yakar
Gözüm yaşı durmaz akar
Yarelendi ya Hüseyin

Akıl ermez bu esrara
Kıydılar ol güzel yara
Bülbüller düştü zâra
Yarelendi ya Hüseyin

Ela gözler kaşlar kara
Sinemden açıldı yara
Sen bizi yetir didara
Yarelendi ya Hüseyin

Kemter Yusuf âh ü zârda
Gece gündüz daim dârda
İkrarımı verdim güzel yârda
Yarelendi ya Hüseyin

(İsmail Güleç, *Yar Elinden Gelen Bâde Âşık Yusuf Kemter'in Nutukları*, Anadolu Aydınlanma Vakfı Yayınları, İstanbul 2001, s. 202-203)

ALİ RIZA KÖSEOĞLU

(Doğ. 1928)

Erzincan'da doğdu. Babası Köseoğullarından Hüseyin Hüs-nü, annesi Erzincan'ın Gürpınar köyünden İsmail kızı Havva Hanım'dır. İlköğretiminden sonra Konya'ya yerleşti, Konya Ovası Sulama İdaresi'nde çalıştı. Amcası kızı Rahime Hanım'la evlendi. Bayındırlık Bakanlığı, Yapı İşleri'nde çalıştı. 1981 yılın-da emekli oldu.

Ya Hüseyin

Ya Hüseyin içmediğin o suyu
Sensiz içer isem, vay bana bana
Dünyanın nimeti olan mahsulü
Sensiz biçer isem, vay bana bana

Bağdat'tan, Basra'dan, Şam'dan, Irak'tan
Çölde hazin hazin, akan Fırat'tan
Firdevs-i Alâ'ya giden Sırat'tan
Sensiz geçer isem, vay bana bana

Lâ ile illâyı, o lamyezeli
Gönüller içinde gülü, güzeli
Aşk-ı muhabbetle ebed, ezeli
Sensiz seçer isem, vay bana bana

Mümin, müslim, koruyucu, kolcuyu
Deryayı, denizi, salı, salcıyı

İmanı, ikrarı, yolu, yolcuyu
Sensiz ölçer isem, vay bana bana

Rıza'n ile açılıpta solmadan,
Ahd-i vefân sevgisiyle dolmadan,
Aşkın ile yanıp da kül olmadan,
Sensiz göçer isem, vay bana bana

(Ali Rıza Köseoğlu, *Aşk Yolunda*, Kültür Bakanlığı Yayınları,
Ankara 1990, s. 21)

Hüseyn'imın Toprağına.

Bütün varım feda olsun
Hüseyn'imın toprağına.
İnsanlık selama dursun
Hüseyn'imın toprağına.

Lale sümbüller ekilsin
Kırmızı güller dikilsin.
Göz yaşlarımız dökülsün
Hüseyn'imın toprağına.

Bulut üzerine ağsın,
Rahmet hiç durmadan yağsın.
Güneş her gün yaşlı doğsun
Hüseyn'imın toprağına.

Bakan gözler didar görsün,
Şehadet sırrına ersin.
Mümin, müslim secde etsin
Hüseyn'imın toprağına.

Fırat akamayıp donsun,
Basra'ya âh u zâr dolsun.
Kuşlar yuva yapıp konsun.
Hüseyn'imın toprağına.

Kervanlar huşuyla geçsin,
Gönüller muhabbet saçsın.
Hep melekler kanat açsın
Hüseyin'im in toprağına.

Zeynep saçlarını yolsun
Masumlar sararıp solsun
Âşıklar başını koysun
Hüseyin'im in toprağına.

Fatma Ana kan ağlasın,
Nâlesi ciğer dağlasın.
Deryalar coşup çağlasın
Hüseyin'im in toprağına.

Ali yönünü bir dönsün,
Kerbelâ' da kanı görsün.
Haclar gelip yüz sürsün
Hüseyin'im in toprağına.

Rasulü kibriya gelsin,
Kurbanına tekbir versin
Yeniden bir ayet insin
Hüseyin'im in toprağına.

Kimyâ diyerek alınsın,
Tutyâ diyerek karılsın.
Lebbeyk diyerek varılsın.
Hüseyin'im in toprağına.

Rıza'yı aşkı yakıyor,
Feryâdı arşa çıkıyor.
Kanı su olmuş akıyor.
Hüseyin'im in toprağına.

(Ali Rıza Köseoğlu, *Aşk Yolunda*, Kültür Bakanlığı Yayınları,
Ankara 1990, s. 22)

ÂŞIK ALİ METİN

(Doğ. 1930 – Ölm. 4 Kasım 2005)

Sivas'ın Divriği ilçesinin Çamşılı yöresinin Şahin köyünde doğdu. İlkokulu bitirdikten sonra saz çalmaya başladı. 1966 yılında İstanbul'a taşındı. Okmeydanı Sosyal Sigortalar Kurumu Hastanesi'nde çalıştı. Vasiyeti gereği doğduğu köye defnedildi.

Eserleri

Pençe-i El-Aba, İstanbul 1992.

Gönülden Gönüle Tüm Şiirleri, Can Yayınları, İstanbul 2007.

Kervanımı Kerbelâ'da Tutmuşum

Erenlerin sırasında katarım
Kervanımı Kerbelâ'da tutmuşum
Gam yüküne tüccar oldum çekerim
Kervanımı Kerbelâ'da tutmuşum

Yaprağı dökülmüş dalsız söğüdüm
Ehl-i Beyt'in katarında büyüdüm
Bahri akan bir damlacık su idim
Kervanımı Kerbelâ'da tutmuşum

Yaşıyorum ama ben de ölüyüm
Kimse bilmez hakikatın yoluyum
Seni yaratanın ben de kuluyum
Kervanımı Kerbelâ'da tutmuşum

Metînî'yem Şah Hüseyin'e varalım
Varıp dergâhına yüzler sürelim
Varım sensin ben bu demi neyerim
Kervanımı Kerbelâ'da tutmuşum

(Âşık Ali Metin. *Gönülden Günüle - Tüm Şiirleri*, Can Yayınları, İstanbul 2007, s. 63)

Yandım İmam Hüseyin'e

Bugün mâh-ı Muharrem'dir
Yandım İmam Hüseyin'e
Şah Şehid-i Kerbelâ'dır
Yandım İmam Hüseyin'e

Dede Rasul Mustafa'dır
Atası Şir-i Huda'dır
Annesi Hayru'n-Nisa'dır
Yandım İmam Hüseyin'e

İmam der ki Şehriban'ım
Gel yanıma Mihriban'ım
Size feda olsun canım
Yandım İmam Hüseyin'e

İmam kalktı yatağından
Al'Askeri kucağından
Kafir vurdu boğazından
Yandım İmam Hüseyin'e

Görün Kasım'ın halini
Eli kınalı gelini
Bağladılar su yolunu
Yandım İmam Hüseyin'e

Metînî'yem yandı sinem
Ben derdimi kime yanam

Kiblegâhım Oniki İmam
Yandım İmam Hüseyin'e

(Âşık Ali Metin. *Gönülden Günüle - Tüm Şiirleri*, Can Yayınları, İstanbul 2007, s. 82)

İmam Hüseyin

Fadime Ana'nın ciğer paresi
Gözümün nurusun İmam Hüseyin
Seni incitenin İslam neresi
Gönlümün yarisin İmam Hüseyin

Muharrem'de eser mâtem havası
Lanettir Yezit'in kökü, mayası
Yanına kalır mı o yüz karası
Cihan ışığıysın İmam Hüseyin

Senin için akar gözümde yaşlar
Mümin münafığı lanetle taşlar
Kerbelâ'da şehit o masum başlar
Hakkın sultanısın İmam Hüseyin

Metîni' yem bu dünyada neyerim
Canımı canana kurban eylerim
Ya Hüseyin der de ağlar söylerim
Dostlar serdarısın İmam Hüseyin

(Âşık Ali Metin. *Gönülden Günüle - Tüm Şiirleri*, Can Yayınları, İstanbul 2007, s. 102)

Bir Benim Benim

Susuz kaldım Kerbelâ'nın çölünde
Susuz şehit olan bir benim benim
Yarın mahşer günü Kevser gölünde
Kevser'i dağıtan bir benim benim

Yezit mel'un su yolunu bağladı
Ehl-i Beyt'in ciğerini dağladı
Yasımı çektiler yer gök ağladı
Kerbelâ'da başsız bir benim benim

Eriştim Fırat'a kafirler gördü
Ok ile bir mel'un ağzımdan vurdu
Yetmiş üç yerimde tam yaram vardı
Rasulün torunu bir benim benim

Hücum edip çadırları soydular
Soyup Ehl-i Beyt'i üryan koydular
Mazlum olan feryadımı duydular
Fadime'nin oğlu bir benim benim

Metînî Kerbelâ derde dert kattı
Ehl-i Beyt'in kanı çöllere aktı
Kafir çadırları ateşe yaktı
Ateşine yanan bir benim benim

(Âşık Ali Metin. *Gönülden Günüle - Tüm Şiirleri*, Can Yayınları, İstanbul 2007, s. 105)

Kerbelâ Mâtem Havası

Döküldü masumun kanı Kerbelâ yazısına
Çekildi oklarla kılıç peygamber kuzusuna
Hangi müslim dayanır yürekler yarasına
Esiyor seher yelleri bugün mâtem havası
Ciğerleri sızlatan Hüseyin'imın yarası

Fatma Ana uyanmış Hüseyin'im diye ağlar
Alemdar Abbas diyerek melekler kara bağlar
Kasım'ın ciğerine saplanmış zalim tığlar
Esiyor seher yelleri bugün mâtem havası
Ciğerleri sızlatan Hüseyin'imın yarası

Ali Asgar susuz durur uyku girmez gözüne
Nasıl bakacak zalimler Muhammed'in yüzüne
Aldanmış asi insanlar bir zalimin sözüne
Esiyor seher yelleri bugün mâtem havası
Ciğerleri sızlatan Hüseyin'in yarası

Ümmü Gülsüm oturmuş şehitlerin başına
Ali Ekber girmemişti henüz yirmi yaşına
Oklar değmiş hilali andıran kudret kaşına
Esiyor seher yelleri bugün mâtem havası
Ciğerleri sızlatan Hüseyin'in yarası

Metni bu soysuz kavim ettiğinden utanmaz
Yeter artık bu kederli derin yara kapanmaz
Hüseyin'imize ağlayan yaşlı gözler usanmaz
Esiyor seher yelleri bugün mâtem havası
Ciğerleri sızlatan Hüseyin'in yarası

(Âşık Ali Metin. *Gönülden Günüle - Tüm Şiirleri*, Can Yayınları, İstanbul 2007, s. 94)

Bir Yudum Su

Dilim damağım kurudu
Yandım Allah bir yudum su
Bedenim derdim çürüdü
Öldüm Allah bir yudum su

Kerbelâ'da Şah Hüseyin'in
Ali Ekber Sakine'nin
Murtaza'nın, Fatıma'nın
Aşkına ver bir yudum su

Yezit kast eyledi bize
Ehl-i Beyit neslimize
Dağlar, taşlar indi düze
İniliyor bir yudum su

Kestiler Fırat suyunu
Muaviye'nin oyunu
Harmelanın ağulu oku
Değmeden ver bir yudum su

Oniki İmam demine
Kırkların güzel cemine
Yetmişlerin meclisine
Gireceğim bir yudum su

Kufe'yi sardı uğultu
Bu fiğanı cihan duydu
Metînî narına yandı
Yandım n'olur bir yudum su

(Âşık Ali Metin. *Gönülden Günüle - Tüm Şiirleri*, Can Yayınları, İstanbul 2007, s. 112)

HAYDARÎ

(Doğ. 01. 04.1930)

Tunceli'nin Çemişgezek ilçesinin Çizmeli mezrasında doğdu. Asıl adı Hüseyin Çelik'tir. Güllü Hanım'la Ali Çelik'in oğludur.

1938 yılında mecburi göçe tabi tutularak Denizli'nin Çal ilçesinin Baklan nahiyesinin Meler köyünde iskan edilirler. İlkokulu burada bitirir.

1949 yılında doğduğu köye döner, Fadime Hanım'la evlenir. 1970 yılında çocuklarıyla İstanbul'a yerleşir. Şiirleri basılmıştır.

Gidelim Hüseyin'e Gönül

Eğlenme daha boşuna
Gidelim Hüseyin'e gönül
Muhammed Ali aşkına
Gidelim Hüseyin'e gönül

Hayat yalan ölüm gerçek,
Az yaşa, çok yaşa ne fark
Kalamam ben şahtan uzak
Gidelim Hüseyin'e gönül

Kurumaz şehitler kanı
Âh ettikçe yakar beni
Felek almadan canımı
Gidelim Hüseyin'e gönül

Şah için akar göz yaşım
Feryat, firkate düşmüşüm
Vallah canımdan geçmişim
Gidelim Hüseyin'e gönül

*Haydar'*ım kalmadı sabrım
Bilmem ne edem, ne yapam
Kurban olam aksın kanım
Gidelim Hüseyin'e gönül

(Haydari, *Gönülde Hak Sevgide Aşk*, İkinci Kitap, Karar Matbaacılık San. Ltd. Şti. , İstanbul 2001, s. 29)

Hasan Hüseyin Aşkına

Ben Ali'ye ikrar verdim
Hasan Hüseyin aşkına
Canla serim kurban verdim
Hasan Hüseyin aşkına

Kerbelâ'da aldım yara
Feryat ile düştüm zâra
Lanet derim her küffara
Hasan Hüseyin aşkına

Evvelden âşık hayranım
Bu yüzden geçmez figanım
Mahşere dek aksın kanım
Hasan Hüseyin aşkına

Haydar der sözüme bakın
Boynuma tığbendi takın
İster yüzün, ister yakın
Hasan Hüseyin aşkına

(Ayhan Aydın, *Günümüz Alevi Ozanları*, Cem Vakfı Yayınları, İstanbul 2004, s. 285)

İSMAİL ELİBOL

(Doğ. 1930)

Divriği ilçesinin Altınova adıyla anılan (Saracalar Çiftliği'nde) doğdu. İlkokulu Kalecik'in Avşar ve Çandır nahyesinde tamamladı. Hasanoğlu Köy Enstitüsü'nün üçüncü sınıfına devam ederken evlendirildi. 1951-1953 yılında askerliğini yaptı. 1955 yılında vekil öğretmenlikle göreve başladı. 1960 yılında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Kardiyoloji Kliniği Kimya Laboratuvarı'nda çalışmaya başladı. 1980 yılında emekli oldu. Şiirleri basılmıştır.

Âh Senin Dertlerin İmam Hüseyin

Kan ağlıyor Kerbelâ'nın yazılar
Âh ettikçe yüreklerim sızılar
Şehit düştü bunca garip kuzular
Âh senin dertlerin İmam Hüseyin

Fırat suyu muhannettir dediler
Nerededir Kırklar ile Yediler
Hain kafir kesti suyu adiler
Âh senin dertlerin İmam Hüseyin

Asker çekip ordugâhı kurdular
Ok atıpta Ali Asker'i vurdular
İlgıt ilgıt yarelerin sardılar
Âh senin dertlerin İmam Hüseyin

İmdat eyle Ali Ekber'in derdine
Akıl ermez şu feleğin fendine
Çağrışalım Muhammed'in kendine
Âh senin dertlerin İmam Hüseyin

Hüseyin'i ara yere aldılar
Aç kurt gibi çadırlara daldılar
Ehl-i Beyt'in arasatta kaldılar
Âh senin dertlerin İmam Hüseyin

İsmail'im cümle cihan ağladı
Mümin olan karaları bağladı
İki gözüm sel misali çağladı
Âh senin dertlerin İmam Hüseyin

(İsmail Elibol, *Erenlerin Aşkı İle Gönlümün Sesi*, Ankara 1992,
s. 31)

İmam Hüseyin

Ferhat gibi şu dağları yarayım
Derindir yaramız nasıl sarayım
Benim bu derdimi kime sorayım
Derdimin dermanı İmam Hüseyin

Ben bir günahkarım dursam da dara
Sızılar yürek derindir yara
Yol oğluyuk ama yüzümüz kara
Derdimin dermanı İmam Hüseyin

Zaman kötü geldi vermiyor aman
Çağır *Elibol*'um zaman bu zaman
N'olur Şah-ı Merdan mürvet el-aman
Derdimin dermanı İmam Hüseyin

(İsmail Elibol, *Erenlerin Aşkı İle Gönlümün Sesi*, Ankara 1992,
s. 6)

İmam Hüseyin

Ceylan gibi çıksam yüce dağlara
Bülbül olup konsam güzel bağlara
Sen düşürme bizi kötü ağlara
Şah-ı Merdan oğlu İmam Hüseyin

Derya denizlerin derindir derin
Ararım yurdunu nerededir yerin
Himmet pirim bana nolur yol verin
Şah-ı Merdan oğlu İmam Hüseyin

Şu alemi muradına erdiren
Has bahçenin güllerini derdiren
*Elibol'*u peşi sıra yeldiren
Şah-ı Merdan oğlu İmam Hüseyin

(İsmail Elibol, *Erenlerin Aşkı İle Gönlümün Sesi*, Ankara 1992,
s. 88)

HÜSEYİN ÇIRAKMAN

(Doğ. 1930)

Çorum'un Sungurlu ilçesinin Körkü köyünde doğdu. Babasının adı Bektaş, annesinin adı Sultan'dır. İlkokulu dışardan bitirdi. Saz çalmayı öğrendi. İnşaatlarda işçilik yaptı. 1975 yılında Halk Ozanları Kültür Derneği'nin kurucuları arasında yer aldı.

Âşık Hüseyin Çırakman, Hayatı ve Deyişleri, 1956.

Hak Yardımcı Her Kuluna, Sen Devam Et Okuluna, 1963.

Hoş Geldiniz Erenler, 1969.

Sesimiz, 1973.

Halkın Sesi Halk Ozanları, Antoloji, 1975.

Çorumlu Halk Ozanları, Alev Yayınları, İstanbul 1992.

Ozanca Yaşamak Halk Ozanı Hüseyin Çırakman Yaşamı, Kişiliği ve Eserleri, (Hz. Sönmez Çırakman), Ankara 1999.

Sevgiyi Aradım Aşkı Aradım, Halk Ozanı Hüseyin Çırakman Yaşamı, (Hz. Sönmez Çırakman), Çorum-Der Vakfı ve Hitit Dersanesi Yayınları, Ankara 2002.

Kerbelâ'da İmamı Hüseyin

Yezit'e biat etmedim bu mudur benim suçum
Toza, toprağa garkoldu işte sakalım saçım.
Ehl-i Beyt'imle beraber hem susuzum hem açım
Yaktınız yüreğimi Allah soracak bunu
Dedem şefaata eylemez huzuru mahşer günü

Hilafette gözüm yoktu, bağladınız yolumu
Ordularla çevirdiniz hem sağımı, solumu
Allah'ım şahidim olsun görür benim halimi
Yaktınız yüreğimi Allah soracak bunu
Dedem şefaata eylemez huzuru mahşer günü

Kufeliler mektup saldı ya Hüseyin gel diye
Ceddine ikrar vermişiz bunu böyle bil diye
Bütün biata hazırız bize İmam ol diye
Yaktınız yüreğimi Allah soracak bunu
Dedem şefaata eylemez huzuru mahşer günü

Atların ayağı altında şehitlerin her biri
Gökteki melekler bile ağlaşır zâri zâri
Pare pare eylediniz oğlum Ali Ekber'i
Yaktınız yüreğimi Allah soracak bunu
Dedem şefaata eylemez huzuru mahşer günü

Kardeşim Hasan'ın oğlu Kasım'ın düğünü kaldı
Abbas'ın kolları düştü içerimi dert aldı
İmdadıma koş ya baba, oğlun perişan oldu
Yaktınız yüreğimi Allah soracak bunu
Dedem şefaata eylemez huzuru mahşer günü

Masum Ali Asgar'ıma bir su verin nâ-bekar
Dili damağı kurumuş gözlerinden yaş döker
Yahu ben Eyüp müyüm bunca derdi kim çeker?
Yaktınız yüreğimi Allah soracak bunu
Dedem şefaata eylemez huzuru mahşer günü

Bize haram eylediniz akıp giden Fırat'ı
Şehitlerin başlarında gezdirirzsiniz atı
Kararmış Yezit'in kalbi şol kara taştan katı
Yaktınız yüreğimi Allah soracak bunu
Dedem şefaata eylemez huzuru mahşer günü

Ok atarak vücudumdan dört bin yara açtınız
Üç günlük dünya zevki için ne yapmayı şaştınız
Uydunuz hain Yezit'e bizden arayı açtınız
Yaktınız yüreğimi Allah soracak bunu
Dedem şefaata eylemez huzuru mahşer günü

Gelsin nazlı Sakine'mi ne haldedir göreyim
Belalı bacım Zeyneb'in ahvalini sorayım
Son olarak şu meydana yek başına gireyim
Yaktınız yüreğimi Allah soracak bunu
Dedem şefaata eylemez huzuru mahşer günü

Şehriban-ı Zülcenah'la durmayıp avdet eyle
Ravza-yı Rasulullah'da dedeme selam söyle
Hangi peygamber ümmeti cefalar kıldı böyle
Yaktınız yüreğimi Allah soracak bunu
Dedem şefaata eylemez huzuru mahşer günü

Dedem Muhammed Mustafa anam Fatıma bilin
Atam Şah-ı Merdan Ali doğru Irak'a gelin
Susuzluktan bitab oldum bana biraz su verin
Yaktınız yüreğimi Allah soracak bunu
Dedem şefaata eylemez huzuru mahşer günü

Yetmiş bin parça edin Yezit'e biat kılmam
Beni dostum ısmarlamış giderim size kalmam
Huzuru kibriyada sizlerden razı olmam
Yaktınız yüreğimi Allah soracak bunu
Dedem şefaata eylemez huzuru mahşer günü

Âşık Hüseyin dergâhına yüz sürüp durdu âgâh
Nasıl ağlamasın gözüm çünkü şehit oldu Şah
Bu sözümde hilafım yok ancak şahidim Allah
Yaktınız yüreğimi Allah soracak bunu
Dedem şefaata eylemez huzuru mahşer günü

(Sönmez Çırakman, *Ozanca Yaşamak Halk Ozanı Hüseyin Çırakman Yaşamı, Kişiliği ve Eserleri*, Ankara 1999, s. 304-305)

Kerbelâ Vak'ası

Müminlere unutulmaz bir acı
Ağlayana hep melekler duacı
Deden arş yüzünde yaptı Miracı
Ağla senin derdin İmam Hüseyin

Sevenler yoluna verirler seri
İkrarı kavimler dönmezler geri
Baban fetheyledi bab-ı Hayber'i
Ağla senin derdin İmam Hüseyin

Anan Fatıma'dır cennet hurisi
Hiç ana benzemez asla birisi
Hem Aliyyü'l-Murtaza'nın karısı
Ağla senin derdin İmam Hüseyin

Böyle iken Yezit susuz bıraktı
Isıcak çöllerde sineni yaktı
Açtılar çok yere al kanın aktı
Ağla senin derdin İmam Hüseyin

Destur Allah deyip meydana girdi
Yezit ordusuna çok zayıat verdi
Kurudu dilimiz âh bir su dedi
Ağla senin derdin İmam Hüseyin

Şeytanın iğvası Yezit'in kasti
Yüzbin kişi ile Hüseyin'i bastı
Şimir lanetullah kelleni kesti
Ağla senin derdin İmam Hüseyin

Üryan, büryan eylediler bacıyı
Kimse unutmaz böyle derin acıyı
Ağlattılar hem güruhu naciyi
Ağla senin derdin İmam Hüseyin

Gül gibi yavrular sarardı, soldu
Yetmiş üç pehlivan hep şehit oldu
Ümmü Gülsüm, Zeynep saçların yoldu
Ağla senin derdin İmam Hüseyin

Allah kahreylesin sana kıyanı
Zeynel Abidin'i öksüz koyanı
Yirmi dört bacının artar fiğanı
Ağla senin derdin İmam Hüseyin

Ne gelecek şu *Hüseyin*'in elinde
Giban sele gitsin çeşmin selinde
Seni seven hiç bırakmaz dilinde
Ağla senin derdin İmam Hüseyin

(Sönmez Çırakman, *Ozanca Yaşamak Halk Ozanı Hüseyin Çırakman Yaşamı, Kişiliği ve Eserleri*, Ankara 1999, s. 306)

Kerbelâ

Gönül görmek ister hâk-i pâyni
Hak nasip eylese varsam Kerbelâ
Orda bulsam şehitlerin şâhını
Eşiğine yüzüm sürsem Kerbelâ

Bulunmaz bir çeşme yok imiş kuyu
Vermezler Hüseyin'e Fırat'tan suyu
Âh cehennem kalpli Mervan'ın soyu
Kalem kollu Abbas'ı görsem Kerbelâ

Ali Ekber bir su diye ağlıyor
Sekine, Hüseyin'in başın bağlıyor
Gavurun askeri ciğer dağlıyor
Şehit muradına ersem Kerbelâ

Can dayanmaz oldu, başlar kesildi
Hücum edip haymegahlar basıldı

Nice canlar ipler ile asıldı
Orda bende başım versem Kerbelâ

İbn Ziyad lanet caydı sözünden
Çokları bent olup gider izinden
Ehl-i Beyit kan ağladı gözünden
Hüseyn'e yardımcı girsem Kerbelâ

Ne kadar cenk oldu vuruldu başlar
Âh u feryat edip çığırışır kuşlar
Sevenler gözünden akıtır yaşlar
Sinemde yarayı sarsam Kerbelâ

Hüseyn der Kerbelâ'nın Şah'ını
Nice sahip kıran aldı âhını
Seveni yarlıgan gönlümün mâhı
Şimir'in dişini kırsam Kerbelâ

(Sönmez Çırakman, *Ozanca Yaşamak Halk Ozanı Hüseyn Çırakman Yaşamı, Kişiliği ve Eserleri*, Ankara 1999, s. 310)

DERVİŞ KEMAL

(Doğ. 1930)

Yunanistan sınırları içinde kalan Dimetoka ilçesinin Babalar köyünde doğdu. Aynı yıl, aile, Meriç ırmağını geçerek Türkiye'ye geldi. Edirne'nin Uzunköprü ilçesine yerleştiler. Babası tekel işçisiydi. İlkokulu Uzunköprü'de okudu. Askerlik dönüşü Uzunköprü Adliyesi Sulh Ceza mahkemesinde tutanak yazmanı olarak görev yaptı. 1983 yılında emekli oldu. Şiirlerini "*Şah Damarı*" adıyla yayımladı (1966).

Dertliyim

Benim ızdırabım maziden gelir,
Kerbelâ gününden beri dertliyim.
Yol ehli olanlar halimi bilir
Kerbelâ gününden beri dertliyim.

Ta o günden beri yanıyor özüm,
Fiğanım bitmedi gülmedi yüzüm,
Yüreğim eziktir, kurumaz gözüm
Kerbelâ gününden beri dertliyim.

Yazan kara yazmış alın yazımı,
Bir an dindirmedi yürek sızımı.
Kopardı telimi kırdı sazımı,
Kerbelâ gününden beri dertliyim.

Kahpe felek hazan etti gülümü,
Bülbül idim lal eyledi dilimi,
Ağarttı saçımı büktü belimi,
Kerbelâ gününden beri dertliyim.

Derviş Kemal der ki yasımız haktır,
Yürek yarasının acısı çoktur.
Bizim derdimizin dermanı yoktur
Kerbelâ gününden beri dertliyim.

(*Derviş Kemal, Şah Damarı*, Alev Yayınevi, İstanbul 1996,
s. 132)

Bir Başka Yolculuk

Bir vadinin kumla kaplı köşesi,
Beni alıp Kerbelâ'ya götürür.
Mazlumları ezenlerin neşesi,
Beni alıp Kerbelâ'ya götürür.

Gördüğüm her türlü acıklı anlar,
Kılıçla, silahla vurulan canlar,
Açılan yarada dökülen kanlar
Beni alıp Kerbelâ'ya götürür.

Ağustos ayında güneş şulesi
Yakarak kestiği zaman nefesi,
Su diye ağlayan bir çocuk sesi,
Beni alıp Kerbelâ'ya götürür.

İnsanlara uygulanan işkence,
Kabuklanan dertlerimi deşince,
Beynimde oluşan garip düşünce
Beni alıp Kerbelâ'ya götürür.

Derviş Kemal işte bundan dolayı,
Dertten kurtulmanın yoktur kolayı,

Yüz karası bir cinayet olayı,
Beni alıp Kerbelâ'ya götürür.

(Derviş Kemal, *Şah Damarı*, Alev Yayınevi, İstanbul 1996, s. 188)

Kerbelâda Uçan Dertli Turnalar

Kerbelâda uçan dertli turnalar
Bakın Hüseyin'e yarelendi mi
Zâlim Yezitlerin kanlı eliyle
Mübarek bedeni parelendi mi

Hüseyin'e değdikçe hançerler oklar
Arşa direk oldu âh ü firaklar
Perişan oldu mu masûm-ı paklar
Evlad-ı Aliler zârelendi mi

Derviş Kemal der ki unutmâ dünü
Canlar Kerbelâ'ya çevirmiş yönü
Muharrem ayında Âşûra günü
Muhammed ümmeti karelendi mi

(İsmail Özmen, *Alevi-Bektaşî Şiirleri Antolojisi*, V, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1998, s. 181)

HACI TAŞÇI

(Doğ. 06. 02. 1930)

Malatya'nın Hekimhan ilçesinin Yeşilkale köyünde doğdu. Hüsnüye Hanım'la Hasan Taşçı'nın oğludur.

1958 yılında evlendi. İş bulmak için önce Manisa'ya, sonra İstanbul'a gitti. İstanbul'da İtalyan, İngiliz ve Fransız şirketlerinde tahsildarlık yaptı. 1982 yılında emekli oldu ve köyüne döndü. 1984 yılında köyüne muhtar seçildi. 1985 yılında sınavlara katılarak İlkokul diploması aldı.

Fırat Suyun Kerbelâ'ya Akmadın

Fırat suyun Kerbelâ'ya akmadın
Yönünü döndürdün Şah'a bakmadın
Anneler ağladı yürekler yaktın
Fırat suyun Kerbelâ'ya akmadın

Celal Abbas'ın iki kolunu kestin
Yezit'in emriyle dağlara düştün
Suriye sınırın Ürdün'ü geçtin
Fırat suyun Kerbelâ'ya akmadın

Askar tepik vurdu suyun içmedi
Yezit'in ordusu ordan korkmadı
Kesilen kolları yere düşmedi
Fırat suyun Kerbelâ'ya akmadın

Zülcenah koştı anneler ağlaştı
Şah Hüseyin'in başı yerlere düştü
Katr Şimir boynun arkadan kesti
Fırat suyun Kerbelâ'ya akmadın

Şah Hüseyin boynun dedesi öptü
Kesmedi bıçağı enseye gitti
Melekler havada yas mâtem tuttu
Fırat suyun Kerbelâ'ya akmadın

Yönünü döndürdün kumlara bastın
Ali Abbas yüzüne sen nasıl baktın
Annesi ağladı yürekler yaktın
Fırat suyun Kerbelâ'ya akmadın

Hür şehidin kardaş Fırat'ı tuttu
Babası Ali'nin elini öptü
Rüyada gördüler sözünü tuttu
Fırat suyun Kerbelâ'ya akmadın

İki kardaş rüyada gördüler düşü
Hüseyin'in yoluna verdiler başı
Zeynel Abidin yatakta ağrır başı
Fırat suyun Kerbelâ'ya akmadın

Ali'ye söyler şu Fırat'ı tutmasın
Kafir Yezit'in kirli elini öpmesin
Hür şehidin mezarını yapmasın
Fırat suyun Kerbelâ'ya akmadın

Hüseyin'in başını ol Şimir kesti
Anneler çıldırdı yollara düştü
Kafir Şimir boynun arkadan kesti
Fırat suyun Kerbelâ'ya akmadın

Anneleri sen deveye bindirdin
Su vermedin gül benzini soldurdun

Yezit'in ordusun daim güldürdün
Fırat suyun Kerbelâ'ya akmadın

Hür şehit tam üç yüz kafiri kesti
En sonunda kesik kolları düştü
Hüseyin de Hür şehide yetişti
Fırat suyun Kerbelâ'ya akmadın

Akıyor kanlarım durmuyor kardaş
Hüseyin yoluna verdi iki baş
Babamı gördüm rüyamda kardaş
Fırat suyun Kerbelâ'ya akmadın

Şah Hüseyin'e Şimir mecburen sordu
Kesmedi boynun arkadan vurdu
Kaş ile gözü de dua okudu
Fırat suyun Kerbelâ'ya akmadın

Ali'nin oğluna sen nasıl kıydın
Cuma günü nasıl boynunu vurdun
Naşini yumadı kumdan gömdün
Fırat suyun Kerbelâ'ya akmadın

Küflî Hacı destan yazdı ağladı
Kufelilere lanet etti inledi
Hüseyin'e üçyüz mektup yolladı
Fırat suyun Kerbelâ'ya akmadın

(Hacı Taşçı, *Gönülden Gönüle*, Can Yayınları, İstanbul 2007, s.
5-7)

Hüseyin'in ve Ehl-i Beyt'in Şehit Oluşu

Şebber ile Şübber n'oldu
Hak yanında makbul kuldu
İkisi de şehit oldu
Şehitler sultanı ne oldu

Hep katiller birleştiler
Mazlum Hüseyn'i kestiler
Zeynel Abidin'i astılar
Asılan sultan ne oldu

Ali oğlu Abbas n'oldu
Bütün masum susuz kaldı
Kerbelâ kana boyandı
Kesilen kollar ne oldu

Hep anneler ağlaştılar
Su yerine kan içtiler
Fatma'ya hulle biçtiler
Şehzade Kasım ne oldu

Hem ağlarsın hem gülersin
Hakk'tan emir yok dönesin
Müslim gibi ser veresin
Kesilen başlar ne oldu

Birisi Yezit'e gitti
İkisi denize battı
İşte bize böyle etti
Ey Muhammed bak ne oldu

İbni Ziyad'ın ganimeti
Masumları suya attı
Bütün dünya lanet etti
Başları alan ne oldu

Akşam oldu gün batıyor
Analar susuz yatıyor
Kızgın güneşin altında
Yetmiş iki şehit ne oldu

Kimi şehit kimi gazi
Kerbelâ'nın yeri yazı

Nerde kaldı emlik kuzu
Şehzade Ekber ne oldu

Daim *Hacı* sen ağlarsın
Yas çeker kara bağlarsın
Bu yolda tam bel bağlarsın
Ehl-i Beyt'e bak ne oldu

(Hacı Taşçı, *Gönülden Gönüle*, Can Yayınları, İstanbul 2007, s.
18-19)

ALİ YILMAZ

(Doğ. 1931)

Sivas'ın Divriği ilçesinin Çakmakdüzü köyünde doğdu. İki yaşında babasını, üç yaşında annesini kaybetti. Önce babaannesinin, sonra halasının yanında kaldı. 10 yaşında iken okumaya yazmaya başladı. 15 yaşında İstanbul'a geldi. 17 yaşında evlendi. 1951-1953 yılları arasında askerliğini tamamladı. Şiir yazmaya 1965 yılında başladı. Şiirleri, "Gerçeklere Doğru" (İstanbul 2007) adıyla basılmıştır.

Kerbelâ'ya Ağıt

Geldik Aşur aylarına
Hüseyn'e mâtem tutalım
Rahmet diyek soylarına
Ehl-i Beyt'e yas tutalım

Âdem atadan bu yana
Gelenler gitti bu hana
Kerbelâ'da masumlara
Kıydılar mâtem tutalım

Kerbelâ'ya düşse yolum
Görülmemiş böyle zulüm
Kırıldı kanadım kolum
Ehl-i Beyt'e yas tutalım

Kasım'a tuttular düğün
Şehit eylediler o gün
İster ağla ister döğün
Ehl-i Beyt'e yas tutalım

Hüseyn'in yoğu varı
Oklandı Ali Asgar'ı
Ağlaştılar zârı zârı
Ehl-i Beyt'e yas tutalım

Bir tek İmam Zeynel kaldı
İmam nesli ondan geldi
Ehl-i Beyit zelil oldu
Onlara mâtem tutalım

Ali Yılmaz yazdım niçin
Hep yanarım için için
Gördün mü şehitler göçün
Göçlere mâtem tutalım

(Ali Yılmaz, *Gerçeklere Doğru*, Can Yayınları, İstanbul 2007,
s. 73)

Beyit

Kırmızı mı Kerbelâ'nın toprağı
Nasip et Yaradan, görem ağlayam
Yeşil midir ağacının yaprağı
Varam da dibinde duram, ağlayam

Gezem görem toprağını taşını
Şimr kestirdi Hüseyin'in başını
Masumların gözünden akan yaşını
Gözlerimden silem silem, ağlayam

Zeyneb'in, Fatma'nın karalı başı
Gülsüm'ün durmadan akar göz yaşs

Mazlum Hüseyin'in mezarın taşı
Yüzlerimi sürem sürem, ağlayam

Ekber'in, Kasım'ın, Asgar'ın yasın
Kestiler kolların Celal Abbas'ın
Muhipleri tutar onların yasın
Ol Yezit'e lanet diyem, ağlayam

Bu *Ali Yılmaz* da söyler bu sözü
Daha yazamıyor tutmuyor özü
Al kana boyandı Kerbelâ düzü
Ehl-i Beyt'e mâtem tutam ağlayam

(Ali Yılmaz, *Gerçeklere Doğru*, Can Yayınları, İstanbul 2007,
s. 96)

Beyit

Dinleyin muhipler söyleyim size
Şu size söyleyen diller sızılar
Kerbelâ vak'ası yas oldu bize
Duyup işiten tüm kullar sızılar

Fatma Ana'nın kaburgasın kırdılar
Şah-ı Velayet'e sual sordular
Peygamberin hurmalığın aldılar
Hasan, Hüseyin, Fatma Ana sızılar

Nihayet başından bir yara aldı
Hasan Hüseyin'le yarasın sardı
Ümmü Gülsüm, Zeynep saçların yoldu
Yeryüzünde duyan cihan sızılar

Her cefada kaldı ol Al-i Aba
Zehir içip kustu Hasan Mücteba
Hemi kardeş şehit hemi de baba
Bu hüznü esen yeller sızılar

Kerbelâ'ya geldi ol nesli ulu
Bilmiyor illeri şaşırđı yolu
Al kana boyandı Kerbelâ çölü
O kanlı Kerbelâ çöller sızılar

Hepsi şehit oldu evlad-ı kiram
Onların halini kimlere soram
Gidem Kerbelâ'ya yüzümü sürem
O kanlı Kerbelâ çöller sızılar

Ali Yılmaz o günlere ermedi
Hüseyin'in hallerini görmedi
O gün bu gün göz yaşları dinmedi
Pençe vurur sarı teller sızılar

(Ali Yılmaz, *Gerçeklere Doğru*, Can Yayınları, İstanbul 2007,
s. 79)

Kerbelâ'ya Ağıt

Gönül gam deryaya daldı
Kerbelâ'da, Kerbelâ'da
Ne kara günlere kaldı
Kerbelâ'da, Kerbelâ'da

Hüseyin der ki ya Mevla
Halimi ceddime söyle
Ehl-i Beyt'e yardım eyle
Kerbelâ'da, Kerbelâ'da

Zeynep der ki Hüseyin'im
Esir oldu toy gelinim
Zincire vurdular elim
Kerbelâ'da, Kerbelâ'da

Kimisi susuz kalıyor
Kimisi de su arıyor

Yaralanmış can veriyor
Kerbelâ'da, Kerbelâ'da

Abbas'ın kolları düştü
Kafirler başına üştü
Zalimlerle çok savaştı
Kerbelâ'da, Kerbelâ'da

Ali Ekber ile Kasım
Dedi kimler tutar yasın
Gömleğin aldı anasın
Kerbelâ'da, Kerbelâ'da

Böyle mi ümmetin hası
Kestiler Celal Abbas'ı
Onlara tatalım yası
Kerbelâ'da Kerbelâ'da

Ehl-i Beyit kara yasta
Zeynel Abidin çok hasta
Ali Asgar son nefeste
Kerbelâ'da, Kerbelâ'da

Bedenleri çölde yatar
Esirleri çekmiş katar
Muhiplerin yasın tutar
Kerbelâ'da, Kerbelâ'da

Ali Yılmaz ben de varsam
Varsam başucunda dursam
Mezarına yüzüm sürsem
Kerbelâ'da, Kerbelâ'da

(Ali Yılmaz, *Gerçeklere Doğru*, Can Yayınları, İstanbul 2007,
s. 83-84)

Hasan ve Hüseyin'e

Şu günlerde iki gözüm
Ağlar Hasan, Hüseyin'e
Kor oldu yanıyordum
Yanar Hasan Hüseyin'e

Müminler bu ayda ağlar
Her yerde var ise sağlar
Bacılar hep kara bağlar
Bağlar Hasan Hüseyin'e.

Oruç tutar mâtem eder
Kimi Kerbelâ'ya gider
Öz canını kurban eder
Eder Hasan Hüseyin'e.

Kerbelâ'nın susuz çölü
Orda yatar yetmiş veli
Onların atası Ali
Ağlar Hasan Hüseyin'e.

Düştü Abbas'ın elleri
Asgar'ın kesik dilleri
Şu esen seher yelleri
Sızlar Hasan Hüseyin'e.

Fatma Gülsüm Zeynep Ana
Ağlaşırlar yana yana
Ali Yılmaz kurban sana
Yanar Hasan Hüseyin'e.

(Ali Yılmaz, *Gerçeklere Doğru*, Can Yayınları, İstanbul 2007,
s. 67)

İSMAİL BÜYÜKTAŞ

(Doğ. 03. 03. 1932)

Erzincan'ın Çatalarmut bucağı, Hacialibey Palangası köyünde doğdu. Babası Mehmet Ağa'dır. 1939 yılının baharında Gümüştarla köyüne taşındılar. Aynı yıl bu köyde ilkokula kaydoldu. Aynı yılın Aralık ayının sonunda gerçekleşen Erzincan depremde annesini ve dört kız kardeşini kaybetti. 1946 yılında Erzincan Sanat Okulu'na kaydoldu. Aynı yıl babasını kaybetti. 1948 yılında evlendi, 1953 yılında askere gitti. 1956 yılında Ankara'da Maliye Bakanlığı Defterdarlığı Muhasebe Müdürlüğü'nde muhasebe memuru olarak göreve başladı. 1963 yılında İstanbul'a taşındı. İcâdî mahlasını kullanan şairin şiirleri *Aşk Doğunca (Gönülden Dile Dökülen Şiirler)*, (Can Yayınları, İstanbul 2000) adıyla basılmıştır.

Kerbelâ'ya Mersiye

Tarih kaydetmemiş böyle olayı
Kerbelâ, Kerbelâ, ahlar Kerbelâ.
Yapanların var mı imandan payı,
Kerbelâ, Kerbelâ, ahlar Kerbelâ.

Tüyler ürpertiyor bu kanlı vahşet,
Ebu Süfyanoğlu salmıştır dehşet,
Saltanat uğruna kin ile küdret
Kerbelâ, Kerbelâ, ahlar Kerbelâ.

İslam idi Süfyanoglu Muaviye,
Adavet besledi Hazreti Ali'ye,
Sonra müminlere oldu halife
Kerbelâ, Kerbelâ, ahlar Kerbelâ.

Mervan ile Yezit saçtı zehiri,
Emirül-müminin oldu her biri,
Dünya doğurmamış böyle kafiri,
Kerbelâ, Kerbelâ, ahlar Kerbelâ.

Muhammed'i maske eyledi Yezit,
Ehl-i Beyt'e şiddet gösterdi pelit,
Kalemler acizdir, yazmıyor divit,
Kerbelâ, Kerbelâ, ahlar Kerbelâ.

Tuğyan ehli asla mâtem tutmuyor,
Yezit baştacıdır onu atmıyor,
Ehl-i Beyt'e gönül meyil katmıyor,
Kerbelâ, Kerbelâ, ahlar Kerbelâ.

İcâdî'yim der ki çiğirim yara,
Neden seçilmiyor ak ile kara,
Unutamam seni çekseler dara,
Kerbelâ, Kerbelâ, ahlar Kerbelâ.

(İsmail Büyüктаş, *Aşk Doğunca (Gönülden Dile Dökülen Şiirler)*,
Can Yayınları, İstanbul 2000, s. 72-73)

Suyun vermedin

Durgun, argın akan ey zalim Fırat,
Neden Hüseyin'e suyun vermedin?
Baş eğdin Yezit'e eyledin inat,
Neden Hüseyin'e suyun vermedin?

Ezeli, ebedi akan su idin
Kurda, kuşa suyun içirip verdin,

Ne idi meramın, ne idi derdin?
Neden Hüseyin'e suyun vermedin?

Susuz koydun hanedanı, masumu,
Allah'tan bir emir sana oldu mu?
Yezit yaptığını çekip buldu mu?
Neden Hüseyin'e suyun vermedin?

Kızgın çölleri yakar güneşin,
Kerbelâ çölünde yanar ateşin,
Kime hizmet eylemekti ya işin?
Neden Hüseyin'e suyun vermedin?

Susuz şehit oldu hep Âl-i Rasul
Bu mudur ahkâmın, bu mudur usul.
Yaktın ciğerini, bilin velhasıl,
Neden Hüseyin'e suyun vermedin?

İsmail İcâdî âh çeker ağlar,
Kerbelâ olayı ciğerim dağlar.
Eridi yürekte kalmadı yağlar,
Neden Hüseyin'e suyun vermedin?

(İsmail Büyüktaş, *Aşk Doğunca (Gönülden Dile Dökülen Şiirler)*,
Can Yayınları, İstanbul 2000, s. 165)

Kerbelâ'ya Ağıt

Muharrem ayında, mâtem gününde,
Ehl-i Beyt tutar senin yasını.
İkrarlıdır Hüseyin'in izinde
Ehl-i Beyt tutar senin yasını.

Geçsede asırlar, devretse çağlar,
Kerbelâ olayı ciğerim dağlar.
Ağlar bu gözlerim çağlayıp ağlar
Ehl-i Beyt tutar senin yasını.

Bre Yezit canın yakılsın nara,
Bu dert ile olmuş ciğerim yara.
Bülbül gibi düştüm âh ile zâra,
Ehl-i Beyt tutar senin yasını.

Evlad-ı Rasul de ne kadar civan,
Al kanlar içinde kalmış masuman.
Susuzluktan feryat ederler aman!
Ehl-i Beyt tutar senin yasını.

Su diyerek feryat eder yavrular,
Analar ciğerin, parçalar dağlar,
Melekler, felekler dert ile ağlar,
Ehl-i Beyt tutar senin yasını.

Yetmiş iki canı ettiler şehit,
Acımadı asla kavm-i şum pelit.
Kalemler acizdir yazmıyor divit,
Ehl-i Beyt tutar senin yasını.

Yezitler Hüseyin'i ortaya aldı,
Yağmur gibi oklar üstüne saldı.
Peygamber evladı sahipsiz kaldı,
Ehl-i Beyt tutar senin yasını.

Teker teker muhipleri kestiler,
Yağma edip çadırları bastılar.
Gururlanıp kendilerin kastılar,
Ehl-i Beyt tutar senin yasını.

İsmail İcâdî bu derde yandım,
Mâh-ı Muharrem'de hep seni andım.
Sanki bu olayı günümde sandım,
Ehl-i Beyt tutar senin yasını.

(İsmail Büyüктаş, *Aşk Doğunca (Gönülden Dile Dökülen Şiirler)*,
Can Yayınları, İstanbul 2000, s. 166-167)

DÂİMÎ

(Doğ. 1932 – Ölm. 17 Nisan 1983)

Asıl adı İsmail Aydın'dır. Sivaslı bir ailenin çocuğudur. İstanbul'da doğdu. Çocukluk ve gençlik dönemini Kangal ve Tercan'da geçirdi. 1951 yılında Gülsüm Hanım'la evlendi. Askerlik dönüşü Erzincan'a yerleşti. İki yıl sonra İstanbul'a taşındı ve İstanbul'da vefat etti. İstanbul Karacaahmet mezarlığına defnedildi. Şiirleri basılmıştır.

Güller Feryat Eder Mâtem Ayında

Gene bir efkara duş oldum candan
Güller feryat eder mâtem ayında
Bülbül kare bağlar bağ-ı gülşanda
Dallar feryat eder mâtem ayında

Katre olup enginlere çağlanan
Pervaneler gibi nare dağlanan
Evlad-ı Ali'ye candan bağlanan
Kullar feryat eder mâtem ayında

Bir hal ehli bulsam hal beyan etsem
Konsam dost gülüne şakıyıp ötsem
Azm-i rah eyleyüp ol pire gitsem
Yollar feryat eder mâtem ayında

Kerbelâ'da yatan körpe kuzular
Âh ettikçe ciğerciğim sızılar
Yazıldı alnına kara yazılar
Çöller feryat eder mâtem ayında

Lanet olsun ol Yezit'in sulbüne
Nasıl kıydı müminlerin gülüne
Akar gider Kerbelâ'nın çölüne
Seller feryat eder mâtem ayında

Kerbelâ çölünde kanlar döküldü
Mezarına kara bayrak dikildi
Müminler içinde yası çekildi
Diller feryat eder mâtem ayında

Dâimî'yim der ki mümin sadıklar
Hüseyin aşkıyla bağı yanıklar
Gökteki melekler suda balıklar
Göller feryat eder mâtem ayında

(Yadigar Aydın Orhan, *Âşık Dâimî Hayatı ve Eserleri*, Can Yayınları, İstanbul 1999, s. 13)

Hasan İle Hüseyin'in Aşkına

Bir minnet eyledim perverdigara
Hasan ile Hüseyin'in aşkına
Müşerref eylesin ol hub didare
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Ehl-i aşk olanlar olur divane
Erener payından geldi peymane
İçtim pir dolusun oldum mestane
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Bize tarikatı erkan eyledi
Sırr-ı hakikati beyan eyledi

Cümle âşıkânlar fiğan eyledi
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Gel ey gönül düşme cevri belaya
Seninle göçelim bab-ı rızaya
Bir yudum su versen gider mi zaya
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

Dâimî'yim sinem yandı nar oldu
İşim bülbül gibi âh ü zâr oldu
"Kün" deyince iki cihan var oldu
Hasan ile Hüseyin'in aşkına

(Yadigar Aydın Orhan, *Âşık Dâimî Hayatı ve Eserleri*, Can Yayınları, İstanbul 1999, s. 21)

Şah İmam Hüseyin Bendegahiyem

Hakikat nazar kıl efkarımıza
Şah İmam Hüseyin bendegahiyem
Yad iller giremez pazarımıza
Şah İmam Hüseyin bendegahiyem

Yüce dağ başları duman kar oldu
Şu geniş dünyalar başa dar oldu
İşim bülbül gibi âh ü zâr oldu
Şah İmam Hüseyin bendegahiyem

Ne kara yazılmış alnım yazısı
Asla yüreğimden çıkmaz sızısı
Fadime Ana'nın körpe kuzusu
Şah İmam Hüseyin bendegahiyem

Defettim gafleti, attım kederi
Verdim pir yoluna can ile seri
Muhammet Ali'nin çeşm-i enveri
Şah İmam Hüseyin bendegahiyem

Dâimî'yim daim yandım aşkına
İmdat eyle fakir ile düşküne
Şu illerde döndüm deli şaşkına
Şah İmam Hüseyin bendegahiyem

(Yadigar Aydın Orhan, *Âşık Dâimî Hayatı ve Eserleri*, Can Yayınları, İstanbul 1999, s. 120)

Azmi Canan Şah Hüseyin Erenler

Gönüller merhemi hublar serveri
Azmi canan Şah Hüseyin erenler
Oldum yollarının kulu kemteri
Azmi canan Şah Hüseyin erenler

İrfan bahçesinde gül olup biten
Düşkün kullarının carına yeten
Kerbelâ çölünde mekanın tutan
Azmi canan Şah Hüseyin erenler

Âşıkını sevdalara yetiren
Hal eyleyip müşkülümü bitiren
Müminler gönlümde kadim oturan
Azmi canan Şah Hüseyin erenler

Gönlüm şikest olmuş cihan içinde
Çektim aşk darını meydan içinde
Kerbelâ çölünde al kan içinde
Azmi canan Şah Hüseyin erenler

Dâimî'yim ne gam geldi başıma
Yandı dertli gönlüm aşk ataşına
Yüzüm sürem toprağına taşına
Azmi canan Şah Hüseyin erenler

(Yadigar Aydın Orhan, *Âşık Dâimî Hayatı ve Eserleri*, Can Yayınları, İstanbul 1999, s. 208)

KUL VELİ

(Doğ. 1932)

Sivas ilinin Kangal ilçesinin Bulak köyünde doğdu. Asıl adı Veli Kambur'dur. İlkokul mezunudur. 1960 yılına kadar köyünde kaldı. 1960 yılında Ankara'ya yerleşti. Karayolları Genel Müdürlüğü bünyesinde işçi olarak çalıştı. 1987 yılında emekli oldu. Ankara'da ikamet etmektedir.

Sen Hiç Utanmadın Hey Zalim Yezit

Ehl-i Beyt hakkına elin uzattın
Sen hiç utanmadın hey zalim Yezit
Rabbil âlemine dilin uzattın
Sen hiç utanmadın hey zalim Yezit

O Fırat suyunun çağlamasından
Ehl-i Beyt'in kara bağlamasından
Bütün kainatın ağlamasından
Sen hiç utanmadın hey zalim Yezit

Güzel Muhammed'e karşı çıkarsın
Torunu Hüseyin'in evin yıkarsın
Fatma'na yüzüne nasıl bakarsın
Sen hiç utanmadın hey zalim Yezit

Davet edip getirdiniz Kufe'ye
Esir edip bindirdiniz deveye
Ne yüzle çıkarsın ulu Mevla'ya
Sen hiç utanmadın hey zalim Yezit

Kul Velî'm der kalmaz zalim yanına
Nasıl girdin mazlumların kanına
Lanet olsun Yezit senin canına
Sen hiç utanmadın hey zalim Yezit

(Adil Ali Atalay, *Kerbelâ ve Mâtem*, Can Yayınları, 9. baskı, İstanbul 2007, s. 355)

KUL SEMÂÎ

(Doğ. 1933 – Ölm. 1997)

Tokat ilinin Turhal ilçesinin Ayranpınar köyünde doğdu. Asıl adı Muharrem Oylum'dur. İlkokul üçüncü sınıf öğrencisi iken babası askere gitti, kendisi de okuldan alındı. Daha sonraları İlkokulu dışardan bitirdi.

1949 yılında Âşık Nevruze Bacı ile evlendi. Bu evlilikten altı çocukları oldu.

1962 yılında Hacı Bektaş dergâhını ziyarete gider, bu gidişinde kendisine Kul Semâî mahlası verilir.

1968 yılından bu yana bir çok yarışmalara katılmış, bu yarışmalarda ödüller almıştır. Bir trafik kazasında eşiyile birlikte vefat etmiştir.

Eserleri

Geldim Erenler, Mayataş Yayınları, İstanbul 1973.

Turhallı Bostankolulu Âşık Kul Semâî Baba Divanı, Nefesleri ve 12 Hizmet, Anadolu Matbaası, 1991.

Âh Hüseyin Vâh Hüseyin

Bir âh çekip düştü yola
Yolları vardı bir çöle
Çölün ismi Gerbibela
İmam Hasan Şah Hüseyin

Âh Hüseyin vâh Hüseyin
İmam Hasan Şah Hüseyin

Haymagahları kurdular
Toprak kan olmuş gördüler
Hür şehit şehit oldular
İmam Hasan Şah Hüseyin
Âh Hüseyin vâh Hüseyin
İmam Hasan Şah Hüseyin

Kapalı Fırat yolları
Kesildi Abbas kolları
Vermezler içim suları
İmam Hasan Şah Hüseyin
Âh Hüseyin vâh Hüseyin
İmam Hasan Şah Hüseyin

Susuz şehit o imamlar
Ali Ekber Ali Asgar
Analar âh çekip ağlar
İmam Hasan Şah Hüseyin
Âh Hüseyin vâh Hüseyin
İmam Hasan Şah Hüseyin

Gelin olmuş Fadime Ana
Ele yakmış kandan kına
Haber verin Şehriban'a
İmam Hasan Şah Hüseyin
Âh Hüseyin vâh Hüseyin
İmam Hasan Şah Hüseyin

Ebul Kasım can verince
Fadime saçın yolunca
Hüseyin ağlar görünce
İmam Hasan Şah Hüseyin
Âh Hüseyin vâh Hüseyin
İmam Hasan Şah Hüseyin

Ehl-i Beyt'i şehit ettiler
Haymegahları yaktılar
Başları mızrağa taktılar
İmam Hasan Şah Hüseyin
Âh Hüseyin vâh Hüseyin
İmam Hasan Şah Hüseyin

Lanet Yezit'in canına
Taptı dünyanın malına
Muhammed koymaz yanına
İmam Hasan Şah Hüseyin
Âh Hüseyin vâh Hüseyin
İmam Hasan Şah Hüseyin

*Semâî'*m bu çile bitmez
Erlere dünyayı terketmez
Yalvaranı mahrum etmez
İmam Hasan Şah Hüseyin
Âh Hüseyin vâh Hüseyin
İmam Hasan Şah Hüseyin

(Kul Semâî, *Turhallı Bostankolulu Âşık Kul Semâî Baba Divanı, Nefesleri ve 12 Hizmet*, Anadolu Matbaası, 1991, s. 44-45)

KUL HASAN

(Doğ. 1933)

Afşin ilçesinin Emirilyas Köyü'nde doğdu. Asıl adı Hasan Gören'dir. İlkokul mezunudur. Yoksul bir ailenin çocuğu olması nedeniyle sazını omuzuna aldı, gurbete çıktı. Ankara Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü'nde gece bekçiliği yaptı. "Halk Ozanlarının Sesi" dergisiyle "Yeniğün" gazetesinde şiirler yayımladı. 1974'te "Yeniğün" gazetesinde yayımlanan "Barış desen barışmam" adlı şiirinden dolayı yargılandı, yargılama sonucu beraat etti. Çıraqları kendi çocukları Mustafa ile Latife Gören'dir. Geçimini işçilikle sağlamaktadır. Evli, sekiz çocuk babasıdır.

Büyük bir kitabı dolduracak kadar şiirleri vardır. Bunların çok az kısmını "Âşık Kul Hasan" (1963) adlı eserinde toplamıştır. Yayınlanmış kasetleri vardır.

Dostum Diyen Gelsin

Hani dostum diyen gelsin Kerbelâ meydanına
Dünyasından vazgeçmeyen kıyamadı canına
Bir içim su vermediler bak hakkın kurbanına
İyi günde dost olanlar döndüler Mervan'ına

Lanet olsun sad-hezaran dönenlerin canına
Oldular nefsinden yana uydular şeytanına

Ehl-i Beyt'i yetimanın bir kere haline bak
O zalimler neler yaptı dini yok imanı yok
Ehl-i Beyt'i gerçek seven can verip çağırdı hak
Hilekarlıkla sevenler döndü kaçtılar uzak

Lanet olsun sad-hezaran dönenlerin canına
Oldular nefisinden yana uydular şeytanına

Ehl-i Beyt'in haymagâhın yaktı ateş koydular
Yetimanı mazlumların üzerini soydular
Bindirdiler develere hep şaduman oldular
Çektiler kervanı göçü şehr-i Şam'a döndüler

Lanet olsun sadhezâran dönenlerin canına
Oldular nefisinden yana uydular şeytanına

Kul Hasan'ım o gün bugün nefisine uyan Yezit
Ehl-i Beyt'i aç ve susuz bak zelil koyan Yezit
Hüseyn'im serden geçince gömleğin soyan Yezit
İkrar verip ikrarından geriye dönen Yezit

Lanet olsun sad-hezaran dönenlerin canına
Oldular nefisinden yana uydular şeytanına

(İsmail Özmen, *Alevi-Bektaşî Şiirleri Antolojisi*, V, Kültür ve
Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1998, s. 416)

SEFİL SELİMÎ

(Doğ. 1933 – Ölm. 30. 12. 2003)

Şarkışla'da doğdu. Asıl adı Ahmet Günbulut'tur. İlkokulu Şarkışla'da okudu. Sivas'ta başladığı Ortaokulun ikinci sınıfından ayrılarak bir terzinin yanında çalışmaya başladı. Çeşitli işlerde çalıştı. Mehmet Çoban tarafından kendisine Sefil Selimî mahlası verildi. Kendi kendine saz çalmayı öğrendi. Farklı yarışmalarda derece aldı. 1983 yılında eşini kaybetti. Eşinin vefatından sonra şiirle ilgisi daha da yoğunlaştı.

Sivas Halk Ozanları ve Derneği'nin kurucularındandır. Şiirleriyle ilgili farklı çalışmalar yapılmış ve basılmıştır.

Eserleri

Kul Yanmasın, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1989.

Âşık Sefil Selimî "İrfan Okulu", (haz. Ahmet Özdemir), Şarkışla ve Çevresi Kültür Sanat ve Sosyal Dayanışma Derneği Yayınları, İstanbul 2003.

Yalınkat, (haz. İbrahim Aslanoğlu), Emek Matbaası, 1978.

Yar Badesi, (haz. Abdullah Saltoğlu),

Âşık Sefil Selimî, Çobanın Can Pınarı, (haz. Doğan Kaya), Sivas 1996.

Şiirleri ve Türküleriyle Sefil Selimî, (haz. Uğur Kaya), Anasam Yayınları, Sivas 2001.

Kerbelâ'da

Vuruldum yetmiş yerimden,
Şehit düştüm Kerbelâ'da.
Kanlarım aktı serimden,
Şah'a koştum Kerbelâ'da.

İkrarıma sadık kaldım,
Hüseyin'e yoldaş oldum.
Kafire çok kılıç çaldım,
Mezar eştim Kerbelâ'da.

Hedef etti Yezit bizi,
Dinmez içimdeki sızı,
Esir aldı, gelin kızını,
Ben de şaşım Kerbelâ'da.

Evlad-ı Rasulün yası,
Budur davaların hası,
Nerede Ali'nin sesi,
Susuz piştim Kerbelâ'da.

Sefil Selîmî'de keder,
Bu dert benim ile gider,
Yası olan ağıt eder,
Derdi deştim Kerbelâ'da.

(Ahmet Özdemir, *Âşık Sefil Selîmî "İrfan Okulu"*, Şarkışla ve Çevresi Kültür Sanat ve Sosyal Dayanışma Derneği Yayınları, İstanbul 2003, s. 128)

Hüseyin

Binbir ismin biri sensin
Seni seçmek zor Hüseyin.
Ateşten gömlek giymişsin
Dört bir yanın kor Hüseyin.

Hem sıfattır, hem sirettir,
Dosta dost olmak cür'ettir,
Aşkına ermek murattır,
Gözlerdeki fer Hüseyin.

Oniki İmam'ın dağı,
Gönül ve yüzlerin ağı,
Muhammed Mustafa bağı,
Müminlere yâr Hüseyin.

Hayri ihsanın küpesi,
Haydar-ı Kerrar'ın sesi,
Hasan-ı Kübra'nın süsü,
Kırk makamda bir Hüseyin.

Ehl-i dil dilinde âyet,
Mümin gözündeki niyyet,
Sefil Selîmî'de hayat,
Her bedende sır Hüseyin.

(Ahmet Özdemir, *Âşık Sefil Selîmî "İrfan Okulu"*, Şarkışla ve Çevresi Kültür Sanat ve Sosyal Dayanışma Derneği Yayınları, İstanbul 2003, s. 152)

EYMİRLİ SEFÎ

(Doğ. 15. 01. 1933)

Malatya ilinin Arguvan ilçesinin Eymir köyünde doğdu. Asıl adı Ali Asgar Berktaş'tır. Meryem Hanım'la Çece Hüseyin'in oğludur. Henüz dört aylık iken annesini, 1953 yılında da babasını kaybetti.

İlkokulu köyünde okudu. Üvey annelerin elinde büyüdü. Babasının vefatından kısa müddet sonra evlendi. 1954 yılında askere alındı. Askerden döndükten sonra Mensucat Fabrikası'nda çalışmaya başladı. Bu kurumdan emekli oldu. Malatya'da ikamet etmektedir. Şiirleri basılmıştır.

İmam Hüseyin

Hak nasip eylese görsem yüzünü
Şehitler serdarı İmam Hüseyin
Levh ü kalem böyle yazmış yazını
Yaraların bende İmam Hüseyin

Yezit gitti İmamların kastine
Asker saldı Ehl-i Bey'in katline
İmam biat etmem dedi münkire
Şehitler serdarı İmam Hüseyin

Yezit Ehl-i Beyt'e etti ihanet
Ali oğlu Yezit'e eder mi minnet
Öz oğlu Yezit'e okudu lanet
Yaraların bende İmam Hüseyin

Yaralandı kanlar akar bağrından
Hak için savaştı oldu canından
Mecali tükendi, düştü atından
Şehitler serdarı İmam Hüseyin

Sefilî'm bu nasıl hikmettir Allah
Evlad-ı Rasule değil mi günah
Süvarisiz yalnız döndü Zülcenah
Şehitler serdarı İmam Hüseyin

(T. Volkan Aslan, *Eymirli Âşık Ali Asgar (Sefilî) Berktaş'ın Hayatı ve Eserleri*, İstanbul 2008, s. 74)

Meftunuyum Ben

Hey erenler ben bir derde düş oldum
Sefil Hüseyin'in meftunuyum ben
Serimi koymuşum onun uğruna
Mazlum Hüseyin'in meftunuyum ben

Dedesı Muhammed, atası Ali
Andıkça akıyor gözümün seli
Mekânı kalbimde, muhkemdir yeri
Sefil Hüseyin'in meftunuyum ben

Kerbelâ çölleri yasta, mâtemde
Yaram deva bulur sana varanda
Yezit'in elleri bulandı kana
Mazlum Hüseyin'in meftunuyum ben

Kulların adını anar söyleşir
Gözünün yaşında çimler yeşerir

Levh ü böyle yazmış başına gelir
Sefil Hüseyin'in meftunuyum ben

Sefilî'yem muradıma ereyim
Mevla'm nasip eyle şâhı göreyim
Emreyle uğrunda canım vereyim
Nazlı Hüseyin'in meftunuyum ben

(T. Volkan Aslan, *age.*, İstanbul 2008, s. 45)

İmam Hüseyin

Mâh-ı Muharrem'de mâtem ayında
Çekeriz yasını İmam Hüseyin'in
Bülbüller zâr eyler Firdevs bağında
Güller açmaz oldu İmam Hüseyin

Bu nasıl fermandır kudretül Allah
Ehl-i Beyt fiğanda yanar haymegah
Süvarisiz yalnız döndü Zülcenah
Çığırsır masumlar İmam Hüseyin

Seni seven kullar yası mâtemde
Kafirler kıydılar Kerbi çölünde
Kesik başı ol Yezit'in elinde
Hala Kur'an okur İmam Hüseyin

Yezit asker düzdü Fırat boyuna
Mümin, Müslim erişemez soyuna
Fadime muratsız Kasım toyuna
Soldu kınaları İmam Hüseyin

Sefilî'yem der ki bu nasıl yazı
Kestiler İmamı kurbanlık kuzu
Çıkar mı yürekten bu yeğîn sızı
Çekeriz yasını İmam Hüseyin

(T. Volkan Aslan, *age.*, İstanbul 2008, s. 61)

BEYHÂNÎ

(Doğ. 1933 – Ölm. 17 Ağustos 1971)

Asıl adı İbrahim Engin'dir. Erzincan'ın çayırılı ilçesinin Gamga köyünde doğdu. Aslen Eski Esperek (yeni adıyla Verimli) köyündendir. Annesinin adı Gülizar, babasının adı Hüseyin'dir. Saz çalmasını amcasından öğrendi. 1954 yılında halasının kızı Aslı ile evlendi. İki yıl sonra askere gitti. 1960 yılından sonra İstanbul'a yerleşti. Mezarı Kağıthane'dedir.

Kerbelâ Çölleri Kızıl Kan Oldu

Kerbelâ çölleri kızıl kan oldu
Şah Hüseyin'e bütün dünya ağladı
Lanet olsun ol Yezit'in canına
Şah Hüseyin'e bütün dünya ağladı

Ehl-i Beyt'i sevenleri kırdılar
Bütün bacıları Şam'a sürdüler
İmamı Hasan'a zehir verdiler
Zindanda Zeynel-i Abâ ağladı

İmamlar düştüler böyle belaya
Haber veren yok mu Al-i Aba'ya
Feryadımız çıktı arş-ı alaya
Topraklar inledi, sema ağladı

Beyhânî' yim bizi esmadan sorun
Çarmıha gerilmiş İsa'dan sorun
Binbir kelam veren Mevla'dan sorun
Hem Musa hem Tur-i Sina ağladı

(Ali Adil Atalay, *Kerbelâ ve Mâtem*, Can Yayınları, İstanbul
2007, s. 356)

Ali Evladını Şehit Ettiler

Ali evladını şehit ettiler
Şah Hüseyin'e böyle zulüm olur mu?
Ehli din olanlar doğru söylesin
Ehl-i Beyt'e böyle zulüm olur mu?

Ali nesli gibi mazlum gelmedi
Şehriban Ana'nın yüzü gülmedi
Hiç kimseye böyle zulüm olmadı
Şah Hüseyin'e böyle zulüm olur mu?

Haber verin Ali el-Murtaza'ya
Haber verin Muhammed Mustafa'ya
Haber verin Fatımatü'z-Zehra'ya
Ehl-i Beyt'e böyle zulüm olur mu?

İsa ile levh-i kalem ağladı
Musa ile binbir kelam ağladı
Bütün dünya bütün alem ağladı
Şah Hüseyin'e böyle zulüm olur mu?

Beyhânî' yem arşa çıktı nidamız
Muhammed zikrimiz, Ali duamız
Bir ulu divana kaldı davamız
Şah Hüseyin'e böyle zulüm olur mu?

(Ali Adil Atalay, *Kerbelâ ve Mâtem*, Can Yayınları, İstanbul
2007, s. 357)

SEFÎLÎ

(Doğ. 20. 08. 1934 – Ölm. ?)

Malatya'nın Arguvan ilçesinde doğdu. Asıl adı Mehmet Rıza Ünlü'dür. Bassey Hanım'la Sadık Ünlü'nün oğludur. Altı yaşında babasını kaybeder. İlkokulu bitirdikten sonra çobanlık ve işçilik yapar. 1955 yılında askere alınır, 1957 yılında terhis olur. 1958 yılında Saadet Hanım'la evlenir. İşsizlik ve geçim sıkıntısı nedeniyle -altı çocuğuyla birlikte- 1973 yılında İstanbul'a göç eder.

Şiirleri, Nurten Ünlü tarafından "*Bütün Şiirleri I-II*" (Ada Yayın, İstanbul 2006) adıyla yayımlanmıştır.

İmam Hüseyin

Adalet uğrunda canını veren
Âlemin sultanı İmam Hüseyin
Zalimin cevrine göğsünü geren
Hakkı, hakikati bilen Hüseyin

Ta Âdem'den evvel ismi var olan
Eli ayağıyla hakka yar olan
Huda'nın nurundan cismi var olan
Bütün bu âlemin varı Hüseyin

Hazreti Zehra'nın ciğer pasesi
Kerbelâ'da bitmez oldu yarası
Ali'nin cisminde bir dürdanesi
Sevenlerin gönül yarı Hüseyin

Çekti sancağını yürüdü çöle
Yaralandı cismi düştü bu çöle
Düştü Ehl-i Beyt'i sonunda yola
Başımın sevdası seli Hüseyin

Yezit Hüseyin'e yaptı çok cefa
Doğrular dünyada bulmadı sefa
Aliyyü'l-Murtaza bir de Mustafa
Onların aslından İmam Hüseyin

Sefilî Hüseyin'e yaş döker gayri
Erimez başımdan zalimin karı
Çekti Kerbelâ'da o şâhum zoru
Adalet mülkünün varı Hüseyin

(Sefilî, *Bütün Şiirleri II*, Ada Yayın, İstanbul 2006, s. 887-888)

Sultanımsın

Hikmet-i kudretten zat-ı ezelden
Benim sultanımsın İmam Hüseyin
Dünya var olmadan ta ki evvelden
Her derdin dermanı İmam Hüseyin

Senin öz nurundan var oldu cihan
Yazıldı aleme admız sultan
Seni seven canda bulunmaz güman
Benim merdanımsın İmam Hüseyin

Kerbelâ'da halka yarar şanın var
Senin neslin vermez insana zarar
Her yarandan yüzbin türlü kan akar
Gönlüm mehmanısın İmam Hüseyin

Bana senden geldi ilmin kökenin
Senin için açtım aşkın dükkanın
Sensin şu âlemde benim sultanım
Benim devranımsın İmam Hüseyin

Sefilî der o şah benim pazarım
Serim koydum dost yolunda gezerim
Sen ummansın, ben de onda yüzerim
Sen benim deryamsın İmam Hüseyin

(*Sefilî, Bütün Şiirleri II*, Ada Yayın, İstanbul 2006, s. 646)

İmam Hüseyin

Paha mı biçilir senin şanına
Cihanın sultanı İmam Hüseyin
Şehitlik verildi yüce şanına
Gönlümün mekanı İmam Hüseyin

Deden Muhammed'dir, atan da Merdan
Bu cihana geldin, gittin çok zaman
Senin varlığından var oldu devran
Buna şüphe mi var İmam Hüseyin?

Zehra'dan var oldun geldin cihana
Sembolün özgürlük çıktın meydana
Sen Âdem'den evvel geldin bu hana
Cahil bunu bilmez İmam Hüseyin

Bu senin varından var oldu âlem
Yazdı senin şanın elimde kalem
Sana çağırırım yetiş el aman
Sen benim hüdamsım, İmam Hüseyin

Sefilî bu sırra gönülden agah
Buna şüphe eden insana hey vah!
Yetiş bu zamana nolur yüce şah!
Çözülün bu dava İmam Hüseyin

(*Sefilî, Bütün Şiirleri II*, Ada Yayın, İstanbul 2006, s. 913)

ALİ RIZA KESKİN

(Doğ. 1935)

Tercan ilçesinin Güzbulak köyünde doğdu. Fadime Hanım'la Haydar Keskin'in oğludur. Eğitim görmedi. Kendi kendine okuma yazma öğrendi. Farklı işlerde 27 yıl çalıştı. İşçi emeklisidir. İstanbul Tuzla'da ikamet etmektedir.

Ver Benim Muradım İmam Hüseyin

Ol Şah-ı Merdan'a yalvardım durdum
Çok murat istedim murat almadım
Çünkü ben Ali'ye layık olmadım
Ver benim muradım İmam Hüseyin

Candan seni seven ermiş murada
Yetiş ya Muhammed Ali'm imdada
Hızır sen de yetiş bu sıhhatimde
Ver benim muradım İmam Hüseyin

Ben canı gönülden sizleri severim
Oniki İmam'a kurban olurum
Kırklar makamına zaten hayranım
Ver benim muradım İmam Hüseyin

Ali Rıza'm der ki dünya fanidir
Kaç sene yaşasam sonu topraktır
İnsan dediğin bir esen rüzgardır
Ver benim muradım İmam Hüseyin

(Ali Rıza Keskin, *Rıza Dede Hayatı ve Şiirleri*, Can Yayınları, İstanbul 2006, s. 13)

Nerede Hani

Hüseyin aşkına dökerim yaşı
Hiç kimse bilemez bu fikir işi
Kerbelâ düzüne gitti çok kişi
Sana söz verenler nerede hani

Günahkarım sana affeyle beni
Tüm dar günlerimde gel kerem-kâni
Hüseyin'im oldu dinin kurbanı
Sana söz verenler nerede hani

Dünyaya güvenip şaşma yolundan
Yalan söyleme dur kendi halinde
Hüseyin şehit oldu Yezit elinden
Sana söz verenler nerede hani

Ali Rıza'm çile ile büyüdüm
Tanrı'ya yalvardım olmaz dileğim
Doğru yolu Şah Hüseyin'den aldım
Sana söz verenler nerede hani

(Ali Rıza Keskin, *Rıza Dede Hayatı ve Şiirleri*, Can Yayınları, İstanbul 2006, s. 15)

ADİL ALİ ATALAY

(Doğ. 1936)

Kemaliye'nin Bizmişen köyünde doğdu. İlkokulu köyünde bitirdi. Ağabeyiyle birlikte Nakliyat ve Ticaret Kollektif Şirketi'ni kurdu, yönetti. 1972 yılında Can Yayınlarını kurdu. 1990 yılından itibaren tamamen yayıncılığa yöneldi. Şiirlerini ve araştırmalarını yayımladı.

Eserleri

Kerbelâ ve Mâtem, Can Yayınları, İstanbul.

Anadolium Anadolium, Can Yayınları, İstanbul 1975.

Âşık Demânî Baba Hayatı ve Şiirleri, Can Yayınları, İstanbul 1978.

Âşık Dertli Baba, Can Yayınları, İstanbul 1998.

Hz. Betül Fatıma Anamız, Can Yayınları, İstanbul 1996.

Noksani Baba Erzurumlu Halk Ozanı, Can Yayınları, İstanbul 1975.

Kurtuluş Savaşı Destanı, Can Yayınları, İstanbul 12006.

Mâh-1 Muharrem'dir Bugün

Mümin isen bugün yas tut
Mâh-1 Muharrem'dir bugün
Kötülüğün hepsin unut
Mâh-1 Muharrem'dir bugün

Şimir mel'un bak ki netti
Hüseyin'i şehit etti
Başın alıp Şam'a gitti
Mâh-ı Muharrem'dir bugün

Derdimize dert katalım
Gözden yaşı akıtalım
Ehl-i Beyt'e yas turalım
Mâh-ı Muharrem'dir bugün

Yezit'e lanet sezadır
Mümine mutluluk vardır
Bugün açmaz güller hardır
Mâh-ı Muharrem'dir bugün

Adil Ali kan ağladı
Ehl-i Beyt kara bağladı
Ay gün tutuldu doğmadı
Mâh-ı Muharrem'dir bugün

(Adil Ali Atalay, *Kerbelâ ve Mâtem*, Can Yayınları, İstanbul
2007, s. 250)

Lanet Sezadır

Şâhım Hüseyin'in çoktur acısı
Unutulmaz Kerbelâ'nın sancısı
Neler çekti yavrusu hem bacısı
Müminin mâtemi kerb ü beladır
Şehit edenlere lanet sezadır

Müslim biat aldı geri caydılar
Bu dünyayı baki kalır sandılar
Masum yavrulara nasıl kıydılar
Müminin mâtemi kerb ü beladır
Şehit edenlere lanet sezadır

Su yolunu kesti zalim kafirler
Susuzluktan yandı masumlar pirlere
Şehit oldu nice yiğitler erler
Müminin mâtemi kerb ü beladır
Şehit edenlere lanet sezadır

On Muharrem günü bak ki nettiler
Ehl-i Beyt'i tek tek şehit ettiler
Başlarını alıp Şam'a gittiler
Müminin mâtemi kerb ü beladır
Şehit edenlere lanet sezadır

Adil Ali yazar yazar az gelir
Göz yaşına dere tepe düz gelir
Müminlere yas-ı mâtem haz gelir
Müminin mâtemi kerb ü beladır
Şehit edenlere lanet sezadır

(*Adil Ali Atalay, Kerbelâ ve Mâtem, Can Yayınları, İstanbul*
2007, s. 243)

Mâtem Tatalım, Tatalım

Mâtem ayı geldi canlar
Mâtem tatalım, tatalım
Kerbelâ'da aktı kanlar
Mâtem tatalım, tatalım

Muharrem'in tam onunda
Abbas'la Kasım yanında
Şehit oldu göz önünde
Mâtem tatalım, tatalım

Ümmü Gülsüm âh eyledi
Ali Ekber su söyledi
Kasım murada ermedi
Mâtem tatalım, tatalım

Şah Hüseyin'in başın kesti
Çadır yandı duman esti
Bu idi Mervan'ın kasti
Mâtem tutalım, tutalım

Adil Ali mâtem ayı
Hiç unutma Kerbelâ'yı
Yezit kaldırdı hayayı
Mâtem tutalım, tutalım

(Adil Ali Atalay, *Kerbelâ ve Mâtem*, Can Yayınları, İstanbul
2007, s. 37)

Bırakın ki Gidem Şah Hüseyin'e Ben

Gene mâtem ayın günleri geldi
Bırakın ki gidem Şah Hüseyin'e ben
Ehl-i Beyt'in derdi bağrımı deldi
Bırakın ki gidem Şah Hüseyin'e ben

Ben istemem yalan dünya malını
N'olur Kerbelâ'nın göster yolunu
Uğurunda nasip eyle ölümü
Bırakın ki gidem Şah Hüseyin'e ben

Koklayamam burda açan gülümü
Dünya için kayıp etmem yolumu
Bana da etseler onca zulümü
Bırakın ki gidem Şah Hüseyin'e ben

Derdime dermanı sende aradım
Şah Hüseyin deyip ölmek muradım
Ben ağlarım arşa çıkar feryadım
Bırakın ki gidem Şah Hüseyin'e ben

Ey yaradan benim dileğim budur
Özümden kibiri tamamen kaldır

Bir dilim ekmekle bir yudum sudur
Bırakın ki gidem Şah Hüseyin'e ben

Adil Ali der ki gidem o Şah'a
Müminlerin kalbi olan dergaha
Küstüm Kerbelâ'da akan Fırat'a
Bırakın ki gidem Şah Hüseyin'e ben

(Adil Ali Atalay, *age.*, s. 248)

İmam Hüseyin, Hüseyin

Mâtem ayı geldi çattı
İmam Hüseyin, Hüseyin
Seni seven mâtem tuttu
İmam Hüseyin, Hüseyin

Seni sevmek bize yeter
Sevmeyenler olur beter
Kerbelâ çölünde yatar
İmam Hüseyin, Hüseyin

Şimir mel'un ikrar verdi
Çör çöp için geri döndü
Zulmü sana reva gördü
İmam Hüseyin, Hüseyin

Su vermediler içesin
Âleme rahmet saçarsın
Cennet kapısın açarsın
İmam Hüseyin, Hüseyin

Adil Ali kendi adım
Seni sevmektir muradım
Bize yetişse imdadın
İmam Hüseyin, Hüseyin

(Adil Ali Atalay, *age.*, s. 41)

SEYDİ BABA

(Doğ. 1938)

Çorum ilinin merkez Çanakçı köyünde doğdu. Çorum Belediyesi'nde bahçıvan olarak çalıştı. Bu kurumdan emekli oldu. Yine bahçe işleriyle ilgilenmektedir. Âşıklık geleneğine uygun hece vezniyle yazılmış şiirleri vardır. Bir şiirini sunuyoruz.

Kurbanlara Bak

Bizi çağırdılar kalkıp gitmeye
Peşimize düşen kervanlara bak
Hakikat ehlinin yolun gütmeye
Önümüze tuzak Mervanlara bak

Kerbelâ'nın bir ismi de Ninova
Kervan kalktı boşa kaldı bu yuva
Okuyup da kabul olmayan dua
Kufe'den yazılan fermanlara bak

Cennet imiş müminlerin durağı
Hu deyince yakın eder ırağı
Gökten indirdiler yeşil burağı
Kerbelâ çölünde kurbanlara bak

Çok ağlayıp gözyaşları dinmeyen
İkrar verip ikrarında durmayan

Susuzlara bir damla su vermeyen
Fırat çağlar gider ummanlara bak

Âh eyleyip bir kararda durunca
Dar gününde çabuk gelip erince
İsteyenin muradını verince
Şah-ı evliyalar merdanlara bak

Seydi Baba der ki bir Cum'a günü
Mazlum Ehl-i Beyt'in çıkmıyor ünü
Dedem ki hedaye verdiydi bunu
Şişe toprak dolu alkanlara bak

(Hüseyin Çırakman, *Çorumlu Halk Ozanları*, Alev Yayınları,
İstanbul 1992, s. 255, 259)

HÜSEYİN ORHAN

(Doğ. 02. 10. 1938)

Malatya'nın Arguvan ilçesinin Kuyudere (eski adı Minayık) köyünde doğdu. Şiirlerinde *Kul Hüseyin* mahlasını kullanmaktadır. 1964 yılından itibaren mahalli sanatçı sıfatıyla bölgenin türkülerini söylemeye başlamıştır. Vakıflarda, Cemevlerinde, dergahlarda dedelik hizmeti yürütmektedir.

Alevilik'te İbadet (Garip Dede Yayınları, 2003) adıyla yayımlanmış bir eseri bulunmaktadır.

Havalanma Allı Turnam Dön Geri

Havalanma allı turnam dön geri
Şah Hüseyin-i Kerbelâ'nın aşkına
Sen de mi adadın canana seri
Şah Hüseyin-i Kerbelâ'nın aşkına

Turnam gök yüzünde Hakk'ı zikreder
Eşinden ayrılmış çoktur gam keder
Yaradan turna da ümmetimdir der
Şah Hüseyin-i Kerbelâ'nın aşkına

Turnam feryat etme bu kadar yeter
Senin bu feryadın cihanı tutar
Billah benim derdim senden de beter
Şah Hüseyin-i Kerbelâ'nın aşkına

Ali'den mi aldın sen bu avazı
Seninle süslenir mavi gök yüzü
Uğra Kerbelâ'ya mihman ol bazı
Şah Hüseyin-i Kerbelâ'nın aşkına

Kul Hüseyin'im turnam uğra o dosta
De nice gönüller hep kara yasta
Aç o kanatların sen uç aheste
Şah Hüseyin-i Kerbelâ'nın aşkına

(Hasan Basri Kılıç, *Arguvanlı Ozanlar II*, Arguvanlılar Kültür ve Dayanışma Derneği Yayınları, Ankara 2004, s. 96, 108)

MÜSLÜM SEYRÂNÎ

(Doğ. 1938 – Ölm. 24. 2. 2009)

Erzincan'ın Günbağı köyünde doğdu. Asıl adı Müslüm Kurnu'dur. İlkokulu köyünde okudu.

Küçük yaşta bağlama çalmaya başladı. 14 yaşında babasını kaybetti. Çiftçilik, çobanlık yaptı. Askere gitti. 1961 yılında askerden döndü. Almanya ve Fransa'ya işçi olarak gitmek için müracaata bulundu. Sağlık raporu alamadığından gidemedi.

1965 yılında evlendi. Sağlığının bozulması nedeniyle eşi ile aralarında problem çıktı. Ayrıldılar. O günden itibaren şiir yazmaya başladı.

Tedavi için geldiği İstanbul/ Yenibosna'da kalp krizi geçirerek vefat etti.

Eserleri:

Gerçeğe Doğru, Ekber Matbaası, 1987.

Gül Bahçesi İşte Güllerimiz İşte Bülbüllerimiz, Baskı yeri ve tarihi yok

Gülistan, Söz ve Şiirleriyle Maddi-Manevi Bilgiler, Erzincan 2007.

Şah Hüseyin'e Hasretimi Yazsınlar

Kerbelâ'nın faciasın söylerken
Şah Hüseyin'e hasretimi yazsınlar

Şimdi sağım herhangi gün ölürken
Şah Hüseyin'e hasretimi yazsınlar

Varamadım o kervana vâh bana
Cüda etme sen ya Rabbi bir yana
Öğütlerim sadık bir dost olana
Şah Hüseyin'e hasretimi yazsınlar

Kederlenir dertli dertli yazarım
Bir divane oldum yanar gezerim
Efkarlanır hasretimle özlerim
Şah Hüseyin'e hasretimi yazsınlar

Bağrım yara, akar gözlerim yaşı
Âh ile geçirdim baharı, kışı
Dost canlara vasiyyetim bu işi
Şah Hüseyin'e hasretimi yazsınlar

Düş ediben bir hüznülük çekerim
Kederlenir kanlı yaşlar dökerim
Sadık olan cananlara söylerim
Şah Hüseyin'e hasretimi yazsınlar

Müslim Seyrânî geldim bu yaşıma
Neler geldi geçti garip başıma
Ben ölünce böyle mezar taşıma
Şah Hüseyin'e hasretimi yazsınlar

(Âşık Müslüm Seyrânî, *Gül Bahçesi İşte Güllerimiz İşte Bülbül-
lerimiz*, Baskı yeri ve tarihi yok, s. 185-186)

MUSA MERDANOĞLU

(Doğ. 1939)

Sivas ilinin, Şarkışla ilçesinin Kaymak köyünde doğdu. Hatice Hanım'la Ali Merdanoğlu'nun oğludur.

İlkokulu ve Ortaokulu dışardan bitirdi. 1958 yılında askere gitti, 1961 yılında terhis oldu. 1961 yılında TBMM'de hizmetli kadrosunda çalışmaya başladı. 1962 yılında evlendi. 1994 yılında emekli oldu.

Âşık Musa, Musa, Merdanoğlu, Âşık Merdanoğlu, Merdani, Âşık Merdan mahlaslarını kullandı.

Şiirlerinin bir kısmı "*Ozanın Feryadı*" (Ankara 1966) adıyla kitaplaştırıldı.

İmam Hüseyin

Düşünürsem sana olan işleri
Nasıl ağlamayım İmam Hüseyin?
Top edip attılar kesik başları,
Nasıl ağlamayım İmam Hüseyin?

Yezit vazgeçmedi dünya malından
Sen de ayrılmadın Hakk'ın yolundan
Abbas'ı kestiler iki kolundan
Nasıl ağlamayım İmam Hüseyin?

İnileşti dağlar ile taşlar da,
Yerdeki böcekler, uçan kuşlar da,
Allah Allah dedi kesik başlar da,
Nasıl ağlamayım İmam Hüseyin?

Yere düştü parka parka etlerin,
Unutulmaz senin acı dertlerin
Susuz kaldı ağzı kuru Ekber'in
Nasıl ağlamayım İmam Hüseyin?

Lanet olsun o Yezit'in soyuna,
Şimir kafir kılıç çaldı boyuna,
Döktüler kanını Fırat suyuna,
Nasıl ağlamayım İmam Hüseyin?

Susuz kaldı büyük, küçük kan ağlar,
Zeynep çıkar yola bakar san'ağlar,
Bu zulüme dayanılmaz can ağlar
Nasıl ağlamayım İmam Hüseyin?

Merdanoğlu yasta kara bağlarım,
Yezit'e, Mervan'a lanet eylerim,
Hüseyin'i düşündükçe ağlarım,
Nasıl ağlamayım İmam Hüseyin?

(Âşık Musa Merdanoğlu, *Ozan'ın Feryadı*, 3. baskı, Ankara
2005, s. 107)

EMİŞ BACI

(Doğ. 1939)

Divriği’de doğdu. Asıl adı Emine’dir. Doğduğu yerde okul olmadığından ilkokula gidemedi. Okur yazardır. Adil Ali Atalay ile evlendi. 4 çocuk annesidir. 1961 yılında eŐiyle birlikte İstanbul’a taşındı. İstanbul’da Kocasinan’da oturmaktadır.

Hüseyin

Bilirim ki ceddin Ali Muhammed
İkisin bir bilmek vardır Hüseyin
“Sana düşman olan bana der Ahmed...”
Onları sevmeyen kördür Hüseyin

Fatıma anamız severdi seni
Ayetler, hadisler överdi seni
Şimir keser iken döverdi seni
Ümmetim der zordur Hüseyin

Dünya kurulalı ihanet vardır
Kimisine kolay, kimine zordur
Sana giden kapı gayeten dardır
Sevmeyen giremez dardır Hüseyin

Şehitler kefensiz yanar yüreğim
Ne yakını belli ne de ırağım
Hançerlerle delinmeyen yüreğim
Kerbelâ'da delenler var Hüseyin

Düşüncen özgürlük hem demokrasi
Sana kıyanların cümlesi asi
Bu *Emiş Bacı*'nın duyulsun sesi
Sana kurban olan vardır Hüseyin

(Ali Adil Atalay, *Kerbelâ ve Mâtem*, Can Yayınları, İstanbul
2007, s. 352)

Kerbelâ Çölünde Kuşlar Öter mi?

Kerbelâ çölünde kuşlar öter mi?
Ehl-i Beyt'in kanı aktıktan sonra
Ağaç meyve verip otlar biter mi?
Abbas'ın kolları düştükten sonra

Seni seven kullar ağlar iniler
Yevmü'l-Aşura'dır yası yeniler
Bindörtüüz yıl taze durur anılar
Yezit'in zulümü durduktan sonra

Nice yıllar değer senin her anın
Uzakta değilsin cismimde canın
Tüm derdi az gelir bütün cihanın
Ehl-i Beyt'in esir olduktan sonra

Tükenmiyor derdim, zaten tükenmez,
Kerbelâ olayı kaleme gelmez
Sevenler cihanı bir pula almaz
Çadırların yağma olduktan sonra

Emine'ydim *Emiş Bacı* sen ettin
Beni aldın aşkın yurduna attın

Çok şükür Hüseyin'in aşkını tattım
Erenler yoluna girdikten sonra

(Ali Adil Atalay, *age.*, s. 353)

Ağlarım

Annesi Fatma'dır dede Muhammed
Kufeliler yazıp ettiler davet
Mazlum Hüseyin'im etti icabet
Zalim hilesine yanar ağlarım

Şehit sözü duysam dilim dolaşır
Kasım bir Yusuf tur gözler kamaşır
Ehl-i Beyt'e ancak mertlik yaraşır
Mertlerin merdine yanar ağlarım

Yorulmuştu yorgun düştü yollarda
Sıcak çoktu susuz kaldı çöllerde
Ana, bacı esir gurbet ellerde
Esirler haline yanar ağlarım

Yiğitlerim şehit hep teker teker
Atından düşünce can Ali Ekber
Annesi, bacısı gör neler çeker
Anneye, baciya yanar ağlarım

Sizi seven âşık yolundan dönmez
Birlik dirlik bilir, ikilik bilmez
Gönülde yaşayan ebedi ölmez
Sevgiz yakar beni yanar ağlarım

Emiş Bacı der ki fikrim uyandı
Kerbelâ misali yüreğim yandı
Şehadet şerbetin içenler kandı
Şah-ı Kerbelâ'ya yanar ağlarım.

(Ali Adil Atalay, *age.*, s. 366)

EKBERÎ

(Doğ. 1940)

Malatya ilinin Arguvan ilçesinin Çavuş Köyü'nde doğdu. Asıl adı Ali Ekber Gülbaş'tır. İlkokulu köyünde okudu. Malatya Atatürk Ortaokulu'na kayıt yaptırdı. Bitirmeden ayrılmak zorunda kaldı.

1962 yılında askere alındı. 1964'te askerliğini tamamlayarak köyüne döndü. 1966 yılında *Ehl-i Beyt Yolu Gazetesi*'nde çalıştı. 1969 yılında İstanbul/Maltepe Tekel anbarında çalışmaya başladı. 1970 yılında işini Malatya Tekel Başmüdürlüğü bünyesine nakletti. 1986 yılında bu kurumdan emekli oldu.

1990 yılında tekrar İstanbul'a döndü. Unkapanı'nda Ekberî Müzik Üretim ve Yapımevi'ni kurdu ve çalıştırmaya başladı. Dördüncü kitabının hazırlığıyla meşguldür.

Eserleri

Aşk ve Gurbet, Birinci Kitap, Yeni Şafak Matbaası, İstanbul 1966.

Aşk ve Gurbet, İkinci Kitap, Gayret Matbaası, Malatya 1986.

Aşk ve Gurbet, Üçüncü Kitap, Karar Matbaacılık, İstanbul 2000.

Benim Şâhım

Benim şâhım Kerbelâ'da eğlenir
Mâh-ı Muharrem'de şehit olan yar
Ceddi Muhammed atası Ali'dir
Mâh-ı Muharrem'de şehit olan yar

Dini yok imansız, zalim buyruksuz
Edep yok, erkan yok haktan korkusuz
Su vermeyip şehit ettiler susuz
Mâh-ı Muharrem'de şehit olan yar

Bir kavm-i zalim ki bütün mel'anet
Hak Teala onlara eyledi lanet
Ekberî kulunam eyle inayet
Mâh-ı Muharrem'de şehit olan yar

(*Ekberî, Aşk ve Gurbet, Üçüncü Kitap, Karar Matbaacılık, İstanbul 2000, s. 132*)

Ya Hüseyin

Elim kolum bağlı kaldım
Ya Hüseyin medet senden
Ciğerciğim dağlı kaldım
Ya Hüseyin mürvet senden

Bir garibim hem naçarım
Gözlerimden kan saçarım
Derdimi sana açarım
Ya Hüseyin imdat senden

Ekberî'yem tek ümidim
Dilimden düşmeyen virdim
Kölenim kapına geldim
Ya Hüseyin ülfet senden

(*Ekberî, Aşk ve Gurbet, Üçüncü Kitap, Karar Matbaacılık, İstanbul 2000, s. 170*)

Mâh-ı Muharrem

Dedim ne yanarsın divane gönül
Bilmez misin dedi mâh-ı Muharrem

Dinle bak susmuş lal olmuş bülbül
Görmez misin dedi mâh-ı Muharrem

Bir kavim ki Ehl-i Beyt'i suçladı
Kimi mızrak attı, kimi taşladı
İşte o gün, bugün mâtem başladı
Tutmaz mısın dedi mâh-ı Muharrem

Peygamber torunu öldürülenler
Güya müslümandı reva görenler
Hiç böyle yapar mı iman edenler
Sormaz mısın dedi mâh-ı Muharrem

Kimi başsız kaldı, kimisi kolsuz
Hak uğruna döğüştüler korkusuz
Kızgın çölde doğrandılar aç susuz
Duymaz mısın dedi mâh-ı Muharrem

Eyvâh dedi gönül *Ekberî* sana
Ana, baba, bacı, kardeş yan yana
Kerbelâ çölünde boyandı kana
Bakmaz mısın dedi mâh-ı Muharrem

(*Ekberî, Aşk ve Gurbet, İkinci Kitap, Gayret Matbaası, Malatya 1986, s. 174*)

OZAN DERYÂ

(Doğ. 23. 11. 1940)

Sivas'ın Karaçayır nahyesinde doğdu. Reyhan Hanım'la Ali Durukan'ın oğludur. Asıl adı Sabri Durukan'dır.

1954 yılında babasından Kur'an okumayı öğrenir. 1962-1964 yılları arasında askerlik yapar. 1964 yılında askerden döner. PTT'nin açtığı sınavı kazanarak Şarkışla'da postacılık yapmaya başlar. 1965 yılı sonunda görevini Sivas'a nakleder. 1969 yılına kadar bu görevini sürdürür. 1966 yılında Nurten Hanım'la evlenir. 1976 yılında Âşık Ali İzzet tarafından şaire Deryâî mahlası verilir. Bu mahlasla şiirler yazar. Şiirleri basılmıştır.

İmam Hüseyin Aşkına

Ömür geçti cefa ile,
İmam Hüseyin aşkına.
Yaşamadım sefa ile,
İmam Hüseyin aşkına.

Eğmem inkara başımı,
Yıkıp zalime kaşımı
Kırk yıl döktüm göz yaşımı,
İmam Hüseyin aşkına.

Gerçekleri gör olalım,
Dostlar niçin kör olalım?
Gelin canlar bir olalım,
İmam Hüseyin aşkına.

Mazlumun hakkın verelim,
Haksızı yere serelim,
İnkara karşı duralım,
İmam Hüseyin aşkına.

Aşkın badesini kandık,
Hakk'ın ateşine yandık,
Her gün Kerbelâ'yı andık
İmam Hüseyin aşkına

Hal ehlini haldaş ettik,
Sır ehlini sırdaş ettik,
Yol ehlini yoldaş ettik,
İmam Hüseyin aşkına.

Aşk ehline şarap olduk,
Hak yolunda harap olduk,
Ayaklarda turap olduk,
İmam Hüseyin aşkına.

Gâhi bağrımız ezildi,
Gâhi gönlümüz üzüldü,
Gâhi derimiz yüzüldü,
İmam Hüseyin aşkına.

Zalim vurdu aldık yara,
Bülbül gibi düştük zâra,
Gâhi çekilmişiz dara,
İmam Hüseyin aşkına.

Gerçeklerin sözündeyiz,
Erenlerin özündeyiz,

Ehl-i Beyt'in izindeyiz,
İmam Hüseyin aşkına.

Odur derdimiz tabibi,
Odur yolumuz sahibi,
Biz olduk, yolun talibi,
İmam Hüseyin aşkına.

Biz hak için ettik nida,
Kulluğumuz ettik eda,
Kul Deryâî'm canımız feda,
İmam Hüseyin aşkına.

(Ozan Derya (haz. Selma Güneri), *Rahmet Pınarı*, Sivas 1999,
s. 208-209)

Kerbelâ

Biz katlandık Hakk'tan gelen cefaya,
Ortalıkta bir tek başım Kerbelâ.
Zalim kan içiyor bak kana kana,
Kalmadı ki bir kardaşım Kerbelâ

Kıyamete kadar sürececek yasım,
Ne Abdullah ne bir Avn Abbas'ım,
Elleri kınalı yitirdim Kasım,
Akar oldu hem göz yaşım Kerbelâ.

Ali Ekber'in narasını duyanda,
Ehl-i Beyt'im meleşirdi fiğanda
Misli var mı belalıkta cihanda?
Hem acısın hemi hışım Kerbelâ.

Göğüsler dururum zalimin kastın,
Nice yiğitleri bağrına bastın,
Hiç kimsem kalmadı, yayımı yastın,
Harabede kaldı eşim, Kerbelâ.

Leyla yarım, Ekber'ine ağladı,
Bacım Gülsüm karaları bağladı,
Ehl-i Beyt'in aktı kanı çağladı,
Gözlerimden akar yaşım, Kerbelâ.

Kastımıza çıkmış Zülcevşen, Şimir,
Yezit kafirinden alınmıştır emir,
Kafir Ubeyidin bağı taş, demir,
Sarayında bekler başım, Kerbelâ.

Ehl-i Beyt'im esir olur bağlanır,
Şol zalimler, şad oluben eğlenir,
Bizi sevenlerin bağı dağlanır,
Zalimlerle var savaşım, Kerbelâ.

Zalim azar, çadırlarım sarılır,
Yaranlarım ağlamaktan yorulur,
Ehl-i Beyt'im zincirlere vurulur,
Buralarda kalır naşım, Kerbelâ.

Talan olur, emanetler, eserler,
Şol zalimler kanımıza susarlar,
Bu başımı bedenimden keserler,
Altmışında değil yaşım, Kerbelâ.

Ali evladiyım, mert oğlu merdim,
Zulme baş kaldırdım, bir savaş verdim.
Nice yiğitleri bağına serdim,
Dost ve yeğen, hem kardeşim, Kerbelâ.

Hüseyin'im yaradana varınca,
Atam, dedem beni şehit görünce,
Sevenler buraya yüzün sürünce,
Arş alaya varır başım, Kerbelâ.

(Ozan Derya (haz. Selma Güneri), *Rahmet Pınarı*, Sivas 1999, s. 214-215)

Kerbelâ Olayı

Kırıldı kanadım, bağrım yaralı,
Zaten acılıyız gelme süvari,
Zalim bize yara vurdu vuralı
Hepten yaralıyız gelme süvari

Ne yârdanım kaldı, ne de yandaşım,
Hemi zulüm oldu, hemi de hışım,
Şehit verdim yatar altı kardeşim,
Yürek yaralıdır gelme süvari.

Birer birer gitti yerdim diyenin,
Nice akrabamız nice yiğenim.
Zaten bana yeter kendi fiğanım,
Bizleri korkutma gelme süvari.

Bizi bu cefaya gark eden Huda,
Yine de biz ondan olmadık cüda,
Yetim kaldı Sakine'miz uykuda,
Onu korkutursun gelme süvari.

Hep çağırdım ululardan uluya,
Burda zulmettiler gerçek veliye,
Seni şekvederim atam Ali'ye
Korkutma bizleri gelme süvari.

Cihana sığmaz ki Zeynep'in derdi,
Bütün yakınların hep şehit verdi,
Hakk'ın düşmanları hepsini kırdı,
Kimsemiz kalmadı gelme süvari.

(Ozan Derya (haz. Selma Güneri), *age.*, s. 212-213)

Vurmayın Benim

Hüseyin aşkına koyuldum yola,
Her zaman başıma vurmayın benim.

Ben Hakk'ın kuluyum, kul olmam kula
Boşuna gönlümü kırmayın benim.

Ulu tanıyamaz uludan gayri
Veli tanımayız veliden gayri,
Yolu tanımayız Ali'den gayri,
Ne olur yolumu sorayım benim.

Çağlayıben ummanlara dökülsem,
Bağlasalar bir köşeye çekilsem,
Bu yolda yolcuyum bin kez yıkılsam,
İsterseniz yüzüm görmeyin benim.

Güzel Hüseyin'imi anar giderim
Hüseyin aşkına yanar giderim,
Bin yıllık yaram var kanar giderim,
Dokunman yaramı sormayın benim.

Geldik, gittik, biz cefadan yılmadık,
Biz Hakk'ın yolunda geri kalmadık,
Biz boşuna, *Ozan Deryâ* olmadık,
Dilimi zincire vurmayın beni

(Ozan Derya (haz. Selma Güneri), *Rahmet Pınarı*, Sivas 1999,
s. 211)

Seversen Hüseyin'i İncinme Bana

Kamil insan bilip eyledim sitem,
Seversen Hüseyin'i incinme bana.
Dost kusurun görmek olduysa hatam,
Seversen Ali'yi incinme bana.

Hep güller açılır rengi rengine,
Dostlukta girilmez gönül cengine,
Bir dost bulamadım dengi dengine,
Seversen Hüseyin'i incinme bana.

Eğer incinsende sakla özünde,
Bizi kenar atma durup sözünde
Gam kasavet belirmesin yüzünde,
Seversen Hüseyin'i incinme bana.

Mevla'm rakip kılmış bülbüle harı,
Çiçek olmayınca bal etmez arı,
Kul Ozan Deryâî'm üzdümse yarı,
Seversen Hüseyin'i incinme bana.

(Ozan Derya (haz. Selma Güneri), *Rahmet Pınarı*, Sivas 1999,
s. 257)

RIZA GÜNEŞ

(Doğ. 1941)

Tokat ilinin Erbaa ilçesinin Keçeci köyünde doğdu. Satı Hanım'la Bektaş Güneş'in oğludur. İlkokulu doğduğu köyde okudu. Askerlik çağına kadar köyde çobanlık yaptı. 1961 yılında askere alındı. Asker dönüşü evlendi, çiftçilik yaptı. 1993 yılından bu yana İstanbul'da ikamet etmektedir. Şiirleri, "*Bahçenin Güllü Dost Bülbülü*" (Can Yayınları, İstanbul 2007) adıyla basılmıştır.

Ağlar Gözler Şah Hüseyin Diyerek

Bilmez misin Kerbelâ'nın firağın
Ağlar gözler Şah Hüseyin diyerek
Tutmaz mısın Muharrem'de yasını
Ağlar gözler Şah Hüseyin diyerek

Sorun Zeynep'ten bela çilesini
Ümmü Gülsüm yoldu hep saçlarını
Görüp gövdelerden kesik başları
Ağlar gönül Şah Hüseyin diyerek

Hele Fatıma görseydi bu hali
Yıkılaydı çarkı felek devranı
Dönmez oldu Hakk'ın fermanı
Ben ağlarım Şah Hüseyin diyerek

Bir zalim ümmete oldular esir
Yezit'in zulmünden çektiler ecir
Zeynel Abidin kaldı biçare fakir
Yandı yürek Şah Hüseyin diyerek

Seni sevenlerin yüzü gülmedi
Lanet Yezit hiç imana gelmedi
Nar cehennem dahi kabul etmedi
Lanet derim göz yaşımı silerek

Kul Rıza nerede Sakiy-i Kevser
Hüseyin için dökülen yaşlar
Onunla çağlayıp onunla akar
Ağlar gözüm Şah Hüseyin diyerek

(Rıza Güneş, *Bahçenin Güllü Dost Bülbülü*, Can Yayınları, İstanbul 2007, s. 256)

Dökülen Gözyaşı Hüseyin İçin

Kerbelâ çölü de sana yurt oldu
Analar babalar saçların yoldu
Kasım, Ekber, Asgar hep şehit oldu
Dökülen gözyaşı Hüseyin için

Hür şehit terketti mülkü saltanat
Girince meydana titredi Fırat
Dua edin analar bekliyor imdat
Canın kurban etti Hüseyin için

Ağladı melekler bağlandı saflar
Parelendi ciğer yolundu saçlar
Kalem olmuş kollar gövdesiz başlar
Döküldü meydanda Hüseyin için

Cennetin gülünü soldurdu zalim
Ümmet-i Muhammed bu nasıl hain

Lanete müstahak kesmeyin daim
Elde kalem ağlar Hüseyin için

Bir su vermediler kurban kuzuya
Yürek dayanmıyor böyle sızıya
Aldı kırbasını su getirmeye
Kalem oldu kollar Hüseyin için

*Ali Rıza gözyaşın gitmesin boşa
Söyle sen sözünü kâr etmez taş
Muharrem ayında girelim yasa
Gülmüyor yüzümüz Hüseyin için*

(Rıza Güneş, *Bahçenin Güllü Dost Bülbülü*, Can Yayınları, İstanbul 2007, s. 294)

Gülmez Yüzüm Ağlar Gözüm Hüseyin

Hayal oldu Kerbelâ'nın firakı
Ağlar gözüm dinmez yaşım Hüseyin
Kerbelâ'da sana kuruldu tuzak
Gülmez yüzüm ağlar gözüm Hüseyin

O zalim olmuştur Allah düşmanı
Halka karşı dedi oldu pişmanım
Bu işi yapan o İbn-i Ziyad'ın
Lanet olsun lanet derim Hüseyin

İlahi bunlara gösterme cennet
Cehennem narını iyice bezet
Kavrulup yansınlar çeksinler azap
Sana cennet nasip İmam Hüseyin

Peygamberin kucığında gezdiğin
Bilirlerdi nazik boğaz öptüğün
Aldılar başları etdiler düğün
İslam demem İslam değil Hüseyin

Çıkıyor içimden bu nasıl acı
Getirin salavat güruhu naci
Kul Rıza kul senden alır ilacı
Verirsin dermanı İmam Hüseyin

(Rıza Güneş, *Bahçenin Güllü Dost Bülbülü*, Can Yayınları, İstanbul 2007, s. 308)

Biri Hasan Biri İmam Hüseyin

Cenneti alânın iki gülleri
Biri Hasan biri İmam Hüseyin
Soldu benizleri ağladı cihan
Biri Hasan biri İmam Hüseyin

Kundağı göklere alıp çıkaran
Cebrail değil mi Hakk'a ileten
Sallayıp beşiklerini uyutan
Biri Hasan biri İmam Hüseyin

Fatma'na'nın göz nurları değil mi
Peygamberin ciğer bağı değil mi?
Ali evladı cennet süsü değil mi?
Biri Hasan biri İmam Hüseyin

Nettin lanet Yezit yaptın oyunu
Nasıl layık gördün kötü huyunu
Cehennem de kabul etmez soyunu
Biri Hasan biri İmam Hüseyin

Evliya, enbiya boyandı yasa
Arştaki melekler çekiyor tasa
Cafer için geldi akan göz yaşa
Biri Hasan biri İmam Hüseyin

Görmedi böylesi asuman yandı
Kerbelâ çölleri kana boyandı

Analar bacılar evlatsız kaldı
Biri Hasan biri İmam Hüseyin

Hasan'a verildi ağı zehiri
Akıyor Hüseyin'in susuzdur kanı
Bunlardır dünyanın tadı şekeri
Biri Hasan biri İmam Hüseyin

Yadıma geldikçe gülmüyor yüzüm
Kul Rıza dilinden kesme sen sözün
Seven kullarına Kevser'i sunan
Biri Hasan biri İmam Hüseyin

(Rıza Güneş, *Bahçenin Güllü Dost Bülbülü*, Can Yayınları, İstanbul 2007, s. 332-333)

Ah Hüseyin Vah Hüseyin Hüseyin

Ah ediben zârı zârı ağlarım
Ah Hüseyin vah Hüseyin Hüseyin
Ciğerciğim şerha şerha dağlarım
Ah Hüseyin vah Hüseyin Hüseyin

Fatıma'nın ciğerinin bağısın
Müminlerin yüreğinin yağsın
Ol münkir Yezit'e lanetler yağsın
Ah Hüseyin vah Hüseyin Hüseyin

Ağırdır Kerbelâ zulmü yarası
Zeynep, Gülsüm şehitlerin anası
Yolar saçın, gözden dökerler yaşı
Ah Hüseyin vah Hüseyin Hüseyin

Böyle gelmemiştir cihana bela
Ali Ekber'in anasıdır o Leyla
Gördü oğlun boyamışlar al kana
Ah Hüseyin vah Hüseyin Hüseyin

Kasım'ı çekip aldılar meydana
Baktı kolunda yazılmış bir name
Değmedi gelinin eli eline
Ah Hüseyin vah Hüseyin Hüseyin

Gelin gelip Kasım'ın kesti yolun
Ayrılıktır vade vaktidir bugün
Varsa söyle vasiyyetin dileğin
Ah Hüseyin vah Hüseyin Hüseyin

Kul Rıza'yım kul olayım yoluna
Celal Abbas hep boyanmış al kana
Analar saçın yolar bak fiğana
Ah Hüseyin vah Hüseyin Hüseyin

(Rıza Güneş, *Bahçenin Güllü Dost Bülbülü*, Can Yayınları, İstanbul 2007, s. 167)

DURMUŞ GÜNEL

(Doğ. 1941)

Gümüşhane ilçesinin Şiran ilçesinde doğdu. Emine Hanım'la İsmail Günel'in oğludur. İlkokul eğitimini tamamladıktan sonra yolu gurbete düştü. Şiirlerinin bir kısmı "*Gönlün Dili Bahçenin Güllü*" (Can Yayınları, İstanbul 1995) adıyla basılmıştır.

Kerbelâ Kurbanı İmam Hüseyin

Gece gündüz hayalinle yaşarım
Kerbelâ kurbanı İmam Hüseyin
Muharrem ayında kaynar taşarım
Kerbelâ kurbanı İmam Hüseyin

Boynunu eğmedi Yezit soyuna
Şimir asker düzdü Fırat suyuna
Cenkte düğün tuttu Kasım soyuna
Kerbelâ kurbanı İmam Hüseyin

Yeni güvey idi vuruldu Kasım
Su için kırıldı kolu Abbas'ın
Muharrem ayında tutarız yasın
Kerbelâ kurbanı İmam Hüseyin

Yağma edip haymagâhı yaktılar
Kafaları mızraklara taktılar
Utanmadan minareye çıktılar
Kerbelâ kurbanı İmam Hüseyin

Böyle miydi Hüseyin'in yazısı
Durmuş çıkmaz yaraların sızısı
Muhammed torunu, Fatma kuzusu
Kerbelâ kurbanı İmam Hüseyin

(Ali Adil Atalay, *Kerbelâ ve Mâtem*, Can Yayınları, İstanbul
2007, s. 387)

Yâ Hüseyin

Aşkın ciğerimi yaktı
Sana kurban ya Hüseyin
Yezit sana karşı çıktı
Kerbelâ'da ya Hüseyin

Şimir susamıştı kana
Hakk'ı seven senden yana
Yezit gelmedi imana
Karşı çıktın ya Hüseyin

Asaletten temiz soyun
Vermediler Fırat suyun
Yezit'e eğmedin boyun
Su çıkardın ya Hüseyin

Cenk içinde düğün tuttun
Acı bir feryat eşittin
Bey oğluna yardım ettin
Çok ganisin ya Hüseyin

Yezitler çıkmadı başa
Kerbelâ'da o savaşa

Aşkını verdin *Durmuş'a*
İçerimde ya Hüseyin

(Ali Adil Atalay, *Kerbelâ ve Mâtem*, Can Yayınları, İstanbul
2007, s. 388)

Olmam

Ehl-i Beyt'e özden ikrar verdimse
Verip ikrarından dönenden olmam
Sıtkıyla imanda karar kıldımsa
Verilen ikrardan dönenden olmam

Gönlüme doğduysa sevgi güneşi
Hazreti Ali'dir İmamlar başı
Kerbelâ'ya aksa gözümün yaşı
Gözünün yaşını silenden olmam

Gönül bir kabedir sevgi yaparsam
Din imanı sevip Hakk'a taparsam
Kötülüğün zincirinden koparsam
Muharrem ayında gülenden olmam

Hakk'a zikir eyle gezme avare
Durmuş aşk oduyla olmuştur yara
Hakikata varıp durursam dara
Riyayla ibadet edenden olmam

(Durmuş Günel, *Gönlün Dili Bahçenin Gülü*, Can Yayınları, İstanbul
1995, s. 92)

Ağlar

Nice şehit yedi toprak
Turap ile dağlar ağlar
Bitmez ise yeşil yaprak
Sitem eder dallar ağlar

Münkirin var imiş kasti
Çok varımış Ali dostu
Fatma Ana ayak bastı
Fedek ile bağlar ağlar

Ehl-i Beyt'e eğik boynum
Ondan başka vardır neyim?
Diller Hüseyin Hüseyin
Gece gündüz söyler ağlar

Bozuk imiş Yezit fikri
Viran ola Kufe şehri
Dolaşarak Fırat nehri
Hüseyin'e çağlar ağlar

Müminlerdir yolu süren
Bu yolun sırrına eren
Hüseyin'e gönül veren
Durmuş ile beyler ağlar

(*Durmuş Günel, Gönlün Dili Bahçenin Güllü, Can Yayınları, İstanbul 1995, s. 37*)

Medine'nin Dağı Taşı

Medine'nin dağı taşı
Kerbela'ya bakar ağlar
Ağaçları, kurdu, kuşu
Kerbela'ya bakar ağlar

Ehl-i Beyt'e inen Kur'an
Sevenlerdir seni soran
Eşler, dostlar, kamu yaran
Kerbela'ya bakar ağlar

Ehl-i Beyt'e eğdim boyun
Ondan başka vardır neyim

Diller Hüseyin Hüseyin
Gece gündüz söyler ağlar

Münkirlerin varmış kasti
Çok varmış Ali dostu
Ana Fatma ayak bastı
Fedek ile bağlar ağlar

Müminlerdir yolu süren
Bu yolun sırrına eren
Hüseyin'e gönül veren
Durmuş ile beyler ağlar

(Ali Adil Atalay, *Kerbelâ ve Mâtem*, Can Yayınları, İstanbul
2007, s. 386)

SEYİT MUSTAFA ORHAN

(Doğ. 05. 06. 1942)

Malatya ilinin Arguvan ilçesinin Kuyudere (eski adıyla Minayik) köyünde doğdu. 1955 yılına kadar bu köyde yaşadı. 1977 yılında Almanya'ya gitti. Yaşamını Almanya'da sürdürmektedir.

1997 yılından bu yana şiir yazmakta, şiirlerinde *Kul Mustafa* mahlasını kullanmaktadır. Şair evli, beş çocuk babasıdır.

Eserleri

Rüzgarda Savrulan Ömür,
Hakikat Sevgisi İnsandır Meğer, Can Yayınları, İstanbul 2005.

Ağlarım

Şah Hüseyin deyip yürüyen canlar
Özlerinde sevgi olanlar anlar
Nice gelip geçti sultanlar canlar
Şah Hüseyin deyip yanar ağlarım

Yüce Ehl-i Beyt'e pusu kuranlar
Hüseyin'i gerdanından vuranlar
Halen olmuş arkamızdan ürenler
Şah Hüseyin deyip yanar ağlarım

İleri gelenler üre durdular
Ehl-i Beyt'in ordusunu kırdılar
Zeynel Abidin'i pare böldüler
Şah Hüseyin deyip yanar ağlarım

Hüseyin soyundan geldim diyenler
Mazlum göz yaşıyla haram yiyenler
Yaratan'a olsun sevgi ayanlar
Şah Hüseyin deyip yanar ağlarım

*Kul Mustafa'*m der ki posta oturan
Yarım yamlak İmamları bitiren
Hakikat sevgiye zulüm götüren
Şah Hüseyin deyip söyler ağlarım

(Seyit Mustafa Orhan, *Hakikat Sevgisi İnsandır Meğer*, Can Yayınları, İstanbul 2005, s. 92)

GARİP BEKTAŞ

(Doğ. 01. 01.1943 – Ölm. 26. 05. 2008)

Erzurum'un Aşkale ilçesinin Özler köyünde doğan şair küçük yaşta babasını kaybeder. Gençlik döneminde İstanbul'a gelir. 1963 yılında askere alınır. 1976 yılında İstanbul Belediyesi'nde işçi kadrosuyla çalışmaya başlar. Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nde görev yapar. 1999 yılında emekli olur.

Eserleri

Geldim, Haşmet Matbaası, İstanbul 1985.

Gördüm, Nural Matbaası, İstanbul 1988.

Gezdim, Can Yayınları, İstanbul 1993.

Yazdım, Can Yayınları, İstanbul 2000.

Gidiyorum, Can Yayınları, İstanbul 2005

Aşkına

Bir canım varıdı verdim erenler
Kerbelâ'da Şah Hüseyin aşkına
Serimi meydana serdim erenler
Kerbelâ'da Şah Hüseyin aşkına

Aşkın ateşine yaktım özümü
Uyandım gafletten açtım gözümü
Muhammed Ali'ye verdim sözümü
Kerbelâ'da Şah Hüseyin aşkına

Bütün kainatı eyledin seyran
Hakkın emriyle dönüyor devran

Dosta varmak için yürüyor kervan
Kerbelâ'da Şah Hüseyin aşkına

Varıp kapısına yüzümü sürdüm
Erenler cemine kusursuz girdim
Bütün gerçekleri orada gördüm
Kerbelâ'da Şah Hüseyin aşkına

Garip Bektaş der ki kurbanlık koçum
O cananı sevmek benim tek suçum
Kınamayın dostlar yanıyor içim
Kerbelâ'da Şah Hüseyin aşkına

(*Garip Bektaş, Gezdim, Can Yayınları, İstanbul 1993, s. 42*)

Ne Bilir

İnsan sıfatında hayvan gezenler
Hüseyin'i, Kerbelâ'yı ne bilir
Gönül kırıp mazlumları ezenler
Hüseyin'i, Kerbelâ'yı ne bilir

Enel-Hak deyipte candan geçmeyen
Cansız bedenine kefen biçmeyen
İmam Hasan gibi zehir içmeyen
Hüseyin'i, Kerbelâ'yı ne bilir

İkrar verip ikrarını gütmeyen
Özü temiz Hak yoluna gitmeyen
Kırklar makamında mekan tutmayan
Hüseyin'i, Kerbelâ'yı ne bilir

Haksıza, zuluma karşı durmayan
Zulmün ordusuyla cenge girmeyen
Canı, başı Hak yoluna vermeyen
Hüseyin'i, Kerbelâ'yı ne bilir

Su içmeden susuz şehit düşmeyen
Kaynayıpta aşk bendinden coşmayan

Garip Bektaş gibi yanıp pişmeyen
Hüseyin'i, Kerbelâ'yı ne bilir

(*Garip Bektaş, Gidiyorum, Can Yayınları, İstanbul 2005, s. 76*)

Ne Yapsın

Her gün üzerine bomba yağıyor
Kerbelâ ne yapsın, Bağdat ne yapsın
Çakal gelmiş aslanları boğuyor
Kerbelâ ne yapsın, Bağdat ne yapsın

Coniler işliyor insanlık suçu
Mazlumun zalime yetmiyor gücü
Durduran olmuyor piç oğlu piçi
Kerbelâ ne yapsın, Bağdat ne yapsın

Bakın şu dünyanın safsatasına
Dünya boyun eğmiş itin hasına
Lanet olsun bunun ta ortasına
Kerbelâ ne yapsın, Bağdat ne yapsın

Nerde birleştiği hani milleti
Herkes paylaşıyor bu ganimeti
İşte şu dünyanın acı illeti
Kerbelâ ne yapsın, Bağdat ne yapsın

Hani Avrupa'nın n'oldu birliği
Nato'su Cento'su bütün varlığı
Onlar icat etti bu kahpeliği
Kerbelâ ne yapsın, Bağdat ne yapsın

Zalim çıkarıcılar çıbanın başı
Kardeşim bu savaş çıkar savaşı
Hiç dinleyen yok ki *Garip Bektaş'*ı
Kerbelâ ne yapsın, Bağdat ne yapsın

(*Garip Bektaş, Gidiyorum, Can Yayınları, İstanbul 2005, s. 111*)

Dokunma

Bütün evliyalar orda yatıyor
Amerika Kerbelâ'ya dokunma
Onlar insanlığa ışık tutuyor
Amerika Kerbelâ'ya dokunma

Orada kuruldu İslam'ın özü
Yeter artık yeter çok üzdün bizi
Sanmayın ki tarih affeder sizi
Amerika Kerbelâ'ya dokunma

İslam'ın üstünde oynarsın oyun
Senin oyununa eğmeyiz boyun
Size söylüyorum zalimler duyun
Amerika Kerbelâ'ya dokunma

Ordaki petroler seni yakacak
Bütün kainatı üsten yıkacak
Kahpe İngiliz de orda ölecek
Amerika Kerbelâ'ya dokunma

Hesabın yanlış Bağdat'tan döner
Dünya insanları hep seni kınar
Can yakan zalimin canı da yanar
Amerika Kerbelâ'ya dokunma

Yaramız derindir derinden işler
Şahidimiz olsun dağ ile taşlar
Senin de yurdunda öter baykuşlar
Amerika Kerbelâ'ya dokunma
Bağdat'ı benzetme sakın Afgan'a
Bütün insanlığı boyarsın kana
Garip Bektaş der ki uyarım sana
Amerika Kerbelâ'ya dokunma

(*Garip Bektaş, Gidiyorum, Can Yayınları, İstanbul 2005, s. 125*)

ÂŞIK YOKSUL DERVİŞ

(Doğ. 25. 12. 1943)

Asıl adı Şemseddin Kubat'tır. Afyonkarahisar'ın Emirdağ ilçesinin Karacalar köyünde doğmuştur. Kubatoğulları ailesine mensuptur. Hatice Hanım'la Seydi Kubat'ın oğludur. İlkokul mezunudur.

12 yaşında şiir yazmaya başlar. 14-15 yaşlarında Kur'an'ı ezberler. 1959 yılında İstanbul'a gelir, Kartal Cevizli ve Taşlıtarla Rami'de dokuma fabrikasında çalışır. 1966 yılında askerden döner, saz çalmayı öğrenir. Kadiri tarikatına intisap eder.

Yurt içinde ve yurt dışında sayısız konserlere katılan şairimiz farklı sempozyumlarda konuşmacı olarak tebliğler sunmuştur. Farklı derecelerde ödülleri almıştır. Antalya, Ankara, Nevşehir, İsparta, Afyon, Eskişehir'de semah zakirliği yapmıştır.

Zaman zaman fahri imamlık yapan şairimizin oniki şiiri Fransızca'ya tercüme edilmiştir. Şiirlerinde aruz veznini kullanmasına rağmen genelde 7, 8, 11'li heceleri tercih etmiştir. Evli, beş çocuk babası olan şairimiz, Emirdağ'ın Karacalar köyünde ikamet etmektedir.

Eserleri

Şehitlerin Anısı, Ankara 1967.

Gönülden Sesler, Uğur Ofset, Eskişehir 1986.

Aşkın Dizeleri, Öztürk Matbaası, Ankara 1987.

Yüzbin Oldu Yarelerim, Öztürk Matbaası, Ankara 1989.
Dost Eline Götür Beni, Öztürk Matbaası, Ankara 1989.
Nefeslerin Özü, Ufuk Ofset, Ankara 1993.
Hoşgörü, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1993.
Yunusça, Erk Yayıncılık, Ankara 1996.
Deyişlerin Dilinden, Gürlere Ofset, Ankara 1997.
Güzelleme, Gürlere Ofset, Ankara 1997.
Duygularla Nefeslerle Evrensel Şiirlerimiz, Afyon Valilik Yayınları, Afyon 1999.

Ya Hüseyin Diyerek

Şah Hüseyin Zülfikar'ı kuşandı,
Enbiya, evliya yere döşendi,
Cuş u huruş etti sular boşandı,
Çağladılar ya Hüseyin diyerek.

Dağlar, taşlar, çöller böyle bağrıştı
Kurtlar, kuşlar, mahlukatlar çağrıştı,
Zâr u figan birbirine karıştı,
Ağladılar ya Hüseyin diyerek.

Dinlediler Şah Ali'nin nağrasın,
Bulmadılar bu dertlerin çaresin,
Yedi yerde Sakine'min yaresin,
Bağladılar ya Hüseyin diyerek.

Hele bakın gelinlere kızlara,
Yaşlar revan oldu o gül yüzlere,
Ciğerini ateşlere, közlere,
Dağladılar ya Hüseyin diyerek.

Yıkıldı şâhımın gönül sarayı,
Yirmi dört bacılar giydi karayı,
Hiç kimseler saramaz bu yareyi,
Bağladılar ya Hüseyin diyerek.

Ahd ü peyman etti yetmiş iki can,
Ne güzel itikat, ne güzel iman,
İmam Hüseyin'e kendini kurban,
Eylediler ya Hüseyin diyerek.

Çok perişan Ehl-i Beyt'in halleri
Hep döküldü yeşilleri, alları
Yandı, pişti dudakları, dilleri
Söylediler ya Hüseyin diyerek.

Ehl-i Beyt'i seven yandı, yakıldı
Yirmi dört bacının bağı söküldü
Masumların gözyaşları döküldü
Ağladılar ya Hüseyin diyerek.

Feryad ü fiğanlar arşa çekildi
Sakine yavrunun beli büküldü.
Yetmiş iki server yere yıkıldı
Ağladılar ya Hüseyin diyerek.

Yoksul Derviş dindiremem yasımı
Şah Hüseyin eğleyemez Kasım'ı
Yirmi dört bacıyı, ondört masumu
Eğlediler ya Hüseyin diyerek.

Aman Ya Hüseyin

Böyle midir bu feleğin yazısı?
Esir m' olur peygamberin kuzusu?
Ciğerden mi çıkar şâhın sızısı,
Aman yâ Hüseyin gitme ne olur!

Çadırlar yandı da külü yığıldı,
Çocuklar da çöl yazıya dağıldı,
Ümmü Gülsüm feryâdına boğuldu,
Aman yâ Hüseyin gitme ne olur!

Kardeşler, bacılar gelin varalım,
Şehitlerin yarasını saralım,
Akan kanlarına yüzler sürelim,
Aman yâ Hüseyin gitme ne olur!

Orada kıldılar halka namazı,
Evladı, ayali, gelini, kızı,
Bu çölde yalnız bırakma bizi,
Aman yâ Hüseyin gitme ne olur!

Zeynel Abidin'im çok ağır hasta,
Arşı ala titrer böyle bir seste,
Kıyamete kadar kalırım yasta,
Aman yâ Hüseyin gitme ne olur!

Yirmi dört bacının böyle halleri,
Kerbelâ çölünde soldu gülleri,
Zincire vuruldu iki kolları,
Aman ya Hüseyin gitme ne olur!

Şah Hüseyin kılıcını kuşandı,
Yirmi dört bacı da yere dökendi,
Sanki feryât, Nuh tufanı boşandı,
Aman yâ Hüseyin gitme ne olur!

Çadırlar içinde bir fiğan koptu,
Şah İmam meydana atını tepti,
Sakine, Fatıma bir mâtem yaptı,
Aman ya Hüseyin, gitme ne olur!

Feryadı fiğanım arşa dayandı,
Ondört masum yavru susundan yandı,
Yetmiş iki server kana boyandı,
Aman yâ Hüseyin gitme ne olur!

Ehl-i ayalini esir ederler,
Kaldırıp bizleri Şam'a giderler,

Zeynel Abidin'e zulüm ederler,
Aman yâ Hüseyin gitme ne olur!

Peygamber kuzusu allı geline,
Zincirler vurulur iki koluna,
Yoksul Derviş Sakine' min haline,
Aman yâ Hüseyin gitme ne olur!

Ağladı

El aman Allah'ım bu nasıl acı?
Aktı göz yaşlarım her yan ağladı.
Yoldu saçlarını yirmi dört bacı
Sine delik, ciğer püryan ağladı.

Şah Hüseyin'in eşi ol Şehribani,
Zülcenah üstünde kıldı devranı,
Yürütüldü Ehl-i Beyt'in kervanı,
Bindi develere üryan ağladı.

Yedi kat semadan koptu bir feryat,
Şah Hüseyin'e kıydı, bu nasıl ümmet
İşte Mümin, Müslim cümle kainat,
Yer, gök, doğu, batı her yan ağladı.

Yetmiş iki server sözünden dönmez,
İnsan değil cümle mahluk dayanmaz,
Sakine yavrumun feryadı dinmez,
Oldu iki gözü giryana ağladı.

Elleri kurusun Allah zalimin,
Enbiya, evliya dediler amin,
Ela lanetullahi ale'z-zalimin*
İnan ayet ayet Kur'an ağladı

* "Allah'ın laneti zalimlerin üzerinedir." Hud Suresi, 11/18.

Hangi kitaptadır böyle yazılar,
Su diye inleşir körpe kuzular,
Yirmi dört bacının bağı sızılar,
Eğer insan, eğer hayvan ağladı.

Mâtem tutup saçlarını yolanlar,
Gece gündüz yandı şâhu bilenler,
Yoksul Derviş der ki, âşık olanlar,
Bir ay, bir gün değil her an ağladı.

(Şemsettin Kubat, *Deyişlerin Dilinden*, Ankara 1997, s. 238)

Ağlaşır

Mâh-ı Muharrem'de mâtem gününde,
Gerçeklerin feryadında, ününde,
Yirmi dört baci da ağlar düğünde,
Dökülür gözünden pınar ağlaşır.

Dedesi Hüseyin'in boynundan öptü,
Gör, zalimler Şah'a ne zulüm yaptı,
Kırklar meclisinde bir feryat koptu,
Durmadan çerh edip döner ağlaşır.

Kırk nefer ortaya almış Düldül'ü,
Zeynel Abidin'in perişân hâli,
Bakın, peygamberin ehl-i ayâli,
Elleri koynunda yanar ağlaşır.

Uzağımış Kerbelâ'nın arası,
Cenabı Kasım'ın yoktur çâresi,
Sarılmıyor Sakine'nin yâresi,
Bin dörtyüz senedir kanar ağlaşır.

Şah Ümmü Gülsüm'e verdi âlemi,
Sitti Zeynep çekti derdi, elemi,
Âşık olanların her gün kelâmı,
Şâh Hüseyin'i anar anar ağlaşır.

Kurtlar, kuşlar bile dağlar içinde,
Asırlar geçse de, çağlar içinde,
Öz özünden özge ağlar içinde,
Hakk'ın mevcudatı yanar ağlaşır.

Yoksul Derviş Fuzuli'nin eşine,
Geldi yattı şâhın mezar taşına,
Yüzbin melek, Şah Hüseyin'in başına,
Günde yetmiş kerre iner ağlaşır.

Cenabı Zeynep'in Göçü Geliyor

Gelin kardeşlerim karşı gidelim,
Cenabı Zeynep'in göçü geliyor.
Yakarım ciğeri püryan edelim,
Cenabı Zeynep'in göçü geliyor.

Çağırdım, bağırdım duyulmaz sesim,
Kanlara boyandı Cenabı Kasım,
Feryat ile ağlar Rukiye, Gülsüm,
Cenabı Zeynep'in göçü geliyor.

Hazreti Resulün gonca gülleri,
Perişandır masumların hâlleri,
Bakın, kandan kınalıdır elleri,
Cenabı Zeynep'in göçü geliyor.

Bir selam yollasam gül yüzlü dosta,
Zeynel Abidin'im çok ağır hasta,
Ehl-i Beyt'i seven hep cümle yasta,
Cenabı Zeynep'in göçü geliyor.

Zincirler vurmuşlar iki koluna,
Yirmi dört bacının bakın haline,
Kervanı yürüyor Kufe yoluna,
Cenabı Zeynep'in göçü geliyor.

Değmen Allah aşkı, incir Zeyneb'im,
Kollarını keser zincir Zeyneb'im,
Görülmedik zulüm nadir Zeyneb'im,
Cenabı Zeynep'in göçü geliyor.

Mazlum'a vermedi Fırat suyunu,
Esir edip Muhammed'in soyunu,
Yollarda dolaştı mâtem ayını,
Cenabı Zeynep'in göçü geliyor.

Şehribanu Zülcenah'la sır oldu,
Sakine'nin na'sı yollarda kaldı,
O Kufe şehrine bir haber geldi,
Cenabı Zeynep'in göçü geliyor.

Ümmü Leyla şühedânın gelini,
Kerbelâ'da soldurdular gülünü,
Zincire vurdular iki kolunu,
Cenabı Zeynep'in göçü geliyor.

Bakın Şah Hüseyin masumlarına,
Göz kamaşır Ehl-i Bey'tin nuruna,
Kervanı yürüyor Kufe yoluna,
Cenabı Zeynep'in göçü geliyor.

Hep bacılar bir araya geldiler
Feryat edip saçlarını yoldular,
Şehitlerin başlarını aldılar,
Cenabı Zeynep'in göçü geliyor.

Şehitlerin yaraları kanıyor,
Ehl-i Bey'tin çadırları yanıyor,
Bacılar da develere biniyor,
Cenabı Zeynep'in göçü geliyor.

Sakine, babasın cesedin gördü,
Varıp babasına yüzünü sürdü,

Kimseler çekmedi böylesi derdi,
Cenabı Zeynep'in göçü geliyor.

Şühedalar al kanlara boyandı,
Zârı fiğan arş alâya dayandı,
O masum yavrular susundan yandı,
Cenabı Zeynep'in göçü geliyor.

İnsi, cinni hep melekler derildi,
Mâtem tutup birbirine sarıldı,
Böylesi zulümler nerde görüldü?
Cenabı Zeynep'in göçü geliyor.

Sakine benziyor kırmızı güle,
Soldu gül yanağı kuru bir lâla,
Suyun yok mu diyor ey Zeynep hala,
Cenabı Zeynep'in göçü geliyor.

Hazin hazin gider Kufe yoluna,
Hele bakın Sakine'nin haline,
Zincir vurulur mu masum koluna?
Cenabı Zeynep'in göçü geliyor.

Ekber ile Askar o körpe kuzu,
Al kana boyandı o nurlu yüzü,
O da Muhammed'in gelini, kızı,
Cenabı Zeynep'in göçü geliyor.

Abbas'ın kesildi her iki kolu,
Şehzade Kasım'ın perişan hali,
Susuzluktan kurur dudağı, dili,
Cenabı Zeynep'in göçü geliyor.

Oı Celal Abbas'ın kolu kesildi,
Elinde sancağı kana basıldı,
Evliya, enbiya mâtem yas oldu,
Âşık Yokul Derviş feryat yas oldu,
Hazreti Zeynep'in göçü geliyor.

Kerbelâ

Bizden selam olsun aziz canlara
Geldi mâtem günü, yastayım bugün.
Kerbelâ çölünde akan kanlara,
Ağlıyor asüman yastayım bugün

Hazreti Muhammed, Ali gelini,
Mekan etti Kerbelâ'nın çölünü,
Soldurdular yeşilini, alını,
Sormayın erenler hastayım bugün.

Zeynel Abidin'im hasta inliyor,
Arşta melek feryadını dinliyor,
Muhiplerin gözyaşları dinmiyor,
Feryadı fiğanda hastayım bugün

Giyinmiş duvağı anam karalı,
Şah Kasım'ın sineleri yaralı,
Medine şehrine bu çöl aralı,
Masumlar çağırır yastayım bugün.

Ali Ekber güneş gibi parlıyor,
Vurup nara şimşek gibi gürlüyor,
Kafirleri demet demet kırıyor,
Ehl-i Beyt yastadır ben de yastayım.

Saçları dağılmış, yüzleri solmuş,
Yirmi dört baciya bak neler olmuş,
Sakine yavrumun beli bükülmüş,
Mâh-ı Muharrem'de yastayım bugün

Karalar bağladı alın üstüne,
Böyle zulüm olmaz Hakk'ın dostuna,
Sad-hezaran lanet Yezit kastına,
Mümin kan ağlıyor yastayım bugün.

Mustafa dedemiz bir cem eylesin,
Hep canlar divanda elin bağlasın,
Anneler, bacılar gelsin ağlasın,
Muhipler ağlaşır yastayım bugün

Yoksul Derviş duyuramaz sesini,
Çekemedim Şah Hüseyin'in yasını,
Kolsuz alemdarı Şah Abbas'ını,
Muhipler ağlaşır yastayım bugün

(Şemsettin Kubat, *Değişlerin Dilinden*, Ankara 1997, s. 228-229)

Ehl-i Beyt'in Mâtemi

Yüce şaha Ehl-i beyt'e kıydılar
Ümmü Gülsüm, Zeynep, hanüman ağlar
Enbiya, evliya kara giydiler
Nesli pak muhibb-i hanedan ağlar

İnler Zeynel Aba çok ağır hasta
Medet ya Hüseyin gel son nefeste
Cümle huri, melek bir ulu yasta
Düldül feryat eder Şehriban ağlar

Soldurdular Ehl-i Beyt'in gülünü
Zincire vurdular allı gelini
Sakine'min kimse sormaz halini
Onsekiz bin alem şu cihan ağlar

Evlad-ı Resul'dür Ali'nin oğlu
Yedi kez sallandı Kerbelâ çölü
İnliyor kainat bir figan dolu
Yedi kat semalar asuman ağlar

Yirmidört bacıya zincir vurdular
Böyle bir zuluma layık gördüler

Otuzaltı günde Şam'a vardılar
Cümle yaradılmış bir fiğan ağlar

Esir mi olur peygamberin kuzusu
Böylemiydi Şah Hüseyin'in yazısı
Hiç gitmiyor ciğerimin sızısı
Akar göz yaşlarım bir umman ağlar

Oda Muhammed'in ehli hayali
Medet ya Hüseyin yetiş ya Ali
Şu *Yoksul* Derviş'in perişan hali
Bir ay, bir gün değil her zaman ağlar.

(Şemsettin Kubat, *Duygularla Nefeslerle Evrensel Şiirlerimiz*,
Afyon Valilik Yayınları, Afyon 1999, s. 211)

Hüseyin

Bugün Kerbelâ'yı seyran eyledim
Cism ile canımı püryan eyledim
Çadırlar kurulmuş hayran eyledim
Kılıcın beline bağlar Hüseyin

Şâhım Ali, Selman ile Kanber'e
Yüzleri mi kaldı o peygambere
Çevirdiler dört köşeyi çembere
Yezitler yolları bağlar Hüseyin

Hür Gazi'yle oğlu düşmüş meydana
Haber verin gelsin Şah-ı Merdan'a
Acep görmüyor mu Fatıma Ana
Bu dert ciğerleri dağlar Hüseyin

Değmedi Sakine yedi yaşına
Varıp yattı babasının döşüne
Şehrüban annenin bak göz yaşına
Fırat suyu gibi çağlar Hüseyin

Asgar'ın ağızına ok attılar bak
Ali Ekber'i de kan ettiler bak
Güveyi Kasım'ı donattılar bak
Leyla'nın başını bağlar Hüseyin

Al kana beledi Leyla duvağı
Abbas omzuna aldı sancağı
Durdular savaşa bir seher çağı
Ehl-i Beyt yastadır ağlar Hüseyin

Bu yolu öğretti gül Zehra bize
Özümüz bağlıdır Kadir Şahbaz'a
Sitti Zeynep, Ümmü Gülsüm, Pakize
Başını saçını yolar Hüseyin

Yoksul Divani' yem bir ulu yasta
İmam Zeynelaba çadırda hasta
Yüzbin selam olsun o nazlı dosta
Mümin olan sana ağlar Hüseyin.

(Âşık Yoksul Derviş, *Dost İline Götür Beni*, Ankara 1989, s. 114-115)

İmam Hüseyin'i

Yazarsa kalemler binbir hecele,
Eller anlatamaz İmam Hüseyin'i
Yeter mi haftalar, ay, gün, geceler,
Yıllar anlatamaz İmam Hüseyin'i

Hakka yakın idi her bir saniye,
Ne hacet gerektir Tur-i Sina'ya,
Kimin gücü yeter methi senaya
Diller anlatamaz İmam Hüseyin'i

Kendi metheyledi kelim içinde,
Arş-ı azam levhi kalem içinde,

İşte onsekiz bin alem içinde,
Kullar anlatamaz İmam Hüsey'n'i

Hakkında ayandır Sure-i Rahman,
Ayette okundu lü'lüü'l-mercan ,
Kerbelâ'da verdi yetmiş üç kurban
Çöller anlatamaz İmam Hüsey'n'i

Cümle mürsel enbiyanın kamusu,
Dertlerine derman buldu cemisi,
Selamete erdi Nuh'un gemisi,
Bunlar anlatamaz İmam Hüsey'n'i

Binbir kelamınan binbir sözünen,
Ne söyleyim şu yaralı özünen,
Âşıklar da coşa geldi sazınan,
Teller anlatamaz İmam Hüsey'n'i

Hazreti Fatıma ciğer pasesi,
Yetmiş yedi yerden kanar yaresi,
Sende cümle dertlilerin çaresi,
Kullar anlatamaz İmam Hüsey'n'i
Dertler anlatamaz İmam Hüsey'n'i

Hak Halili Bacı Sultan'ım ağlar,
Abdülkadir şâhım sinenin dağlar,
Şah Hüseyin der de gözyaşı çağlar,
Seller anlatamaz İmam Hüsey'n'i

HANİFİ KARA

(Doğ. 1945)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Alemdar köyünde doğdu. Elbistan ilçesinin Ağlıca Köyü nüfusuna kayıtlı olan Hanifi Kara, ilkokulu doğduğu köyde, ortaokulu Elbistan'da okudu. Gaziantep Öğretmen Okulu'ndan mezun oldu. 1965'ten bu yana çeşitli il ve ilçelerde öğretmenlik yaptı. 1987 yılında A.Ü. Açık Öğretim Fakültesi Önlisans bölümünden mezun oldu. Aynı yıl Elbistan Fatih İlkokulu Müdürlüğü'ne atandı. 1994'te Fatih İlköğretim Okulu Müdürlüğü görevini yürütmekte iken emekliye ayrıldı. Evli, beş çocuk babasıdır.

Eserleri

- Güneş ve Yarasalar*, şiir, (Elbistan 1995).
Gönül Pınarından Damlalar, şiir, (Elbistan 1996).
Yüzdeki İmza, şiir, (Elbistan 1997).
Taşlar Toprağa Bağlı, şiir, (Elbistan 1998).
Bir Avuç Özgürlük, şiir, (Elbistan 1999).
Söze Vuran Dalga, şiir, (Elbistan 2000).
Aynadaki Görüntü, şiir, (Elbistan 2001).
Kalemin Gizlediği, şiir, (Elbistan 2002).
Adın Saklı Durur, şiir, (Elbistan 2004).
Pipetleme, deneme, Elbistan 2005.
Gel ki Gül Koksun Dünya, şiir, Elbistan 2007.
Çeşm-i Şehla, şiir, Elbistan 2009.

Kerbelâ

Âlimler diyarı Bağdat yanıyor
Her günüm Aşura, her yer Kerbelâ.
Onca Hüseyin'ler dâr'ın katında
Her günüm Aşura, her yer Kerbelâ.

Kılıçlar sıyrıldı durmuyor kında
Bu zulüm nedeni tarihi kinde
Filistin, Somali işgal altında
Her günüm Aşura, her yer Kerbelâ.

ABD, İsrail zulüm saçıyor
Masumları ekin gibi biçiyor
Vampir olmuş şehit kanı içiyor
Her günüm Aşura, her yer Kerbelâ.

Şeyh Şamil diyarı can Çeçenistan
Sizi candan sever Maraş, Elbistan
Lübnan kan ağlıyor, âh Afganistan!
Her günüm Aşura, her yer Kerbelâ.

İran'la Suriye tehdit altında
Bush'un gözü ya petrolda, altında
Zebaniler bekler yerin altında
Her günüm Aşura, her yer Kerbelâ.

Irak'ta hafakan arttıkça artar
Bu zulmü terazi, ne kantar tartar
Yetiş imdadıma, Rabb'im sen kurtar
Her günüm Aşura, her yer Kerbelâ.

(Hanifi Kara, *Gel ki Gül Koksun Dünya*, Elbistan 2007, s. 65)

KUL ELİF

(Doğ. 1945)

Sivas ilinin Divriği ilçesinin Yağbasan köyünde doğdu. Asıl adı Elif Kambur'dur. Babasının adı İsmail Şahin'dir. Kangal ilçesinin Bulak köyünden Ahmet Kambur ile evlenmiştir. Bu evlilikten üç çocukları olmuştur. Şiirleri henüz kitaplaşmamıştır.

Aksın Benim Kanım Aksın

Kerbelâ'nın çöllerinde
Aksın benim kanım aksın
Hüseyn'in yollarında
Aksın benim kanım aksın

Kerbelâ kana boyandı
Ehl-i Beyt'in bağı yandı
Şehriban'ım orda kaldı
Aksın benim kanım aksın

Okla kılıçla vurdular
Masum yavruya kıydılar
O Şah'a tuzak kurdular
Aksın benim kanım aksın

İster Kul Elif'i asın
Kerbelâ mâtemim yasım
Şehitler yolunda kesin
Aksın benim kanım aksın

(Adil Ali Atalay, *Kerbelâ ve Mâtem*, Can Yayınları, 9. baskı, İstanbul 2007, s. 368)

ALİ ERDOĞAN

(Doğ. 1947-48? – Ölm. 5 Aralık 2004)

Cennet Hanım'la M. Süleyman Erdoğan'ın oğludur. İki yaşında annesini, ilkokulu bitirdiği günlerde babasını kaybeder. 1966 yılında askere alınır, 1968 yılında evlenir, İstanbul'a gelir. Değişik işlerde çalışır. 1992 yılında Çay Fabrikası'ndan emekli olur. Sarıgazi Yenidoğan Osmangazi mahallesinde ikamet etmekte iken vefat eder.

Hüseyin

Miladi yılında altıyüz seksen
Hakk'ın bayrağını açtı Hüseyin
Yezit'in zulmünü kabul etmeyip
Adalet yolunu seçti Hüseyin

İnsanları çağırırdı Hak yola
İntizâr etmezdi asla bir kula
Sevenleri feda etti bu yola
Kevser havuzuna vardı Hüseyin

Evlatların bir bir Hakk'a yolladı
Fakirleri, mazlumları kolladı
Kötü hal koymadı hepsin sırladı
Hak için varından geçti Hüseyin

Dedesi Muhammed atası Ali
Fatıma Ana'nın goncacık gülü
Muharrem ayının onuncu günü
Şehitlik şerbetin içti Hüseyin

Ali'm görmek diler her an cemalın
Beni mest ediyor senin her anın
Düşkün perişanım n'olur tut elim
Eriştir gerçeğe beni Hüseyin

(Ali Erdoğan, *Varlık Hakk'ın Söz Bahane*, Can Yayınları, İstanbul 2006, s. 66)

MEVLÜT ÖZCAN

(Doğ. 01. 01. 1949)

Sivas'ın Kangal ilçesinin Kavak bucağında doğdu. Divriği'nin Şahin köyü nüfusuna kayıtlı. Çamşıhlı. Zülfü Hanım'la Haydar Özcan'ın oğludur.

1956 yılında babası Adana'ya göçtü. Kışları Adana'da, yazları Sivas'ta idiler. İlkokul beşinci sınıfa kadar Pilevne İlkokulu'nda, beşinci sınıfı Tepebağ Mahallesi 5 Ocak İlkokulu'nda okudu. Adana Tepebağ Ortaokulu'ndan mezun oldu. Adana Sanat Enstitüsü'ne kayıt yaptırdıysa da bitiremedi. 1976 yılında İstanbul Milli Piyangocular Yardımlaşma Derneği'ni kurdu. 1998 yılında Milli Piyango satıcılığı yapmakta idi. Aynı günlerde İstanbul Milli Piyangocular Odası yönetim kurulu üyesiydi.

Evli, dört çocuk babasıdır.

Şiirlerinin bir kısmı "*Bizi Ali'ye Saysınlar*" (İstanbul 1998) adıyla yayımlandı.

Ya Hüseyin

Mektup yazdı Kufeliler
Durma yetiş ya Hüseyin
Müslüm'ü de öldürdüler
Durma savaş ya Hüseyin

Düşürdüler yola göçü
Bırakıp kaçtı bir kaç
Yüklediler sana suç
Durma savaş ya Hüseyin

Kızgın çöllerde yoldasın
Yaşamda da hep soldasın
Dünya haksıza kalmasın
Durma savaş ya Hüseyin

Zehir verdiler Hasan'a
Yola çık dediler sana
Yürü sakın yolda durma
Durma savaş ya Hüseyin

Çadırlar bir bir söküldü
Güllerin boynu büküldü
Kuma kanlı yaş döküldü
Durma savaş ya Hüseyin

Ozan Özcan bu şehitler
Kesilmiyor cinayetler
Sana kast etti Yezitler
Durma savaş ya Hüseyin

(Mevlüt Özcan, *Bizi Ali'ye Sayınlara*, İstanbul 1998, s. 38)

HASAN SEVİN

(Doğ. 1949)

Bingöl'ün Adaklı ilçesinin Kârer Bölgesi'nin Sütlüce köyünde doğdu. Zarife Hanım'la Süleyman Sevin'in oğludur.

İlkokulu köyünde okudu. 1969 yılında Bingöl Lisesi'nden mezun oldu. Tunceli Erkek İlköğretmen Okulu'nun fark derslerini vererek kendi köyünün İlkokul öğretmenliğine atandı. Bu köyde 13 yıl öğretmenlik yaptı. Çocuklarının eğitimi nedeniyle Bingöl merkezinde çalışmaya başladı. 1988 yılında iki yıllık Eskişehir Açık Öğretim Fakültesi Eğitim Önlisans Programı'nı tamaladı. 18 Mart 1996 tarihinde emekli oldu.

Eserleri

Yaşamın Verdikleri Şiirlerde, Can Yayınları, İstanbul 1999.

Yaşam Yolunda Gönül Sesi, Can Yayınları, İstanbul 2003.

2000 Yılında Ehl-i Beyt Gerçeği ve Alevilik, Can Yayınları, İstanbul 2003.

Gönülden Gönüllere, Can Yayınları, İstanbul 2008.

Kârer, Can Yayınları, İstanbul

İmam Hüseyin

Hakikat uğruna canını veren
Gel dinim imanım İmam Hüseyin
Evveli, ahiri, gerçeği gören
Yetiş carımıza İmam Hüseyin

Düzenin zulmüne boyun eğmedin
Kerbelâ çölünden geri dönmedin
Ceddinin şanından ödün vermedin
Gel dinim imanım İmam Hüseyin

Başına gelenler sana ayandı
Canını verenler Hakk'a uyandı
Kerbelâ sahrası kana boyandı
Yetiş carımıza İmam Hüseyin

Muhammed Ali'nin çeşm-i çırağı
İnsanlık âlemin gerçek durağı
Gönül dostlarında gönüller bağı
Gel dinim imanım İmam Hüseyin

Hasan o yoluna koydu serini
Gönüller sultanı güzel pirini
Hak muhabbetinden kesmez dilini
Carımıza yetiş İmam Hüseyin

(Hasan Sevin, *Gönülden Gönüllere*, Can Yayınları, İstanbul
2008, s. 374)

İmam Hasan, Şah Hüseyin

Muhammed'in çiçekleri
Hakikatın gerçekleri
Âl-i Aba küçükleri
İmam Hasan, Şah Hüseyin

Peygamberdir dedeleri
Ali, Fatma bebeleri
Tanrı görür sevenleri
İmam Hasan, Şah Hüseyin

Âl-i Rasul Hakk'a göçtü
Yaşam onlar için hiçti

Süfyaniler bir bir biçti
İmam Hasan, Şah Hüseyin

Zeynel, Bakır, Cafer, Kazım
Rıza, Tâkî, Nâkî gözüm
Askeri, Mehdi düvazım
İmam Hasan, Şah Hüseyin

Hasan Rasul aldı yara
Ehl-i Beyt hakkını ara
Âşık oldum ben didara
İmam Hasan, Şah Hüseyin

(Hasan Sevin, *Gönülden Gönüllere*, Can Yayınları, İstanbul
2008, s. 378)

Âh Hüseyin Vâh Hüseyin

Hakk'ın nuru güzel özün
Hakk kelamı senin sözün
Nur cemalde şirin yüzün
Âh Hüseyin vâh Hüseyin

Cenneti Ala'da vardın
Penc-i Al-i Aba oldun
Yaşam boyu cefa gördün
Âh Hüseyin vâh Hüseyin

Deden Muhammed Mustafa
Baban Aliyyü'l-Murtaza
Annen Fatımatü'z-Zehra
Âh Hüseyin vâh Hüseyin

Kerbelâ çölüne geldin
Yezit'i karşında gördün
Gerçekler uğruna öldün
Âh Hüseyin vâh Hüseyin

Hasan yaşam boyu ağlar
Ehl-i Beyt'e kara bağlar
Şah Hüseyin diye yanar
Âh Hüseyin vâh Hüseyin

(Hasan Sevim, *Yaşam Yolunda Gönül Sesi*, Can Yayınları, İstanbul 2003, s. 196)

Kerbelâ Çölünde Şâhım Perişan

Kerbelâ çölünde su, su dediler
Yezit, İbni Ziyad su vermediler
Yetmiş iki canı susuz gömdüler
Kerbelâ çölünde şâhım perişan

Düldül çölde tozu dumana katar
Zeynel Aba hasta, perişan yatar
Şehitlerin kanı Fırat'a akar
Kerbelâ çölünde kanım perişan

Şehriban, Sakine ağıtlar yakar
Ehl-i Beyt fiğanı Allah'a kalkar
Alkanlar içinde şehitler yatar
Kerbelâ çölünde şehit perişan

Hasan Şah Hüseyin Hakk'ı dinledi
Haktan gelen emri çölde söyledi
Yezit'in zulmüne boyun eğmedi
Kerbelâ çölünde Şâhım perişan

(Hasan Sevim, *age.*, s. 187)

Ehl-i Beyt'e Ağlayalım

Kara günü bilen canlar
Ehl-i Beyt'e ağlayalım
Issız çölde aktı kanlar
Ehl-i Beyt'e ağlayalım

Ali Aba çekti acı
Anne, baba, kardeş, bacı
Ağlayan Güruh-i Naci
Ehl-i Beyt'e ağlayalım

Zalim Yezit çölü sardı
Kerbela'da şâhım vardı
Âh u figan arşı yardı
Ehl-i Beyt'e ağlayalım

Su içmeden oldu şehit
Ehl-i Beyt kefensiz meyyit
Seven dostlar yazar beyit
Ehl-i Beyt'e ağlayalım

Hasan söyler, akar yaşlar
Boynu bükük, kesik başlar
Seven canlar döker yaşlar
Ehl-i Beyt'e ağlayalım

(Hasan Sevim, *age.*, s. 195)

HÜSEYİN KADİMÎ

(Doğ. 1949)

Malatya'nın Hekimhan ilçesinin Başkanlık köyünde doğdu. Asıl adı Hüseyin Toptaş'tır. İlk ve orta öğrenimini Adana ilinin Ceyhan ilçesinde tamamladı. Akçadağ Öğretmen Okulu'nda dışardan sınavlara katılarak fark derslerini verdi. Adana'nın, Malatya'nın köylerinde ve ilçelerinde 26 yıl sınıf öğretmenliği yaptı.

Evli, iki çocuk babasıdır. Eserlerinde Malatyalı Âşık Hüseyin Kadîmî ve Hüseyin Toptaş adları birlikte yer almaktadır. Şiirlerinde *Kadîmî*, *Hüseyin Kadîmî* mahlaslarını kullanmaktadır.

Eserleri:

Gönül Ezgileri, (Birinci ve ikinci baskı), Malatya 2003-2004.

Bahar Çiçekleri, Malatya 2003.

Sevdalar ve Özlemler, Malatya 2004.

Sevda Pınarı, Malatya 2006.

Sevgi Dünyası, Malatya 2006.

Adaşım Adına Kurban

Şah Hüseyin senin adın

Adaşım adına kurban

İki cihan nurdan varın

Adaşım adına kurban

Seni yaratana kurban

Sahraların gülü sensin
Âşıkların dili sensin
Ehl-i Beyt'in özü sensin
Adaşım adına kurban
Seni yaratana kurban

Şah'ımın ciğer pasesi
Muhammed'in gül tanesi
Ehl-i Beyt'in nur tanesi
Adaşım adına kurban
Seni yaratana kurban

Kerbelâ olmaz olaydı
Yürekler yanmaz olaydı
Gülümüz solmaz olaydı
Adaşım adına kurban
Seni yaratana kurban

Kadîmî'nin yüreğisin
Günlündeki dileğisin
İki cihan meleşisin
Adaşım adına kurban
Seni yaratana kurban

(Hüseyin Toptaş, *Gönül Ezgileri*, 2. baskı, Malatya 2004, s. 137)

Şah Hüseyin

Nur cihanda dost ararsan
Dost dost Şah Hüseyin
Hakk yolunda dost sorarsan
Dost dost Şah Hüseyin
Dost dost yar Hüseyin
Dost dost can Hüseyin

Serin esen yellerdedir
Coşup taşan sellerdedir
Çiçek açan güllerdedir
Dost dost Şah Hüseyin

Yolu Mevla'nın yoludur
Soyu Muhammed soyudur
Fatma ananın oğludur
Dost dost Şah Hüseyin

Kadîmî'nin dünyasıdır
İki cihan sevdasıdır
Şah-ı Merdan atasıdır
Dost dost Şah Hüseyin

(Hüseyin Toptaş, *Sevdalar ve Özlemler*, Malatya 2004, s. 150)

Yar Hüseyin

Lokman'sın sen, dermansın sen
Canım canım can Hüseyin
Yaranım sen yoldaşım sen
Şâhım şâhım Şah Hüseyin
Yar Hüseyin

Faziletin örneğisin
İnsanlığın erdemisin
Ehl-i Bey'tin rehberisin
Şâhım şâhım Şah Hüseyin
Yar Hüseyin

Kurbanım seyrangâhına
Kurbanım kiblegâhına
Kurbanım divangâhına
Şâhım şâhım Şah Hüseyin
Yar Hüseyin

Çöl ovanın gülü sende
Bülbüllerin dili sende
Müminlerin gönlü sende
Şâhım şâhım Şah Hüseyin
Yar Hüseyin

Kadîmî der: özün nurdur
Senin aslın neslin nurdur
Gittiğin Hakk yolu nurdur
Şâhım şâhım Şah Hüseyin
Yar Hüseyin

(Hüseyin Toptaş, *Sevda Pınarı*, Malatya 2006, s. 140)

Şah Hüseyin

Yar diye peşine düştüm
Şah Hüseyin can Hüseyin
Cananın ehline düştüm
Şah Hüseyin can Hüseyin

Ey benim fecr-i güneşim
Ey benim nurlu ateşim
Dünyalarda yok bir eşin
Şah Hüseyin can Hüseyin

Sevdanın çölünde yolsun
Müminin gönlünde gülsün
Mevla'nın özünde nursun
Şah Hüseyin can Hüseyin

Yüceler yücesi özün
Enginler engini gönlün
Güzeller güzeli yüzün
Şah Hüseyin can Hüseyin

Kadîmî serinden geçti
Engür şerbetinden içti
Ehl-i Beyt'in yolun seçti
Şah Hüseyin can Hüseyin

(Hüseyin Toptaş, *Sevda Pınarı*, Malatya 2006, s. 141)

BİNALİ AKTAŞ

(Doğ. 1949)

Erzurum'un Aşkale ilçesinin Çatalbayır köyünde doğdu. Şakire Hanım'la Ağa Aktaş'ın oğludur. 1962 yılında Erzincan Erkek Sanat Okulu'ndan ayrıldı. 1964 yılında İstanbul'a geldi, akrabalarının yanına yerleşti. 1968 yılında evlendi. Aşkale Maden Ocağı'nda 12 yıl çalıştı. Sıkı yönetim döneminde burada çalışan işçilerin hakları kayboldu. Tekrar İstanbul'a döndü. 1994 yılında emekli oldu.

Sır Oldun

Evde pir oldu
Gördüm nur oldu
Birde sır oldu
Ya İmam Hüseyin

Gönlüm pak oldu
Yüzüm ak oldu
Baktım yok oldu
Ya İmam Hüseyin

Kapıda girdi
İçerde sırdı
Yüzüme baktı
Ya İmam Hüseyin

Uykudan kalktım
İçeri baktım
Yanıma geldi
Ya İmam Hüseyin

Uyandım yoktu
Kendime baktım
Yataktan kalktım
Ya İmam Hüseyin

Kapıyı açtım
Bu işe şaştım
Peşine düştüm
Ya İmam Hüseyin

Karanlıkta kalktım
Orada dolandım
Dilim dolandım
Ya İmam Hüseyin

Çok şükür bana
Kurbanım cana
Ben yana yana
Ya İmam Hüseyin

Bu bir gerçektir
Her an görmektir
Gönlünü bulmaktır
Ya İmam Hüseyin

Binali bağlandım
Peşine ağladım
Hakk'a yalvardım
Ya İmam Hüseyin

(Binali Aktaş, *Dost Hasreti*, İstanbul 2004, s. 241)

HÜSEYİN YALÇIN

(Doğ. 1951)

Kars'ta doğdu. Lise mezunudur. Uzun süre Kültür Bakanlığı'na bağlı İlçe Halk Kütüphanesi'nde ve İl Halk Kütüphanesi'nde memurluk yaptı. Emekli oldu. Iğdır'da ikamet etmektedir.

Aşkın Zaferi

Kalbim aşkınla dolu ey şehid-i Kerbelâ
Yolum, aşkının yolu, ey sefir-i Kerbelâ
Uzağım senden uzak, aşksız, gafil nekesle
Yakınım sana yakın, âşık, ârif herkesle

Rahmetten uzak olsun, Hüseyin'in katilleri
Ebedi ateş olsun, o korkunç menzilleri
Şirkin kanlı kuşağı, ne kadar da alçaktı
Resul kokan Hüseyin'e, kılıç kaldıracaktı

Şeytan istila etti, azdırdı kinlerini
Makamla aldatarak, sattırdı dinlerini
Avlanmaya çıktılar, dinmez bir ihtirasla
Anka kuşunu kimse, avlayamazdı asla

Ciğer yiyen kadının, kan içen evlatları
Onlar idi Hamza'yla, Hasan'ın cellatları
Yüce Haydar soyuna, düşmandılar ezelden
Soysuz korkardı elbet, Hüseyin adlı güzelden

Yeni baştan yakarak, ihanet ateşini
Çağırdılar zillete, hürriyet güneşini
Söndürmek istediler, Hakk'ın o pâk nurunu
Alçakça yeltendiler yıkmaya din surunu

Şehadet kemendine, müşteri koç yiğitler
Aşk pazarında aldı, gerdanlık birer birer
Onlar tevhid yolunun, eşsiz kahramanları
Kuşattılar tarihi, çağları, zamanları

Hayber kıran Ali'nin, Ekber'i Neyneva'da
Alemdâr-ı Resul'ün, Abbâs'ı Kerbelâ'da
Müctebâ'nın Kâsım'ı, taksim etti safları
Zeharâ'nın çocukları, titretti alçakları

Zafer tacı başlarda, parıldadı izzetle
Özgürlük âşıkları, yaşamazdı zilletle
Sarsılmadı mu'minler, dağ gibi direndiler
Aşurâ kıyamında, şirki ezip yendiler

Büyük kurban, büyük kan, Kerbelâ'ya verdi şan
Altı aylık bir aslan, zulmü yıkan kahraman
"Ali Esger" bir ordu, ordularla yenilmez
Kanlı kundağı bayrak, o asla yere inmez

Yapayalnız komutan, yürüyünce meydana
Şâhid oldu Kerbelâ, "Arş'tan düşen ilk kan"a
O mukaddes kan ile lâlezâr oldu sine
Vefa hayrette kaldı, vefanın böylesine

Üç yaşında "Rukayye", o vaveyla çocuğu
Feryadıyla sarsıldı, kan imparatorluğu
Çatırdadı gökleri, Kerbelâ sahrasının
Mesajı çok büyüktür, va Hüseyin sadasının

Hak batıldan ayrıldı, İslâm nuru yüceldi
Elinde kanlı gömlek, Zeynep sahneye geldi

Attı tarih üstüne, Fâtıma mirasını
Gönüller tutuşturdu, tuttu Hüseyin yasını

Gönül mülkünde iman, başta hakkın sevdası
Bir destandır Hüseyin, Zeyneb'i, Kerbelâ'sı
Galip geldi kılıca, şehidin soylu kanı
Budur "Aşkın zaferi", budur aşkın destanı

(Musa Aydın, Gülzâr-ı Hüseyinî, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 22-24)

Aşkın Vedası

Tarih; Aşura günü, yeryüzü Kerb u belâ
Arşa dönmüştü zemin, gökyüzüydü Kerbelâ...
İndi âlem-i imkan, göklerden yeryüzüne
Kıpkızıl bir şafağın kan yağan gündüzüne

Binlerce soysuz namert, insanlığı unuttu
Yetmiş ikiye karşı saf bağlayıp, saf tuttu
Bir katliam yaptılar, Leyla'nın aşk çölünde
Divaneler yıkandı o kutsal kan gölünde

Elem vardı o çölde, toprağın bağıri kandı
Dökülen o kanlarla yeryüzü çalkalandı
O derya sahilinde en büyük susuz kurban
Kibriya menziline, şehadete Mihriban

Tüm nehirler mahcuptu, gözler Hüseyin'deydi
Fırat'ın yüzü al al, sular kan rengindeydi
Sulara hükmederek koparırdı tufanlar,
Boğardı zalimleri dökülen masum kanlar

Su yoktu umurunda, O Hakk'ın şuurunda
O vuslat mahreminde, O sonsuzluk nurunda
Benlik yok idi O'nda, O'ydu vahdet incisi
Yürüyordu meydana ondördün beşincisi

İşte o an yükseldi, Zeyneb'in nâlân sesi
O kurbanlık boğaza, koydu Zehra busesi
Bacı kardeş vedası, sarıldılar kol-boyun
Müslim'i satan şehir Kufe etmişti oyun

O vedayla başladı Zeyneb'in kıyameti
Leyla'yı mecnun etti, ayrılık alameti
Yaradılış mülkünde olmuştu aynı can
Vallahi o tabloya, divane, ehl-i irfan

Gökten yere inmişti bir ezadar kabile
Yiğitlerin serdarı Aliyy-i Haydar ile
Cafer'in kanatları yeniden kanıyordu
Aslan yürekli Hamza "Va Hüseyin'a!" diyordu

Fatıma sızlıyordu, hüznün vardı sesinde
Peygamberle birlikte o veda sahnesinde
Ağlıyordu Cebrail, İsa ve Meryem'le ruh
Zeyneb'in okuduğu aşkın mersiyesinde

Bedir ve Hayber'deki şanlı sancak yükseldi
Tek kişilik bir ordu, ordulara yöneldi
Saldırdı kahramanca, kahramanlık hayrette!
Yücelik var, hayat var, Hüseyini şehadette

O veda sahnesinin, yar kokulu şahidi
Kainata sığmayan Hüseyin aşkta aşk idi
Kainat sahifesi o gün orda dürüldü
İnsanlığın Hüseyin'i orada öldürüldü

Âşıklar mest oluyor onun bu vedasına
O giderken ebedi, şehadet sehпасına
Görmemiş böyle veda, aşk denilen o bela
Gönüller mekanısın, ey mukaddes Kerbelâ

(Musa Aydın, Gülzâr-ı Hüseyinî, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 131-133)

Hançer Yarası

Susuz dudakların aşkın zemzemi
O hilal kaşların Zülfikâr kimi
Telinde anamın kokusu vardı
Hüseyin Can Zeyneb'in senle yaşardı

Zeynep'ti o susuz şaha ezâdar
Zeynep'ti o çukur yerde ilk zuvvâr
Zuvvâr kabri öper ve lakin ya Rab
Öptü o gün kesik boğazı Zeyneb

Gözümün önünde kesildi başın
Aziz Zeyneb'iydim yedi kardaşın
Şimdi kalmışım ben yarsız, kimsesiz
Zeyneb'in yaşamaz, Hüseyin Can sensiz

Zeyneb'im, dünyada hiç gülmemişim
Gözümün yaşını hiç silmemişim
Hüseyin can sana çok ağladım ama
Düşmanına asla eğilmemişim

Rukayye'n arıyor, çöllerde seni
Bırakmadım görsün başsız bedeni
Soruyor durmadan, babam nerededir
Bilmez misin yavrun intizârdadır?

Ağardı bir günde Zeyneb'in başı
Ölmüştür Abbâs'ı, yeddi kardaşı
Ekber'in, Kâsım'ın halası ölsün
Esger kundağını Rubâb bürünsün

Kızıl kanın ile senin Hüseyin Can
Ağaran saçımı eyledim elvan
Bükülen belime bir bak Hüseyin'im
Kan olan zülfüme el çek Hüseyin'im

İbrahim misali sen ey Hüseyin Can
Kor olan kalbimi eyle gülistan
Tur olan kalbime eyle tecelli
Sensiz nasıl dinsin ey Nuh bu tufan

Te vessül eyledim, anam Zehrâ'ya
Gelsin atam ile bu Kerbelâ'ya
Beş yaşımdan beri ağlar kalmışım
Ana vallahi men de gocalmışım

Senden öğrendim ben, dersini aşkın
Sensiz bir an bana, bin yılı aşkın
Mektebim, üstadım, serverim benim
Neye yarar ömür, sensiz Hüseyin'im

(Musa Aydın, Gülzâr-ı Hüseyinî, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 148-149)

Güzeller Kerbelâ'sı

Ruhlarımız âşıktır, can yakan sözlerine
O şifâdır âşığın, ağlayan gözlerine
Can mülkünde cânândır, arş mülkünün leylası
Ondan başka kimin var güzeller Kerbelâ'sı!

Anamız mersiyede ağlarken şehitlere
Göz yaşları karıştı emdiğimiz sütlere
Görünce Kerbelâ'yı onların sinesinde
Tanıdık o Mevla'yı Zeyneb mersiyesinde

Zeyneb'in ay parçası, doğranan Ekber'ine
Kundak'ta gül goncası, oklanan Esger'ine
Mersiye meclisinde yanarak ağladılar
O mâtem günlerinde hep kara bağladılar

Su içerken daima Hüseyin'i yad ettiler
Bize Hüseyin aşkını çocukken öğrettiler

Tuttular elimizden giderken Aşura'ya
Gidiyoruz sanırdık o kanlı Kerbelâ'ya

Siyah gömlek giydirip desteye bıraktılar
O çocuk kalbimizde bir meş'ale yaktılar
Susuz Ali Esger'i gözlerimiz arardı
Ona su vermek için kalplerimiz yanardı

Rubab'ın dilleriyle bize lay lay dediler
Zeyneb'e ses verdiler Rukayye vay dediler
O çocukluk yılları canlanır gözümüzde
Şükran size analar, velâ var özünüzde

Ya Hüseyin sedasıyla ruhlarımız tanıştı
Bizim için o günler Hüseyinî uyanıştı
Ne kadar da severdik sinemize vurmayı
Babamızın olduğu o destede olmayı

"İmam'ın Kırkı" günü İmam ihsanı vardı
Elleri salavatlı anam helva yapardı
O mübarek kokusu yayılırdı her yere
Tabak tabak helvayı dağıtırdık evlere

Sefer ayından on gün Muharrem tamam idi
Yeni bir şeyler almak iki ay haram idi
Her evde tutulurdu Hüseyin'e mâtem yası
Nezri olan seslerdi ağa Hazret Abbas'ı

Parlıyor yıldızların en a'la ışıkları
Şimdi biz Hüseyinîyiz, Kerbelâ âşıkları
Velâyet semasından bakıyor güzel şâhım
Şehâdet sofrasından rızıklandır Allah'ım!

(Musa Aydın, Gülzâr-ı Hüseyinî, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 151-152)

Senin Aşkın Ağa Hüseyin

Yüreğime mühür vurdun
Galı belada ya Hüseyin
Toprağımı sen yoğurdun
Kerb u belâ'da ya Hüseyin

Senin aşkın ağa Hüseyin
Kalbimin iftiharıdır
Varlığımın sebebisin
Kanın aşkın pınarıdır

Ey gözümün nuru Hüseyin
Âşıkların turu Hüseyin
Aşkın ile ıslanmışım
Muhabbet yağmuru Hüseyin

Gözyaşıyla yıkanmışım
Kızıl renge boyanmışım
Ben anadan doğar iken
Senin aşkına yanmışım

Gözlerimin yaşı Hüseyin
Kurumasın hiç bir zaman
Sana mâtem tutacağım
Gözü yaşlı bağı nâlân

Kerb u belâ güzel diyar
Sende yatar o nazlı yar
O Zeyneb'in güzelidir
İsmi Hüseyin kalbe yazar

(Musa Aydın, *Gülzâr-ı Hüseyinî*, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 312)

HÜSEYİN KARA

(Doğ. 1952)

Çorum'un Turgut köyünde doğdu. Güllü Hanım'la Rıza Kara'nın oğludur. Ailenin ikinci çocuğudur. Ehl-i Beyt davasına gönül vermiş, bu duyarlıkla şiirler yazmıştır. Şiirleri basılmıştır. Şairimiz evli, dört çocuk babasıdır.

Şiirleri "Ehl-i Beyt Sevdası" (Kevser Yayıncılık, İstanbul 2009) adıyla yayımlanmıştır.

Şah'ım Hüseyin

Hakk'ın çizgisinden zerre sapmadı
Peygamberin canı Şah'ım Hüseyin
Kerbelâ'da geri adım atmadı
Canların cananı Şah'ım Hüseyin

Muhammed Ali'nin cennet gülleri
Hasan'la Hüseyin yazar elleri
Okurlar Kur'an'ı, bülbül dilleri
İlimler sultanı Şah'ım Hüseyin

Hiç minnet etmedi Süfyan oğluna
Kerbelâ çölünden cennet yoluna
Kavuşacak Ehl-i Beyit soyuna
Şehitler kurbanı Şah'ım Hüseyin

Muhammed Mustafa atasına yar
Hakk'ın kurbanında İsmail de var
Kerbelâ'da şehit Hüseyin-i serdar
Tevhidin burhanı Şah'ım Hüseyin

Biz ki Ehl-i Beyt'e demişiz beli
Muhammed, Fatıma, Hasan ve Ali
Cihan kurulmadan bunlar evveli
Dertlinin dermanı Şah'ım Hüseyin

Kul Hüseyin kurban Şah-ı Merdan'a
Ağlar gece gündüz hep yana yana
Bütün âlem şahit senin şanına
Şahitler sultanı Şah'ım Hüseyin

(Hüseyin Kara, *Ehl-i Beyt Sevdası*, Kevser Yayınları, İstanbul
2009, s. 113-114)

Ağla Gözüm Ağla

Bugün on Muharrem yürek yanıyor
Ağla gözüm ağla Hüseyin deyi
Şah'ım Şia'ların seni arıyor
Ağla gözüm ağla Hüseyin deyi

Resul evladına acımadılar
İnsanlıktan onlar bi-haberdiler
Mazlumları dört bir yandan sardılar
Ağla gözüm ağla Hüseyin deyi

Ufacık bebeler ağlaşır durur
Zeynep Ana yanar bağrına vurur
Fırat'ı kestiler ciğerler kurur
Ağla gözüm ağla Hüseyin deyi

Altı aylık Esğeri susuz can verdi
Kanıyla İslam'a şeref, şan verdi

Yezit'in tahtını yerlere serdi
Ağla gözüm ağla Hüseyin deyi

O gün kainatta koptu velvele
Ağladılar vahşi hayvanlar bile
Dağlar taşlar bile geldiler dile
Ağla gözüm ağla Hüseyin deyi

Yezit'e uydular, hakkı sattılar
Resul evladını esir ettiler
Her anı onlara zehir ettiler
Ağla gözüm ağla Hüseyin deyi

Selam olsun sana ey Zeynep Ana
Hüseyin yanacak daima sana
Canım kurban olsun o mazlum cana
Ağla gözüm ağla Hüseyin deyi

(Hüseyin Kara, *Ehl-i Beyt Sevdası*, Kevser Yayınları, İstanbul
2009, s. 115)

Hüseyin

Kerbelâ serveri Üçüncü İmam
Fena âleminden sizlere selam
Derdini, belanı, gadanı alam

Elini Mevla'ya açtı Hüseyin
Şehadet şerbetin içti Hüseyin

Hüseyin nuruyla çöller ışıdı
Mızraplarda yetmiş iki başıdı
Zeyneb'in gözünde kanlı yaşıdı

Elini Mevla'ya açtı Hüseyin
Şehadet şerbetin içti Hüseyin

Kavuştu elçiye yüzü gülüyor
Arş'ta tüm melekler selam veriyor
Cennet-i a'laya doğru gidiyor

Elini Mevla'ya açtı Hüseyin
Şehadet şerbetin içti Hüseyin

Hüseyin Hüseyinî olmaktır demek
Kur'an'daki Hâ Mîm Hüseyin demek
Kime nasip olur vuslata ermek

Elini Mevla'ya açtı Hüseyin
Şehadet şerbetin içti Hüseyin

(Hüseyin Kara, *Ehl-i Beyt Sevdası*, Kervan Yayınları, İstanbul
2009, s. 118)

Muharrem'in Onu Geldiği Zaman

Kerbelâ çölünde Hazreti İmam
Yezitler buladı toz ile duman
Kufeli bir oldu vermedi aman

Muharrem'in onu geldiği zaman
Yezit'te yok imiş din ile iman

Kerbelâ çölünde yalnız kalandı
Kufeliler baştan sona yalandı
Yetmiş iki şehit kana bulandı

Muharrem'in onu geldiği zaman
Yezit'te yok imiş din ile iman

Kerbelâ çölünü kana bulatan
Zeynep döker yaşı çölde ağlatan
Acımadan Ali Asker'i oklatan

Muharrem'in onu geldiği zaman
Yezit'te yok imiş din ile iman

Kerbelâ çölünde bastırdı sıcak
Ağlamaya yetti güçleri ancak
Zeynep bırakmadı elinden sancak

Muharrem'in onu geldiği zaman
Yezit'te yok imiş din ile iman

Felek ağın yavaş yavaş örmesin
Zulüm yapan muradına ermesin
Tanrı dileğini asla vermesin

Muharrem'in onu geldiği zaman
Yezit'te yok imiş din ile iman

Kerbelâ vak'ası bir destan oldu
Hüseyin'em rengim sararıp soldu
O kanlı çöllere kabirler doldu

Muharrem'in onu geldiği zaman
Yezit'te yok imiş din ile iman

(Hüseyin Kara, *Ehl-i Beyt Sevdası*, Kervan Yayınları, İstanbul
2009, s. 121)

Şah Hüseyin'i

Kerbelâ'da candan baştan geçtiler
Seven böyle sever Şah Hüseyin'i
Hak deyipte hak yolunu seçtiler
Seven böyle sever Şah Hüseyin'i

Kerbelâ'da İmam olmuştur şehit
Onun sırlarına eremez zahit
Hüseyin'e canım kurbandır Yezit
Seven böyle sever Şah Hüseyin'i

İmam'a atmıştır şeytan taşını
Akıttım gözümünden kanlı yaşımı
Vallahi veririm Şah'a başımı
Seven böyle sever Şah Hüseyin'i

Fitne fücür bu dünyaya ekildi
İyiler kötüler burda seçildi
Pir Sultan şah dedi, dara çekildi
Seven böyle sever Şah Hüseyin'i

Bir nara atarak atına bindi
Kükreyip kafirin üstüne sürdü
Akım akım Arş'tan melekler indi
Seven böyle sever Şah Hüseyin'i

Der *Hüseyin* Şah'ım okla vuruldu
Ol mübarek başı taşla yarıldı
Şah diyenler kıyma gibi kıyıldı
Seven böyle sever Şah Hüseyin'i

(Hüseyin Kara, *Ehl-i Beyt Sevdası*, Kervan Yayınları, İstanbul
2009, s. 120)

İmana Geldim

Serdar Hüseyin'im bugün hastayım
Derdime bir çare dermana geldim
Aklıma Kerbelâ düştü, yastayım
Aldım kılıcımı meydana geldim

Serimi koymuşum Hakk'ın yoluna
Yardım et Allah'ım aciz kuluna
Lanet olsun Ebu Süfyan oğluna
Hüseyin aşkıyla imana geldim

Hüseyin dost hali bize ayandır
Ehl-i Beyt'in yolu ayan beyandır
Bir canım var o da Hakk'a kurbandır
Canım vermek için meydana geldim.

(Hüseyin Kara, *Ehl-i Beyt Sevdası*, Kevser Yayınları, İstanbul
2009, s. 117)

DOĞANCAN

(09. 06. 1956)

Kars ilinin, Selim Laloğlu köyünde doğdu. Asıl adı Doğan Türkdoğan'dır. Adana Erkek Lisesi'nden mezun oldu. Uzun süredir Adana'da ikamet etmektedir.

"Divanı ve Nefesleri İle Alevi ve Bektaşî Yolu" adlı bir eseri yayımlanmıştır.

Yetiş İmdadıma, Merdan'ım Gel Gel

Kerbelâ çölünde biçare kaldım
Yetiş imdadıma, Merdan'ım gel gel
Susuzluktan yandım yandım kavruldu
Yetiş imdadıma, Merdan'ım gel gel

Dört yanımı sardı Yezit ordusu
Ab-ı hayat olmuş Fırat'ın suyu
Ne minnet biliriz, ne can korkusu
Yetiş imdadıma, Merdan'ım gel gel

Çoluk çocuk, revan olduk yollara
Bize mekan oldu kanlı Kerbelâ
Düştüğümüz bela sanki bin bela
Yetiş imdadıma, Merdan'ım gel gel

Ebu Sa'd, biat ister, Yezit'e
Yoksa hiç bir aman vermem, ben size

Kesilse başım da lanet Yezit'e
Yetiş imdadıma, Merdan'ım gel gel

Su diye inliyor, körpe yürekler
Boynundan vurulmuş, bak Ali Asker
Cenge girip şehit oluyor, erler
Yetiş imdadıma, Merdan'ım gel gel

Ne gecemiz belli, ne de gündüzler
Birer birer soldu, bak mahsun yüzler
Sızlıyor yürekler, ağlıyor gözler
Yetiş imdadıma, Merdan'ım gel gel

Şehitlik şerbeti içen kanyor
Hamle yapıp pervaz gibi dönüyor
Mervan'ın ordusu aman vermiyor
Yetiş imdadıma, Merdan'ım gel gel

Birer birer soldu, Ali'nin gülleri
Cenge giren yiğit, gelmiyor geri
Bir yudum suyumuz yok, on günden beri
Yetiş imdadıma, Merdan'ım gel gel

Hüseyin, oğlunu sürdü, meydana
Feryatlar, fiğanlar, çıktı her yana
Dağlar, taşlar başladılar, fiğana
Yetiş imdadıma, Merdan'ım gel gel

Şehitlik şerbeti içti, bunca can
Aman vermiyordu, lanet Yezitan
Hüseyin büründü, kan ile revan
Yetiş imdadıma, Merdan'ım gel gel

Bırakmıyor, Yezit mazlum peşini
Bir ok geldi, kırdı inci dişini
Kesti Şimир o civanın başını
Yetiş imdadıma, Merdan'ım gel gel

Doğancan, bu acı bize dert oldu
Diyarı gurbetler, bize yurt oldu
Hüseyin'imın davası mahşere kaldı
Yetiş imdadıma, Merdan'ım gel gel

(Ozan Doğancan, *Divanı ve Nefesleri İle Alevi ve Bektaşî Yolu*,
Baskı yeri ve yılı yok, s. 22-24)

Yüreğimden Kan Gider

Gene geldi Kerbelâ'nın günleri
Lele kurban yüreğimden kan gider
Fadime Ana'nın körpe gülleri
Lele kurban yüreğimden kan gider

Arayı arayı bulsam izini
Geçtiğin yerlere sürsem yüzümü
Kana belediler iki gözünü
Lele kurban yüreğimden kan gider

Geçtiğin yollarda selvi olsaydım
Gelip geçtiğinde gölge salaydım
Mâtemini cümle aleme yaydın
Lele kurban yüreğimden kan gider

Zalim Kerbelâ'nın çölü kavrulsun
Poyraz çıksın kumu göğe savrulsun
Kırılısın Yezit'in eli kırılısın
Lele kurban yüreğimden kan gider

Hüseyin yaradır içimde kanar
Gönül sevdanladır hep seni anar
Doğancan'ım cismim aşkınla yanar
Lele kurban yüreğimden kan gider

(Ozan Doğancan, *Divanı ve Nefesleri İle Alevi ve Bektaşî Yolu*,
Baskı yeri ve yılı yok, s. 25)

MUSA KARATEPE

(Doğ. 1958)

Afyon ilinin Bayat ilçesinin Sağırılı köyünde doğdu. İlkokulu doğduğu köyde, Ortaokulu Afyon'da okudu. Ortaokul yıllarında müzikle ilgilenmeye, bağlama çalmaya başladı. 1976 yılında evlendi, 1978-1979 yıllarında askerlik yaptı. 1982 yılından bu yana kamyon şoförlüğü yaparak memleketi baştan başa gezmektedir. Afyon'da ikamet eden ozanımız evli, dört çocuk babasıdır.

İmam Hüseyin

Ya İmam Hüseyin ey benim Şâhım
Kalmışsın dünyada darda efendim.
Tükenmez fiğanım bitmez ki âhım,
Gönül bülbülümüz zârda efendim.

Canlar kurban olsun parelerine
Emret, merhem olam yarelerine.
Gül olup sarılam berelerine
Bıraktın bizleri derde efendim.

Bastığın toprağa kurban olayım
İzin ver yoluna bin kez öleyim
N'olur gül yüzünü bir kez göreyim
Senin sevgin vardır serde efendim.

Sana ne yaptılar gülyüzlüm böyle
Var mahşer yerine Resule söyle
Seni sevenlere şefaata eyle
Unutma bizleri orda efendim.

Musa der severim şâhımı candan
Ben Ehl-i Beyt'tenim, Ehl-i Beyt benden
Nasıl ayrılırım can Hüseyin'den
Yatarsın inşallah nurda efendim.

Eğlen Telli Turnam

Eğlen telli turnam haber ver bana
Kerbelâ çölüne varmaz mısın sen
Hüseyin aşkına yanarım nara
Bendeki acıyı görmez misin sen

Geçtiniz mi Fırat, Dicle boyundan?
İçirmedi zalim ırmak suyundan
Muhammed Mustafa Ali soyundan
Yetmiş iki canı sormaz mısın sen

Selam olsun Muhammed'e, Ali'ye
Ehl-i Beyt soyuna bu öfke niye
Âh eder ağlarım Hüseyin diye
Garibe teselli vermez misin sen

Mahşer günü ulu divan kurulsun
Ehl-i Beyt'e kalkan eller kırılınsın
Bu davamız ahrette görülsün
Hakkın divanına durmaz mısın sen

Musa der, yanmışım ateşe, köze
Âh eder çoşarım yaş gelir göze
Selam olsun canlar, erenler size
Bendeki yarayı sarmaz mısın sen.

Neler Var Özümde

Neler var özümde, neler var canda
Ehl-i Beyt aşkıyla yasılmışım ben.
Bir Ali olmuşum ulu divanda
Hakkın huzurunda basılmışım ben.

Allah var, Ali var, Resul tacımda
Her ne yapsam kesilmiyor acım da
Pir Sultan olmuşum dar ağacında
Şâhum şâhum diye asılmışım ben

Dara düştük biz Kerbelâ çölünde
Acı, ıstırap var garip gönlümde
Hüseyn olmuşum Yezit elinde
Allah Allah deyi kesilmişim ben

Allah'ın aslanı İmam-ı Ali
Erenler şâhıdır Bektaş-ı Veli
Al kana boyandı Kerbelâ çölü
Yetmiş iki yerden kesilmişim ben

Musa der ki garip gönlüm iniler
Ondört asır geçti yarem yeniler
Nice canı acımadan yediler
Nesimler gibi yüzülmüşüm ben

MEHMET DEMİRER

(Doğ. 1959)

Kırıkkale'nin Karacalı köyünde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Kırıkkale'de tamamladı.

Türk Telekom'da memurluk yaptı. Emekli oldu. Kırıkkale'de ikamet etmekte olan şair, evli, iki çocuk babasıdır.

İmam Mesajını Verdi Duydun mu?

Kerbelâ çölünde susuz bedenler
Su değildi maksat, başka nedenler
Kalan ibret alsın gitti gidenler
İmam mesajını verdi duydun mu?

Mahzun oldu Ehl-i Beyt'in kızları
Gözü yaşlı koydun İmam, bizleri
Kerbelâ çölünün susuz yazları
İmam mesajını verdi duydun mu?

Toplanıp geldiler er meydanına
Can kattılar İmam'ın o canına
Kimsenin yaptığı kalmaz yanına
İmam mesajını verdi duydun mu?

Bedir'le Kerbelâ muhakkak zafer
Bilki Allah Hüseyin'le beraber
Ey Ehl-i Beyt'in dostları ne haber
İmam mesajını verdi duydun mu?

Yalnız Yezit olsa binbir mel'anet
Kimi sessiz kalmış, kimi ihanet
İmam'da yok zerre kadar nedâmet
İmam mesajını verdi duydun mu?

Kerbelâ'ya karargâhı kurdular
Onlar verdikleri sözde durdular
Güya Bedir'in hesabını sordular
İmam mesajını verdi duydun mu?

Kerbelâ çölünün susuz gülleri
Kan içinde kalmış güzel elleri
Yezit kendi kesti bütün yolları
İmam mesajını verdi duydun mu?

Hüseyin Allah için canından geçti
Biliyorsun zaten Yezit bir hiçti
Peygamber İmam'a kolunu açtı
İmam mesajını verdi duydun mu?

Hüseyinî mesajı alan alacak
Mesajı almayan pişman olacak
Onlar şehit oldu, Yezit n'olacak
İmam mesajını verdi duydun mu?

Ehl-i Beyt emanet, Kur'an emanet
Sahip çıkmak nerde, pek çok hıyanet
Hıyanetin sonu zillettir elbet
İmam mesajını verdi duydun mu?

Mehmet der ki lanet cümle zâlime,
Hak yerine batıl yazan kaleme

Hüccet tamam olmuş bütün âleme
İmam mesajını verdi duydun mu?

(Musa Aydın, *Gülzâr-ı Hüseyinî*, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 70-72)

Hakla Batıl Kavgasıdır Kerbelâ

Yezit'in ordusu geliyor, aman
Kerbelâ çölünü kapladı, duman
Hüseyin bizlere temsili, iman
Hakla bâtil kavgasıdır, Kerbelâ

Bunun kökü eskilere dayanır
Analizi doğru yapan uyanır
Kerbelâ'da kızıl kana boyanır
Hakla bâtil kavgasıdır, Kerbelâ

İmamlar zâlime biat eder mi?
Hak bâtilin arkasına gider mi?
Satılmış ravi'ler, doğruyu der mi?
Hakla bâtil kavgasıdır, Kerbelâ

İmam verdi suyu, onlar vermedi
Çoğunun gözleri hakkı görmedi
Verdiği sözlerde Yezit durmadı
Hakla bâtil kavgasıdır, Kerbelâ

Oyunda, oynaşta, fehşâda iken
Vebâli boynuna yerine diken
Melundur, Hüseyin'e kılıcı çeken
Hakla bâtil kavgasıdır, Kerbelâ

Sakîfe'de atmuşlardı temeli
Hakkı yok etmeği asıl emeli
Yeri geldi her bir şeyi demeli
Hakla bâtil kavgasıdır, Kerbelâ

Mescid-i Nebî'de kırıldı kapı
Ali'nin elinden alındı tapu
Öne çıkardılar soy ile sopu
Hakla bâtil kavgasıdır, Kerbelâ

Benim mesajımı anlayan anlar
Kerbelâ'da sözün şâhidi kan'lar
Peygamber vârisi bütün İmamlar
Hakla bâtil kavgasıdır, Kerbelâ

Cennet gençlerinin efendisine
Biat yakışır mı, Yezit pisine
Kurân'ın bak, bizzat, sen kendisine
Hakla bâtil kavgasıdır, Kerbelâ

Kerbelâ'da yaktılar, yanyor ateş
Bunlar Firavun'a, Nemrut'a kardeş
İlâhî mesaja, ilâhî bir eş
Hakla bâtil kavgasıdır, Kerbelâ

Betül verdi Hüseyin'e dersini
Söyledikçe, söylediler tersini
Tatlı dağıttılar, hem de kaç sını
Hakla bâtil kavgasıdır, Kerbelâ

Bitmedi bu dava devam ediyor
Hele bakın, Peygamber de ne diyor
Herkes hak ettiği yere gidiyor
Hakla bâtil kavgasıdır, Kerbelâ

(Musa Aydın, *Gülzâr-ı Hüseyinî*, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 72-74)

O Şâh-ı Mazlum'a Acımadın mı?!

Haksız kalkan eller kırılacaktır
Kanlı akan Fırat durulacaktır

Mazlum hakkı elbet sorulacaktır
O Şâh-ı Mazluma acımadın mı?

Hak batıla doğru akar mı sandın?
Su kendi kendini yıkar mı sandın?
Gül, Hak'tan ayrılrsa, kokar mı sandın?
O Şâh-ı Mazluma acımadın mı?

Haccı yarı kesti, kıyama geldi
Lutfetti İmam'ım rüyama girdi
Çatlatmayın beni, burama geldi
O Şâh-ı Mazluma acımadın mı?

Kan gölü eyledin Yezit orayı
Ne çok seviyorsun mülkü parayı!
Başına yıkılır zalim sarayı
O Şâh-ı Mazluma acımadın mı?

Hüseyin topladı şialarını
Terk edip geldiler yuvalarını
Yaptılar son defa dualarını
O Şâh-ı Mazluma acımadın mı?

İmam sesleniyor: "Dileyen gitsin
Gitmeyenler kalsın, bu zillet bitsin.."
İte haksızlıktır, desem bir itsin
O Şâh-ı Mazluma acımadın mı?

Mekke'den Kufe'ye göç katar katar
Hüseyin canını Allah'a satar
Bir insan olamaz bu katar beteri
O Şâh-ı Mazluma acımadın mı?

Kerbelâ çölünde İmam'ın na'sı
Onun için döker ümmet göz yaşı
Yezitlerin ancak zulümdür işi
O Şâh-ı Mazluma acımadın mı?

Mehmet, görmez oldu hakkı gözleri
Esir oldu peygamberin kızları
Soldu susuzluktan o gül yüzleri
O Şâh-ı Mazluma acımadın mı?

(Musa Aydın, *Gülzâr-ı Hüseyinî*, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 185-186)

Kerbelâ'yı Göreni

Cibril-i Emin geldi
Verdi kara haberi
Peygambere söyledi
Kerbelâ denen yeri

O sahne canlanmıştı
Gözlerinin önüne
Bunu da yapacaklar
Demek İslam dinine

Kundakta uzattılar
Peygamber kucağına
Hüzün o gün düşmüştü
Ehl-i Beyt ocağına

Mescide geldiğinde
Karşıladı onları
Peygambere malumdu
Hepsinin de sonları

İncinmesinler diye
Secdeyi uzatırdı
Emanet ettikleri
Kerbelâ'yı batırdı

Boynundan çok öperdi
Bilirdi kesecekler

Acı duymasın diye
Cebrail onu bekler

Bakınca tanımıştı
Kerbelâ toprağını
Dalından kopardılar
Gülünü, yaprağını

Biliyorum burası
Benim için son durak
Görüyorum orada
Beni bekliyor Burak

Bacısına söyledi
Söylenecek sözleri
Kızlarına bir baktı
Doldu iki gözleri

Bir hayli zor olmuştu
Vedalaşma töreni
O yüzden hüznün kaplar
Kerbelâ'yı göreni

(Musa Aydın, *Gülzâr-ı Hüseyinî*, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 188-189)

Kerbelâ'da Kıyamda

Hüseyin'i verecekler
Peygamber bekler onu
Cibril haberi verdi
Kerbelâ onun sonu

Kerbelâ olayını
O günden gördü gözler
Babacığım sen niçin
Ağlıyorsun haber ver

Fatıma'dan saklayın
Duymasın bu haberi
Ağzınıza almayın
Kerbelâ denen yeri

Gün geçti büyümüştü
Emekliyordu artık
Aklına geldiğinde
Ağlardı üstü örtük

O kadar çok severdi
Öperdi oynaşırđı
Öyle değer verirdi
Başucunda taşırđı

Boğazından kaç defa
Öptüğünü gördüler
Hüseyin'ini ne kadar
Çok seversin dediler

Hüseyin dedesiyle
Çok başbaşa kalmıştı
O bütün vakarını
Dedesinden almıştı

Fatıma yetiştirdi
Kerbelâ askerini
Hiç kimse dolduramaz
Hüseyin'in yerini

Hac görevi yaparak
Çıktı oradan yola
Kerbelâ denen yerde
Verdi zoraki mola

Etrafını kuşatıp
Ablukaya aldılar

Biat etmen gerekli
Diye haber saldılar

Zillele boyun eğmek
Bunlar bizden uzaktır
Hutbe irad eyledi
Bizim alnımız aktır

Birçok mektup yazarak
Sizler davet ettiniz
Biz icabet eyledik
Siz nereye gittiniz

O Yezit'in yanında
Sizler de Yezitsiniz
Hak âşikâr ortada
Batılda sabitsiniz

Bakın hak dine karşı
Şeytanlar hep atakta
Kılıçlar beni alın
Dinim kalsın ayakta

(Musa Aydın, *Gülzâr-ı Hüseyinî*, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 189-190)

GÜLSEN

(Doğ. 1960)

Gümüşhane'nin Şiran ilçesinin Kırıntı köyünde doğdu. Asıl adı Gülseren Kambur'dur. İlkokuldan sonra eğitimini sürdürmedi. Gençlik dönemlerinde Emiş Bacı ile tanışır. Aylarca onunla beraber kalır. Kendisi gibi halk ozanı olan Kul Veli (Veli Kambur) ile evlenir. Bu evlilikten bir kızları olur. Kul Elif'le eltidirler.

Senin Yolun Şah Hüseyin

Yol gördüm inceden ince
Senin yolun Şah Hüseyin
Hal gördüm yüceden yüce
Senin halin Şah Hüseyin

İçirdin meyinden kandık
Aşkın ateşine yandık
Tuttuk sadıklardan sadık
Senin halin Şah Hüseyin

Gizli tüter aşk dumanı
Gönülde koymaz gümanı
Cümle dertlerin dermanı
Senin halin Şah Hüseyin

Ehli olana bulaşan
Dost birliğine ulaşan
Şu vücudumda dolaşan
Senin halin Şah Hüseyin

Var eyledin birlikleri
Lokma olur yedikleri
Şimdi *Gülsen* dedikleri
Senin kulun Şah Hüseyin

(Adil Ali Atalay, *Kerbelâ ve Mâtem*, Can Yayınları, 9. baskı, İstanbul 2007, s. 369)

Hüseyin, Hüseyin Şâhım Hüseyin

O mazlum Hüseyin'e nasıl kıydılar
Hüseyin, Hüseyin Şâhı'm Hüseyin
Çadırları yağma etti aldılar
Hüseyin, Hüseyin şâhım Hüseyin

Şehit oldu o Şah döküldü kanı
Kerbelâ'ya doldu acı fiğanı
Kara bağlar yakınları, duyandı
Hüseyin, Hüseyin şâhım Hüseyin

Gösterdi bizlere dosdoğrusunu
Münkirler dinlemez Hak çağrısını
Şehit eylediler süt yavrusunu
Hüseyin, Hüseyin şâhım Hüseyin

Gülemem ki gülmek benim neyime
Özümü bağladım üstad pirime
Ateş düştü yaktı sönmez serime
Hüseyin, Hüseyin şâhım Hüseyin

Gülsen'im hep soldu açılan güller
Her an sizi zikir ediyor diller
Yaralarım günden güne derinler
Hüseyin, Hüseyin şâhım Hüseyin

(Adil Ali Atalay, *Kerbelâ ve Mâtem*, Can Yayınları, 9. baskı, İstanbul 2007, s. 370)

KEMAL ÖZDEK

(Doğ. 1962)

Bingöl'ün Yedisu ilçesinin Akımlı köyü, Işıktepe mezrasında doğdu. Önce Erzincan'a, sonra İstanbul'a göç etti. İnşaat işçiliği yaptı. 2004 yılından itibaren özel bir iş yerinde çalışmaya başladı.

Şiirleri "*Çok Susadım Ya Hüseyin*" (Can Yayınları, İstanbul 2009) adıyla yayımlandı.

Çok Susadım Ya Hüseyin

Mevla'm aşkı bize vermiş
Muhammed Ali'den gelmiş
Pirin Şah Hüseyin demiş
Çok sevindim ya Hüseyin

Beden üstü kuru kafa
Özümden asın bir rafa
Selam olsun baş tarafa
Çok susadım ya Hüseyin

Pirimdir başımın tacı
Sevgisi derdim ilacı
İsmin söyler kardeş bacı
Çok susadım ya Hüseyin

Neden hasretim dinmiyor
Kimse derdimi bilmiyor
Gönlümde bir aşk geziyor
Çok susadım ya Hüseyin

Turna olup bir uçayım
Şâhın bağına düşeyim
Doldur aşkına içeyim
Çok susadım ya Hüseyin

Kulağımla duydum sesi
Çağırıyor turna kuşu
Gözünde akıyor yaşı
Çok susadım ya Hüseyin

Talip olan etle tırnak
Natık kuran ilmi yaprak
Sevgin, suyum *Kemal* toprak
Çok susadım ya Hüseyin

(Kemal Özdek, *Çok Susadım Ya Hüseyin*, Can Yayınları, İstanbul 2009, s. 10)

YAŞAR TOPKAYA

(Doğ. 05. 02. 1963)

Kars ilinin Arpaçay ilçesinin Yalçınlar köyünde doğdu. Yalçınlar İlkokulunu, Akyaka Ortaokulu'nu, Kars Alpaslan Lisesi'ni bitirdi. Orta-Doğu Teknik Üniversitesi Tekstil Bölümü'nden mezun oldu. Tekstille ilgilenmektedir. Zehra TV'de *Ehl-i Beyt Öğretileri*, Radyo Baycan'da *Cuma Sohbetleri* programı yapıyor. Evli, iki çocuk babasıdır.

Hüseyin'edir Özlemim

Asırlardır hasretini çekerim
Yıllar! Hüseyin'edir özlemim benim
Kan ağlarım kanlı yaşlar dökerim
Seller! Hüseyin'edir özlemim benim

Sevgi madenidir, aşkın deryası
Odur gamlı gönüller vaveylası
Hüseyin her âşığın hazin sevdası
Yollar! Hüseyin'edir özlemim benim

Sevda çekenlere sevgilidir o
Nur-i Muhammed'in bülbülüdür o
Cennet-i a'lanın şah gülüdür o
Dallar! Hüseyin'edir özlemim benim

Hüseyin'dir sevdalı canlara canan
Hüseyin'dir kesik baş Kur'an okuyan
Kalpleri Hüseyin aşkıyla yanan
Kullar! Hüseyin'dir özlemim benim

Her Muharrem ciğer dağlıyorum ya
Gözyaşı sel olup çağlıyorum ya
Nerde al kan görsem ağlıyorum ya
Allar! Hüseyin'dir özlemim benim

Bu mektep sevdası bol eyler bizi
Hakikate varan yol eyler bizi
Hüseyin aşkı başka hal eyler bizi
Haller! Hüseyin'dir özlemim benim

Değmeyin yaralı kanar yüreğim
Yıllardır bu aşkla yanar yüreğim
Her çölü Kerbelâ sanar yüreğim
Çöller! Hüseyin'dir özlemim benim

Sönmeyen meş'alem elimde benim
Rehberim sen oldun, yolumda benim
Adın ezber oldu dilimde benim
Diller! Hüseyin'dir özlemim benim

Uğraştım ağama yetmedi elim
Yıllardır perişan, perişan halim
Yandım, ta göklere savruldu külüm
Küller! Hüseyin'dir özlemim benim

Kokusu âleme saçılan güller
Hazan mevsiminde biçilen güler
Rengi kan kırmızı açılan güller
Güller! Hüseyin'dir özlemim benim

Asırlardır Kabe'm, kiblem sen oldun
Feryadım sen oldun, nalem sen oldun

Hasretim, hüznüm, çilem sen oldun
Eller! Hüseyin'edir özlemim benim

Bu yol bize kutlu yol ya Hüseyin
Cennettir sizinle çöl ya Hüseyin
Acıyı eyledik bal ya Hüseyin
Ballar! Hüseyin'edir özlemim benim

Sonuçsuz Hüseyin'e varmayan yollar
Zakkumdur Hüseyin kokmayan güller
Fırat kenarında kesilen kollar
Kollar! Hüseyin'edir özlemim benim

Hüseyin'siz hayaldir cennet gümanı
Hüseyin'siz kim buldu gerçek imanı
Ey saba yelleri müjde zamanı
Yeller! Hüseyin'edir özlemim benim

(Musa Aydın, *Gülzâr-ı Hüseyinî*, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 53-55)

Kıblegâhımız

Server-i Âl-i Aba; Fahr-i Kâinat
Resul-i Kibriya şâhımız bizim
Ondan sonra kadir bilmedi ümmet
Budur feryadımız âhımız bizim

Kevser-i Resul'dür, Betul-i Zehra
Velayet bağının şah gülü Zehra
Resul'e herkesten sevgili Zehra
Odur güneşimiz, mâhımız bizim

İmamlar babası, Şah-ı Velayet
Hakkında Kur'an'da yüzlerce âyet
Ali'nin hakkını bilseydik şayet
Olmazdı âhımız, vâhımız bizim

Hasan-ı Mücteba ey Mazlum İmam
Seni sevenlere ne keder, ne gam
Ey sevgili canan, ey benim Mevla'm
Dönmeyiz; bakidir ahdimiz bizim

Şehid-i Kerbelâ, Şah-ı Şüheda
Olsun bütün canlar yolunda feda
Çınlar kulaklarda bir hazin seda
Kerbelâ'dır kıblegâhımız bizim

(Musa Aydın, *Gülzâr-ı Hüseyinî*, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 55-56)

Canlandırdı Kur'ân'ı

Canlandırdı Kur'ân'ı
Hüseyin'in nurlu başı
Oldu hakkın furkanı
Binbir yaralı na'şısı

Can vermeseydi Hüseyin
Kalmazdı din-i İslam
Bu dine hayat veren
Hüseyin'dir vesselam

Nübüvvet bahçesinin
Şah gülüydü Hüseyin
Hakkın, hakkı söyleyen
Bülbülüydü Hüseyin

Hüseyin'in âşığıyım
Gözümde kanlar akar
Hüseyin'in derdi bizi
Bir ömür boyu yakar

Tufanlı deryaların
Daim Nuh'udur Hüseyin

Muhammed'i İslam'ın
Kalbi, ruhudur Hüseyin

Hüseyinî yığıtlığın
Zehra idi kaynağı
Tutar âşıkları hep
Elde Hüseyin sancağı

Hüseyin'in âşığıyım
O'na fedadır canım
Hüseyin'den hediye
Bana dinim, imanım

(Musa Aydın, *Gülzâr-ı Hüseyinî*, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 56-57)

Ağlasam

Gidip Kerbelâ'ya ben efendimin
Kapısında boyun büksem ağlasam
Önünde bin defa eylesem yemin
Hıçkırıp, içimi çeksem ağlasam

Bilirim ki orda titrer dizlerim
Yıllar oldu efendimi özlerim
Ağlaya ağlaya şişse gözlerim
Dertli yüreğimi yaksam ağlasam

Zirvesine çıksam derd ü âhımın
Keffareti olsa tüm günahımın
Eşiğine yüzüm sürsem şâhımın
Doyunca gözyaşı döksem ağlasam

Varlığımı kurban etsem adına
Lutfuyla erişse can muradına
Başsağlığı versem son evladına
O, nurlu yüzüne baksam ağlasam

Ağlasam Zeyneb'in mahzun haline
Alemdar'ın kalem olan koluna
Yüzümü çevirsem Fırat yoluna
Şöyle dişlerimi sıksam ağlasam

Ağlatsam toprağı, taşı yeridir
Yansa yüreğimin başı yeridir
Kurusu gözümün yaşı yeridir
Kalbimin bendini yıksam ağlasam

Rahmet pınarından içsem bir yudum
Şâhım nazar etse, artsa umudum
Çılgılığa dönüşse sesim, sükutum
Çağlasam sel gibi aksam ağlasam

Secde kılsam toprağına şâhımın
Selam dursam sancağına şâhımın
Hiç düşmesem uzağına şâhımın
Aşkın minasına çıksam ağlasam

Bana Arafat'tır Kerbelâ çölü
Hüseyin'siz âlem ölüdür ölü
Hüseyin ıtırılı kırmızı gülü
Bağrımın başına taksam ağlasam

Ağlasam o güle, Resul ağlarmış
Murteza, Mücteba, Betül ağlarmış
Hakkı hakça bilen her kul ağlarmış
Huzurunda yüzü aksam ağlasam

Ey şâhım, bize de kapıları aç
Nuru Velayet'ti tüm âleme saç
İnsanlık oğlunun zuhruna muhtaç
Bu aşk ile pir u paksam ağlasam

(Musa Aydın, *Gülzâr-ı Hüseyinî*, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 220-222)

Kerbelâ

Ey haremi parçalanan, türbesi gamlı Kerbelâ
Sende ağam Hüseyin yatar, sureti kanlı Kerbelâ
Sen dağlayıp yürekleri, ağlattın Resulullah'ı
Asırlardır yaşar sende bu mâtem canlı Kerbelâ

Senden mahzun akar Fırat, mâtemi var yastadır o
Sana yönelmeyen kalpte, maraz vardır hastadır o
Yücelir aşkın sancağı, alemdar Abbas'tadır o
Önünde hep baş eğeriz, sancağı şanlı Kerbelâ

Hem Mekke, hem Medine'sin, sen Beytü'l-Ahzan'sın bize
Sende dirilir kalbimiz, candan öte cansın bize
İftihar ederiz senle, sen şerefsin şansın bize
Sen izzetin miracısın, yiğit destanlı Kerbelâ

Biz aşkı sende tanıdık, âşıkların mabedisin
Senin aşkın bitmez bizde, hep yaşarsın ebedisin
Sen İslam'ın son kalesi, Müslümanın edebisin
Sende feyze çatarız biz, kuzu kurbanlı Kerbelâ

Her gün Aşura'dır bize, yasımız var ehl-i gamız
Nazar eylesin şâhımız, icabet bulsun duamız
Duamız budur Allah'a: Tez zuhur etsin ağamız
Kalmasın bu kalp hüznü, gönül hicranlı Kerbelâ

(Musa Aydın, *age.*, s. 218-219)

Kerbelâ Çiçekleri

Asırlardır ağlarız, dinmedi bu âh u zâr
Hep kan, hep gözyaşımı tarihin gerçekleri
Zaman bir ayna gibi gerçeği eder ikrar
Kırmızı açar her dem Kerbelâ çiçekleri

Dinmiyor dinmez asla gözlerden akan yaşlar
Bir şehadet bitince, başka şehadet başlar

Şem'e pervane olup depreşir eski aşklar
Yakar kendini oda sevgi kelebekleri

Beklenen sevgiliden, asırlardır haber yok
Ağlar feryat ederiz, zira sıkıntımız çok
Her gün başka bir yerden, kalbimize değer ok
Çatladı sabır taşı, kestiler bebekleri

Vuslat ne zaman Mevla, yolda kaldı gözlerim
Tağutlar azdı Mevla Zülfikar'ı özlerim
Gel artık, gel Mevlamız takatliyken dizlerim
Artık her gün havlıyor Süfyan'ın köpekleri

Her gün zulüme gebe, zalim doğurur zaman
Eser zulüm tufanı, yakar kavurur zaman
Zalime verir fırsat yıkar devirir zaman
Okşamaz gönlümüzü ilkbahar külekleri

Sıkıntımız büyüktür, ümidim daha büyük
Teslim olmadım asla, olmadı başım eğik
Çünkü layık olursak, Mehdi askerleriyik
Bir tek zuhur söndürür, bu yanan yürekleri

(Musa Aydın, *age.*, s. 219-220)

MUSA AYDIN

(Doğ. 1965)

Iğdır'da doğdu. İlk öğrenimini Iğdır'da tamamladı. İslami İlimler öğrenmek amacıyla İran'ın Kum kentine gitti. Orta ve yüksek öğrenimini Kum kentinde gerçekleştirdi. 17 yıl sonra memleketine geldi, askerlik görevini yaptıktan sonra Kırkkale'ye yerleşti. Ehl-i Beyt Mektebi'nin öğretilerini talim ve tebliğ için Babıali Ehl-i Beyt İlim Vakfı bünyesinde çalışmaya başladı. İlmi çalışmalarını sürdürmekte; şiir, makale ve kitap çalışmaları yapmaktadır.

Eserleri

Gülzâr-ı Ehl-i Beyt, Kevser Yayınları, İstanbul 2004.

Gülzâr-ı Hüseyinî, Kevser Yayınları, İstanbul 2008.

Ağlıyorum

Bir yiğide ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir
Bir şehide ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Ben bir çöle ağlıyorum
Adı onun Kerbelâ'dır

Bir şah güle ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir diyara ağlıyorum
Zulüm, bela, keder, dolan
Bir dildara ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir glzâra ağlıyorum
Kızıl gllerle süslüdür
Bir nigara ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir geceye ağlıyorum
Ahitleşme gecesiydi
Bir Yceye ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Ben bir güne ağlıyorum
Adı onun Aşura'dır
Bir Emin'e ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir maşuğa ağlıyorum
Âlemi meftun eyledi
Bir aşığa ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir vedaya ağlıyorum
Bağrımızı pareleyen
Bir ağaya ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Ben bir başa ağlıyorum
Zalimlere eğilmeyen
Başsız na'řa ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Ben bir kana ağlıyorum
Adı onun Sarullah'tır
Ben bir cana ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir Kur'an'a ağlıyorum
Mızraklara taç edilen
Bir canana ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir kefene ağlıyorum
Bir parçacık hasırdandı
Üryan tene ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Ben nebiye ağlıyorum
Yavruları kurban olan
Bir veliye ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Ben bir mâha ağlıyorum
Haşimî gençlerin mâhı
Ben bir şâha ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir râyete ağlıyorum
Kopmuş koldan yere düşen
Bir âyete ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir kardeşe ağlıyorum
Aşk u vefa madenidir
Bir güneşe ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir serdara ağlıyorum
Alemdar-ı Kerb u belâ

Ben bir yâre ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Ben bir yüze ağlıyorum
O yüz sanki Nebi'nindir
Bir azize ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir aslana ağlıyorum
Adı Aliyy-i Ekber'dir
Bir kurbana ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Ben Ekber'e ağlıyorum
Adı Ali, sanki Haydar
Bir servere ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir askere ağlıyorum
Tarihin en minik eri
Bir rehberine ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Ben bir oka ağlıyorum
Minicik boğazı öpen
Ben bir Pak'a ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir masuma ağlıyorum
Adı Aliyy-i Esger'dir
Bir mazluma ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir yiğide ağlıyorum
Adı Kasım nazenindir
Bir seyyide ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir sabiye ağlıyorum
Kanı yüce göklerindir..
Bir vasiye ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir habibe ağlıyorum
Adı habib Mezâhir'dir
Bir garibe ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Ben bir kıza ağlıyorum
Adı nazlı Rukayya'dır
Bir nur yüze ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Ben bir Hür'e ağlıyorum
Adı Hür-i Riyahi'dir
Bir özgüre ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir anaya ağlıyorum
Adı Ümmü'l-Mesaiib'dir
Bir babaya ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Ben Zeyneb'e ağlıyorum
O ki efsane kahraman
Bir mektebe ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Ben bir suya ağlıyorum
O ki Zehra'nın mihridir
Bir uluya ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Su meşkine ağlıyorum
Susuzlara ulaşmayan

Bir hazine ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir nehire ağlıyorum
Öyküsü çok çok hazindir
Susuz yare ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir abide ağlıyorum
Adı Zeynü'l-Abidin'dir
Bir şahide ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Ben Müslim'e ağlıyorum
Kufe'deki nur elçisi
Bir Kerim'e ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir namaza ağlıyorum
Ok yağmurunda kılınan
Bir susuza ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Ben bir küle ağlıyorum
Yanmış çadırların külü
Bir al güle ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir kervana ağlıyorum
Hüseyin'siz geri dönen
Bir mihmana ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir ümmete ağlıyorum
İmamından koparılmış
Bir hüccete ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

Bir orduya ağlıyorum
Otuzbine yetmiş iki
Pak bir soya ağlıyorum
Adı İmam Hüseyin'dir

(Musa Aydın, *Gülzâr-ı Hüseyinî*, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 158-160)

Kalk Ayağa Ey Teşne Leb

Yatma sıcak kumda Hüseyin
Bak açılmış râh-ı Fırât
Kalk sen de bir yudum su iç
Ağlaşıyor tüm kâinât

Kalk ayağa ey teşne leb
Yalnız kalmış bacın Zeyneb

Kalk ey şehitler serveri
Ey hür insanlar rehberi
Kalk incitme Peygamber'i
Anan Zehrây-ı Ether'i

Kalk ayağa ey teşne leb
Yalnız kalmış bacın Zeyneb

Kalk ey meydanlar aslanı
Sen ey dertlerin dermânı
Yatma topraklarda böyle
Kalk dertlere dermân eyle

Kalk ayağa ey teşne leb
Yalnız kalmış bacın Zeyneb

Bedenin kalmış kefensiz
Başın mızrakta bedensiz
Sen kâinâtın ruhusun
Âlem neye yarar sensiz

Kalk ayağa ey teşne leb
Yalnız kalmış bacın Zeyneb

Ey sâhipsizler sâhibi
Neden unuttun Zeyneb'i
Kulak ver şu feryâdına
N'olursun gel imdadına!

Kalk ayağa ey teşne leb
Yalnız kalmış bacın Zeyneb

Seccâd'ın hasta yatakta
Zeynep'tir bir tek ayakta
Yalnız başına neylesin
Kime derdini söylesin?!

Kalk ayağa ey teşne leb
Yalnız kalmış bacın Zeyneb

Ey bâğıbân, kalk ayağa
Kalk bir nazar eyle bağa
Bak, susuz kalmış güllerin
Ötmüyor hiç bülbüllerin

Kalk ayağa ey teşne leb
Yalnız kalmış bacın Zeyneb

Bak açtı kahpe zâlimler
Başını masum kızların
Kalk artık bildir haddini
Kâfirlerin, soysuzların

Kalk ayağa ey teşne leb
Yalnız kalmış bacın Zeyneb

(Musa Aydın, *Gülzâr-ı Hüseyinî*, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 162-164)

Lanet

Tarihi karartan tüm zalimlere
Lanet eyle Rabbim, ebedi lanet
Zulme destek, sahte tüm âlimlere
Lanet eyle Rabbim, ebedi lanet

Hak Resullerine çektirenlere
Fitne tohumları ektirenlere
Zulüm binaları diktirenlere
Lanet eyle Rabbim, ebedi lanet

Verdikleri ahdi bozan güruha
Hakka isyan edip azan güruha
Resulü incitip üzen güruha
Lanet eyle Rabbim, ebedi lanet

Nebî'mize epter diyen eptere
Dünyadaki bütün müstekbirlere
Küfür cephesinde, azgın serlere
Lanet eyle Rabbim, ebedi lanet

Ebû Leheplere, Bû-Cehillere
Emanete hain na-ehillere
Küfrü, dalaleti yayan dillere
Lanet eyle Rabbim, ebedi lanet

Hakkı bilinçlice saklayanlara
Suçluyu, caniyi aklayanlara
Âlemin kalbini oklayanlara
Lanet eyle Rabbim, ebedi lanet

Resul güllerini solduranlara
Bağrını kan ile dolduranlara
Yezit'in yüzünü güldürenlere
Lanet eyle Rabbim, ebedi lanet

Yezit'e o tacı giydirenlere
Kerbelâ'ya bela yağdıranlara
Esğeri kanlarda boğduranlara
Lanet eyle Rabbim, ebedi lanet

Evlad-ı Resul'e hor bakanlara
Sudan bile mahrum bırakanlara
Zehra yüreğinde od yakanlara
Lanet eyle Rabbim, ebedi lanet

Mahzun yürekleri dağlayanlara
Zalimlere imkân sağlayanlara
Zeyneb'in kolunu bağlayanlara
Lanet eyle Rabbim, ebedi lanet

(Musa Aydın, *Gülzâr-ı Hüseyinî*, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 177-178)

ALİ KIRAN

(Doğ. 1965)

İğdır'da doğdu. İlk ve ortaöğrenimini İğdır'da tamamladı. Er-
ciyes Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Makina Bölümü'nden
mezun oldu. Bir kamu kuruluşunda makina mühendisi olarak
çalışmaktadır.

Saki

Su kenarında bir er, suya hasret dudağı
Avucu dolu suyla, içmeye utanıyor
Hayır, içmez o sudan hatırında adağı
Umutla su bekleyen çocukları anıyor

Su değmez o dudağa, su içmeden Rugeyye
Gözlerinde ettiği ahdine vefa saklı
Su bekleyen çocuklar suya kavuşsun diye
Göğsü oklara hazır, o ölmeye adaklı

Kulağında çınlıyor Esger'in su feryadı
Susuz minik dudaklar hiç durmadan inliyor
Bitmeli susuzluğu, dinmeli bu feryadı
Sanki kainat susmuş bu feryadı dinliyor

Aldatamaz ki O'nu dünyanın arzuları
Yüreğine hükmeden bir tek Hüseyin sevgisi

Yere döktü yavaşça avucundan suları
Susuz doğruldu yerden Kerbelâ'nın sakisi

Susuz saki, can saki, dertlere derman saki
Biçare sığınağı, cömertlerin şâhusın
Susuz dudaklarınla bizi de bir an saki
Sen dertliler umudu, vefa kıblegâhusın

(Musa Aydın, *Gülzâr-ı Hüseyinî*, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 212-213)

Feryat

Mene bir ses ver amandı gardaş
Kıyamet gopan zamandı gardaş
Yâr u yaversiz galdım çöllerde
Halı Zeyneb'in yamandı gardaş

Gün gabağında başsız bedenin
Başın nizede Hüseyin'im senin
Dinmedi feryadı Rugeyye'nin
Halı Zeyneb'in yamandı gardaş

Gözüm önünde nizede başın
Dağı sinemde yeddi gardaşın
Getmez gözümden kefensiz na'sın
Halı Zeyneb'in yamandı gardaş

Yanır çadırlar Seccad'ım hanı
Vaveyla sesi alıp her yanı
Nasıl terkedim başsız yatını
Halı Zeyneb'in yamandı gardaş

Yoktur kömeğim hanı Ekber'im
Şebih-i Resul'dü o dilaverim
Galmadı gardaş yâr u yaverim
Halı Zeyneb'in yamandı gardaş

Yanır üreğim Eli Esger'e
Kasım, Ebul-Fezl, cevan Ekber'e
Kerbelâ döndü gardaş mahşere
Halı Zeyneb'in yamandı gardaş

(Musa Aydın, *Gülzâr-ı Hüseyinî*, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 213-214)

Rugeyye Mersiyesi

Baba Husayn hardasan, çok özledim men seni
Hanı sen çok sevirdin niye tek koydun meni?
Yoksa sen özlemedin bu nazlı Rugeyye'ni?
Bizi niye vurullar, suçumuz nedir baba?

Esger gülümüzüydü hoşlanardık nazından
Su yolunu kestiler, soldu Esger suzundan
Su vermediler baba, vurdular boğazından
Bizi niye vurullar, suçumuz nedir baba?

Esger'im de ölüptür kime lay lay diyecem?
Sen yoksun, Ekber yoktur, kime naz eyliyecem?
Bilirem ezizliğim bitti, ey vay diyecem
Bizi niye vurullar, suçumuz nedir baba?

Parça parça olmuştu, baba, gördüm Ekber'i
Seslendim, ses vermedi, gan dolmuştu gözleri
Baba niye vurdular şebih-i peygamberi
Bizi niye vurullar, suçumuz nedir baba?

Baba can çok vurdular gamçı bu Rugeyye'ne
"Baba vay" dedikçe men gene vurdular mene
Anladım görmeyecem, hasret galdım men sene
Bizi niye vurullar, suçumuz nedir baba?

Baba can men çok suzam, emim Abbas nerdedi?
Su sözü verdi, onun vefası dillerdedi

Yoksa O'da ölüptür, elem düşüp yerdedi
Bizi niye vurullar, suçumuz nedir baba?

Çadırlar yandı baba, zulüm arşa dayandı
Güneş tutuldu, sema kızıl kana boyandı
Sordum kimse demedi Necef yolu ne yandı?
Bizi niye vurullar, suçumuz nedir baba?

Bibim Zeynep ağlıyır baktıkça bu meydana
Herden de feryad eder, dolanır yana yana
Hey deyir nazlı bala veda eyle babana
Bizi niye vurullar, suçumuz nedir baba?

Baba mene bir ses ver, sensen bu başsız beden?
Heç bir yanı görünmür daşdan, oktan, nizeden
Baba hangi dindendi bize bu zulmü eden?
Bizi niye vurullar, suçumuz nedir baba?

(Musa Aydın, *Gülzâr-ı Hüseyinî*, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 215-216)

EFGAN USTA

(Doğ. 1967)

Iğdır'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Iğdır'da tamamladı. Askerlik görevini ifa ettikten sonra Iğdır'da bir kamu kurumunda işe girdi. Yirmi yıldır aynı kurumda görev yapmaktadır. Görev yaparken, açıköğretim sistemi ile eğitim yapan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesine devam ederek 1996 yılında mezun oldu.

Şair, evli ve dört çocuk babası olup Farsça bilmektedir.

Hüseyin Eba Abdillah

Ey Kerbelâ Haydar'ı
Ey Zehra yadigârı
Ey Kevser'in kurbanı
Hüseyin Eba Abdillah

Hüseyin Eba Abdillah
Hüseyin Eba Abdillah

Sensin aşkın sultanı
Kanın Allah'ın kanı
Hak-Batıl'ın Furkan'ı
Hüseyin Eba Abdillah

Hüseyñ Eba Abdillâh
Hüseyñ Eba Abdillâh

Yetmiş iki yâranla
Attın tarihe imza
O tertemiz kanınla
Hüseyñ Eba Abdillâh

Hüseyñ Eba Abdillâh
Hüseyñ Eba Abdillâh

Ey Resul-ü Kerbelâ
Senin dinin Aşûra
Kanın Ayet-i Kübra
Hüseyñ Eba Abdillâh

Hüseyñ Eba Abdillâh
Hüseyñ Eba Abdillâh

Aşğım Mevlâ sana
Nurlu, kesik başına
O can veren ruhuna
Hüseyñ Eba Abdillâh

Hüseyñ Eba Abdillâh
Hüseyñ Eba Abdillâh

Abbas, Ekber, Esger'in
Kahraman yaverlerin
Sevdasıdır bizlerin
Hüseyñ Eba Abdillâh

Hüseyñ Eba Abdillâh
Hüseyñ Eba Abdillâh

Hüseyñ Zeyneb'in canı
Zeyneb Hüseyñ'in canı

Onlar canlar cananı
Hüseyin Eba Abdillâh

Hüseyin Eba Abdillâh
Hüseyin Eba Abdillâh

Sen namazsın, Sen Kur'an
Zulme meydan okuyan
Yaşayan ve yaşatan
Hüseyin Eba Abdillâh

Hüseyin Eba Abdillâh
Hüseyin Eba Abdillâh

Allah'ım lanet eyle
Hüseyin'in katiline
Selam olsun Hüseyin'e
Hüseyin Eba Abdillâh

Hüseyin Eba Abdillâh
Hüseyin Eba Abdillâh

Lâ ilâhe illallah
Muhammed Resulullah
Aliyyen Veliyullah
Hüseyin Eba Abdillâh

Hüseyin Eba Abdillâh
Hüseyin Eba Abdillâh

(Musa Aydın, *Gülzâr-ı Hüseyinî*, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 292-293)

İlahi İhsan, Hüseyin

Kevser'in kurbanı bugün ihsan edildi âleme,
Secde etti hamilan-i arş bu nazenin bedene.

Yeryüzü şereflendi güzeller güzeliyle,
Ehl-i Beyt'in incisi Hüseyin ibni Ali'yle.

Yırtıldı karanlıklar, nur üstüne nur doğdu,
Gülistan-ı Fatıma'da gönüller mesrur oldu.
Vahyin evine bugün yaşayan Kur'an indi,
Varlığıyla İslam'a izzet ve şeref verdi.

En yüce makamların sahibisin sen Hüseyin,
Yetiştin omuzunda gönüller tabibinin.
Ulaşamaz rütbene ne bir beşer ne bir cin,
Cennet ehli gençlerin önderisin sen Hüseyin.

Sen Allah'ın hucceti, hiç dinmeyen kanısın,
Habib-i İlahi'nin gözlerinin nurusun.
Aliyyel Murteza'nın sarsılmaz onurusun,
Fatıma'nın göğsünde gizli kalmış bir sırsın.

Kerbelâ destanının yenilmez serdarısın,
Zulme meydan okuyan, Haydar'ın evladısın.
Gönülleri fetheden hidayet çırağısın,
Kurtuluş gemisinin şaşmayan kaptanısn.

Yok oluyorken İslam, seninle buldu varlık,
Aşura kıyamınla hayat buldu insanlık.
İzzeti ve onuru senin yolunda bulduk,
İşte bu yüzden Hüseyin, biz sana âşık olduk.

Gönlümün sultanısın, aşkınla divaneyim,
Dergâhına el açmış, zavallı, biçareyim.
Sensiz Hüseyin dünyayı, cenneti ben neyleyim,
Lütfun olsun Mevla can, uğruna can vereyim.

Efgân'ım, durmadan eylerim figan Hüseyin'ime,
Okurum mersiye, ağlarım hazin musibetine.
Ağlamaktan kurursa eğer gözyaşım habibime,
Kör olsun gözlerim, kan ağlamazsa Hüseyin'ime.

İSMAİL AYKANAT

(Doğ. 29. 8. 1967)

Rize'nin Pazar ilçesinde doğdu. Pazar İmam Hatip Lisesi'nden ve Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu (1990). Ordu, Çorum, Kırıkkale ve Iğdır'da Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenliği yaptı. Halen Iğdır'da bir lisede Edebiyat öğretmenliği yapmaktadır.

İlk şiiri 1987 yılında İkinci Yazıları'nda yayımlandı. *Mavera, Kardelen, Hece, Yedi İklim, Düş Çınarı, Dergah, Türk Edebiyatı, Hüner, Yeni Dünya* vb. dergilerde yazdı.

Atatürk Üniversitesi'nin (1987), Çorum Valiliği'nin (1993-1994), Ankara Babiali Vakfı'nın düzenlemiş olduğu şiir yazma yarışmalarında (2003-2007) birincilik ödülleri aldı.

Eserler

Fetih ve Fatih Şiirleri Antolojisi, Kültür Basın Yayın Birliği, 1995.

Tali Bir Akşam, Şiir, Beyan Yayınları, İstanbul 1999.

Suskunluk Şiirleri, Şiir, Erguvan Yayınevi, İstanbul 2008.

Savaşla Savaşan Şiirler, Antoloji, Beyaz Gemi Kitaplığı, 2009.

Kerbelâ Destanı

*-Allah'ın arşının sağ yanında "hidâyet meş'alesi,
kurtuluş gemisi" olarak yazılı şanın, Kerbelâ'da ümmet
için verdiği boynun ve seninle gidenlerle geride bırakıp
öğretilerinin öğretmenliğini yaparak mesajını evrene yayan
tüm dostların hürmetine ey şehadet üstadı!-*

Karanlıklar çöküyor Şam'dan Resul dinine!
Kılıç, kan, sabır, feryat, dinmeyen bir zelzele..
Çöller, ufuklar dolmuş otuz bin satılmışla;
Yetmiş üç cengaverin savunduğu mazlum din
Teslim edilir mi hiç kâfirler sarayına!...
Gidin tüm korkularım, karanlıklarım gidin!...

Ölüm yüklü bulutlar çökmüştü asumana ,
Acı taşırdı her yel, ölüm kuser her vaha...
Hıçkırır çadırlarda kadınlar, anne, bebek...
Bebeğe susuzluğu hangi dil dinletecek ?
Âl-i Âba görmüştü bu vahşeti çoktandır.
Resul soyu, iman her silâhtan yamandır...

Can Abbas'ım devrildi, Aliler şehit oldu!
Kerbelâ çöllerinde ne yiğitler vuruldu!
Özgürlük bayrağına renk verdi al kanları!
Alevlenen bir aşkla savaştı kalanları!
İlahi direnişi otuz bine yetmiş üçün...
Onur verdi kullara, zalim saraya hüzün!...

Sen ey Resul bakışlı, kahraman, güçlü imam!
Zalim zincirleri kır! Özgürlük orda, ne gam!
Çöller cennetin oldu, melekler kanat sana...
Âh, volkanlar misali kaynasana, coşsana!...
Bu makama göz dikti tâ öteden Ümeyye.
Allah, Nebi aşkına bas kılıcı, temizle!...

Son kılıç, son damla kan oluyorken gerçeğin,
Aç kalsan, susuz kalsan, gece olsa döseğin,

İman yüklü yüreğin bizim için çarpacak,
Bu yürek bu toprağı sana cennet yapacak,
Kerbelâ sahraları varsın kan, ölüm koksun,
Varsın özgürlük için Resul'ün kanı aksın...

Ok sesi, kılıç sesi, at sesi, kanat sesi,
Kahrol rezil saltanat, ihanetler Kufe'si!
Bu savaş başka savaş, sükûnet ve adayış.
Cellatlar sürüsüne hilafet bir aldanış!...
Üç gün üç gece hep kan, açlık, susuzluk,
Âşûra günlerinde biz sizlerle kavrukluk...

Bir avuç gözü kara dalarken sağdan soldan
Perişan oldu kâfir ve boğuldu Fırat'ta
Sakife'nin intikamı sorulmuştu tağuttan,
Her kılıç perşembenin hesabıydı bir yandan.
İlahi direnişî yüz yirmi bine yetmiş üçün,
Onur verdi kullara, kâfir düşmana hüznün...

Sevgilinin öptüğü dudaklarda değnekler,
Yanarım, âh yanarım, cehennemdir seneler...
Bedr'in intikamını aldım derken lânetli,
Ciğer yiyen kadının sızlar mı ciğerleri?
Bugün âşûraların öğüdü var Fırat'ta,
Kıyam edin ey kullar, zafer bizim Sırat'ta!

Şu utanmaz tarihin çehresinde lânetler,
O satılmış kalemler, efsûs, güneşî gizler!
Sevdiğin, ey Müslüman, bil ki karanlıklardır,
Karanlıklar, unutma, elâ gözlü hüsrandır.
İnan, hâlâ kan-revân Kerbelâ sahraları,
İnan, hâlâ taht yıkar Zeyneb'in gözyaşları.

Gidin tüm korkularım, karanlıklarım gidin!
İşte çöl, işte canım, alın kollarım sizin!
Ölüm, Allah bûsesi; gördüm özleyenleri.
Hayat sizlerin olsun çekerken Allah beni.

Çadırlara su taşıyan Abbas'ım artık ben de,
Hüseyin'im getirin; Zeyneb, önderim nerde?

Oklanan, mızraklanan, boynu vurulan benim!
Esvâbı talan olan cân u cânânlar benim!
Hasta, yetim, onurlu Zeynelâbidîn benim!
Esirlerin rehberiyim, Zeyneb-i Kübrâ benim!
Kandırılan mazurdur; ırmağı saptıranla,
Kınayanlar kınasın, savaşımdır benim!...

Semavî divanlardan Hüseyin güler bize.
Yetmiş üçün önünde ordular geldi dize.
Kartallar kadar güçlü ve özgürüz Hüseyin...
Evensel türkü olup aktın şelâlelerle...
Namazı ve kıyâmı borçluyuz bizler sana...
Selam selam Zehrâ'ya, Haydar'a, Mustafa'ya,
Selam sana, soyuna ve beklenen İmam'a...

(Musa Aydın, *Gülzâr-ı Hüseyinî*, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 63-65)

Doğumu Ölüm Gibidir

Âteşin düşlerle yarına bakan
Ufuklar kıpkızıl güllere sordu
Şu mavi korkunun gönlünde yatan
Mısramız merhaba diyemiyordu

Günler aylar deyip çoştı akar su
Bir umut tufanı gibi şaban'da
Çöllere karıştı leyla ordusu
Şimdi bir ışıktır yanan her yanda

Gökyüzü kapısın sevinçle açtı
Fatıma nûrundan doğduğu zaman
Kadir kıymet bilmez dünyaya baktı
Aşkın ilk selamı çağladığı an

Sirtında elçi'nin bûseyi buldu
Boğazı altında elçi tuğrası
Gecesi gündüzü aşk kokuyordu
Murtaza'nın yükselmedi nârâsı

Hüseyn bu doğumu ölüm gibidir
Elçi'nin yüreği bir kırık kâse
Göklerin sunduğu gönlüm gibidir
Ordu değil sanki ölgün rakkase

Ufkumu sarmıştı âfinin sisi
Bir sevda kolu ve kanadı kırık
Şimdi neden gelmez esin perisi
Kerbelâ'ya varan mazlum hıçkırık

METİN ŞİMŞEK

(Doğ. 1967)

Erzincan'ın Demirpınar köyünde doğdu. Kudret (Fadime) Hanım'la Kazım Şimşek'in oğludur. Köyünde başladığı eğitimini İstanbul Küçükyalı'da sürdürür. 1979 yılında ailesiyle birlikte Almanya'ya gider. Eğitimine orada devam edir.

1986 yılında işçi olarak çalışmaya başlar. Şiirlerinin bir kısmı basılmıştır. Hayali, Zeynel, Metin, Hayali Metin mahlaslarını kullandı. Şimdilerde *Sevdâyî Metin*, *Dost Metin* mahlaslarını kullanmaktadır.

Eserleri

Yanık Bir Türküdür Sevdam, Can Yayınları, İstanbul 1992.
Yangınlarda Semah Döndük, Can Yayınları, İstanbul 2002.

Ya Hüseyin Şah Hüseyin

Ben gönlümü sana verdim
Ya Hüseyin Şah Hüseyin
Senin derdin benim derdim
Ya Hüseyin Şah Hüseyin

Yezitler kast etti sana
Kerbelâ boyandı kana
Kan ağladı Fatma Ana
Ya Hüseyin Şah Hüseyin

Kanlıdır Kerbelâ çölü
Sana kıydı Mervan dölü
Cennet-i alânın gülü
Ya Hüseyin Şah Hüseyin

Ali'nin yadigarısın
Erenlerin didarısın
Sen şehitler serdarısın
Ya Hüseyin Şah Hüseyin

Ozan Metin âh u zârda
Yasını tutar baharda
Ayırma bizi katarda
Ya Hüseyin Şah Hüseyin

(Metin Şimşek (Ozan Sevdâyî Metin), *Yanık Bir Türküdür Sevdam*, Can Yayınları, İstanbul 1992, s. 72)

Verendir İmam Hüseyin

Kerbelâ' da hak savaşı
Verendir İmam Hüseyin
Haksız olanlara karşı
Durandır İmam Hüseyin

Zalime boyun eğmedi,
Haksıza haklı demedi,
İnanç atından inmedi
Sürendir İmam Hüseyin

Sevdâyî Metin sesine,
Can kurbandır Hüseyin'e
Şehitlik mertebesine,
Erendir İmam Hüseyin

(Metin Şimşek (Ozan Sevdâyî Metin), *Yanık Bir Türküdür Sevdam*, Can Yayınları, İstanbul 1992, s. 140)

Bayrak Olduk Kerbelâ'da

Haksıza karşı savaştı
Bayrak oldu Kerbelâ'da
İnsanlığa çağır açtı
Bayrak oldu Kerbelâ'da

Şah Hüseyin serdarımız
Dünyadaki tek varımız
Odur gönül muradımız
Bayrak oldu Kerbelâ'da

Dalgalanır yükseklerde
Unutulmaz belleklerde
Sevgi dolu yüreklerde
Bayrak oldu Kerbelâ'da

Sevdâî'nin sevdasıdır
Yiğitlerin simgesidir
Hak arayanın sesidir
Bayrak oldu Kerbelâ'da

(Metin Şimşek, *Yangınlarda Semah Döndük*, Can Yayınları, İstanbul 2002, s. 74)

Hüseyin'in Torunuyum

Haksıza boyun eğmeyen
Hüseyin'in torunuyum
Zalimlere pes etmeyen
Hüseyin'in torunuyum

Şehit oldu Kerbelâ'da
Bir eşi yoktur dünyada
Böylesi gelmez bir daha
Hüseyin'in torunuyum

Gerçek önder, gerçek lider
Halkının önünden gider
Sevdâî övünerek der
Hüseyin'in torunuyum

(Metin Şimşek, *Yangınlarda Semah Döndük*, Can Yayınları, İstanbul 2002, s. 77)

VELAYET AY TAN

(Doğ. 05. 07. 1969)

Iğdır'da doğdu. Lise mezunudur.

Babasının şiirle örülü halk hikayeleri anlatması edebiyat ve sanatla aralarında bir bağ oluşmasına sebep olmuştur. Şiirlerinin oluşumunda usta şairlerin etkisi olduğu görülmektedir.

Evli, beş çocuk babası olan şair, 1974 yılından bu yana Almanya'da yaşamaktadır.

Canlar

Geldi çattı yine Aşura günü,
Al çıkarıp kara bağlasın canlar.
Hüseyin uğruna versin ömrünü,
Yaksın ciğerini dağlasın canlar.

Pervane özünü ateşe yaksın,
Ateşte od alan bedene baksın,
Vursun sinesine, gözyaşı döksün,
Hüseyin aşkıyla ağlasın canlar.

Hüseyin dindir, Hüseyin, imandır deyip,
Şia candır, Hüseyin, canandır deyip,
Canı, canan için kurbandır deyip,
Hüseyin yolunda tığlasın canlar.

Zamanede dide-giryan olana,
Ağlayıp kavrulup büryan olana,
Dert elinden dil-i suzan olana,
Pir elinden derman sağlasın canlar.

Velayet söz söyler güzel dostuna,
Kurtlar bürünmüştür kuzu postuna.
İnsanlığı ezen, düzen üstüne,
Şiddetli sel gibi çağlasın canlar.

Muharrem Ayının Onuncu Günü

Muharrem ayının, onuncu günü,
Boyandın al kızıl, kana Kerbelâ.
Yaktın ciğerimi, yıktın gönlümü,
Senin de ciğerin, yana Kerbelâ.

Ola ki, Yezit'in dostuysan eğer,
Su yolunu sen de, kestiyse eğer,
Hüseyin ölürken, sustuysan eğer,
Yüzbin lanet olsun, sana Kerbelâ.

Söylerim sözümü, ben usanmadan,
Ehl-i Beyt'e su ver, ciğer yanmadan,
Kendi öz kanını, hiç utanmadan,
Eyledin Kasım'a, kına Kerbelâ.

Velayet der, sararıpta solmuşam,
Elden bir sey gelmez, naçar kalmışam,
Hüseyin aşkından, deli olmuşam,
Derin yara oldun, bana Kerbelâ.

Hüseyin Can Hüseyin Can

Men dide giryan ağlaram
Hüseyin Can Hüseyin Can
Gece gündüz kan ağlaram
Hüseyin Can Hüseyin Can

Kerbelâdan olmam gafil
Kerbelâ Hak yola delil
Senede tek on gün değil
Hüseyn'e her an ağlaram
Men dide giryan ağlaram
Hüseyn Can Hüseyn Can
Gece gündüz kan ağlaram
Hüseyn Can Hüseyn Can

Mâtemdeyim yüzüm gülmez
Na-ehil halimden bilmez
Gözümden yaş eksik olmaz
Her dem her zaman ağlaram
Men dide giryan ağlaram
Hüseyn Can Hüseyn Can
Gece gündüz kan ağlaram
Hüseyn Can Hüseyn Can

Kerbelâ Hüseyn'i sınar
Hal bilmez bizleri kınar
Şehitlere içim yanar
Yüreğim büryan ağlaram
Men dide giryan ağlaram
Hüseyn Can Hüseyn Can
Gece gündüz kan ağlaram
Hüseyn Can Hüseyn Can

Hüseyn'e karşı durmayın
*Velayet'*e ok vurmayın
Nasıl haldeyim sormayın
Halim perişan ağlaram
Men dide giryan ağlaram
Hüseyn Can Hüseyn Can
Gece gündüz kan ağlaram
Hüseyn Can Hüseyn Can

Ya Hüseyin

Ali Aba neslinin şehidisen ya Hüseyin
Aşka düşen gönlümün şahidisen ya Hüseyin

Baban Haydar-ı Kerrar, deden Ahmed-i Muhtar
Yüreğimi açıp bak orda senin sevdan var

Sensin gönlüm sultanı, sensin derdim dermanı
Muradım maksudumsan, istemem dü cihanı

Senin sevdan ile men divane oldum Hüseyin
İçtim aşkın meyini mestane oldum Hüseyin

Halin ile hal eyle yolun ile yol eyle
Biçare bu garibi sen kapında kul eyle

Ey Velayet sultanı Hüseyin sana mailem
Hitta kapısı olan, kapınızda sailem

Kerbelâ Sultanı Hüseyin

Kerbelâ'yı duman tutup
Gönül bağım hazan tutup
Dert çeken Hüseyinlerin
Yüreğini hicran tutup

Kufiyan eyledi davet
Sonra ettiler ihanet
Selam olsun Hüseyin sana
Yezit'e sad-hezâr lanet

Hüseyin meydana düştü
Meydanda al kana düştü
Hüseyin'imin acıları
Can ile canana düştü

Sen konuşan Kur'an'sın sen
Yüreklerde imansın sen
El açıp sana gelmişiz
Derdimize dermansın sen

Şehit verdin Ekber'ini
Kanda gördün peykerini
Kurban dedin Hak yoluna
Altı aylık Esger'ini

Abbas'ın sana vefadar
Ben-i Haşim'e iftihar
Bizi dert gama salıptı
Göze kan dolan alemdar

Hüsey'n'im al kan içinde
Zeyneb'i efgan içinde
Derde düşen Sakine'si
Feryad-ı fiğan içinde

Fatıma kara bağladı
Ali ciğerin dağladı
Şimir gelip başın kesti
Yerler gökler kan ağladı

Canlar ağladı gülmedi
Kimse gözyaşın silmedi
Zülcenah çadıra döndü
Gördüler Hüsey'n gelmedi

Zeynep dedi ey Zülcenah
Hani bize olan penah
Zülcenah gözden yaş döktü
Göge çıktı âh u eyvah

Sakine babasını sordu
Zeynep ağlayıben durdu

Zeynep böyle ağlayınca
Sakine başına vurdu

Dedi bibi babam hani
Allah'a and verdim seni
Babam şehit oldu ise,
Kim sevip okşuyar meni

Sakine birden sus oldu
Düştü o anda bayıldı
Zeynep sandı o da öldü
Saçını başını yoldu

Zeynep ahu zâra geldi
Kem talihi kara geldi
Sakine uyandığında
Dedi nenem Zehra geldi

Zeynep dedi güzel balam
Dur yüzüne nazar kılam
Sen ağlama dayanamam
Senin gadanı men alam

Dönüp bibisinden yana
Sarıldı onun boynuna
Dedi nenem buyurdu ki
Cennette mihmansın bana

Kan gölü oldu Kerbelâ
Göge ulaştı vaveyla
Buna yürek mi dayanır
Esir düştü Ali Aba

Esirler kervan oldular
Dımışk'e revan oldular
Neyze ucundaki başlar
Konuşan Kur'an oldular

Canımız cananı Hüseyin
Derdimiz dermanı Hüseyin
Biz âşık-ı sadıklarız
Kerbelâ Sultanı Hüseyin

Önünde siper dururduk
Yezit'e kılıç vururduk
Kerbelâ'da olsa idik
Senin için can verirdik

Masum canların âhısın
Mazlumların penâhısın
İkrar verdik Kerbelâ'na
Sen ki Velayet Şâhısın

Oy Kerbelâ Oy Kerbelâ.

Kerb u belâ bize mektep,
Öğretmen Hüseyin'le Zeynep.

Yüreğimde yarasın sen,
Oy Kerbelâ oy Kerbelâ.
Ak üstünde karasın sen,
Vay Kerbelâ vay Kerbelâ.

Kerb u belâ bize mektep,
Öğretmen Hüseyin'le Zeynep.

Hak katından geldi bu din,
Yolcusuyuz bu mektebin.
Feryadını ol Zeyneb'in,
Duy Kerbelâ duy Kerbelâ.

Kerb u belâ bize mektep,
Öğretmen Hüseyin'le Zeynep.

Hiç ikrardan cayılır mı?
Yezitlere uyulur mu?
Hüseyin'e kıyılır mı?
Cay Kerbelâ cay Kerbelâ.

Kerb u belâ bize mektep,
Öğretmen Hüseyinle Zeynep.

Sen sararmış sen solmuşsun,
Al kanlar ile dolmuşsun,
*Velayet'*e dert olmuşsun,
Ey Kerbelâ ey Kerbelâ.

Kerb u belâ bize mektep,
Öğretmen Hüseyin'le Zeynep.

Kerbelâ Kerbelâ Kanlı Kerbelâ,

Muharrem ayında derdim çoğalır,
Deliye dönderdin beni Kerbelâ.
Bu yara içimde ebedi kalır,
Ömrümce unutmam seni Kerbelâ.
Kerbelâ Kerbelâ kanlı Kerbelâ,
Yitirdim aklımı oldum müptela.

Bana büyük dertsin, ey kanlı diyar,
Sende şehit olan, Hüseyin'im var.
Bana Kerbelâ'yı unut diyorlar,
Unutmak çözüm mü, dünü Kerbelâ.
Kerbelâ Kerbelâ kanlı Kerbelâ,
Yitirdim aklımı oldum müptela.

Yattığın uykudan uyanmadın mı?
İmamın sözüne inanmadın mı?
Yapılan zulümden utanmadın mı?
O kanlı Aşura günü Kerbelâ.
Kerbelâ Kerbelâ kanlı Kerbelâ,
Yitirdim aklımı oldum müptela.

Ya Hüseyin diyerek, derde dert kattım,
Kerbelâ aşkıyla eridim bittim,
Ehl-i Beyt'i sana emanet ettim,
Hani emanetim, hani Kerbelâ?
Kerbelâ Kerbelâ kanlı Kerbelâ,
Yitirdim aklımı oldum müptela.

Velayet'in sözlerine bakmadın,
Nefsin kalesini vurup yıkmadın.
Resulün soyuna sahip çıkmadın,
Unutamam seni, seni Kerbelâ.
Kerbelâ Kerbelâ Kanlı Kerbelâ,
Yitirdim aklımı oldum müptela.

Gönlümün Sultanı, Şâhı Ya Hüseyin.

Selam olsun sana Resul torunu,
Gönlümün Sultanı, Şâhı Ya Hüseyin.
Kıyamet gününde göster nurunu,
Erlerin, Pirlerin râhı ya Hüseyin.

Tabipler derdime derman bulmuyor,
Bu nasıl çileymiş, neden dolmuyor?
Ne gece, ne gündüz eksik olmuyor,
Yüreğimin âhı, vâhı ya Hüseyin.

Allah'ın dinine sen verdin hayat,
Cahiller ahmaklar ediyor inat.
Seninle nurlanır bütün kainat,
Alemin şems ile mâhı ya Hüseyin.

Yoluna girmişim, kati ve kesin,
Ölmek var dönmek yok bunu bilesin.
Gam değil cahiller ne derse desin,
Velayet'in kiblegâhı ya Hüseyin.

Ağlar

Bugün Aşura günüdür
Yer, gök kevn ü mekan ağlar
Şia'nın kara günüdür
Can dayanmaz canan ağlar

Kerbelâ'nın susuz çölü
Solduruyor gonca gülü
Kundağında Esgar Ali
İçi yanar, etşan ağlar

Susuzluktan renkler soldu
Kerbelâ al kanla doldu
İmam Zeynel yetim kaldı
Ehl-i Beyt'le Kur'an ağlar

Hüseyn'e kurbandır özüm
Toprağına sürsem yüzüm
Münafiğa yoktur sözüm
Bugün ehl-i iman ağlar

Lanet Süfyan'ın oğluna
Kandı dünyanın malına
Ehl-i Beyt'in bu haline
Körelmemiş vicdan ağlar

Fırat'ın yolları bağlı
Susuz kaldı Ali oğlu
Zehra'nın ciğeri dağlı
Yer ağlar, asuman ağlar

Kerbelâ'da bir yel eser
Suya hasret Hüseyn server
Ol peygamber sine döver
Şahlar şâhu merdan ağlar

Kerbelâ'nın çölü taşlı
Kan ağlıyor kurtlu, kuşlu
Ebuzer'in gözü yaşlı
Kanber ağlar, Selman ağlar

Zeynep ağlar kan yaş döker
Yetimler boynunu büker
Gökte melekler âh çeker
Yerde cemi insan ağlar

Bugün ağlar dağlar bile
Dağlar taşlar gelir dile
Cemi cümle mahluk ile
Kul *Velayet Aytan* ağlar

(Musa Aydın, *Gülzâr-ı Hüseyinî*, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 201-202)

Ağlaram

Ey erenler yas u mâtem zamanı
Garip garip boynum büker ağlarım
Tabipler derdime bulmaz dermanı
Gözyaşım içime döker ağlaram

Muhammed ümmeti karalar giye
Ne su içe ne de bir lokma yiye
Sinemi döverim ya Hüseyin diye
Gönlüm büryan edip yakar ağlaram

Mevla'm kahreylesin yıksın zulümü
Nara yaksın zalim oğlu zalimi
Sormayın erenler dalgın halimi
Kerbelâ yoluna bakar ağlaram

Evvel akıllıydım del'oldum şimdi
Acı esen poyraz yel'oldum şimdi

Damlaydım biriktim sel oldum şimdi
Kerbelâ'ya doğru akar ağlaram

Zalim Yezit nasıl kıydın o cana
Ahirette Allah soracak sana
Hüsey'n'e ağlamak ar değil bana
Nefsin kalesini yıkar ağlaram

Gönül ikrar verdi geri dönmüyor
Bağrımdaki alev, ateş sönmüyor
Zalimin zulmüne öfkem dinmiyor
Dişimi, yumruğum sıkar ağlaram

Velayet ülkesi yurdumdur benim
Ehl-i Beyt zikrimdir, virdimdir benim
Kerbelâ vak'ası derdimdir benim
Ömrümce bu derdi çeker ağlaram

(Musa Aydın, Gülzâr-ı Hüsey'nî, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 202-203)

Hüsey'n Hüsey'n Canım Hüsey'n

Hüsey'n Hüsey'n canım Hüsey'n
Canımda cananım Hüsey'n
Damarımda kanım Hüsey'n
Hem dinim, imanım Hüsey'n

Kerbelâ'nın kahramanı
Mazlumlara server Hüsey'n
Hak ile batıl furkanı
Rehnuma vü rehber Hüsey'n

Gözün yok dünya malında
Ne malında ne pulunda
İslam'ın haklı yolunda
Şehit Ali Ekber Hüsey'n

Yolun Kerbelâ'ya düştü
Gam gasavet boydan aştı
Susuzluktan yandı pişti
Kan kundaklı Esger Hüseyin

Abbas gözüne kan dolup
Rengi sararıpta solup
İki kolu kalem olup
Vefalı birader Hüseyin

Kolları kalem Abbas'ım
Düşündükçe artar yasım
Kınası kan olan Kasım
Zadeyi birader Hüseyin

Düştün bela çöllerine
Derdin açtın yellerine
Masumların hallerine
Ağlıyır peygamber Hüseyin

Zeyneb yeddi kara bağlar
Zehra ciğerini dağlar
Sinesine vurup ağlar
Ol fatihi Hayber Hüseyin

Gözyaşın kalbine döküp
Ağlıyıp içini çekip
Çadırda boynunu büküp
Rugeyye yol gözler Hüseyin

Bizler de kara bağlıyak
Ciğerimizi dağlıyak
Sine vurup kan ağlıyak
Kan olup nur peyker Hüseyin

İrfan deryasına daldın
Sen konuşan Kur'an oldun

Kerbelâ'da susuz kaldın
Ey saki-yi Kevser Hüseyin

Emrin olsaydı senin de
Kerbelâ'da yas gününde
Canımız senin önünde
Eyler idik siper Hüseyin

İlahi nurdur nefesi
Hakka davet eder sesi
Peygamberlerin varisi
Etşan leb-i sükker Hüseyin

Bizler Ehl-i Beyt muhibbi
Sizler velayet sahibi
Kanber gibi Selman gibi
Olak size nöker Hüseyin

(Musa Aydın, *Gülzâr-ı Hüseyinî*, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 57-59)

ERDAL DOĞAN

(Doğ. 10. 8. 1969)

Çorum'da doğdu. İlkokulu Çorum'da bitirdi. 1989 yılında askere alındı. İstanbul Fenerbahçe Orduevi'nde askerlik görevini tamamladı. 1993 yılında şair Gürcü Hanım'la evlendi. *Erdal, Kul Erdal* mahlaslarını kullandı. Şiirleri basılmıştır.

Hüseyin'im

Fatma anamın kuzusu
Dinmez bağrımda sızısı
Kerbelâ takdir yazısı
Hüseyin'im Hüseyin'im

Feryat eder Şehriban'ım
Tutmaz kırıldı her yanım
Akar oldu kızıl kanım
Hüseyin'im Hüseyin'im

Seherde haber ulaştı
Dediler mâtem yanaştı
Dünyaya nurunu saçtı
Hüseyin'im Hüseyin'im

Arzularım dostu candan
Geçmişim servetten maldan
Bırakma sen doğru yoldan
Hüseyin'im Hüseyin'im

*Kul Erdal'im çeker yasın
Gönlünden sildirmiş pasın
Eli kınalıdır Kasım
Hüseyin'im Hüseyin'im*

(Gürcü ve Erdal Doğan, *Ehl-i Beyt'ten Bir Deste Gül*, Can Yayınları, İstanbul 2006, s. 444)

Gülemedi Bir Defa

Düşünürüm Kerbelâ'yı dost derinden derinden
İçmişler Hak şarabını can geçmişler serinden
Yaralanmış çoluk çocuk kan akar her yerinden
Muhammed'in evladına zahit eyledi cefa
Ehl-i Beyt'im şu dünyada gülemedi bir defa

Hasan Hüseyin atası ol Muhammed Murtaza
Feryadı figanlar gelir kumru olayı yaza
Hakk'a reva iş midir bu bize verilen ceza
Muhammed'in evladına zahit eyledi cefa
Ehl-i Beyt'im şu dünyada gülemedi bir defa

Keşiş bile kıyıp vermez ol mazlumun başını
Dünya güzeli Şehriban silsin gözün yaşını
Ehl-i Beyt'i sevenlerse daim tutar yasını
Muhammed'in evladına zahit eyledi cefa
Ehl-i Beyt'im şu dünyada gülemedi bir defa

Bacıları üryan büryan deveye bindirdiler
Beşikte Ali Askeri oklar ile vurdular
Ehl-i Beyt'in çadırların âh ateşe verdiler
Muhammed'in evladına zahit eyledi cefa
Ehl-i Beyt'im şu dünyada gülemedi bir defa

Ahmed'in sevgili eşi ol Hadicetü'l-Kübra
Hak makamının sahibi ol Fatımatı Zehra
Dost Kerbelâ'nın dehşeti işlenir mısra mısra
Muhammed'in evladına zahit eyledi cefa
Ehl-i Beyt'im şu dünyada gülemedi bir defa

Ümmü Gülsüm'le Zeyneb'im ciğerim pareleri
Nazlı Sakine'm ağlıyor aktı kan taneleri
*Kul Erdal'*ım ta ezelden olmuşum bendeleri
Muhammed'in evladına zahit eyledi cefa
Ehl-i Beyt'im şu dünyada gülemedi bir defa

(Gürcü ve Erdal Doğan, *Ehl-i Beyt'ten Bir Deste Gül*, Can Yayınları, İstanbul 2006, s. 447)

İmam Hüseyin

Gönlümde bir çiçek dilimde hece
Durur nazlı nazlı İmam Hüseyin
Özümde gerçekler arzular nice
Durur nazlı nazlı İmam Hüseyin

Erenler acıyı bal eylediler
Hakk'ın didarını kul eylediler
Dostlar göz yaşını sel eylediler
Akar nazlı nazlı İmam Hüseyin

Taa ezelden dört kitaba yazıldı
Kerbelâ'da Ehl-i Beyt'im ezildi
Aba Müslüm çocukları kesildi
Sızlar nazlı nazlı İmam Hüseyin

Zeynep hem Sakine, Şehriban ağlar
Fatımatı Zehra karalar bağlar
Ali Asker beşikte ciğer dağlar
Bakar nazlı nazlı İmam Hüseyin

*Kul Erdal'*ım canı kurban eyledi
Kanlı Kerbelâ'ya ağıt söyledi
Mazlumunu haneye mihman eyledi
Gelir nazlı nazlı İmam Hüseyin

(Gürcü ve Erdal Doğan, *Ehl-i Beyt'ten Bir Deste Gül*, Can Yayınları, İstanbul 2006, s. 440)

SEFİL ERÖKSÜZ

(Doğ. 1970)

Çorum'un Sungurlu ilçesinin Akçalı köyünde doğdu. Asıl adı Mehmet Ali Eröksüz'dür. İlkokulu köyünde okudu. 1982 yılında ailesiyle birlikte Sungurlu'ya, 1986 yılında Ankara'ya göçtüler. Ortaokulu Ankara'da tamamladı. Şiir yazmaya, saz çalmaya başladı. Ozanlık geleneğine uyarak Âşık Emîni ve Âşık Şekip Şahadoğru'ya ıracılık yaparak pişti.

1989 yılında Şahadoğru'nun verdiği *Sefil Eröksüz* mahlasını kullanmaya başladı. 1990-1992 yıllarında askerliğini tamamladı. Asker dönüşü bir kamu kuruluşunda çalıştı. 2001 yılında Ozanlar Vakfi Yönetim Kurulu'na seçildi. Yurt genelinde konserlere ve festivallere katıldı. Ödüller aldı.

Ozanımız, Ankara'da ikamet etmektedir.

Eserleri

İnsanca, 1997.

Çiçekleri Soldurmayın, 2002-2005.

Hayat Yolunda, 2006. (İlk kaset ve CD.)

Mâtem Havası

Kerbelâ'da katledilen Şah Hüseyin'in aşkına
Ağlayalım ey erenler bugün mâtem havası
Yetmiş iki şühedanın Ehl-i Beyt'in aşkına
Ağlayalım ey erenler bugün mâtem havası

Zalim Yezit azdı yine babasının izinde
Kin bürümüŝ pis yüzünü merhamet yok gözünde
Neler çekti ol mazlumun Kerbelâ'nın düzünde
Ağlayalım ey erenler bugün mâtem havası

Mümin, Müslim cümle cihan karaları bağladı
Kerbelâ'nın sıcağında Fırat nehri çağladı
Dağlar, taşlar, yerler, gökler, Şah Hüseyin'e ağladı
Ağlayalım ey erenler bugün mâtem havası

Zalim kahraman değildir böyle emretti Allah
Evvel baştan hü diyelim hem diyelim Bism-i Şah
Dal boynuna nazar kılmış dedesi Resulullah
Ağlayalım ey erenler bugün mâtem havası

Sorma *Sefil Eröksüz*'ü hak yolunda delidir
Şah diyenin can yoldaşı inkarların elidir
Sabah seherinde doğan Şah Hüseyin'in nurudur
Ağlayalım ey erenler bugün mâtem havası

(*Sefil Eröksüz, Çiçekleri Soldurmayın*, Ankara 2002, s. 63)

Hüseyin'in Sevdası

Feryadım, fiğanım, gamım, kederim
İmam Hüseyin'in hasretindedir
Aşk ehline düştü, kavruldu özüm
İmam Hüseyin'in hasretindedir

Hüseyin'i zikreder divane sazım
Hüseyin sevdası baharım, yazım
Kınamayın beni ağlarsa gözüm
İmam Hüseyin'in hasretindedir

Gelir umuduyla hergün avundum
Umudum boş çıktı yandım kavruldum
Âlemin gözüne deli göründüm
İmam Hüseyin'in hasretindedir

Al kana boyandı Hüseyin'in başı
Onun için dinmez gözümün yaşı
*Sefil Eröksüz'*ün mâtemi, yaşı
İmam Hüseyin'in hasretindendir

(Sefil Eröksüz, *Çiçekleri Soldurmayın*, Ankara 2002, s. 95)

Mâtem-i Muharrem

Ehl-i Beyt'i seven yasa bürünür
Mâtem-i Muharrem geldiği zaman
Cümle canlar Aşura'da görülür
Mâtem-i Muharrem geldiği zaman

Mersiye okunur, gülbank çekilir
Hüseyin aşkına yaşlar dökülür
Oniki İmamlara özler yakılır
Mâtem-i Muharrem geldiği zaman

Yaralı gönüller kalkar feryada
Telli turnam semah tutar havada
*Sefil Eröksüz'*üm her dem duada
Mâtem-i Muharrem geldiği zaman

(Sefil Eröksüz, *Çiçekleri Soldurmayın*, Ankara 2002, s. 145)

Göçüm Var Benim

Helal eylen hakkınızı erenler
Kerbelâ'ya doğru göçüm var benim
Gelsin bu kervana Şah'ı sevenler
Kerbelâ'ya doğru göçüm var benim

Tükenmek bilmiyor yürek sızısı
Alkanlar içinde Şah'ın kuzusu
Şah Hüseyin'i görmek gönül arzusu
Kerbelâ'ya doğru göçüm var benim

Aşkım sebep oldu eyledim niyet
Emanet canımda bir yüce gayret
Himmet eyler isen el aman mürvet
Kerbela'ya doğru göçüm var benim

Ehl-i Beyt aşkına yanarım nara
Yas-ı mâtem günü bağladım kara
Varıp eşiğinde durayım dara
Kerbela'ya doğru göçüm var benim

İçim kan ağlıyor andıkça dünü
Mazlumı kavurdu Kerbelâ günü
Ne haldedir ol Kasım'ın düğünü
Kerbela'ya doğru göçüm var benim

Coş olur *Eröksüz* aşkı tüterse
Erenler cem olup semah tutarsa
Menzile varmaya ömrüm yeterse
Kerbela'ya doğru göçüm var benim

(Sefil Eröksüz, *Çiçekleri Soldurmayın*, Ankara 2002, s. 112)

İmam Hüseyin

Sabah seherinde ötüşen kuşlar
Seni zikrediyor İmam Hüseyin
Gönül ırmağından dökülen yaşlar
Seni zikrediyor İmam Hüseyin

Hasretinden gönlüm boranlı, kışlı
Aşkına düşeli sinem telaşlı
Cem olmuş erenler gözleri yaşlı
Seni zikrediyor İmam Hüseyin

Hünkar dergahında akan kurnalar
Kışa teslim olan boranlı dağlar
Gökyüzünde semah tutan turnalar
Seni zikrediyor İmam Hüseyin

Ehl-i Beyt'i seven mazlumun dili
Boz bulanık akan Fırat'ın seli
Kerbelâ çölünün tufanı, yeli
Seni zikrediyor İmam Hüseyin

*Sefil Eröksüz'*üm baharım, yazım
Her seherde seni arıyor gözüm
Erenler ceminde çalarken sazım
Seni zikrediyor İmam Hüseyin

(Sefil Eröksüz, *Çiçekleri Soldurmayın*, Ankara 2002, s. 122)

GÜRCÜ DOĞAN

(Doğ. 24. 03. 1972)

Tokat'ın Zile ilçesinin Alihoca köyünde doğdu. Ankara'da başladığı Ortaokul'u Gölcük'te bitirdi. Gölcük Kız Meslek Lisesi'nden mezun oldu. 1990 yılında ailesiyle birlikte İstanbul'a taşındı. Bir konfeksiyon atölyesinde çalışmaya başladı. 1993 yılında Erdal Doğan'la evlendi.

Ağlarım Ben Kerbelâ'nın Aşkına

Şu yalan dünyada gülüm gülmedim
İyilik yaptım da hiç dost bulmadım
Erenlere saki şerbet sunmadım
Ağlarım ben Kerbelâ'nın aşkına

Gül yüzlü erenler Bektaş-ı Veli'm
Sergerdan olmuşum ağlar giderim
Şah-ı Merdan Ali'yedir niyazım
Ağlarım ben Kerbelâ'nın aşkına

Horasan'dan gelir bizim pirimiz
Ona ayan olur gizli halimiz
Tur dağında Musa ile sürümüz
Ağlarım ben Kerbelâ'nın aşkına

Mekke ile Medine'nin arası
Yaktı yüreğimi Yezit darbesi
Erenler söylesin derdim çaresi
Ağlarım ben Kerbelâ'nın aşkına

Ehl-i Beyt'e düşman olan inlesin
Şu dünyada hiç yüzleri gülmesin
Dertlerine kimse derman olmasın
Ağlarım ben Kerbelâ'nın aşkına

Erenler cemalin nurdan yaratmış
Ehl-i Beyt'in Kerbelâ'da ağlatmış
Serini vererek yolun şeneltmiş
Ağlarım ben Kerbelâ'nın aşkına

Gürcü sözlerini söyler artırır
Celal Abbas kinasını götürür
Aşkını olan maşukuna yetirir
Ağlarım ben Kerbelâ'nın aşkına

(*Gürcü ve Erdal Doğan, Ehl-i Beyt'ten Bir Deste Gül, Can Yayınları, İstanbul 2006, s. 22*)

Hüseyin'im Hüseyin'im

Aşkın ile yandım nara
Mail oldum o didara
Kimim var ki kimim sara
Hüseyin'im, Hüseyin'im

Canımsın vallahi benim
Baharım güz oldu derim
Tanrı hem büyük, hem kerim
Hüseyin'im, Hüseyin'im

Güzel pirim bak halime
Namen düştü can dilime

Gidem erenler eline
Hüseyin'im, Hüseyin'im

Ol mahşeri beklersin sen
Saki şerbet seslersin sen
Cennette gül toplarsın sen
Hüseyin'im, Hüseyin'im

Gürcü uzatma ağlarsın
Seven gönül efkarlansın
Şah'ım yaralarım sarsın
Hüseyin'im, Hüseyin'im

(Gürcü ve Erdal Doğan, *Ehl-i Beyt'ten Bir Deste Gül*, Can Yayınları, İstanbul 2006, s. 46)

Ehl-i Beyt

Bugün on Muharrem günü dostlarım
İçim sızılıyor akar yaşlarım
Kerbela'da şehit olan canlarım
Ehl-i Beyt, Ehl-i Beyt, canım Ehl-i Beyt

Ne kaderi, ne kusuru yazısı
Gider mi hiç yüreğimden acısı
Âh çeker sevenler bilmez bazısı
Ehl-i Beyt, Ehl-i Beyt, canım Ehl-i Beyt

Fatma Ana'm kuzuları iniler
Yezit durmaz fermanını yeniler
Gürcü'yem der dökülmez mi daneler
Ehl-i Beyt, Ehl-i Beyt, canım Ehl-i Beyt

(Gürcü ve Erdal Doğan, *Ehl-i Beyt'ten Bir Deste Gül*, Can Yayınları, İstanbul 2006, s. 159)

YAYLA İŞLEYEN

(Doğ. 1975)

Tokat ilinin Zile ilçesinin Alihoca köyünde doğdu. Gürcü Doğan'ın kardeşidir. İstanbul'da ikamet etmektedir.

Şah Hüseyin Pirim Benim

Kerbelâ'dan geliyor ses
Şah'ım için tutarım yas
Gönüllerden siliyor pas
Şah Hüseyin nurum benim

Fatıma Zehra Anamız
Yoluna kurban canımız
On'ki imam cananımız
Şah Hüseyin serim benim

Âh ! O Kerbelâ deyince
Sızılarım ince ince
Piőerim aşkı verince
Şah Hüseyin sevim benim

Gelin dostlar bir olalım
Erenlere can verelim
Hakkın yolunu sürelim
Şah Hüseyin yolum benim

Yayla'nın gülme haline
Düşmüşüm aşkın seline
Tez yetişir sevenine
Şah Hüseyin pirim benim

(Adil Ali Atalay, *Kerbelâ ve Mâtem*, Can Yayınları, 9. baskı, İstanbul 2007, s. 400)

RAMAZAN PEKTAŞ

(Doğ. 1978)

Malatya ilinin Darende ilçesinin Ayvalı beldesinde doğdu. 1988 yılında İlkokulu bitirdi. 1994 yılında Darende Çok Programlı Lisesi'nin Muhasebe Bölümü'nden mezun oldu. 1995 yılında Erzurum Üniversitesi'nin Sanat Tarihi Bölümü'nde yüksek öğrenimini sürdürmeye başladı. 1997 yılında kaydolduğu Erzurum Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ni 2002 yılında bitirdi.

Ücretli öğretmenlik ve imamlık yaptı. 2009 yılında Diyarbakır ilinin Silvan ilçesine öğretmen olarak atandı. Bu görevini sürdürmektedir.

Can Hüseyin

Canım Kurban olsun sana
Ey canlara cânân Hüseyin
Lutfeyle gel rahmet bana
Ya feta-yı cinân Hüseyin

Oldum senden burda cüdâ
Olsun canım sana fedâ
Ey mazhar-ı nur-i hüda
Âlem sana hayran Hüseyin

Sen Ahmed'in reyhanısın
Murtaza'nın sercanısın
Ol Zehra'nın efganısın
Cennet sana mekan Hüseyin

Senden bize geldi sefâ
Olsun sana bizden vefâ
Ey yadigâr-ı Mustafa
Oldun Hakk'tan ihsan Hüseyin

Yâdın gönüllerde her an
Methediyor sizi Kur'an
Ey burhanı yüce rahman
Tüm dertlere derman Hüseyin

Ramazân der ki varalım
Ayağına yüz sürelim
Nasip eylesin görelim
Ey sebeb-i gufran Hüseyin

(Musa Aydın, *Gülzâr-ı Hüseyinî*, Kevser Yayınları, İstanbul
2008, s. 198-199)

TERİMLER / İSİMLER

Abbas: Hz. Ali'nin Ümmü'l-Benin bint Hizam'dan doğan oğlu. Kerbelâ olayında susuzluğun dayanılmaz hale geldiği anda su bulmakla görevlendirilmiş, bu nedenle "Saka" lakabıyla anılmıştır. Muharrem törenlerinde gençlerin su dağıtması bu olayla ilgilidir. İmam Hüseyin, yanında bulunanlara gitmeleri hususunda telkinlerde bulunur. Abbas bunu kesinlikle reddeder. Yezit'in ordusunda bulunan Şimr, Abbas'a ve kardeşlerine seslenir. İmam Hüseyin'in yanından ayrılmalarını, kendilerine eman verildiğini ifade eder. Abbas ve kardeşleri böyle bir emana razı olmanın kendileri için zillet olacağını ifade ederek ağabeyleriyle birlikte kalmayı tercih ederler. Kerbelâ'da İmam Hüseyin'in bayraktarlığını yapar. Haşimoğullarının kameri (ayı, hilali) diye anılırdı. Kolları çok uzundu. Kerbelâ olayında iki kolu da kesilerek şehit edildi. Şehadetinde 33-34 yaşındaydı. Ebul-Fazl künyesiyle anılırdı.

Abdurrahman bin Mülcem: Bkz. Mülcemoğlu

Ahseneyn: "En güzel iki kişi" anlamında kullanılan bu terimle peygamberimizin torunları Hasan ve Hüseyin kastedilmektedir.

Ali: Tahminen 600 yılında Mekke'de doğdu. Ebu Talip'in en küçük oğludur. İlk iman edenlerdendir. Peygamberimizin

damadı, Fatıma'nın eşi, Hasan ve Hüseyin'in babasıdır. Peygamberimizin yanında bulunmuş, bütün savaşlara katılmıştır. İlk üç halife döneminde idari görevlerde bulunmamış, savaşlara katılmamıştır. Osman'ın vefatından sonra hilafet görevini üstlendi. Muaviye, onu Osman'ın katillerini bulmamakla suçladı. Cemel ve Siffin'den sonra hakem olayıyla içinden çıkılmaz bir problemle karşı karşıya kalındı. Sabah namazını kılmakta olan Ali, Abdurrahman bin Mülcem tarafından hançerlenerek öldürüldü (661). Hz. Ali hakkında kullanılan unvan ve lakapları şöylece sıralayabiliriz: Allah'ın Aslanı, Şir-i Yezdan, Esedullah, Şir-i Huda, Haydar-ı Kerrar, Sâki-i Kevser, Şâh-ı Velayet, Şâh-ı Necef, Sultan-ı Necef, Dürr-i Necef, Padişah-ı Necef, Sahib-i Necef, Ebu Türeb, İmam-ı Evliya, Emirü'l-Mü'minin, Murtaza.

Âl-i Abâ: Aile, evlat, çocuk, hanedan, sülale anlamında kullanılan bu terim, "Ehl-i Beyt" terimini içine almaktadır. Bu terim ile hazreti peygamberin abası altında kalan Hz. Ali, Fatıma, Hasan, Hüseyin kastedilmektedir. "Ehl-i Kisa", "Peñçe-i Âl-i Abâ" terimleriyle de aynı kişiler ifade edilir. Bazı hat levhalarında bu isimlerin el biçiminde işlendiği görülmektedir.

Ali Asgar: Asıl adı Abdullah'tır. Hz. Hüseyin'in Rubab'tan doğan oğlu. Henüz altı aylıktı. Harmele'nin attığı okun boğazına saplanması sonucu şehit oldu. Kerbelâ'nun en küçük şehidi.

Ali Avsat: Bkz. Zeynel Abidin.

Ali Ekber: Hz. Hüseyin'in Kerbelâ'da şehit edilen büyük oğlu. Hz. Hüseyin'in Ali adıyla anılan iki oğlu daha vardır. Bunların birisi de Zeynelabidin'dir. Karışıklığı önlemek için Hz. Hüseyin'in bu oğluna Ali Ekber denilmiştir. Annesi sahabeden Urve bin Mesut'un torunu Leyla binti Mürre'dir. Medine'de doğmuştur. Doğum tarihi bilinmemektedir. Kerbelâ olayında tahmini 25 yaşındadır. Kerbelâ hadisesinde Taliboğullarının savaş alanına ilk çıkan ve ilk şehit olan ferdidir. Kahramanlığı ve yiğitliği dilden dile dolaşır. Mürre bin Münkız adlı bir nasipsizin attığı

mızrağın sırtına saplanması sonucu şehit olmuştur (10 Ekim 680).

Ali er-Rıza: Künyesi Ebü'l-Hasan, adı Ali'dir. Babası Musa Kazım oniki imamın yedincisidir. Annesinin Habeşli veya Sudanlı bir cariye olduğu rivayet edilmektedir. 760'lı yıllarda Medine'de doğdu. Mescid-i Nebevi'de ilim meclisleri kurdu. Siyasetten uzak kaldı. 816 yılında halife Me'mun, Merv'e gelmesi hususunda ısrar etti. Medine'den yola çıkan Ali er-Rıza Mekke, Kufe, Basra, Erbuk, Horasan, Nisabur ve Serahs'a uğradı. Merv'e geldiğinde halifenin iltifatını gördü. Halife Me'mun, çevresinde bulunan Abbasoğullarını topladı. Ali er-Rıza'yı veliaht ilan etti (817). Ali er-Rıza bu teklife sıcak bakmadı. Bir müddet direndi. İki ay sonra bu teklifi zoraki kabul etti. Rivayete göre halife, onu kız kardeşi Ümmü Gülsüm ile, kendi kızı Ümmü Fazl'ı da er-Rıza'nın oğlu Muhammed el-Cevad ile evlendirdi. Bağdat'taki Abbasiler veliahtlığa Ali'nin evladından birinin getirilmesini hoş görmediler. İsyan ederek ayaklandılar. Me'mun'u azlederek amcası İbrahim bin Mehdi'ye biat ettiler. Me'mun bir ordu ile Bağdat'a yöneldi. Tus'un Nukan kasabasına geldiklerinde Ali er-Rıza zehirlenerek şehit edildi (819). Hastalandığı ve üç gün sonra vefat ettiği de söylenmektedir.

Ali Evladı: Hz. Ali'nin annemiz Fatıma'dan doğan çocukları Hasan, Hüseyin, Muhsin, Zeynep ve Ümmü Gülsüm'dür.

Hz. Ali'nin Fatıma anamız dışında kalan eşlerinden doğan çocuklarını şöylece sıralayabiliriz: Abbas, Cafer, Abdullah, Osman, Ubeydullah, Ebubekir, Muhammed bin Hanefiyye (Muhammed Ekber), Yahya, Muhammed Asgar, Ümmü Hasan, Remle ve diğerleri.

Aşr-i Muharrem: Muharrem ayının 10. günü.

Aşurâ: "Aşr" kelimesinden türetilen bu kelime ile efendimizin torunu İmam Hüseyin'in Kerbelâ'da şehit edildiği Muharrem'in onuncu günü kastedilmektedir.

Aşure: Kerbelâ şehitleri anısına pişirilen bir tatlı. Bu tatlının 10 çeşit hububattan yapılması sebebiyle bu adla anıldığı söylenmektedir. Muharrem'in ilk 10 gününde Ehl-i Bey'te ya-

pılan zulm nedeniyle yas tutulur. Muharrem'in 10. günü aşure pişirilerek komşulara ikram edilir ve yastan çıkılır. Nuh peygamberin tufandan kurtulması sonucu gemide bulunanların şükran ifadesi olarak aşure pişirdikleri de ifade edilmektedir. Hz. Hüseyin'e yas tutulmasını önlemek amacıyla Emevilerin düzeninin bir parçası olduğunu söyleyenler de vardır.

Bağdat: Sekizinci asırda Abbasi halifesi Ebu Cafer el-Mansur tarafından kurulan bu şehir, kuruluşundan Abbasi Devleti'nin yıkılışına (1258) kadar hilafet merkezi olarak kaldı. Osmanlılar döneminde Bağdat vilayetinin merkezi, 1921 yılında Irak'ın başkenti oldu.

Beytullah: Ka'be'nin diğer bir adıdır. "Allah'ın evi" anlamında kullanılır.

Cafer-i Sadık: 699 veya 702 yılında Medine'de doğdu. Caferi fıkhnın kurucusudur. Oniki İmam'ın altıncısıdır. İmam Zeynelabidin'in torunu, Muhammed Bakır'ın oğludur. Soyu baba tarafından Ali'ye, anne tarafından Ebubekir'e ulaşmaktadır. Dedesinden ve babasından ders alarak eğitimini tamamladı. 14 yıl imamet görevi yaptı. İslam toplumunun farklı kesimleriyle iyi ilişkiler kurdu. Saygı duyulan ve hürmet gösterilen bir şahsiyet olarak yerini korudu. Siyasetten uzak kalarak kendisini ilme verdi. 765 yılında Medine'de vefat etti. Abbasi halifesi Ebu Cafer el-Mansur tarafından zehirleterek öldürüldüğü de söylenmektedir. Cennetü'l-Baki'de bulunan dedesiyle babasının yanına defnedildi.

Cafer Tayyar: Asıl adı Cafer'dir. Ebu Talip'in oğlu, Hz. Ali'nin öz kardeşidir. Ali'den 10 yaş büyüktü. Çocukluk ve gençlik dönemi amcası Abbas'ın yanında geçti. Habeşistan'a hicret eden ikinci kafilenin başkanlığını yaptı. Hudeybiye anlaşmasından sonra Habeş hükümdarı Necaşi'ye elçi olarak gönderildi. Hayber'in fethedildiği günlerde Medine'ye geldi. Peygamberimiz 629 yılında Suriye'ye gönderdiği orduya Zeyd bin Harise'yi kumandan tayin etti. Zeyd'in şehadeti anında görevi Cafer'in üstlenmesini söyledi. Zeyd ve Cafer bu savaşta şehit oldular. Cafer'in iki kolu da kesildi. Uçan anlamına gelen "Tayyar" lakabıyla anıldı.

Düldül: İskenderiye kralı Mukavkis tarafından peygamberimize hediye olarak gönderilen katıra verilen isim. Hızlı yürüdüğü ve koştuğu için bu ad verilmiştir. Peygamberimiz bu katırı Hz. Ali'ye vermiş, o da katıra binerek haricilerle savaşmıştır. Düldül'ün kır ve beyaz renkli olduğu söylenmektedir. Cesur bir hayvan olan Düldül'ün Hz. Ali'nin vefatından sonra da yaşadığı, Abdullah bin Cafer tarafından beslendiği belirtilmektedir. Muaviye döneminde Yenbu'da ölen bu hayvanın Türk şiirinde adı çokça geçmektedir.

Ebu Cehil: Asıl adı Abdül-Hakem Amr b. Hişam b. Muğire'dir. Kureyş'in reislerindedir. Peygamberimize düşmanlıkta çok ileri gitmiştir. Hicretin ikinci yılında Bedir savaşında öldürülmüştür. Peygamberimiz onun başını gördüğünde "Bu ümmetin Fir'avn'ı budur" demiştir. Adı unutulmuş, Ebu Cehil (Cehaletin babası) lakabıyla meşhur olmuştur.

Ebu Süfyan: 565 yılında Mekke'de doğdu. Ticaretle meşgul oldu. Diğer Kureyş büyükleri gibi peygamberimizin karşısında yer aldı. Bedir savaşında Ebu Cehil'in öldürülmesi üzerine Mekke müşriklerinin başkanı oldu. Ordu komutanı sıfatıyla Uhut savaşına katıldı. Mekke'nin fethinde Müslüman oldu. Peygamberimizin vefat ettiği günlerde Mekke'deydi. Ebubekir'in halifeliğine karşı çıktı. Fakat daha sonra biat etti. 651-52 yılında Medine'de öldü.

Ehl-i Beyt: "Ev halkı" anlamına gelen bu terim, evin sahibiyle birlikte eşini, çocuklarını, torunlarını ve yakın akrabalarını içine alır. Asr-ı Saâdet'ten bugüne kadar peygamberimizin ailesi ve soyu anlamına gelen bir terim olarak kullanılmıştır. Peygamberimiz, eşi Ümmü Seleme'nin odasında iken "Ey Ehl-i Beyt, Allah sizden kiri gidermek ve sizi tertemiz yapmak istiyor" (Ahzap suresi, ayet 33) ayeti nazil olur. Peygamberimiz, odada bulunan Ali'yi, Fatıma'yı, Hasan'ı, Hüseyin'i abasının altına alarak "Allah'ım bunlar benim Ehl-i Beyt'imdir, onları günahlardan temizle" diye dua eder.

Ehl-i Beyt terimi, Peygamberimizle birlikte, onun yakını olan bu dört kişiyi içine alır. Ehl-i Sünnet uleması, peygamberimi-

zin ev halkını, yakın akrabalarını, İmam Mehdi'yi Ehl-i Beyt'ten sayarlar. Şia uleması bu çerçeveyi daraltır; Peygamberimizi, abası altında bulunan dört kişiyi ve onların neslinden gelen diğer dokuz imamı Ehl-i Beyt'ten kabul ederler. Mevlevi, Kadiri, Rifai tarikatları da Şia ulemasının bu görüşünü benimsemişlerdir.

Evlad-ı Ali: Bkz. Ali Evladı.

Evlad-ı Haydar: Hz. Ali'nin çocukları anlamında kullanılan bir terim.

Evlad-ı Mustafa: Bu terimle peygamberimizin çocukları ve torunları kastedilmektedir.

Evlad-ı Resul: Peygamberimizin torunları anlamında kullanılan bir terimdir. Peygamberimizin torunlarından türeyen çocuklar da bu adla anılırlar.

Fahr-i Âlem: Dünyanın övücü anlamında kullanılan bu terimle peygamber efendimiz kastedilmektedir.

Fahr-i Kâinât: Kâinatın övücü anlamında kullanılan bu terimle peygamberimiz kastedilmektedir.

Fahrü'n-Nisa: Kadınların övücü anlamına gelen bu terim Hz. Fatıma için kullanılmaktadır.

Fasık: Sapık, fesatçı, kötü kalpli. Günah işlemekle birlikte şeriatın emirlerine uymamayı adet edinen kişi.

Fatıma: Peygamberimizin Hatice'den doğan son çocuğudur. Mekke'de doğdu. Lakabı Zehra ve Betül'dür. Medine'de 624 yılında Hz. Ali ile evlendi. Hasan, Hüseyin, Ümmü Gülsüm, Zeynep ve Muhsin'in annesidir. Peygamberimizin vefatından beşbuçuk ay sonra (22 Kasım 632) vefat etti. 70 veya 90 gün sonra vefat ettiği de söylenmektedir. Cennetü'l-Baki mezarlığına defnedildi.

Fatıma bint Hüseyin: Hz. Ali'nin ve Fatıma'nın torunu, İmam Hüseyin'in kızıdır. Büyük annesi Fatıma'dan ayırt edilmesi amacıyla bu isimle anıldı.

Firavun: Mısır kavminden Amelika hükümdarlarına verilen lakaptır. Bunların en zalimi Hz. Musa zamanında yaşayan- dır. Hz. Musa'ya ve gösterdiği mucizelere inanmamakla birlikte Tanrılık iddiasında bulunur. Kendisine inananları tahrik eder, onları Musa'nın zulmünden kurtaracağına

inandırır. Mısır'dan ayrılan Musa'yı takip etmekte iken Kızıldeniz'de boğulur.

Gurre: Arabi ayın ilk günü veya gecesi.

Gurre-i Mâh-ı Muharrem: Muharrem ayının ilk günü veya ilk gecesi.

Gurre-i Muharrem: Muharrem'in ilk günü veya ilk gecesi.

Hacı Bektaş Veli: Muhtemelen XIII. Yüzyılda Cengiz istilasını nedeniyle Anadolu'ya gelen bir Türkmen şeyhidir. Kardeşi Menteş'le birlikte Baba İlyas'a intisap etmiştir. Menteş, Baba İlyas'ın isyanı günlerinde öldürülür. Hacı Bektaş Veli, bu isyanda yer almaz. Baba İlyas'ın müridi olması sebebiyle bir süre gizlenmiş olabilir. Onun otoriter bir ilim adamı veya meczup olduğu konusunda farklı görüşlere tanık olmaktadır. Bu iki rivayette pek inandırıcı değildir. Portresinin menkıbevi öğelerle çizilmiş olması asıl portresini gizlemektedir.

Hallac-ı Mansur: Bkz. Mansur.

Hâmân: Hz. Musa zamanında yaşayan Mısır Firavun'unun veziridir. Karun gibi zengindir. Kahinlerden Musa'nın doğacağını öğrenen Hâmân, Firavun'a doğacak erkek çocukların öldürülmesini telkin eder.

Harici: Dini ve siyasi konularda aşırı tavırlarıyla tanınan bir fırka.

"İsyan eden, itaattan ayrılan" anlamlarında kullanılan bir kelimedir. Muhalifleri tarafından da "insanlardan, dinden, haktan, hakikatten, Hz. Ali'den uzaklaşan ve yönetime karşı ayaklananlar" anlamında kullanılmıştır.

Hasan: Peygamberimizin torunu, Hz. Fatıma ile Ali'nin büyük oğludur. 625 yılında Medine'de doğdu. Babasının yanında Cemel ve Sıffin savaşlarına katıldı. Babasının vefatından sonra hilafet konusunda Muaviye ile arasında anlaşmazlık çıktı. Müslüman kanının dökülmemesi kaygısıyla hilafetten çekildi. Hayatının geri kalan kısmında siyasetten uzak kaldı. Yezit'le evlendirilmek vadiyle kandırılan eşi Ca'de bin Eş'as tarafından 07. 04. 669 tarihinde zehirlendi. Cennetü'l-Baki mezarlığına, annesinin yanına defnedildi.

Hasan el-Askeri: 846 yılında Medine’de doğdu. İmam Ali el-Hâdî’nin oğludur. Onbirinci imamdır. Abbasi halifesi Mutevekkil Alallah tarafından 2-3 yaşlarında iken babasıyla birlikte Samarra’ya götürülmüştür. Babasının vefatından dört ay önce veliahtlığa nasbedilmiştir. Babasının ölümünden sonra Hasan el-Askeri’nin kardeşi Cafer kendi imamlığını iddia ettiyse de ilgi görmedi. Hayatı boyunca gözetim altında tutulduğundan taraftarları ile ilişki kuramadı. 1 Ocak 874 tarihinde vefat etti. Hastalığı anında halife Mu’temid Alallah’ın tedavi amacıyla evine gönderdiği hekim tarafından zehirlendiği rivayeti de yaygındır.

Hatice: Mekke’de doğdu. Cahiliye döneminde iki evlilik yapmıştır, evlendiği kişilerin ölümü sonucu taliplerinin çıkmasına rağmen evlenmemiş, ticaretle meşgul olmuştur. Peygamberimizle ticaret ortaklığı yapmış ve evlenmiştir. Peygamberimizin ilk hanımıdır. Uyumlu bir evlilik sergilemiştir. Peygamberimize herkesten önce iman etmiş, onu desteklemiştir. Evlilikleri 25 yıl sürmüştür. Hicretten üç yıl önce 620 yılında vefat etmiştir. En küçük kızı Hz. Fatıma’dır.

Hayber: Medine-Suriye yolu üzerinde kalan bir ticaret merkezi. Bu bölgede Yahudiler ikamet etmekteydi. Peygamberimizle Yahudiler arasında gerçekleşen savaş zaferle neticelendi. Bu zafer, müşriklerin ümitlerini kırdı. Şiirlerde, Hayber savaşına değinilir. Hayber savaşında Hz. Ali’nin olağanüstü yararlıkları, Hayber kalesinin kapısını kalkan olarak kullandığı ifade edilir.

Haydar: “Aslan” anlamına gelen bu kelime “kerrar” sıfatıyla birlikte kullanılmaktadır.

Haydar-ı Kerrâr: “Döne döne hamle yapan aslan” anlamına gelen bu terim Hz. Ali için kullanılmıştır.

Hayrû’n-Nisa: Kadınların hayırlısı anlamına gelen bu terim Hz. Fatıma için kullanılmaktadır.

Hilal-i Muharrem: Muharrem hilali. Muharrem ayının geldiğini bildiren hilal.

Hür: Temim kabilesindedir. Ubeydullah bin Ziyad tarafından Hz. Hüseyin’e karşı gönderilen öncü süvari birliğinin komandanı. Hz. Hüseyin’le Kufe yakınlarında Zûhusüm’de

karşılaşırlar. Aralarında anlaşma sağlanamaz. Kafiye önde, Hür'ün askerleri arkada yollarına devam ederler. Kerbelâ'ya ulaştınca burada konaklamaya mecbur edilirler. Ubeydullah, kafilenin sarp ve müstahkem yerlere sığınmasına engel olunmasını, Fırat'la irtibatın kesilmesini istemişti. Rey valiliği vad edilen Ömer bin Sa'd'a da Hz. Hüseyin üzerine yürüyerek bu işin kısa zamanda bitmesini emretmişti. Ömer bin Sa'd, Temîm ve Hemdân birliklerinin başına getirdiği Hür'ü Hz. Hüseyin'e karşı kullanmak istedi. Ömer bin Sa'd'ı saldırı planından vazgeçirmeye çalıştı, fakat başaramadı. Hz. Hüseyin'i Kerbelâ'da konaklamaya mecbur ettiği için pişmanlık duydu. Hz. Hüseyin'in yanına geçti, yaptıklarından dolayı özür diledi. Hz. Hüseyin'in yanında savaşarak şehit düştü.

Hüseyin: Efendimizin torunu, Hz. Fatma ile Ali'nin küçük oğlu. Oniki imamın üçüncüsü. 626 yılında Medine'de doğdu. Üçüncü halife zamanında Horasan'a yapılan sefere katıldı. İsyancılara karşı halife Osman'ı korumaya çalıştı. Babasının halifeliği sırasında Kufe'ye gitti. Onunla birlikte bütün seferlere katıldı. Ağabeyi Hasan'la birlikte hareket etti. Onun Muaviye ile anlaşmasına bağlı kaldı. Muaviye'nin ölümüne kadar da Hz. Hasan'ın siyasetini izledi. Yezit'e biat etmedi. Medine'den Mekke'ye gitti. Kufe halkının daveti sonucu yola çıktı. Yakınlarıyla birlikte Kerbelâ'da şehit edildi (10 Ekim 680). Şiirlerde Şehîd-i Kerbelâ, Seyyidü's-Şühedâ, Şâh-ı Kerbelâ, Şâh-ı Şehîd-i Kerbelâ, İmam Hüseyin ve benzeri adlarla anılır.

İbn-i Ali: Ali'nin oğlu.

İbn-i İmam: İmam'ın oğlu.

İbn-i Meryem: Bkz. İsa.

İmam Hasan: Hz. Hasan için kullanılan bir terim. Bkz. Hasan.

İmam Hüseyin: Hz. Hüseyin için kullanılan bir terim. Bkz. Hüseyin.

İmam İbn-i İmam: İmam oğlu İmam.

İncil: Hz. İsa'ya indirilen kitap.

İsa: Hz. Meryem'in oğlu peygamber İsa. Şiirlerde "İbn-i İsa" biçiminde anılmaktadır.

Kabe: Mekke'de Harem-i Şerif'in içinde bulunan ve namazlarda yöneldiğimiz kutsal mekan.

Kafir: Allah'ın varlığına, birliğine inanmayan, ona ortak koşan kişi.

Kamber: Bkz. Kanber.

Kanber: Hazreti Ali'nin sadık, siyahi kölesidir. Hz. Ali'nin hilafeti döneminde halife ile devlet adamlarının ve halkın görüşmelerini ayarlamış, haciplik görevi yapmıştır. Hz. Ali'ye bağlılığı ile şöhrete kavuşmuştur. Hz. Ali tarafından azad edilmiş, Haccac-ı Zalim tarafından şehit edilmiştir.

Kasım: Hz. Hasan'ın oğlu. Kerbelâ'da şehit edilmiştir.

Kerbelâ: Bağdat'ın yaklaşık 100 km. güneybatısında yer alan mekan veya şehir. İslam'dan önce kurulan bir beldedir. 634 yılında Halit bin Velit'in Hire'yi fethinden sonra Kerbelâ'ya uğradığı, burada birkaç gün kaldığı belirtilmektedir. Hz. Ali'nin Enbar yahut Siffin'den Kufe'ye dönüşünde Kerbelâ'ya uğradığı, yanında bulunanların susuzluktan endişe duydukları, buldukları kuyudan su içerek bu endişelerini giderdikleri rivayet edilir. Hz. Hüseyin ve yakınlarının şehit edildikleri ve defn edildikleri mekan olması nedeniyle Kerbelâ şöhret kazanmıştır. Hz. Hüseyin'in başsız bedeni buraya gömülmüş ve üzerine türbe yapılmıştır. Özellikle Abbasiler döneminin ilk devrelerinden sonra türbenin giderlerini karşılamak amacıyla vakıflar kurulmuştur. Şehrin imarına çalışılmıştır.

Kerb u belâ: Kerbelâ kelimesi ile Kerb (gam, tasa, üzüntü) ve belâ sözcüğü arasında bağlantı kurulmaya çalışılmıştır. Kerbelâ kelimesi, gam ve bela yurdu anlamında kullanılmıştır. İmam Hüseyin'in ve yakınlarının burada şehit edilmeleri nedeniyle belalı bir yerdir, Kerbelâ şehitlerinin burada medfun bulunmaları nedeniyle de kutsal bir mekandır.

Kevser: Peygamberimize Cennet'te lutfedilen bir havuz veya nehirdir. Kevser kelimesi, Kur'an'da bir yerde geçmektedir. Peygamberimize hitaben "Şüphesiz biz, sana Kevser'i verdik" (Kevser suresi, ayet 1) denilmektedir. Kevser, Peygamberimize verilmiş özel bir havuz olarak tefsir edilmek-

tedir. Bazı rivayetlerde Kevser'in nehir olduğu, bu nehrin etrafının incilerle örüldüğü, kubbelerle çevrildiği, suyunun gümüşten beyaz, miskten daha hoş kokulu, baldan daha tatlı olduğu belirtilir. Şiirlerde kullanılan "Sâkî-i Kevser" kelimesiyle peygamberimizin bu sudan ümmetine ikramda bulunduğuna, Kevser sunuculuğunun peygamberimize has bir iş olduğuna işaret edilmektedir. Bazı şiirlerde de Sâkî-i Kevser'in Hz. Ali olduğu vurgulanmaktadır.

Kisvet-i Mâtem: Mâtem elbisesi. Yas elbisesi. Şiirimizde siyah, mavi ve beyaz renklerin mâtem rengi olduğu konusunda bilgilere rastlanmaktadır. Ancak bunlar zaman ve zemine göre değişiklik göstermiştir. Siyah rengin kullanılması yaygındır. Mâtem günlerinde çok açık ve parlak renkli elbiseler giymekten kaçınılır.

Kufe: Kerbelâ ile Necef arasında, Hire'nin 5 km. kuzeyinde, Bağdat'a 170 km. uzaklıktaki şehir. Kufeliler Cemel ve Sıffin savaşlarında Hz. Ali'nin yanında yer aldılar. Hz. Hüseyin'e haber göndererek kendisine biat edeceklerini açıkladılar. Hz. Hüseyin, amcası Akil'in oğlu Müslim'i Kufe'ye gönderdi. Müslim, Kufe halkının olumlu havasını Hüseyin'e bildirir. İmam Hüseyin, aldığı olumlu haber nedeniyle Kufe'ye hareket eder. Olaydan haberdar olan Kufe valisi Ubeydullah bin Ziyad şehir halkına karşı şiddet kullandı, sert tavırlar sergiledi. Müslim'in çevresindeki insanları dağıttı. Müslim yakalandı ve öldürüldü. Ömer bin Sa'd komutasındaki ordu tarafından yolu kesilen Hz. Hüseyin Kerbelâ'da çocuklarıyla ve yakınlarıyla birlikte şehit edilirler.

Lâ fetâ illâ Ali lâ Seyf illâ Zülfikâr: Bkz. Zülfikâr.

Lanetleme, lanet okuma: Yezit'i lanetlemenin ve ona lanet okumanın uygun olmadığı konusunda görüşler varsa da, peygamberimizin torununun öldürülmesinde dahil olduğu gerekçesiyle ümmetin geneli tarafından lanetlenmiştir. Şairler Yezit'i, Yezit'in yakınlarını, akrabalarını, arkadaşlarını toptan lanetlerler.

Lokman: Hikmet sahibi salih bir kuldur. Hekimliğin ve hekimlerin piri olarak bilinir. Onun bir peygamber veya nebi ol-

duğu konusunda tefsirlerde farklı yorumlara rastlanmaktadır.

Mâh-ı Mâtem: Mâtem ayı. Hz. Hüseyin'in Muharrem ayında şehit edilmesi nedeniyle bu aya mâtem ayı denilmiştir.

Mâh-ı Muharrem: Muharrem ayı.

Mansur: 857 yılında İran'ın Tur kasabasında doğdu. Genç yaşında tasavvufa yöneldi. Basra'ya yerleşti ve evlendi. Söylediği Ene'l-Hak (ben Hakkım) ifadesi nedeniyle hapse atıldı ve idam edildi. Hakkında bir çok menkıbeler anlatılmaktadır.

Mâtem ayı: Bkz. Mâh-ı Mâtem.

Mâtem tutmak: Hz. Hüseyin'in yasını tutmak.

Mazlum Hüseyin: Hz. Hüseyin için kullanılan bir terim. Bu terimle Hz. Hüseyin'in zulme uğradığına, mazlumen şehit edildiğine işaret edilmektedir.

Medine: Önceleri Yesrip adıyla bilinen, peygamberimizin hicretiyle birlikte Medine adıyla anılan şehir. Peygamberimiz, ömrünün son on yılını bu şehirde geçirmiş, bu şehirde vefat etmiştir.

Mehdî: Hasan el-Askeri'nin oğludur. Onikinci İmam'dır. Abbasilerin baskısı sebebiyle gizlendiğine, tekrar dünyaya gelerek yeni bir nizam vereceğine inanılır.

Mekke: Peygamberimizin doğduğu, İslam'ın ilk kez tebliğ edildiği şehir. Kabe'nin Mekke'de bulunması önemini artırmıştır. Mekke, mükerreme (keremli) sıfatıyla anılmıştır.

Mercane: Kufe valisi Ubeydullah bin Ziyad'ın annesi.

Mersiye: Ölen bir kimsenin iyiliklerini sayarak acımak ve ağlamak. Bir insanın ölümünden duyulan acıyı dile getirmek amacıyla yazılan eserler. Bu tür eserler eski Türklerde sagu, halk arasında ağıt olarak bilinir. Hazreti Hüseyin'in Kerbelâ'da mazlumen şehit edilmesi olayı bütün insanları etkilemiş: farklı ırklara, farklı toplumlara mensup şairlerin mersiye yazmalarına sebep olmuştur.

Mervan bin Hakem: Mervan'ın babası Mekke'nin fethine kadar peygamberimize karşı olumsuz tavır sergiledi. Mekke'nin fethiyle Müslüman olduysa da olumsuz tavırlarını sürdürdü. Hakem, Taif'e sürüldü. Ebubekir, Ömer zamanla-

rında Medine'ye dönmek için yaptıkları müracaatlar kabul edilmedi. Hakem, üçüncü halife Osman'ın amcasıdır. Onun döneminde yapılan müracaat kabul edildi. Henüz 20 yaşında bulunan Mervan Medine'ye döndü, devlet katipliği görevine getirildi. Halife adına yapılan sorumsuzca işler eleştirilere sebep oldu. Osman'ın evinin kuşatıldığı günlerde onu korumaya çalıştı. Hz. Ali'nin halifeliğine biat etmedi. Cemel vak'asında ağır yaralandı. Medine'ye giderek Ali'ye biat etti. Muaviye'nin Ali'ye karşı tavır takındığı, mücadele ettiği günlerde açıktan destek vermekten kaçındı. Muaviye'nin iktidarı eline aldığı günlerde Bahreyn ve Medine valiliğiyle görevlendirildi (662-669). Beş yıl sonra ikinci kez Medine'de valilik yaptı (674-677). Hz. Hüseyin'in biatının alınması için Yezit Medine valisine mektup göndermişti. Hakem de Medine valiliğine çağırılmıştı. Hz. Hüseyin valiliğe çağrılır, Yezit'e biat etmesi hususu açıklanır. Hz. Hüseyin, gizli bir biçimde biat etmesinin uygun olmayacağını, böyle bir biatın da kendilerini tatmin etmeyeceğini ifade eder. Halkın biata çağrıldığında kendisinin de çağırılması gerektiğini ifade eder. Mervan, Hüseyin'in bırakılmaması, biat alınması veya Hüseyin'in öldürülmesi konusunda valiyi uyarır.

Hüseyin'in şehadetinden sonra İbni Zübeyr'i destekleyen muhalifler Mervan'ın malikanesini kuşatırlar. Mervan, Yezit'ten yardım ister. Yezit'in ordusuyla Medineliler arasında savaş olur. Üç gün boyunca Medine yağmalanır. Yezit'in oğlu II. Muaviye'nin ölümüyle hilafeti Mervan üstlenir. Hilafet Emevilerin Süfyani kolundan Mervani koluna geçer. Emevi salatanatı yıkılncaya kadar iktidar bu kolun elinde kaldı. 10 ay halifelik yapan Mervan, 685 yılında ölür.

Meryem: Hz. Davut'un soyundan gelen İmran'ın kızı, İsa'nın annesidir. İmran ve eşi, çocuklarını mabedin hizmetine verecekleri konusunda adakta bulunurlar. Meryem, doğumuyla birlikte mabedin İmamı Zekeriya peygambere teslim edilir. Cebrail'in üflemesi sonucu İsa'ya hamile kalır. Yahudiler onu iffetsizlikle suçlarlar. Nişanlısı bulunan

Yusuf Neccar onu Nasıra'ya götürür. Filistin kralı, doğacak çocuğun öldürülmesini emredince Mısır'a veya Anadolu'ya gelirler. Hz. İsa'yı büyütür, O'nun göğe yükselmesinden bir müddet sonra vefat eder.

Mevali: Koruyucu, yardımcı, sahip, dost, azat edilmiş köle anlamlarını ifade etmektedir. İlk İslami fetihler döneminde Arap ırkı dışında kalan, kendi istekleriyle Müslüman olan halk ve topluluklar için kullanılan bir terim.

Muaviye: Mekke'de doğdu. Hint'le Ebu Süfyan'ın oğludur. Ömer zamanında Şam valiliğine tayin edildi. Osman'ın hilafeti döneminde rahat hareket etmeye başladı. Ali'nin hilafetini kabul etmedi. Osman'ın katillerinin bulunmasını istedi ve kanını dava etti. Ali'nin halifeligi bırakmasını, halifenin şura tarafından seçilmesini teklif etti. Sıffin savaşını kaybeden ve kaçmaya hazırlanan Muaviye ordusu mızrakların ucuna Kur'an sayfalarını takarak Kur'an'ın hakemliğine sığındılar. Hz. Ali'nin ordusunda bulunan hariciler hakem olayına karşı çıkarak isyan ettiler. Hz. Ali'nin haricilerle mücadelesi Muaviye'nin rahatlamasını ve güç kazanmasını sağladı. Ali'nin öldürülmesi, Hasan'ın bazı şartlar ileri sürerek halifelikten vazgeçmesi üzerine Emevi saltanatı kuruldu. İrak'a vali tayin edilen Muğire, tehditlere boyun eğmeyen ve kendileri için tehlike olan Ziyad'ın Muaviye yanında yer almasını sağladı. Ziyad, Ali taraftarı olan ve kendisine muhalefet eden grupları fitne çıkarmakla suçlayıp Muaviye'ye gönderdi, idam edilmelerini sağladı. Karşısında güç kalmayınca oğlu Yezit'i veliaht tayin ederek hilafeti saltanata dönüştürdü. 680 yılında Dımaşk'ta vefat etti.

Muhammed Bakır: Medine'de doğdu. Oniki İmam'ın beşincisidir. Babası, Kerbelâ olayında sağ kurtulan Ali bin Hüseyin Zeynelabidin'dir. Baba tarafından Hüseyin'in, anne tarafından Hasan'ın torunudur. Hayatının önemli bir kısmını Medine'de geçirdi. Babasından, sahabe ve tabiinden hadis nakletti. Siyasi olaylara katılmadı. Sükunet yolunu tercih etti. 733 yılında Medine'de zehirlenerek şehit edildiği söylenmektedir. Cennetü'l-Baki mezarlığına defnedildi.

Muharrem: Kameri takvimin ilk ayıdır. İkinci halife Ömer zamanında hicri yılın ilk ayı kabul edilmiştir. İslam'dan önce bu ayda savaşmak haramdı. Bu nedenle, bu aya, "haram kılınmış" anlamına gelen Muharrem adı verildi. Muharrem ayı içinde bazı olaylar gerçekleştiğinden, bu ayın ayrı bir özelliği vardır. Bu olayların sonuncusu, ümmette büyük bir infiale yol açan Kerbelâ vak'asıdır.

Muharremiye: Muharrem ayı yılın ilk ayıdır. Yeni yılın geldiğini bildirmek amacıyla, şairlerin, devlet adamlarına ve padişaha sundukları manzumelere Muharremiye adı verilmiştir. Bu muharremiyelerle adı geçen kişilerin yeni yılları kutlanırdı. Devlet adamları Muharrem ayının ilk gününde saraya giderler, padişahın yeni yılını tebrik ederlerdi. Padişah tarafından bunlara hediyeler verilir, bu hediyelere de Muharremiye denilirdi. Devlet adamlarının ve eşraftan insanların yakınlarına ve bendelerine verdikleri hediyeler de aynı adla anılırdı.

Muhib: Seven, sevgi besleyen. Tarikata yeni giren kişilere de muhip denilir.

Muhibb-i hanedan: Ehl-i Beyt mensuplarına ilgi duyan kişilere verilen ad.

Murtazâ: Peygamberimiz Tebük gazasına giderken Ali'yi Medine'de vekil bırakmıştı. Ali, bu görevlendirmeden rahatsız olmuş, "Beni kadınlara ve çocuklara vekil tayin ettin" demiş. Efendimiz de "Ya Ali! Musa'ya göre Harun ne rütbede ise bana göre de sen o rütbedesin. Şu farklı benden sonra peygamber gelmeyecektir. Buna razı değil misin?" deyince Ali "radıyallah" demiştir. Bundan Hz. Ali "radıyallah" anlamına gelen "Murtaza" lakabıyla anılmıştır.

Musa Kazım: Yedinci İmam'dır. Cafer-i Sadık'ın oğludur. Siyasete ve siyasi hareketlere ilgi duymamasına rağmen sürekli gözetim altında tutuldu. 779 yılında zindanda iken zehirletilerek şehit edildiği söylenmektedir.

Mücteba: İmam Hasan'ın künyelerinden birisi.

Mülcemoğlu: Şiirlerde Mülcem, İbn Mülcem (Mülcem'in oğlu) adıyla anılan bu şahıs, sabah namazını kılmakta olan Hz. Ali'yi yaralamış, şehit olmasına sebep olmuştur. Asıl adı

Abdurrahman bin Mülcem'di. Haricilerdendi. Kendi adından daha çok babasının adıyla anılmıştır.

Mümin: Allah'a, peygamberine ve iman esaslarına inanan kişi.

Münafık: İki yüzlü, riyakar. Allah ve Resulüne inanmadığı halde inanmış gibi görünerek Müslümanları aldatan kişi.

Müslim: Babası Akil, dedesi Ebutalip'tir. Hz. Ali'nin büyük kardeşidir. Muaviye'nin ölümünden, Yezit'in hilafete geçmesinden sonra Kufe halkı tarafından Hz. Hüseyin Kufe'ye davet edildi. Müslim Hz. Hüseyin'in emriyle Kufe'ye gitti. Hz. Hüseyin adına biatları kabul etti. Basra valisi Ubeydullah Kufe valiliğine atandı. Sert tedbirlere baş vurdu. Tehditlerle Kufe halkını sindirdi. Müslim'i yakalattı ve öldürdü (10 Eylül 680).

Müşrik: Allah'a eş ve ortak koşan kişi.

Nâki: Onuncu İmam'dır. Muhammed Cevat et-Taki'nin oğludur. Siyasetle ilgisi olmamasına rağmen Samarra'ya götürüldü, gözetim altında tutuldu. Genç yaşında vefat etmesi zehirlenerek öldürüldüğü şüphesini doğurmaktadır.

Necef: Kufe'nin 10 km. batısındadır. Önceleri Necef biçiminde, Hz. Ali'nin şehadetinden sonra Meşhed şeklinde de anılmıştır. Hz. Ali'nin bu şehre defnedilmiş olması sebebiyle önemli bir yerleşim merkezi kabul edilmiştir. Bağdat'tan uzaklaşan bazı bilim adamları medreselerini bu şehirde kurmuşlardır. İlmi anlamda da şehir ayrı bir önem kazanmıştır.

Nemrut: Hz. İbrahim'i ateşe attıran Babil kralı.

Ömer bin Sa'd: Sa'd bin Ebu Vakkas'ın oğludur. Ubeydullah bin Ziyad'ın emriyle Kerbelâ'da bulunan Yezit ordusuna komutanlık yaptı. Rey valiliği gibi küçük bir menfaat karşılığında Peygamber torununa kılıç sallamaktan çekinmedi.

Pir: "Yaşlı, ak saçlı, tecrübeli kimse" anlamında kullanılan bir kelimedir. Tasavvufta da "mürşit, veli, yol gösterici" anlamlarını ifade eder. Bu anlamda "pir" kelimesi ilk defa 9. ve 10. yüzyıllarda Horasan sufileri tarafından kullanılmıştır. Tarikatların teşekkülünden sonra tarikat kurucularına pir veya pir-i tarikat adı verilmiştir. Tarikat pirinin türbesinin bulunduğu dergaha da "pir evi, pir makamı" denilir.

Rubab: İmam Hüseyin'in eşi, Ali Asgar'ın annesi.

Sâkî-i Kevser: Kevser sunan, Kevser dağıtan. Bkz. Kevser.

Sakine: İmam Hüseyin'in kızı.

Selman: İsfahanlı Mecusi bir ailenin çocuğudur. Küçük yaşta Hıristiyanlığı kabul eder, bir keşişin peşine takılarak Suriye'ye gelir. Hocalarından birisi, Hazreti İbrahim'in dinini ihya edecek bir peygamberin geleceğini haber verir. Selman, bu haber üzerine Arabistan yolculuğuna çıkar. Yolculuğu anında bir Yahudi'ye satılır. Bu Yahudi ile birlikte Medine'ye gelen Selman, peygamberimizin adını duyar. Hocasının peygamberimiz hakkında haber verdiği işaretlere tanık olur. Müslüman olur. Yahudi'den hürriyetini almak konusunda peygamberimizin yardımını görür. Hendek Savaşı'nda Medine çevresine hendek kazılması teklifinde bulunur, bu teklif kabul edilir. Suffe ashâbı arasında yer alan Selman 656-657 yılında vefat eder.

Seyyit: Hz. Hüseyin neslinden gelen kişilere verilen genel ad.

Seyyidü'ş-Şühedâ: Şehitlerin seyyidi, şehitlerin efendisi. Hz. Hüseyin için kullanılan bir terim.

Sinan: Hz. Hüseyin'in başını kesen ve bu cinayetiyle övünen kişi.

Sultân-ı Enbiya: Peygamberler sultanı anlamına gelen bu terimle Peygamberimiz kastedilmektedir.

Sultân-ı Kerbelâ: Kerbelâ sultanı. Hz. Hüseyin için kullanılan bir terim.

Şâh Hüseyin: Hz. Hüseyin için kullanılan bir terim.

Şâh-ı Evliyâ: Veliler şâhı anlamına gelen bu unvan Hz. Ali için kullanılmaktadır.

Şâh-ı Kerbelâ: Kerbelâ'nın şâhı. Hz. Hüseyin için kullanılan bir terim.

Şâh-ı Mazlum: Mazlum şâh. Hz. Hüseyin için kullanılan bir terim.

Şâh-ı Merdan: Hz. Ali hakkında kullanılan bir terim.

Şâh-ı Şehîdân: Şehitler şâhı. Hz. Hüseyin için kullanılan bir terim.

Şâh-ı Şehîd-i Kerbelâ: Kerbelâ şehitlerinin şâhı. Hz. Hüseyin için kullanılan bir terim.

Şâh-ı Velâyet: Bkz. Şâh-ı Merdan.

- Şam: Muaviye'nin hilafet merkezidir. Akşam anlamında kullanılır. Birisinin öldüğü günün akşamına şam-ı gariban denilir. Hz. Hüseyin'in şehit düştüğü, Ehl-i Beyt'in esir edildiği geceye de aynı isim verilir.
- Şebber: Harun peygamberin oğluna verdiği isim. Peygamberimiz bu kelimenin Arapça karşılığını torunu İmam Hasan'a isim olarak vermiştir.
- Şehîd-i Kerbelâ: Kerbelâ şehidi. Hz. Hüseyin için kullanılan bir terim.
- Şehitler Serdari: Şehitlerin komutanı. Hz. Hüseyin için kullanılan bir terim.
- Şehriban: İmam Hüseyin'in eşi.
- Şerif: Hz. Hasan neslinden gelen kişilere verilen genel ad.
- Şimr: İmam Hüseyin'in öldürülmesi konusunda ısrarcı tavır sergileyen ve başının kesilmesini emreden zalim.
- Şübber: Harun peygamberin oğluna verdiği isim. Peygamberimiz bu kelimenin Arapça karşılığını torunu İmam Hüseyin'e isim olarak vermiştir.
- Şühedâ-yı Kerbelâ: Kerbelâ şehitleri. Kerbelâ'da şehit düşenlerin tamamı bu adla anılırlar.
- Tâki: İmam Rıza'nın oğludur. Dokuzuncu İmam'dır. 835 yılında Bağdat'ta vefat etti. Zehirlenerek öldürüldüğü kanaati yaygındır.
- Teberrâ: Yüz çevirmek, uzaklaşmak, sevmemek. Yezit'i, onun neslinden geleneleri, onun taraftarlarını sevmemek anlamında kullanılan bir terim.
- Tecdid-i Mâtem-i Şühedâ: Kerbelâ şehitlerinin mâtemini yenilemek.
- Tevellâ: Dost edinmek, sevmek. Ehl-i Beyt'in velayetini tanımak, onları sevmek, onlardan şefaath dilenmek, onları dost edinmek anlamlarında kullanılan bir terim.
- Tevrat: Hz. Musa'ya indirilen kitap.
- Ubeydullah bin Ziyad: Yezit'in Kufe valiliğine atadığı kişi. Önce Kufe halkını sindirir, Müslim'i şehit eder. Hz. Hüseyin'in şehit edilmesi için her çareye baş vurur. Şiirlerde Ziyad'ın oğlu veya İbn Ziyad biçiminde geçer.
- Ümmü Gülsüm: İmam Hüseyin'in kızı.

Ümmü'l-Mesaib: "Musibetlerin annesi" anlamında kullanılan bu terimle İmam Hüseyin'in kız kardeşi Hz. Zeynep kastedilmektedir.

Yemen: Arap yarımadasının güney batısındaki yerleşim bölgesidir.

Yezit: Ebu Süfyan'ın torunu, Muaviye'nin oğludur. Babasının vali bulunduğu günlerde 647 yılında Şam'da doğdu. Muaviye'nin sağlığında hilafet için veliaht tayin edildi. Babasının ölümüyle birlikte 679 yılının son günlerinde veraset yoluyla hilafet tahtına oturdu. Hz. Hüseyin'in biatının alınması hususunda Medine valisine mektup gönderdi. Bu konuda ısrarcı olmasını, kabul etmemesi halinde Hz. Hüseyin'in öldürülmesini emretti. Vali, Hz. Hüseyin'le görüştü. Hz. Hüseyin, biat etmemekte kararlı olduğu için yakınlarıyla birlikte Mekke'ye gitti. Yezit'e muhalefet eden Kufeliler Hz. Hüseyin'e destek olacaklarına söz verirler. Kufe'ye gitmekte olan Hz. Hüseyin, aile fertleriyle ve yakınlarıyla birlikte 10 Ekim 680 tarihinde Kerbelâ'da şehit edildi. Yezit'in saltanatı, Efendimizin torunlarının kanı üzerine kurulur. 11 Kasım 683 günü bu kan gölünde boğulur.

Zebur: Davut peygambere indirilen kitap.

Zeynelabidin: Dördüncü İmam'dır. Hz. Hüseyin'in oğludur. Ali Avsat adıyla da anılır. Kerbelâ olayının olduğu günlerde ağır hasta olduğundan çadırdan çıkamamıştır. Bu nedenle sağ kalmıştır.

Zeynep: Ali'nin ve Fatıma'nın kızı, Hüseyin'in kız kardeşidir. Amcası Cafer'in oğlu Abdullah'la evlenmiştir.

Zülcenah: Hz. Hüseyin'in atının adıdır. Hızlı koşması nedeniyle "iki kanatlı" anlamını içeren "Zülcenahayn" biçiminde anılmıştır. Kelime, kısaltılmış "Zülcenah" biçimine dönüşmüştür. Zülcenahayn kelimesi farklı biçimlerde yorumlanmaktadır: a) Şeriat ilmiyle tarikat irfanını kendisinde birleştiren insan. b) İki dünya arasında dengeyi iyi kuran, birini ötekine tercih etmeyen insan.

Zülfikar: Bedir savaşında ganimet olarak alınan ve peygamberimiz tarafından Hz. Ali'ye hediye edilen uç kısmı iki çatallı kılıç. Hz. Ali tarafından ilk kez Uhut savaşında kullanıldı.

mıştır. “Fekar” kelimesi boğum ve çentik anlamını içermektedir. “Zu” kelimesi de “sahip, sahibi” anlamına gelmektedir. Bu kelime, “boğum ve çentik” sahibi anlamında Zülfekar adıyla anılmıştır. Kelime, bizim dilimizde Zülfikâr’a dönüşmüştür. Peygamberimize nispet edilen “La fetâ illâ Ali, lâ seyfe illâ Zülfikâr” (Ali gibi genç, Zülfikar gibi kılıç bulunmaz) sözü şiirimizde çok kullanılmış, kılıç yapma sanatında da sanat özelliği taşıyan kılıçların üzerine bu ifade işlenmiştir.

BİBLİYOGRAFYA

- AKTAŞ, Binali. *Dost Hasreti*, İstanbul 2004.
- ÂŞIK MÜSLÜM SEYRÂNÎ. *Gül Bahçesi İşte Güllerimiz İşte Bülbüllerimiz*, Baskı yeri ve tarihi yok.
- ASLAN, T. Volkan. *Eymirli Aşık Ali Asgar (Sefîlî) Berkaş'ın Hayatı ve Eserleri*, İstanbul 2008.
- ASLANOĞLU, İbrahim. *Âşık Veli-Hayatı, Kişiliği, Deyişleri*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Milli Folklor Araştırma Dairesi Yayınları, Ankara 1984.
- ASLANOĞLU, İbrahim. *Kul Himmet: Yaşamı, Kişiliği, Şiirleri*, Ekin Ajans ve Yayıncılık, İstanbul 1997.
- ASLANOĞLU, İbrahim. *Sivas Meşhurları*, c. I-II, Sivas Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları, Sivas 2006.
- ASLANOĞLU, İbrahim. *XIX. Yüzyıl Alevi-Bektaşî Şairi Kul Himmet Üstadım*, 3. baskı, Can Yayınları, İstanbul (baskı yılı yok).
- ATALAY, Adil Ali. *Âşık Demânî Baba*, 2. baskı, Can Yayınları, İstanbul 1998.
- ATALAY, Adil Ali. *Erzurumlu Halk Ozanı Noksânî Baba*, 2. baskı, Can Yayınları, İstanbul 1995.
- ATALAY, Adil Ali. *Kerbelâ ve Mâtem*, Can Yayınları, 9. baskı, İstanbul 2007.
- AYDIN, Ayhan. *Günümüz Alevi Ozanları*, Cem Vakfı Yayınları, İstanbul 2004.

- AYDIN, Musa. *Gülzâr-ı Ehl-i Beyt*, Kevser Yayınları, İstanbul 2004.
- AYDIN, Musa. *Gülzâr-ı Hüseyinî*, Kevser Yayınları, İstanbul 2008.
- BAL, Mustafa. *Derviş Muhammed'im Nuru Vahit Eseri Dillerde Şahit*, İstanbul 1989.
- BEKTAŞ, Garip. *Gezdim*, Can Yayınları, İstanbul 1993.
- BEKTAŞ, Garip. *Gidiyorum*, Can Yayınları, İstanbul 2005.
- BÜYÜKTAŞ, İsmail. *Aşk Doğunca (Gönülden Dile Dökülen Şiirler)*, Can Yayınları, İstanbul 2000.
- ÇELEBİ, Abdullah. *Amasyalı Fedâyî Baba Divanı*, Can Yayınları, İstanbul 1991.
- ÇEVİK, Mehmet. *Âşık Sefil Ali Hayatı, Deyişleri*, Çorum 2007.
- ÇEVİK, Mehmet. *Çorumlu Hak Âşıkları Derviş Edna ve Fedai*, Çorum 2008.
- ÇİFTÇİ, Cemil. *Maktul Şairler*, Kitabevi, İstanbul 1997.
- ÇIRAKMAN, Hüseyin. *Çorumlu Halk Ozanları*, Alev Yayınları, İstanbul 1992.
- ÇIRAKMAN, Sönmez. *Ozanca Yaşamak Halk Ozanı Hüseyin Çirakman Yaşamı, Kişiliği ve Eserleri*, Ankara 1999.
- ÇIRAKMAN, Sönmez. *Sevgiyi Aradım Aşkı Aradım, Halk Ozanı Hüseyin Çirakman*, Ankara 2002.
- DERVİŞ KEMAL, *Şah Damarı*, Alev Yayınevi, İstanbul 1996.
- DOĞAN, Gürcü - DOĞAN Erdal. *Ehl-i Beyt'ten Bir Deste Gül*, Can Yayınları, İstanbul 2006.
- DOĞANAY, Ezeli. *Kızılbaş Kadın Şairler*, İtalik Yayınları, Ankara 2003.
- EDİP HARÂBÎ, *Divân-ı Edip Harâbî*, Süleymaniye Kütüphanesi, İhsan Mahvî, no. 98.
- EKBERİ, *Aşk ve Gurbet*, İkinci Kitap, Gayret Matbaası, Malatya 1986.
- EKBERİ, *Aşk ve Gurbet*, Üçüncü Kitap, Karar Matbaacılık, İstanbul İstanbul 2000.
- ELİBOL, İsmail. *Erenlerin Aşkı İle Gönliümün Sesi*, Ankara 1992.
- ERDİN, Mehmet Ali, *Suzi Divanı*, İzmir 1976.
- ERDOĞAN, Ali. *Varlık Hakk'ın Söz Bahane*, Can Yayınları, İstanbul 2006.
- ERGUN, Sadeddin Nüzhet. *Hatâyî Divanı Şah İsmail-i Safevi Ha-*

- yatı ve Nefesleri*, 2. baskı, İstanbul Maarif Kütüphanesi Yayını, İstanbul 1956.
- ERGUN, Sadeddin Nüzhet. *Ondokuzuncu Asırdanberi Bektaşî-Kızılbaş Alevî Şairleri ve Nefesleri*, 2. baskı, İstanbul Maarif Kütüphanesi, İstanbul 1956.
- ERGUN, Sadeddin Nüzhet. *Türk Musikisi Antolojisi*, c. II, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1943.
- GÖLPINARLI-Abdülbaki, BORATAV, Pertev Naili. *Pir Sultan Abdal*, Der Yayınları, İstanbul 1991.
- GÜL, Muhsin. *Sıdkı Baba-Hayatı ve Divanından Örnekler*, Ankara 1984.
- GÜLEÇ, İsmail Güleç, *Yar Elinden Gelen Bâde Aşık Yusuf Kemter'in Nutukları*, Anadolu Aydınlanma Vakfı Yayınları, İstanbul 2001.
- GÜNEL, Durmuş. *Gönlün Dili Bahçenin Güllü*, Can Yayınları, İstanbul 1995.
- GÜNEŞ, Rıza. *Bahçenin Güllü Dost Bülbülü*, Can Yayınları, İstanbul 2007.
- GÜREL, Ziya. *Hak Âşıklarından Ali'ler Hüseyin'ler*, Ankara 1991.
- GÜZEL, Abdurrahman. *Zeynel Baba Hayatı, Sanatı ve Şiirleri*, Ankara 1991.
- HACIMEYLİÇ, Kazım. *Hasan Basri Taptık Baba Nefesleri*, Yedi İklim Yayınları, İstanbul 2001.
- HALK OZANLARI KÜLTÜR VAKFI. *Ozanlar Vakfı Şiir Antolojisi IV*, Ankara 2002.
- HALK OZANLARI KÜLTÜR VAKFI. *Ozanlar Vakfı Şiir Antolojisi V*, Ankara 2003.
- HAYDARI. *Gönülde Hak Sevgide Aşk*, Karar Matbaacılık San. Ltd. Şti. , İstanbul 2001.
- KARA, Hanifi. *Gel ki Güllü Koksun Dünya*, Elbistan 2007.
- KARA, Hüseyin. *Ehlibeyt Sevdası*, İstanbul 2009.
- KAVRUK, Hasan-ÖZER, Metin. *Geçmişten Günümüze Malatya Şairleri*, Malatya Belediyesi Kültür Yayınları, Malatya 2006.
- KAYA, Doğan. *Âşık Ruhsatî*, Sivas Belediyesi Kültür Yayınları, Sivas 1999.
- KAYMAZ, Aşık Bektaş. *Ağıt*, Baskı yeri ve yılı yok.

- KESKİN, Ali Rıza. *Rıza Dede Hayatı ve Şiirleri*, Can Yayınları, İstanbul 2006.
- KILIÇ, Hasan Basri. *Arguvanlı Ozanlar I-II*, Arguvanlılar Kültür ve Dayanışma Derneği Yayınları, Ankara 2003-2004.
- KÖKTÜRK, Şahin. *Geçiş Sürecinde Bir Âşık Kağızmanlı Cemal Hoça*, Hece Yayınları, Ankara 2007.
- KÖSEOĞLU, Ali Rıza. *Aşk Yolunda*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1990.
- KUBAT, Şemsettin. *Değişlerin Dilinden*, Ankara 1997.
- KUBAT, Şemsettin. *Dost İline Götür Beni*, Ankara 1989.
- KUBAT, Şemsettin. *Duygularla Nefeslerle Evrensel Şiirlerimiz*, Afyon Valilik Yayınları, Afyon 1999.
- KUL SEMÂÎ. *Turhallı Bostankolulu Âşık Kul Semâî Baba Divanı, Nefesleri ve 12 Hizmet*, Anadolu Matbaası 1991.
- MERDANOĞLU, Âşık Musa. *Ozan'ın Feryadı*, 3. baskı, Ankara 2005.
- METİN, Âşık Ali. *Gönülden Günüle - Tüm Şiirleri*, Can Yayınları, İstanbul 2007.
- MUHAMMED LUTFÎ, *Hulâsatiü'l-Hakayık*, İstanbul 1996.
- NAÇARÎ. *Anadolu'nun Çileli Ozan Hüseyin Sürmeli*, Ankara bas-kı yılı yok.
- ÖGE, Ali Rıza. *Bektaşî Şairler Antolojisi*, İstanbul Belediyesi Kütüphanesi, Yazmalar, no. 131.
- OĞUZ, M. Öcal. *Yozgatlı Hüznî*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1988.
- ORHAN, Seyit Mustafa. *Hakikat Sevğisi İnsandır Meğer*, Can Yayınları, İstanbul 2005.
- ORHAN, Yedigâr Aydın. *Âşık Dâimî Hayatı ve Eserleri*, Can Yayınları, İstanbul 1999.
- OYTAN, M. Tefvik. *Bektaşîliğin İçyüzü*, İstanbul Maarif Kütüphanesi Yayını, İstanbul 1962.
- OZAN DERYA (Hz. Selma Güneri), *Rahmet Pınarı*, Sivas 1999.
- OZAN DOĞANCAN, *Divan ve Nefesleri İle Alevî ve Bektaşî Yolu*, Baskı yeri ve yılı yok.
- ÖZBEY, Cemal. *Fakiri Malatyalı Halk Şairi Cafer Baba'nın Hayatı ve Şiirleri*, Ankara 1954.
- ÖZCAN, Mevlüt. *Bizi Ali'ye Sayımlar*, İstanbul 1998.

- ÖZDEK, Kemal, *Çok Susadım Ya Hüseyin*, Can Yayınları, İstanbul 2009.
- ÖZDEMİR, Ahmet. *Âşık Sefil Selîmî "İrfan Okulu"*, Şarkışla ve Çevresi Kültür Sanat ve Sosyal Dayanışma Derneği Yayınları, İstanbul 2003.
- ÖZERDEM, Ahmet. *Sadık Baba*, İstanbul 1996.
- ÖZMEN, İsmail. *Alevi-Bektaşî Şiirleri Antolojisi*, I-V, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1998.
- ÖZMEN, İsmail. *Teslim Abdal - Hayatı ve Şiirleri*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 2002.
- ÖZPOLAT, Latife-ERBİL, *Hamdullah Erbil, Melûlî Divanı ve Aleviliğin, Tasavvufun, Bektaşiliğin Tarihçesi*, Ankara Baskı yılı yok.
- ÖZTELLİ, Cahit. *Bektaşî Gülleri*, Özgür Yayın Dağıtım, İstanbul 1985.
- ÖZTELLİ, Cahit. *Pir Sultan'ın Dostları*, Özgür Yayın-Dağıtım, İstanbul 1984.
- SEFİLÎ. *Bütün Şiirleri I-II*, Ada Yayın İstanbul 2006.
- SEFİL ERÖKSÜZ. *Çiçekleri Soldurmayın*, Ankara 2002.
- SEVİN, Hasan. *Gönülden Gönüllere*, Can Yayınları, İstanbul 2008.
- SEVİN, Hasan. *Yaşam Yolunda Gönül Sesi*, Can Yayınları, İstanbul 2003.
- ŞAH İSMAİL BİN HAYDAR. *Şah İsmail Hatât Külliyatı*, Kaknüs Yayınları, İstanbul 2006.
- ŞİMŞEK, Metin (Ozan Sevdâyî Metin), *Yanık Bir Türküdür Sevdam*, Can Yayınları, İstanbul 1992.
- ŞİMŞEK, Metin. *Yangınlarda Semah Döndük*, Can Yayınları, İstanbul 2002.
- ŞÜKRÜ, *Divan-ı Şeyh İlhamî ve Seyyid Battal Gazi*, İstanbul 1334.
- TAKİ. *Yazma Mecmua*, Ömer Hakan Özalp Arşivinde.
- TAŞÇI, Hacı. *Gönülden Gönüle*, Can Yayınları, İstanbul 2007.
- TOPTAŞ, Hüseyin. *Gönül Ezgileri*, 2. baskı, Malatya 2004.
- TOPTAŞ, Hüseyin. *Sevda Pınarı*, Malatya 2006.
- TOPTAŞ, Hüseyin. *Sevdalar ve Özlemler*, Malatya 2004.
- YARDIMCI, Mehmet. *Hekimhanlı Esîrî*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 2000.
- YILMAZ, Ali. *Gerçeklere Doğru*, Can Yayınları, İstanbul 2007.

- YÜCEL, Sabri - ÇELEBİ, Abdullah. *Diveli Mehmed Yaşamı, Sanatı, Şiirleri*, Amasya 2007.
- YÜCEL, Sabri. *Keçeci Ahi Baba ve Zaviyesinden Yetişen Ünlü Kişiler*, Can Yayınları, İstanbul 2003.
- *Şiir Mecmuası*, İstanbul Belediye Kütüphanesi, Yazmalar, no. 388/01.
- *Cönk*, İstanbul Belediyesi Kütüphanesi, Yazmalar, no. 48.

NOTLAR

NOTLAR